TÜRK İŞ
Sayı: 395

Mustafa Kumlu ve ekibi güven tazeledi

**Genel Sekreterliğe Pevrul Kavlak,
Genel Mali Sekreterliğe Ergün Atalay,
Genel Eğitim Sekreterliğine Ramazan Ağar,
Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine Nazmi Irgat Seçildi**

TÜRK-İŞ 21. Olağan Genel Kurulu Yapıldı

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
Yayın Organı

Temmuz - Aralık 2011 • Sayı: 395

ISSN 1300-6843

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU

Mustafa KUMLU
Genel Başkan

Pevrul KAVLAK
Genel Sekreter

Ergün ATALAY
Genel Mali Sekreter

Ramazan AĞAR
Genel Eğitim Sekreteri

Nazmi IRGAT
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri

SAHİBİ:
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
TÜRK-İŞ Adına
Genel Başkan
Mustafa KUMLU

GENEL YAYIN YÖNETMENİ ve YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:
Hasan Tahsin BENLİ
hasantahsin@turkis.org.tr

GRAFİK - TASARIM:
Münir GÜRAN
munirguran@turkis.org.tr

FOTOĞRAFLAR:
Necdet UZMAN

YÖNETİM YERİ
TÜRK-İŞ Genel Merkezi
Bayındır Sokak No. 10
06410 Yenişehir / ANKARA
Tel: 433 31 25 (4 Hat)
Faks: 433 68 09 - 433 85 80
http://www.turkis.org.tr
e-posta: turkis@turkis.org.tr

Dergimiz Basın Ahlak Yasalarına Uyar

Yayın Türü: Yaygın Süreli, 2 Aylık

Baskı :
Ziraat Gurup Matbaacılık A.Ş.
Ziraat Bankası Tesisleri
İstanbul Yolu Trafo Karşısı
Varlık-Ankara
Tel : 384 73 44 - 45

Baskı Tarihi: 13.01.2012

131 **İşçinin Kitaplığı**
Dr. Naci ÖNSAL

126 **Çalışma Yaşamında Temmuz-Aralık 2011**

125 **Acı Kayıplarımız**

122 **TÜRK-İŞ'in Gündeminden**

120 **Tüketici Dünyası**
Sinan VARGI
TÜRK-İŞ Teşkilatlandırma Uzmanı

118 **2011 Enflasyonu Hedefin Neredeyse 2 Katı**

116 **Ülkeler ve Sendikalar**
Hakan SÜKUN
TÜRK-İŞ Dış İlişkiler Uzmanı

106 **Sendikalarımızdan**
Refik ERBAŞ
TÜRK-İŞ Teşkilatlandırma Uzmanı

104 **İşyerinde Sağlık, Güvenlik ve Çevre**
Gökhan EROL
TÜRK-İŞ Uzman Yardımcısı

101 **Çok Uluslu Şirketlerde Örgütlenme ve IKEA Örneği**
Deniz AKDOĞAN
Koop-İş Sendikası Genel Başkan Danışmanı

96 **Avusturya'da Kıdem Tazminatı**
Kadim ÜLKER
Viyana İşçi Odası Çalışma Hukuku Danışmanı

94 **Kadına Dair**
Hülya UZUNER
TÜRK-İŞ Kadın İşçiler Uzmanı

92 **Toplu İş Sözleşmesi Maddeleri (Amaç)**
Dr. Naci ÖNSAL
TÜRK-İŞ Genel Sekreter Yardımcısı

90 **AB ve Çalışma Hayatı**
Güven SAVUL
TÜRK-İŞ Uzman Yardımcısı

89 **Emekli Aylıkları Hesaplama Sistemi**
Namık TAN
TÜRK-İŞ Araştırma Müdür Yardımcısı

2 Yeni Dönem, Her Zaman TÜRK-İŞ
Mustafa KUMLU
Genel Başkan

4 TÜRK-İŞ 21. Olağan Genel Kurulu

48 2012 Yılı Asgari Ücreti Belirlendi

52 TÜRK-İŞ'in Anayasa Hazırlıklarına İlişkin Görüş, Tespit ve Önerileri

54 İŞKUR 6. Genel Kurulu Yapıldı

56 TÜRK-İŞ'ten Van'a Yardım Eli

59 Sivil Toplum Örgütlerinden Kutlama

60 10 Şeker Fabrikası Arsa Bedellerine Satıldı

62 2011 Yılı İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri

66 "Basında Sendikalaşma, Akçalı Haklardan Çok Editoryal Bağımsızlık İçin Gerekli"
Çiğdem TOKER
Akşam Gazetesi Ankara Temsilcisi

70 Açıklamalar

73 Cumhurbaşkanı Gül'den Sendika ve Meslek Kuruluşlarına İftar

74 Emek ve Hukuk
Av. Selçuk EREN
TÜRK-İŞ Avukatı

76 Sendikacı Milletvekilleri (1946-1960)-2
Doç. Dr. Aziz ÇELİK
Kocaeli Üniversitesi İİBF ÇEEİ Bölümü

80 Uluslararası Sendikal Hareket
Uğraş GÖK
TÜRK-İŞ Dış İlişkiler Uzmanı

82 Temel Ekonomik Büyüklükler (2012 Yılı)
Enis BAĞDADİOĞLU
TÜRK-İŞ Araştırma Müdür Yardımcısı

84 Sosyal Güvenlik
Celal TOZAN
TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik Danışmanı

86 Ölüm Sigortası
Barış İYİAYDIN
TÜRK-İŞ Uzman Yardımcısı

Yeni Dönem, Her Zaman TÜRK-İŞ

TÜRK-İŞ'in 21'nci Olağan Genel Kurulu, 8-11 Aralık 2011 tarihinde yapılmıştır.

TÜRK-İŞ, Genel Kurul sürecini, demokratik yapısının tüm renklerini yansıtarak yaşamıştır ve Genel Kuruldan güçlenerek çıkmıştır. Oluşan yönetim sadece kendisine oy verenlerin değil, vermeyenlerin iradesini de temsil etmektedir.

TÜRK-İŞ Genel Kurullarının kazananı kaybedeni yoktur. Hepimiz aynı geminin içindeyiz ve hedeflerimiz doğrultusunda yine birlikte kararlar almak, yine birlikte mücadele etmek durumundayız. Çalışma hayatının bekleyen sorunlarının çözümü için, Genel Kurul Kararlarımızın ışığında, birlik, beraberlik içinde, yolumuza daha güçlü bir şekilde devam etmek temel hedefimizdir.

Genel Kurulların turnusol kağıdı sandıktır. Aday olup kazanamayanların sandıktan çıkan iradeye saygı duymaları demokratik işleyişin bir gereğidir.

Ben, TÜRK-İŞ Genel Kurulu'nun TÜRK-İŞ'e yakışır bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlayan delegelerimize; Genel Kurulumuzu onurlandıran siyasi parti ve sivil toplum örgütü genel başkan ve yöneticileri ile sendikacı ağabeylerimize ve davetimize icabet eden tüm konuklarımıza bir kez daha teşekkürü borç biliyorum.

——— ❋ ———

TÜRK-İŞ, Türkiye'nin en büyük örgütlü işçi gücüdür. Bu güç, kurulduğundan bu yana hükümetlerin yanlış yaptığı uygulamalara karşı çıkmış, doğru yapılanları ise onaylamaktan kaçınmamıştır. 2007-2011 yılları arasında TÜRK-İŞ, emeğin aleyhine olan hiç bir hükümet uygulamasına onay vermemiş, aksine tüm uygulama ya da projelere karşı çıkmıştır. Geçmiş dönem uygulamaları, Hükümetin emeği ile geçinenlere karşı dostça bir tavır içinde olmadığının göstergesidir. Bu tavrın 2012 yılında da devam etmesi halinde, TÜRK-İŞ'i yoğun bir mücadele ve müzakere döneminin beklediği açıktır.

Bir süredir ulusal istihdam stratejisinde yer alan kimi hükümler yine gazete sayfalarında yer almakta, kıdem tazminatının fona dönüştürülmesi, özel istihdam bürolarına işçi kiralama yetkisi verilmesi, esnek çalışma biçimlerinin yaygınlaştırılması gibi kimi yaklaşımlara kamuoyu alıştırılmaya çalışılmaktadır. TÜRK-İŞ'in bu konulara yaklaşımı bellidir. TÜRK-İŞ bu uygulamaların tümüne karşı çıkmıştır, karşı

çıkmaya da devam edecektir. Çalışma yaşamının daha da kuralsızlaştırılmasının ülkemize bir yararı yoktur. İşverenler, daha çok kar amacıyla bu tür yaklaşımların yasalaşmasını istemekte, ancak beraberinde getireceği toplumsal huzursuzluğu hiç hesaba katmamaktadır.

Kıdem tazminatı konusunda ise kırmızı çizgimiz, kazanılmış haklarımızdır. Hakların hem şu anda çalışanlar için hem de yeni sigortalı olacaklar için muhafaza edilmesidir. Kıdem tazminatlarımıza dokunulursa, bunun yanıtı genel grev olacaktır. TBMM'ye gönderdiğimiz Anayasa değişiklik önerilerimizin başında kıdem tazminatının anayasal güvence altına alınması talebi yer almaktadır.

—— ❄ ——

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, TÜRK-İŞ Genel Kurulu'nda "taşeron işçilik köleliktir" saptamasında bulunmuştur. Beklentimiz, bu çok doğru tespitin gereğinin yerine getirilmesidir. Ancak taşeron işçiliğe "kölelik" diyen anlayışın, diğer köleleştirme biçimlerine de karşı çıkması gerekmektedir. 21'nci yüzyıl Türkiye'sinin "köleleştirilmiş" işçilere değil, insan onuruna yakışır bir şekilde çalışan işçilere ihtiyacı vardır.

—— ❄ ——

2012 yılı asgari ücreti, 2011 yılının son günlerinde uzlaşma ile belirlenmiştir. Belirlenen rakam elbette ki asgari ücretlilerin yaşam kalitesini istediğimiz ölçüde yükseltecek bir rakam değildir. Hükümet asgari ücrette birinci ve ikinci altı aylar için yüzde 3; işverenler ise birinci altı ay için yüzde 3, ikinci altı ay için yüzde 2.2 zam önerisi ile gelmiştir. Uzun müzakereler sonucunda bu oran birinci ve ikinci altı aylar için yüzde 6'şar seviyesine çıkarılmıştır. Asgari ücret belirlemelerinin son gününde altı saati aşan müzakerelerin ardından gelinen bu nokta asgari ücretlilerin daha çok zam almasını beraberinde getirdiği için TÜRK-İŞ tarafından onaylanmıştır. TÜRK-İŞ'in muhalefet şerhi koyması halinde bu oranın her altı ay için yüzde 3'ü geçemeyeceği unutulmamalıdır.

Asgari ücret tespit komisyonu, TÜRK-İŞ'in en büyük işçi konfederasyonu olması sıfatıyla katılımcı olduğu yasal platformlardan biridir. TÜRK-İŞ, bu komisyondaki müzakerelerinde zam oranını kayda değer bir biçimde yükseltemediği durumlarda – ki bu geçtiğimiz üç yıl boyunca böyle olmuştur- muhalefet şerhi koymakta, oranı yükseltebildiği durumlarda ise kendi müzakereleriyle katedilen mesafeye onay vermektedir. Verilen bu onayın "işçiyi satmak" gibi bir değerlendirmeye tabi tutulması, kaba ve gerçeklerden uzak bir yaklaşımdır. Asgari ücret meselesi, politik arenada kulaktan dolma bilgilerle birikmiş kızgınlık ve öfkeleri dile getirmenin bir malzemesi değildir ve yapılmamalıdır. Birikmiş öfkenin nedeninin, TÜRK-İŞ'in, "sokağa çıkın" talimatını yerine getirmemesi olduğu düşünüldüğünde ise TÜRK-İŞ'in talimatla hareket etmediği ve etmeyeceği hatırlanmalı, bu tür öfkelerin biriktirilmesinden vazgeçilip, gerçeğin kabullenilmesi zarureti doğmaktadır. Çünkü TÜRK-İŞ hiçbir siyasi partinin talimatıyla hareket etmemiştir, etmeyecektir.

—— ❄ ——

2821- 2822 Sayılı yasalarla ilgili olarak sosyal tarafların yer aldığı ve yıllara yayılan bir çalışma gerçekleştirilmiş ve sonunda ortaya bir metin çıkmıştır. Üzerinde hala çalışılan bu metin taleplerimizin yüzde yüz yer aldığı bir metin değildir, nispi bir uzlaşma metnidir. Metinde karşı çıktığımız hükümler de vardır ama bu önemli mesafeler katedildiği gerçeğini değiştirmez. İşkolu barajı düşürülmüştür; grev yasakları daraltılmıştır; noter şartı kaldırılmıştır, işkolu sayısı AB normlarına uygun hale getirilmiştir; işletme barajı düşürülmüştür. Sendika üyelik yaşı azaltılmış, geçici süreli işsizlikte sendika üyeliğinin devamı sağlanmış, sendikalara radyo ve televizyon kurma imkanı sağlanmıştır. Sendika üyeliği, sendika temsilciliği ve sendika yöneticiliğine ilişkin güvenceler güçlendirilmiştir.

Elbette ki itiraz ettiğimiz noktalar bulunmaktadır. Metnin geldiği son nokta üzerinden görüşlerimizi söyleyecek olursak, tüm ısrarlarımıza rağmen grev yasakları istediğimiz ölçüde daraltılamamış, anayasal engel gerekçe gösterilerek hak grevi konusu yasal düzenleme içine sokulamamıştır. Biz sendika kurucusunun sendikanın kurulduğu iş kolunda çalışıyor olması ve Türkçe okur-yazar olması koşulunun devam etmesini; istifalarda noter şartının bir süre daha devam etmesini istiyorduk. Bu ve benzeri bazı isteklerimiz gerçekleşmemiştir.

Yasa Tasarısı henüz son halini almamıştır ve itirazlarımızı dile getirmeye devam etmekteyiz. Tasarı TBMM'ye sevk edilince, komisyonlar ve genel kurul nezdinde de çalışmalarımız sürecektir. Tasarının Ocak ayında yasalaşmaması halinde ise eğer işkolu istatistiklerinin yayınlanması yeniden ertelenmezse sendikal camiada sorunlu bir sürecin başlaması kaçınılmazdır.

—— ❄ ——

Ülkemiz bir Anayasa değişikliğine hazırlanmaktadır. TÜRK-İŞ, Anayasa değişiklik taleplerinin bildirilmesi ile ilgili olarak teşkilata bir yazı yazmış ve hukukçular ile uzmanlarının çalışmasıyla bir "görüş, tespit ve öneri raporu" hazırlamıştır. Bu rapor TBMM Başkanlığına gönderilmiş ayrıca teşkilat rapor konusunda bilgilendirilmiştir.

Yeni yılın beklentilere uygun olarak huzur, barış, mutluluk, özgürlük, eşitlik, adalet ve refah getirmesi dileğiyle...

TÜRK-İŞ 21. Olağ

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu TÜRK-İŞ'in 21. Olağan Genel Kurulu 8-11 Aralık 2011 günlerinde Türk Metal Sendikamızın Ankara'daki Büyük Anadolu Oteli'nde yapıldı.

Genel Kurul sonunda TÜRK-İŞ Genel Başkanlığına Mustafa Kumlu, Genel Sekreterliğe Pevrul Kavlak, Genel Mali Sekreterliğe Ergün Atalay, Genel Eğitim Sekreterliğine Ramazan Ağar, Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine Nazmi Irgat seçildi.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak, 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 13. maddesi gereği yapılan yoklamaya göre gerekli çoğunluğun olduğunu belirterek Genel Kurulu açtı ve Divan önergesini okudu. Kavlak'ın okuduğu önerge oybirliğiyle kabul edildi. Genel Kurul Divan Başkanlığına TÜRK-İŞ eski Genel Başkanı Bayram Meral, Başkan Yardımcılıklarına Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Nurettin Akçul ve Basın-İş Sendikası Genel Başkanı Yakup Akkaya, yazmanlıklara BASS Delegesi Beyza Kevser Engürü ve Genel Maden-İş Delegesi Fatih Ala seçildiler.

Genel Kurula, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanı İrsen Küçük, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Sadık Yakut, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Salih Kapusuz, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Oktay Vural, CHP Ankara Milletvekili İzzet Çetin, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Tuğrul Kutadgobilik, Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu Genel Başkanı Bendevi Palandöken katıldı.

Divan Başkanlığına seçilen Bayram Meral, yaptığı konuşmada şunları söyledi:

"TÜRK-İŞ kurulduğu günden bugüne kadar, ülkesinin varlığını birliğini savunmuş, halkının mutluluğunu savunmuş, hiçbir ayrım gözetmeksizin, işçisiyle, işsiziyle, memuruyla, emeklisiyle, esnafıyla, çiftçisiyle, köylüsüyle bir bütün olmuş, ülkenin sorunlarının çözümünde öncülük yapmıştır. TÜRK-İŞ 12 Eylül'ün baskıcı, yasakçı rejimine karşı meydanları doldurmuş, çoğulcu ve özgürlükçü parlamenter sistemin yolunu açmıştır.

TÜRK-İŞ, ülkesine karşı sorumluluğunu yerine getiren, işçisinin hakkını veren işverenlerle her zaman sorunlarını masa başında çözmüştür. TÜRK-İŞ, haklı taleplerini ciddiye almayan siyasilere karşı yüz binleri meydanlarda toplamış, siyasilere ağır faturalar ödetmiştir.

TÜRK-İŞ, her zaman gururla ifade etmiştir ki, yüz binleri meydana topladığı ortamda, ne kimsenin burnunu kanatmış, ne de kimsenin malına zarar vermiştir. Umuyorum ki siyasiler bundan sonra da TÜRK-İŞ'in bu sorumluluk duygularını istismar etmez, sorun artırma yerine sorunları çözer, halkımız huzura ve mutluluğa kavuşur."

Meral'in konuşmasının ardından saygı duruşu yapıldı ve İstiklal Marşı okundu. Ardından da TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, Genel Kurul açış konuşması yaptı.

ğan Genel Kurulu

Genel Kurul Divan Başkanlığına TÜRK-İŞ eski Genel Başkanı Bayram Meral, Başkan Yardımcılıklarına Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Nurettin Akçul ve Basın-İş Sendikası Genel Başkanı Yakup Akkaya, yazmanlıklara BASS Delegesi Beyza Kevser Engürü ve Genel Maden-İş Delegesi Fatih Ala seçildiler.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun 21. Olağan Genel Kurul Açış Konuşması

TÜRK-IŞ'in 21'nci çalışma dönemi, dünyanın ciddi bir ekonomik krizin içinden geçtiği; bölgemizde önemli siyasi sarsıntı ve değişimlerin yaşandığı; ülkemizin siyasi ve ekonomik alanda yeni birçok başlık altında alabildiğine tartıştığı; kurumların devlet içindeki ağırlıkları bazında önemli değişimlerin yaşandığı; politik farklılıkların sert siyasi polemiklerin yanı sıra kimi zaman siyasi kamplaşmalara dönüştüğü bir dönemi kapsamıştır.

Bu yoğun siyasi gündem içinde emeği ile geçinenlerin ekonomik ve sosyal çıkarlarına ilişkin onaylamadığımız yaklaşımlar gündeme gelmiştir.

Dünyamız bugün, çok bilinen bir adlandırma ile küreselleşme denilen ve etkisi yer kürenin her köşesinde hissedilen bir dönemden geçmektedir.

Küreselleşme, ülkelerin, sanayi çağından bu güne yaşadıkları ilişkileri bütünüyle değiştiren bir etki yaratmış, insanlığı yeni bir dünya, yeni bir ilişkiler ağı ile karşı karşıya bırakmıştır. Bu yeni dünyada kapalı bir bölge ya da ülke neredeyse kalmamış, yer küre tüm ülkeleriyle ekonomik, siyasal, teknolojik bilgi ve iletişim ağları ile birbirine açık hale gelmiştir.

Bu yeni koşullarda devletlerin rolünün yeniden belirlenmesi ve piyasa sisteminin yeniden düzenlenmesi yönündeki uygulamalar ağırlık kazanmış, devletlerin ulusal üretimi merkezden yönlendirme işlevi ortadan kaldırılmış, özel girişimlerin etkinlik alanı genişletilmiştir.

Küreselleşme ile birlikte ekonomik ve politik düzlemdeki uluslararası ilişkiler de yoğunluk kazanmış, dünya ekonomik sistemine bağlı olan herhangi bir ülkede ortaya çıkan olumlu veya olumsuz durum diğer ülkeleri de etkiler hale gelmiştir.

Bu yeni dönemi yönetmek üzere geliştirilen politikaların üç esasta toplandığını görmek mümkündür. Bunlardan birincisi neo-liberal yani yeni kapitalist ekonomik politikalar; ikincisi güç ilişkilerine, savaş ve müdahaleye dayanan uluslararası dayatmacı politikalar; üçüncüsü ise devletlerin sosyal niteliğini terk ederek toplumsal talepleri dikkate almayan politik uygulamalarıdır.

Yaşadığımız süreçte dünyanın yoksullarıyla zenginleri arasındaki farklılaşmanın artması, yoksulluğun küresel bir sorun haline dönüşmesi, işsizliğin derinleşmesi, açlığın insani bir mesele boyutuna ulaşması, küresel süreci yönetmek için ortaya konan strateji ve politikaların doğru temeller üzerinde yükselmediğinin işaretidir.

Uygulanan ekonomik politikalar özellikle sosyal kurumları tahrip ederek toplumdaki dengesizlikleri derinleştirip sorunları ağırlaştırırken diğer taraftan da ülkeler arasında savaş ve dışarıdan müdahale yaklaşımıyla istikrarsızlığı yaygınlaştırıp, savaşlarda milyonlarca insanın hayatını kaybetmesine sebep olmuştur.

Liberalizmin kuralsızlığı temel alan bu yeni biçiminin küresel bir stratejiye dönüşmesi, hem yoksul ülkeler, hem çalışanlar ve emek hareketi için netice olarak da bütün insanlık için ciddi sorunlara neden olmuştur ve olmaya devam etmektedir.

Küreselleşme sürecinin toplumları ve ülkeleri yakınlaştırma, işbirliği imkanlarını geliştirme fırsatına rağmen, sosyal devlet anlayışını tasfiye eden ekonomik politikaların yarattığı çelişki, yaşadığımız bunalımların kaynağını oluşturmaktadır.

Ortaya çıkan sürecin Türkiye'ye yansıması bilhassa çalışanlar açısından olumsuz sonuçlara yol açmıştır.

Türkiye'de demokrasinin ve kurumlarının içselleştirilememesi, sendikal hak ve özgürlüklerin kullanılmasını engelleyen tavırlara yol açtığı gibi kazanılmış sosyal hakların geriye götürülmesini içeren taleplere de dönüşmüştür. Emek kesimi ve gelirleri üzerinden sürdürülmek istenen rekabet gücü, işçilerin çoğu kazanımını sekteye uğratırken, Hükümet eliyle yapılmak istenen düzenlemeler işçi kesiminde huzursuzlukların kaynağı haline gelmiş, özellikle "Ulusal İstihdam Stratejisi Sunum Belgesi"nde yer alan hükümlerin öngördüğü kuralsızlaştırma, işçi kesiminin kendisini "tehlike altında" görmesine yol açmıştır.

Bu çerçevede karşımıza çıkan en önemli konulardan birini kıdem tazminatı meselesi oluşturmaktadır.

İşçinin en büyük güvencesi olan kıdem tazminatı, parasal değerinden öte, sosyal boyutu olan, yalnızca çalışan işçiyi değil, o emek ile geçinen işçi ailesini de ilgilendiren bir kurumdur. İşçinin görevi nasıl alın teri dökmekse, işverenin de sorumluluğu işçiyi işe ilk aldığı andan itibaren maliyet hesabına kıdem tazminatını da eklemektir. Ancak işverenler yıllardan beri, bu zorunluluğunu göz

ardı edip ucuz, maliyetsiz ve güvencesiz emek özlemi temelinde çeşitli ekonomik sıkıntıları bahane ederek kıdem tazminatının "yük" olduğu iddiasını ileri sürmektedir. İşverenler, kıdem tazminatını, işgücü piyasasını esnekleştirmenin ve işten çıkartmanın önünde de bir engel olarak görmektedir. Ama kıdem tazminatının kaldırıldığı, ya da çeşitli formüllerle kuşa çevrildiği bir sistemde çalışma barışının ve iş gücü verimliliğinin ne denli zaafa uğrayacağının da farkına varılması gerekmektedir.

Kıdem tazminatındaki kırmızı çizgimiz kazanılmış haklarımızdır. Mevcut çalışanlar için ya da gelecekte çalışacaklar için bu hakları geriye götüren hiç bir düzenlemeye bizim onay vermemiz mümkün değildir.

Aynı çerçevedeki bir diğer konuyu da kamuoyunda "kiralık işçilik" diye bilinen ve özel istihdam bürolarına işçi kiralama yetkisi verilmesini öngören yaklaşım oluşturmaktadır. Cumhurbaşkanımızın Anayasaya aykırı bularak yeniden görüşülmek üzere TBMM'ne iade ettiği kiralık işçilik düzenlemesinin hala önerilmeye devam edilmesi ve buna sıcak bakılması ciddi bir sorundur.

Yine emeğin çalıştırılma biçimlerinin kayıt dışına itilmesini teşvik edecek bir anlayışla esnekleştirme taleplerini içeren yaklaşımların Türkiye'nin sosyal barışa yönelik ümitlerini karartacak nitelikte olduğu bilinmelidir. İşverenlerin refah paylaşımını ortadan kaldıran daha çok kâr isteklerini, işsizliğe çözüm maskesi altında güvencesiz ve ucuz emek formülüyle çakıştırmaları bir ölçüde mazur görülebilir, ama önemli ve kaygı verici olan işveren taleplerine hükümetin de sıcak bakması ve bu taleplere uygun düzenlemeler yapmaya niyet etmesidir.

Bir başka konu bölgesel asgari ücret ısrarıdır. Bölgesel asgari ücret geçmişte denenmiş, ülkemize bir yararı olmadığı anlaşıldığından vazgeçilmiştir. Hatayı tekrarlamak sadece bir vakit kaybı olacaktır. Bakın Ocak 2012 itibariyle yeni asgari ücret yürürlüğe girecektir. Asgari Ücret Tespit Komisyonu çalışmalarına başlamıştır. Milyonlarca insan, ailesiyle birlikte insan onuruna yakışır bir asgari ücret beklentisi içindedir. Bu beklentiyi boşa çıkartmamak Hükümetin görevidir. Bu çalışma döneminde TÜRK-İŞ, son üç yıldır belirlenen asgari ücrete muhalif kalmıştır. TÜRK-İŞ'in muhalif kalma gerekçelerinin ortadan kalkabilmesi için asgari ücretin insan onuruna yakışır bir biçimde belirlenebilmesi yönünde adımlar atılması gerekmektedir.

İşsizlik Sigortası Fonu'nun amacı dışında kullanılmaya devam edilmesi de önemli sorunlarımızdan biridir. İşsizlik Sigortası Fonu işçinindir. İşçi, zor günlerinde derdine derman olacak parayı devlete emanet etmiştir. Fon'la ilgili bir tasarruf yapılacaksa, Fon'a erişim kolaylığı ve miktar artırımı yapılmalı, uygulama süresi uzatılmalıdır. İşçinin beklentisi bu yönde iken bizlerin bilgisi dışında gece yarısı çıkarılan yasalarla Fon kaynaklarının başka alanlara aktarılması, ciddi bir güven sorununa neden olmaktadır.

Tartışma konularının arasında bulunan "fazla çalışma süreleri" meselesi Türkiye'nin yapısına uygun düşmemektedir. Türkiye'de fiili çalışma süreleri özellikle de kayıt dışı çalışan özel sektör işçileri açısından yasal üst sınırın çok daha üstünde gerçekleşebilmektedir. Çalışma sü-

relerinin yasal sınırlar içinde kaldığı, fazla mesailerin zamlı ödendiği işyerleri azınlıktadır. Çalışma sürelerindeki artış çoğunlukla işçilerin gelirine yansımamaktadır.

Çalışma saatlerinin sınırlandırılması, işçilerin sağlığını korumanın ve sosyal yaşama ayıracakları zamanı artırmanın yanı sıra ülkedeki istihdam olanaklarının korunması ve dengeli dağılmasına katkıda bulunacaktır. Türkiye'de haftalık çalışma süresini aşan toplam çalışma süresi bu anlayış doğrultusunda azaltılmalı ve istihdam sağlanmalıdır.

Bahsettiğim konular, Hükümetin 2010 yılında gündeme getirdiği ve hala zaman zaman çeşitli bakanlarca konu edilen "Ulusal İstihdam Stratejisi Sunum Belgesi"nde yer almıştır. Hükümet belgede, işsizliğe çözüm başlığı altında, "güvenceli esneklik, kıdem tazminatı, İşsizlik Sigortası Fonu, esnek çalışma modelleri, fazla çalışma süreleri, Özel İstihdam Büroları, bölgesel asgari ücret" konularına yer vermiştir.

İşsizlerin istihdama katılması için "çalışan gelirlerinin düşürülmesi ve çalışanların sahip oldukları kimi haklardan mahrum bırakılması" formülü üzerinde şekillenen bu yaklaşımı bizlerin kabul etmesi mümkün değildir.

Yaşananlar göstermektedir ki, Ulusal İstihdam Stratejisi'nde yer alan yaklaşımlar, bir bütün olarak kamuoyunun bilgisine sunulmayacak; peyder pey çeşitli yasa çalışmalarında, çeşitli hükümler halinde karşımıza çıkacaktır. Özel İstihdam Büroları'na işçi kiralama yetkisi verilmesini öngören Teklif bunun ilk örneği olmuş, Torba Yasa'da yer alan hükümlerle bu niyet netleşmiştir. Torba Yasa'da yer alan ve esnek çalışma biçimlerini yaygınlaştıran kimi hükümler, ısrarlı girişimlerimiz sonucu tekriri müzakere ile geri çekilmiştir ama daha sonraki yaklaşımlardan esnekleştirme ısrarlarının süreceği de anlaşılmaktadır.

Söyleyeceğim şudur ki, Hükümetin, çalışan haklarını gerileten değil, ileriye götürecek konular üzerinde çalışması 21. yüzyıl Türkiye'si için daha uygun olacaktır. Kayıt dışı istihdamın önlenmesi, asgari ücretin iyileştirilmesi, vergi adaletsizliğinin giderilmesi, taşeron işçiliğin engellenmesi, iş güvencesinin artırılması gibi işçilerin yaşama ve çalışma şartlarını iyileştirecek konular dururken, sürekli işçi haklarını geriletmeye ve daha da kuralsızlaştırmaya yönelik düzenlemelerin üzerinde durulması, gerçekleştirdiği büyüme oranı ile övünen Türkiye açısından üzücüdür.

Çıkarıldığı dönemde yaygın eylemlerimize neden olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası'nın da uygulamada önemli sorunları ortaya çıkmıştır. Bu sorunların sigortalı lehine çözümlenmesi en önemli beklentilerimizden biridir ve bu konudaki girişimlerimiz sürmektedir.

Taşeron işçilik Türkiye'nin kanayan yarasıdır. Ucuz iş gücü kullanmak adına, yaptığı işte yetkin olmayan insanların canları pahasına çalıştırılmasının bedelini hep birlikte büyük acılar yaşayarak ödedik, ödemekteyiz. Taşeron işçilik özel sektörde kullanıldığı kadar kamu işyerlerinde de kullanılmaktadır. Kamu kurumlarında bile asıl işin taşeron işçilerine yaptırıldığı bir gerçektir. Yasal düzenlemelerle, yönetmeliklerle asıl işin taşeronlara verilmesi engellenmeye çalışılmıştır. Ama işverenler, bu uygulamanın kural haline getirilmesi ısrarını sürdürmektedir.

Ülkemizde 25 yıldır bir özelleştirme süreci yaşanmaktadır. Özelleştirmelerin ülkemize hiç bir yararı olmamış, aksine kârlı kuruluşlar yok pahasına yerli ve yabancı sermayenin emrine verilmiş, gelirleri ise ülke ekonomisine beklenen katkıyı sağlayamamıştır. İşin acı tarafı bu süreçte hükümetlerce önemsenen tek konu, devletin kasasına girecek para olmuştur. Özelleştirmelerin ardından o kurumlarda çalışan insanların akibetinin ne olacağı hiç bir hükümet döneminde önceliği oluşturmamıştır. Sendikalarımızın verdiği mücadele ile kimi işyerlerinde ilk etapta işçilerimizin burnu kanamamıştır, ama sonradan işsizleştirme, sendikasızlaştırma, erken emeklilik zorlamaları başlamıştır. Özelleştirme mağduru işçiler için uygun görülen 4-C statüsü ise yapılan iyileştirmelere rağmen sorun olmaya devam etmektedir. TÜRK-İŞ, özelleştirme mağdurlarının tıpkı devlet memurları gibi tüm özlük haklarıyla birlikte diğer kamu kuruluşlarına aktarılmasını talep etmektedir.

Önemli sorunlarımızdan birisi vergi sistemindeki adaletsizliktir. Uygulamada vergi yükü düşük gelirli kesimler üzerinde yoğunlaşmıştır ve bu konudaki en ağır mağduriyeti de işçiler yaşamaktadır. Vergide adalet beklenirken yüzde 25'lik vergi oranının yüzde 27'ye yükseltilmesi işçinin yıl içerisinde net ücretinde azalmaya neden olabilmektedir.

Türkiye'de vergi alanında gerçek anlamda yapılacak bir reform, ancak ücretliler aleyhine varolan bu çarpık yapının değiştirilmesiyle mümkün olacaktır.

İşgücü piyasasında özürlülerin istihdam olanaklarının varlığı ve istihdamlarının desteklenmesi büyük önem taşımaktadır. Toplumun tüm kesimleri gibi işverenler de bu kişilere karşı sosyal sorumluluklarını yerine getirmek durumundadır.

Türkiye yeni bir anayasa yapım sürecine girmiş bulunmaktadır. Konfederasyonumuz; Cumhuriyetimizin temel niteliklerini düzenleyen hükümler çerçevesinde; çağdaş

ve demokratik ilkeleri benimseyen, toplumsal ve bireysel özgürlükleri esas alan, hukukun üstünlüğü temeline oturan, erkler arasındaki denge ve ahengi koruyan, uygarlık yolunda değişime ve gelişime açık, toplumumuzun temel değerleriyle bütünleşmiş, demokratik, ekonomik ve sosyal hakların özgürce kullanılmasına imkân sağlayacak anayasa hazırlıklarına katkı vermeye hazırdır.

Devletin varlık nedeni, toplumu oluşturan tüm bireylerin refah ve huzurudur. Bu nedenle hazırlanacak anayasa toplumun tüm kesimlerinin temel hak ve özgürlüklerini güvence altına almalı; bu yönü ile çağdaş demokrasilerin temel ilke ve kurumlarının tamamını kapsamalı, özellikle demokratik yapının oluşmasına katkı sağlayan sivil toplum kuruluşlarının ve toplumun farklı kesimlerini temsil eden bireylerin veya grupların söz söyleme, ekonomik ve siyasi katılım haklarını genişletmelidir. Bu bağlamda örgütlü kesimler başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin anayasa hazırlık sürecine etkin katılımlarının sağlanmasına, şeffaf ve demokratik bir tartışma sürecinin işletilmesine azami ölçüde özen gösterilmelidir.

Hazırlanacak anayasa, çalışanlar açısından; özellikle işçi-işveren kesimleri arasında uluslararası normların benimsediği hükümlere dayalı, çalışanların örgütlenme ve toplu hareket edebilme haklarına imkân veren bir felsefeye sahip olmalı ve dengeleri gözetmelidir.

Bu dört yıl boyunca gündemimizde sürekli var olan bir diğer konuyu da çalışma hayatını düzenleyen yasalarda yapılması gereken değişiklikler oluşturmuştur. İşçi, işveren ve Hükümetin bir araya geldiği Üçlü Danışma Kurulu, konu üzerinde önemle durmuş, bir uzlaşma metninin ortaya çıkabilmesi için yoğun gayret sarfedilmiştir.

Sonunda ortaya bir metin çıkmıştır. Üzerinde hala çalışılmaya devam edilen bu metin, nispi bir uzlaşma metnidir. Metin, hiçbir kesimin taleplerini bire bir yansıtmamaktadır. Uzlaşma sağlanabilmesi için asgari müştereklerde buluşulmuştur. Metinde, "öyle olmasaydı da böyle olsaydı" diyebileceğimiz hükümler vardır. Bu sadece bizim için değil, diğer işçi konfederasyonları için de geçerlidir. Ama bu durum, atılan adımın önemli bir adım olduğu gerçeğini değiştirmez. Ana hatlarıyla örgütlenmenin önündeki en büyük

engellerden biri olan iş kolu barajı binde 5'lere kadar düşürülmüş; grev yasakları daraltılmış, iş kolu sayısı AB normlarına uygun hale getirilmiş, işletme barajı düşürülmüş, noter şartı kaldırılmıştır. Sendika üyelik yaşı düşürülmüş, geçici süreli işsizlikte sendika üyeliğinin devamı sağlanmıştır. Sendikalara radyo ve televizyon kurma imkanı sağlanmış, sendika üyeliği, sendika temsilciliği ve sendika yöneticiliğine ilişkin güvenceler güçlendirilmiştir.

Tüm bu yasal çalışmalar sürecinde, bizim temel yaklaşımımızı elbette AB ve ILO normlarına uygunluk oluşturmuştur. Ama Türkiye koşullarının da dikkate alınması konusundaki ısrarlarımız, kırmızı çizgilerimizi beraberinde getirmiştir. Çalışma hayatını düzenleyen yasalar son derece önemlidir ve gelecekteki on yılların endüstri ilişkilerini belirleyecektir. Kısa vadeli çıkarların, gelecekte bir kaos ortamı yaratacak düzenlemelere dönüşmesini engellemek için azami gayret gösterdiğimizi belirtmek isterim.

Bu dönemde mesafe katettiğimiz bir diğer önemli alanı İş Sağlığı, İş Güvenliği konusu oluşturmuştur. Konfederasyonumuz, yıllardan beri örnekleri gelişmiş Avrupa ülkelerinde görülen müstakil bir iş sağlığı, iş güvenliği yasasının gerekliliğine işaret etmiş, 2006 yılından bu yana sürdürülen çalışmalar nihayet son aylarda belli bir noktaya getirilebilmiştir.

Konu en son 15 Kasım 2011 tarihinde yapılan Üçlü Danışma Kurulu toplantısında ele alınmış, yasa taslağının TBMM'ne gönderilmesi konusunda olumlu gelişmeler kaydedilmiştir. Taslağa göre, kamu-özel, işçi-memur, küçük-büyük işletme ayrımı yapılmaksızın her işletme ve her çalışan iş sağlığı ve güvenliğinin koruyucu şemsiyesi altına alınabilecektir. Bundan sonraki beklentimiz, taslağın olumlu değişikliklerle tasarı haline gelmesi ve TBMM'nde kabul edilmesidir. Etkin bir iş sağlığı güvenliği uygulamasının çevre bilinci dışında düşünülmesi mümkün olmadığı da unutulmamalıdır.

Toplumun temel yapı taşlarından biri hukukun üstünlüğüdür. Yargının bağımsızlığı ve yargı güvencesi öncelikli hedefler arasında yer almalıdır.

Ülkemizde son yıllarda gerçekleştirilen operasyonlar, bir çok alt başlığın yanı sıra uzun yargılama ve tutukluluk süreleri ile de gündeme gelmektedir. Cezaya dönüşen uzun tutuklamalar kamu vicdanında karşılığını bulamamakta, toplumun bir çok kesiminden yargılamaların tutuksuz devam etmesi talebi yükselmektedir. Türkiye bu talebe uygun düzenlemeleri yapmak görevi ile karşı karşıya bulunmaktadır.

Basın özgürlüğü ise demokrasinin temel taşlarından biridir. Türkiye, basın özgürlüğünün tartışıldığı bir ülke olmaktan çıkarılmalıdır.

Küresel dayatmaların bir sonucu olarak uygulanan ekonomik politikalar, ortaya çıkardığı problemler itibariyle ülkemizin gelişmesini, bölgesel bir güç olmasını engelleyecek tohumları da bağrında taşımaktadır. Son yıllarda ekonominin yakalamış olduğu büyümenin sosyal ve ekonomik yapıda büyük bir fırsata dönüşmesi ancak ekonomi politikalarıyla sosyal politikalar arasında kurulacak bir denge ile mümkün olacaktır. Aksi takdirde bu politikaların yarattığı sorunlar ülkenin ekonomik büyüme potansiyelini de tahrip ede-

bilir ve batı ülkelerinde ortaya çıkan krizlerin girdabına çekilmemize yol açabilir.

İzlenen ekonomik politikaların mutlaka Türkiye merkezli sosyal hak ve özgürlükleri dikkate alacak şekilde düzenlenmesi mecburiyeti bulunmaktadır.

Türkiye'nin en önemli sorununun işsizlik ve yoksulluk olmaya devam ettiği gerçeğinden hareketle, istihdam yaratan bir büyüme modelini uygulamak, sorunların da panzehiridir ve Türkiye'nin önünü açacaktır.

Biz işçi hareketi olarak Türkiye'nin üretim gücünün artmasını istiyoruz. Büyümede paylaşımı ön planda tutan, daha çok istihdam, sosyal katılım ve eşitlik yaratacak politikaların uygulanmasını istiyoruz.

Biz Türkiye'de ulaşılan üretim gücü ve emeğin kalitesinin sosyal hak ve özgürlüklere saygı duyan bir yaklaşımla birleştiğinde yaşanılan tüm sorunların aşılacağına inanıyoruz.

Çalışanların hakkına, alın terine saygı duyan bir yönetim anlayışının ileri demokrasi yaklaşımlarının mayası olacağını biliyor, bir yandan ileri demokrasi hamleleri yapılırken, diğer yandan emeği daha da güvencesiz hale getirecek adımlar planlanmasını ciddi bir çelişki olarak görüyoruz.

Türkiye sorunlarını samimi bir diyalog ortamı içerisinde çözebilir. Diyalogdan barış çıkar, katılım çıkar ve Türkiye demokrasisinin güçleneceği bir toplumsal zemin çıkar.

Bugün ülkemizin emekçileri, vatan savunmasında, sınır karakollarında şehit olmak dahil, üzerine düşen her görevi severek, isteyerek, fedakarlıkla yapmaktadır ve bu durum onların, Türkiye'nin ürettiği değerlerden adil bir pay almasını da gerekli kılmaktadır.

Biz işçi hareketi olarak Türkiye'de uygulanan ekonomik ve sosyal politikaların neo-liberalizm etkilerinden arındırılmasını talep ediyor, emeğin hak ve kazanımlarına saldırı anlamına gelen söz konusu politikaların devam ettirilmesi halinde atılmak istenen her adıma bu güne kadar olduğu gibi bundan sonra da karşı çıkacağımızın bilinmesini istiyoruz.

Taleplerimiz, itirazlarımız ve isyanlarımızın tümü bu memleketin onuru, huzuru ve barışı içindir. Temsil ettiğimiz kitlenin ve çalışanların geleceğe güvenle bakabilmesi, sağlıklı, eğitimli, vasıflı ve mutlu çocuklar yetiştirebilmesi içindir.

Bugün Türkiye'nin toplumsal barışını tehdit eden olayların başında gelen en önemli sorun şüphesiz ki terördür. Türkiye toplumsal barışı ekonomik gelişmesiyle, bölgesel kalkınma projeleri ile uygulayacağı sosyal politikalarla, demokratikleşme için attığı ve atacağı adımlarla güçlendirmek durumundadır. Terör örgütünün bu gelişmelerden rahatsız olması anlaşılabilir bir şeydir. Bu sebeple esas olan etnik kimliğe bakmadan yurttaşlık bağlarını demokratik değerler etrafında güçlendirmektir. Türkiye, bölge halkını terör örgütünden ve onun yarattığı sorunlardan kurtarmak için adım atarken aynı zamanda bölgesel gelişmeyi ve demokratikleşme sürecini hızlandırmak mecburiyetindedir.

Hiç kuşkusuz Türkiye demokratikleştikçe, ekonomik ve toplumsal politikaları bir denge içerisinde götürdükçe, çalışanlar ürettiklerinden daha adil bir paylaşım elde ettikçe bütün sorunlarını çözebilen bir ülke haline gelecektir.

Biz böyle bir Türkiye'nin inşa edilmesine alın terini katanları temsil ediyoruz. Bizim taleplerimiz bu ülkenin geleceği içindir, geleceğin daha güçlü Türkiye'si içindir.

TÜRK-İŞ 21'nci Genel Kurulu'nu 59. kuruluş yılında yapmaktadır. Kurulduğu günden bu yana emeğin hak ve çıkarları için, demokrasi için, barış için, özgürlük için uğraş veren TÜRK-İŞ, varlığının nedeni parlamenter demokratik sistemin vazgeçilmezliğini her platformda vurgulamıştır. 12 Eylül askeri darbesiyle çalışma hayatına hakim olan anti demokratik yasaları, yaptığı eylemlerle fiili olarak geçersiz kılan TÜRK-İŞ, ülkemizin demokratikleşme mücadelesinde ön saflarda yer almış, son olarak 1 Mayıslar'ın üzerindeki yasakların kaldırılması ve Taksim'in kutlamalara açılmasında önemli bir rol oynamıştır.

Tabanında her türlü siyasi eğilimi barındıran TÜRK-İŞ, her türlü siyasi parti ve eğilime eşit mesafede olmaya özen göstermiştir. İcraatları emek penceresinden değerlendiren TÜRK-İŞ, hükümetlerin doğru yaptıklarına onay verirken, yanlış yaptıklarına karşı çıkmıştır.

TÜRK-İŞ'in attığı her adımda, yıllar içinden süzülüp gelen yaşanmışlıkların birikimi ve sorumluluğu vardır. Kurulduğundan bu yana hiç bir siyasi partinin veya oluşumun uydusu olmayan TÜRK-İŞ'in, emeğin çıkarları dışındaki politik hesapların içinde olmayacağı herkes tarafından bilinmekte, bu nedenledir ki, toplumsal hak ve talepler için ayağa kalktığında çok geniş bir kesimi etkileyebilmektedir.

TÜRK-İŞ'in büyüklüğü, sayısal çoğunluktan ziyade bu zengin birikimi ile hangi koşulda ne tür adımlar atacağını bilen yapısından kaynaklanmaktadır.

Değerli delegeler, TÜRK-İŞ'in büyüklüğü sizin ve sizden önceki nesillerin ürünüdür. Bu büyüklüğü koruyalım, sahip çıkalım.

Genel Başkanın konuşmasının ardından, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Genel Kurula yolladığı mesaj okundu. Gül mesajında, TÜRK-İŞ'in kurulduğu günden bu yana alın terinin ve emeğin sesi olduğunu belirterek şunları söyledi:

"TÜRK-İŞ ülkemizde sendikacılığın ocağıdır. TÜRK-İŞ çalışan kesimlerin emeğinin karşılığını alması, haklarının korunması ve geliştirilmesinin yanı sıra, Türkiye'de çalışma hayatının standartlarının uluslararası normlar doğrultusunda yükseltilmesi ve demokrasimizin olgunlaşmasında öncü rol üstlenmiştir.

Çalışma hayatımızın en köklü örgütlerinden biri olan TÜRK-İŞ, sadece kendi üyelerinin değil, toplumun genel menfaatlerini savunan, toplumsal barışı ve huzuru gözeten bir diyalog, hoşgörü ve işbirliği bilincine sahip olduğunu daima göstermiştir. Bunu takdirle karşıladığımı ifade etmek isterim. Böyle geniş ve önemli bir kitleyi temsil eden TÜRK-İŞ'in genel kurullarını, sorunların dile getirilmesinin yanı sıra, ülkenin bugününe ve geleceğine ilişkin sağlıklı tespitler yapılmasına da imkân veren bir platform olarak görüyorum.

Bugünkü toplantınızın da daima yapıcı ve sağduyulu bir tutum içerisinde hareket eden TÜRK-İŞ'in ve temsil ettiği kitlelerin beklentilerinin karşılanması, çalışma hayatına ilişkin sorunların karşılıklı anlayış, diyalog ve hoşgörü çerçevesinde çözülmesi yolunda faydalı bir görüş alışveriş zemini oluşturacağı inancındayım."

Gül'ün mesajını ardından konukların konuşmalarına geçildi.

İlk söz, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na verildi. Kılıçdaroğlu delegelere şu şekilde hitap etti:

Kemal Kılıçdaroğlu
CHP Genel Başkanı

"Eğer demokrasi istiyorsak, özgürlük istiyorsak, demokrasi ve özgürlüğün bir tek varlık nedeni vardır: İnsan. İnsan özgür yaşamak ister, özgürlüğün temelinde kişinin ekonomik güvencesi vardır. Benim güvencem olmalı, benim gelirim olmalı ki ben özgürlüğümün tadına varayım. Özgürlük önce ekonomik güvencedir. Ekonomik güvenceniz yok, işsizsiniz, hangi özgürlükten söz edeceksiniz? Karnı doymayan bir adama özgürlüğü nasıl anlatacaksınız siz? O halde yapmamız gereken, düşünmemiz gereken şudur: Siz işçisiniz, üretimden gelen bir gücünüz var, gücünüzü salonlarda kullanırsanız, yarın gazetelerde haber bile olamazsınız. Gücünüz meydanlarda olmalı, meydanlarda göstermelisiniz gücünüzü.

Anayasamızda hüküm var, sendika kurma özgürlüğü. Referandum sonucunda Anayasaya bir hüküm eklendi, bir sendika yetmez, işçi isterse ikinci sendikaya da üye olacak diye. Buyurun, gidelim bir işyerine, sendikası olmayan bir işyerine, bakalım bir işçi sendikaya üye olsun başına ne geliyor. Ne özgürlüğünden bahsediyorsunuz siz? Anayasal güvencesi olmayan bir sendikacılıktan söz edemeyiz.

Taşeron işçilikten şikâyet ediyoruz. En büyük taşeron devletin kendisi, 1 milyon taşeron işçi çalışıyor devletin kendisinde. Sendikadan korkuyor da onun için, sendika olmasın istiyor. İş güvencesi, işçi sağlığı istemiyor. Taşeron 21.yüzyılın kölelik rejimidir.

TÜRK-İŞ'e bir sözüm var. CHP iktidarında taşeron işçiliği Türkiye'de tarihe gömeceğiz, herkes sendikalı, herkes toplu sözleşmeli, herkes grev hakkına sahip olacak.

Örgütlü toplum hak arayan toplumdur, yoksa örgütlülüğün hiçbir anlamı yoktur. Sizler örgütleniyorsunuz, kendi haklarınızı arıyorsunuz. Sizin haklarınıza sahip çıkmak bizim görevimizdir. Biz böyle uygulanamaz, altı üstü sınırları olmayan bir hakkın peşinde değiliz. Bizim savunduğumuz, uygar dünyanın kabul ettiği, uluslararası çalışma örgütünün kabul ettiği normlardır. Bu normlar emeğin, alın terinin korunması içindir. Bu normların olmadığı bir ülkede demokrasi her zaman tartışmalıdır. Bedel ödenmeden hak alınmaz, bedel ödemeyi göze alacaksınız, bedel ödeyeceksiniz ki birileri size hakkınızı versin, oturduğunuz yerde kimse size hak vermez. Hakkımızı demokratik yollardan, yasalara uygun olarak, yasaların verdiği hakları sonuna kadar kullanarak arayacağız.

İşsizlik, önünüzdeki en büyük tehlike. İşsizlik bu ülkede kronik hale geldi. Türkiye çağ atlıyor, büyüyor ama işsizlik azalmıyor. Genç işsizlikte oranımız yüzde 22, bütün OECD ülkelerinin en sonunda yer alıyoruz. Üreten ve istihdam yaratan ekonomi güçlü ekonomidir. Eğer bir ülkede toplumsal barış aranıyorsa, herkesin karnının doyabileceği bir düzen gereklidir. Bu düzen değişmedikçe, herkesin karnı doymadıkça, bu ülkede toplumsal düzeni sağlayamazsınız.

Ben daha güçlü, sesi daha güçlü çıkan, işçinin hakkını arayan, ülkenin sorunlarına sahip çıkan, ülkenin sorunlarını daha güçlü haykıran bir TÜRK-İŞ istiyorum. Ülkenin sorunlarına sahip çıkan, ülkenin sorunlarının çözülmesi için mücadele eden, yeri geldiğinde eylem yapmaktan çekinmeyen bir TÜRK-İŞ.

Bunu yaptığınız zaman göreceksiniz ki, herkes size kulak kabartacaktır. TÜRK-İŞ ne diyor diyeceklerdir, Ankara'da TÜRK-İŞ var diyeceklerdir."

Kılıçdaroğlu'nun ardından, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanı İrsen Küçük kürsüye geldi. Küçük konuşmasında şu görüşleri dile getirdi:

"Anavatan Türkiye'mizin en büyük ve en güçlü, en eski sendikal hareketinin, ülkemiz sendikacılığına katkılarına ek olarak, yaptırımlarıyla ülkemiz ekonomik gelişimine kazandırdıkları eserlerden dolayı yüksek huzurlarınızda TÜRK-İŞ yönetimlerine şükranlarımı sunmak isterim. Dayanışmanın, işbirliğinin, dahası kardeşliğin en güzel örneğini sergileyen üyelerini, emekçi kardeşlerimi yürekten kutlar saygılarla alkışlıyorum.

TÜRK-İŞ'in Türkiye Cumhuriyetinin bütünlüğüne, Türk milletine, bayrağına sahip çıkışlarının, üyelerinin menfaatlerinin korunması, geliştirilmesi çabalarında gösterdikleri kararlı duruşun temel harcı olması, bu harekete bir o kadar daha anlam kazandırmaktadır.

Sorunların başarıyla üstesinden gelmenin temel şartı, diyalogdur, sosyal bir diyalogun olmadığı yerde anlayış ve güven eksikliği doğar ki, çatışma ve sosyal hastalıklar zemin bulur. Toplumlarda aileden başlayarak, sivil toplum hareketleri, sendikalar, siyasi partilere kadar uzanan çizgide, diyalog birlikte yaşamanın, üretim, dayanışmanın barışın tüm güzelliklerinin tartışılması önkoşuldur.

Herkesin, her kesimin ortak paydası refah ve mutluluksa, bunun zemini ülkenin bütünlüğü, o noktalara taşınması olmalıdır. Gururla, onurla ifade etmeliyim ki, Türkiye'miz son yıllarda özlenen hedeflere emin adımlarla ilerlemekte, hak ettiği saygıyı ve takdiri görmektedir. Ne mutlu Türkiye Cumhuriyeti bireyleri olarak sizlere, ne mutlu Yavru Vatan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olarak bizlere, ne mutlu Türk milleti olarak hepimize ki, kendi ekseninde istikametini belirlemiş, kendine özgü onurunu ve emin duruşuyla dünyaya sarsan küresel ekonomik krizi hissetmeden yoluna devam eden istikrarlı bir hükümet işbaşındadır.

Anavatan Türkiye'mizin bu kararlı ilerleyişini örnek alarak, ülkemizi, insanımızı, daha güzel, daha mutlu, daha refah yarınlara ulaştırmak için yılmadan, yorulmadan, çalışmaktayız. Ülkemize uygulanan haksız ambargolara rağmen yürüttüğümüz bu çalışmaları insanımızla, örgütlerimizle işbirliğine, görüş birliğine ulaşmanın yollarını aramakta ısrarlı e sabırlı davranıyoruz. Birlikte üretecek, birlikte paylaşacak, birlikte daha refah, daha mutlu, aydınlık günlere ulaşacağız."

Küçük'ün ardından, Hükümeti temsilen, Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ kürsüye geldi. Bozdağ konuşmasında şunlara değindi:

"İşçinin emeği kutsaldır, alın teri kutsaldır, en helal kazançlardan biridir. Biz emeğin kutsallığına, hakkına, hukukuna yürekten inanmış bir hareketiz. Bugüne kadar da bu inancımızın gereği, işçimize onun hakkına hukukuna riayet konusunda, gereklerini ifa konusunda önemli adımları beraber attık, birlikte önemli mesafeler aldık.

Türkiye'de işçi hareketinin ocağı, sendikacılık hareketinin ocağı, okulu TÜRK-İŞ'tir. Bugün başkaca sendikalar varsa, başkaca hareketler varsa, o hareketlerin hepsi sizin okulunuzdan mezun oldular, sizin okulunuzda ortaya çıkan anlayışlar çerçevesinde yeni anlayışlar ortaya koydular.

İşçilerimizin sağlık konularında çifte standart vardı, eşitlik ilkesiyle, sosyal devlet anlayışıyla bağdaşmayan bir yapı vardı. Bir işçi kardeşim, eşi doğum yaptığı zaman masrafını cebinden öder, faturasını alır, daha sonra SSK'yı mahkemeye verir, mah-

kemeyi kazanır, karar kesinleştikten sonra harcadığı parayı ancak icra marifetiyle tahsil edebilirdi, doğrudan gitme hakkı yoktu. Bu hukuk devletiyle bağdaşmayan ayıbı ortadan kaldırdık. Hastaneleri birleştirdik, işçi kardeşlerimize bütün hastanelerin kapılarını açtık.

Eczanelere gidemiyorlardı, eczanenin yollarını da işçilerimize açtık. Özel hastanelerin kapıları da tamamen kapalıydı. Bu ayıbı da kaldırdık, herkese elinde reçetesi dilediği eczane gitmenin yolunu açtık.

Bizim iktidarımıza gelene kadar geçen süre içerisinde yapılan özelleştirmeler sonucunda işçilerimize kıdem tazminatları ve ihbar tazminatları ödenmiş, ama kapının önüne konulmuştu. Onlara birtakım imkânları az da olsa sağlamamışlardı, ama AK Parti iktidarlarından sonraki dönemde, kapının önüne konulmuş bulunan işçilerimizin tamamına iş imkânı verdik. Bugün Türkiye'de 4C kapsamında çalışan 25 bin dolayında insan vardır. Biz, hem bizim dönemimizde özelleştirilen yerlerde çalışan kardeşlerimizin hakkını, hukukunu koruduk, hem de bizden önceki dönemlerde özeleştiriler yerdeki işçilerimizin kapıların önüne konulması durumunda kalanların hepsine önemli haklar verdik. 4C kapsamındaki işçilerimizle ilgili önemli iyileştirmeler yaptık.

Taksim'in işçi bayramı kutlamalarına açılması da önemli bir adımdır. İşçi bayramı kutlamalarına Taksim'in kapılarını da biz açtık. Taksim'i açmakla da kalmadık, 1 Mayıs'ı bayram ilân ettik.

12 Eylül 2010'da halkoylamasıyla kabul edilen Anayasa değişikliklerinde önemli adımları attık. 'Aynı zamanda ve aynı işkolunda birden fazla sendikaya üye olunmaz' kuralı kaldırılarak, aynı işkolunda birden fazla sendikaya üye olma hakkı getirildi. Sendikal hakkın önünde kurulan bir sınır ortadan kaldırıldı. Yine 'aynı işyerinde, aynı dönem için birden fazla toplu iş sözleşmesi yapılamaz ve uygulanamaz' hükmü yürürlükten kaldırıldı. Birden fazla toplu iş sözleşmesi yapılmanın yolu açıldı.

Faruk Çelik
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Belediyelerde ve kamuda geçici işçi statüsünde bulunan 227 bin işçiyi kadroya biz aldık ve geçici işçiliklerine son verdik. Belediyelere geçenler, belediyede olanlar maaşlarını 6 aydır, 7 aydır, aylardır alamayıp evlerine ekmek götüremiyorlardı. Onları başka kurumlara naklettik, ekmeklerini almalarını sağladık."

Bozdağ'ın ardından kürsüye gelen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, çalışma yaşamının sorunları ve getirdikleri düzenlemeler hakkında bilgiler verdi. Çelik şunları söyledi:

"Çalışma Bakanı emekten yana olur. Birçoğumuz işçinin çocuklarıyız, birçoğumuz çiftçinin çocuklarıyız, biz tepeden filan gelmiş değiliz, ben bir inşaat ustasının çocuğuyum, amelelik yapmış bir Bakanım. Onun için birbirimizi çok kolay anlayacağımıza inanıyorum.

Burada kayıt dışılık önlensin deniyor. Kayıt dışılık ancak örgütlü

toplumla önlenebilir. Bunun mücadelesini hep birlikte vermemiz gerekiyor. SGK verilerini esas almamızın bir nedeni var. Bir ay önceki SGK verisinde işçi bordroda görünüyorsa, çalışıyorsa, senin sendikaya kayıt olmuşsa, bunu artık işveren yok farz edemeyecek. Bu değişikliği örgütlenme olsun diye yaptık. Çünkü kayıt dışılığın en iyi ilacı örgütlü toplumdur.

Bu 9 yıllık iktidar döneminde İş Kanunundan, sosyal güvenlik reformuna, genel sağlık sigortasına ve istihdam paketine, mesleki eğitime varıncaya kadar çok önemli hizmetleri gerçekleştirdik. Sosyal güvenlik reformu işçimiz açısından da, bütün kesimler açısından da önemli değişiklikler içeriyor, ama yüzde yüz hepinizi tatmin eden bir değişiklik yapmak mümkün değil.

230 bin kamu işçisiyle toplu iş sözleşmesi yaptık. TÜRK-İŞ birçok meşru ve haklı taleplerde bulundu. 4 artı 4 zam önerdik, kabul etmediler. Vergi meselesi gündeme geldi, bütün kamuyu ilgilendirdiği için o konuda bir adım atmak imkânımız olamadı. Sosyal yardımlar faslına 60 ilâ 65 TL arasında bir katkı sağladık, sosyal yardımları 81 TL'den 145 TL'ye çıkardık, böyle bir katkı sağladık. Bunun yanında 1500 TL'nin altında ücret alan, yani düşük ücret grubunda olan işçilere de 100 ilâ 150 lira arasında seyyanen katkı sağladık.

Toplu sözleşmeden sonra sendikal mevzuatı ele aldık. Bakanlık bürokratlarıyla toplanmadan sosyal ortaklarımızla oturmayı tercih ettim. 2821 ve 2822 Yasaları ele aldık, birçok kez toplandık ve sonunda Yasayı Başbakanlığa gönderdik. İki Yasayı, tek bir Yasa haline getirdik, Toplu İş İlişkileri Yasasına dönüştürdük ve 15 Ocak'a kadar yasalaşması gayreti içerisinde olacağız.

11-14 Eylül tarihleri arasında Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresine ev sahipliği yaptık. TÜRK-İŞ'e çok teşekkür ediyorum, ülkemizin itibarı açısından çok ciddi katkı sağladınız. 130 ülkeden 5400 profesyonelin katıldığı büyük organizasyonu başarıyla tamamladık ve sonunda da İstanbul Deklarasyonu diye bir deklarasyon imzaladık. Böyle büyük bir kongreyi gerçekleştiren Türkiye'ye, iş sağlığı ve güvencesiyle ilgili tablolar yakışmıyor düşüncesiyle iş sağlığı ve güvenliği konusunda bir yasa tasarısı hazırladık ve Bakanlar Kuruluna sevk ettik.

Alt işverenlik önemli bir sorun. Taşeron işçinin çalışma saati 12 saat, izin yok, örgütlenme yok, tazminat yok, kölelik gibi bir yaklaşım var, bunu Çalışma Bakanı olarak söylüyorum. Bu kabul edilemez. Gündemimize almış bulunuyoruz, taşeron olarak alt işverende çalışanların hakları, çalışma saatlerinden izinlere, örgütlenmeye kadar neler yapılabileceği konusuna karar vereceğiz ve bir düzenlemeye bunu mutlaka kavuşturacağız.

En önemli konu kıdem tazminatı. Kıdem tazminatı tartışması bugünün konusu değil, 1970'lerden geliyor, yasaya da girmiş aslında Kıdem Tazminatı Fonu diye. Kıdem tazminatını alıp götüren, yok eden bir yaklaşım yok, kıdem tazminatı kaldırılacak diye söyleyen de yok, böyle bir şey söylemiyoruz. Şu anda kıdem tazminatından yararlanan işçi sayısı ne kadar? Şikâyet ettiğiniz alt işverende çalışıp, kıdem tazminatından mahrum olan işçi sayısı ne kadar? Biz bu çerçevede tazminatı alamayan işçilerimize nasıl teşmil ederiz çalışmasını yapıyoruz. İşçi bir ay çalışınca da alacak kıdem tazminatını. Yol haritasını sosyal ortaklarla birlikte yapacağız."

Çelik'in ardından kürsüye gelen Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Oktay Vural ise şu görüşleri dile getirdi:

"Milliyetçi Hareket Partisi olarak sosyal tarafların işçi-işveren hep birlikte uzlaştığı konuların hepsinde destek verdik, ama haksızlık olduğu zaman da bu konuda sözümüzü de söylemekten kendimizi esirgemedik. Bugün geldiğimiz bu noktada hak aradığınızda coplanan siz değil misiniz? Kriz olduğu zaman işinizden, aşınızdan olan, evinize ekmek götüremeyen, ilk başta kapı kenarına konulan siz değil misiniz? Sendikalı olduğunuz zaman tehdit edilen sizler değil misiniz? Meslek kazaları olup da öldüğünüz zaman, 'ne yapalım, bu işin kaderinde vardır' diyerek kaderine terk edilen sizler değil misiniz? 'Gelir dağılımında adalet istiyoruz' dediğiniz zaman, dışarıda milyonlarca işsiz var diyerek işsizlerle sizin emeğinizi tehdit edenler sizler değil misiniz?

İşsizlik sigortası ile müteahhitlere kaynak sağlayan siz değil misiniz? Emeğiyle evine helal lokma kazandıran, Türkiye'nin gelişmesine katkı sağlayan, bugün bir Türkiye'den bahsediyorsak, bu Türkiye'yi inşa eden sizlersiniz. Gün oldu, 'ayaklar baş olur mu' diyerek horlanan siz değil miydiniz?

Bugün geldiğimiz Türkiye'nin sorunları gerçekten farklıdır. Bugünün sorunlarını göz ardı edip, geçmişteki birtakım sorunları bugüne aktarırsanız çözüm bulamazsınız. Bugün kaybedilen haklar varsa, bunu 10 yıl öncesinde, 20 yıl öncesinde sebep bularak, bu hakların zayi edilmesine göz yummanız doğru bir hareket değildir.

Onun için bugün geldiğimiz ekonomik politikalar içerisinde işsizliğin giderek arttığı, gelir dağılımının giderek bozulduğu ve maalesef en alt gelir diliminde istihdamın sağlandığı, rekabet gücünün giderek azaldığı bir Türkiye modeliyle karşı karşıyayız. Bugün imalat sanayinde

Oktay Vural
MHP Grup Başkan Vekili

dışa bağımlılık yüzde 82'ye varmış, bugün bankalar yabancılaşmış, bu geldiğimiz Türkiye'de bunlar sorun değil mi? Türkiye'de işverenin de rekabet gücü azalıyor, maalesef çalışma hakkı olanın da hakkı elinden alınıyor. Bırakınız sermayenin yabancılaşmasını, üretim araçlarımızın yabancılaşmasını, emeğe bile göz konulmuştur.

Bugün geldiğimiz bu noktada dışarıdan doktor ithal etmeye, hemşire ithal etmeye, İngilizce öğrenmeni ithal etmeye kadar emek piyasasını da yabancılaştırmaya çalışan bir ekonomik politikasının bize vereceği herhangi bir şey yoktur. O bakımdan bugünün ekonomik politikasının bedelini çalışanlar ödüyor, bunu bütün çıplaklığıyla görmemiz gerekir. Küresel sermaye kendine uygun bir devlet yönetimi ve kendine uygun bir pazar oluşturuyor.

Türkiye'de yeni bir endüstriyel ilişkiler modeline ihtiyaç vardır. Bu endüstriyel ilişkiler modelinde işçi ve işveren ve devlet bu milletin milli rekabet gücünü arttıracak, ama istihdamı ve üretimi arkasına odağını alacak, yeni bir endüstriyel ilişkiler modeline ihtiyaç var. Bu ülkenin insanına iş ve aş vermeliyiz."

Vural'dan sonra söz alan Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Tuğrul Kutadgobilik ise şunları söyledi:

"TÜRK-İŞ'imiz 59. yılı ile gerek Türkiye'de gerek dünyada özellikle anılan bir teşkilat. Onların mensubusunuz, bununla iftihar ediyorsunuz, biz de sizinle iftihar ediyoruz. Türkiye işverenleri şimdiye kadar yapılamayacak bir işi başardı ve 126 ülkeye sanayi mamulü ihraç eder hale geldi. Bu 126 ülkeye sanayi mamulü ihracatta ortaya çıkan, ihracatı yapan değerli TÜRK-İŞ'in sendikaları başta olmak üzere, Türk çalışanları, Türk işçileridir, ben hepsine bu emeklerinden, bu katkılarından dolayı Türk işverenleri adına şükran ve teşekkürlerimi arz ediyorum efendim. Bugün işçi ve işveren endüstri ilişkilerinin düzenlenmesi içinde dünyanın yedi düveliyle rekabet eder noktaya geldik.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu olarak sendikalı işyerlerinden fayda gördük. Herkes bundan endişe ediyor, ben endişe etmiyorum. Bugün sendikalı bir işyeri, en büyük garantisi sendikasıdır. İş sağlığı, iş güvenliği başta olmak üzere çalışma nizamı bakımından sendikaların sosyal ortak olarak içinde bulundukları durumdaki faydaları ortadadır. Türkiye işçisiyle, işçi haklarıyla, işverenle, gelişmeyle birlikte el ele yürüyeceklerdir. TÜRK-İŞ'le büyük bir dayanışma içinde olmaktan gurur duyuyorum."

Kutadgobilik'in ardından, Azerbaycan İşçi Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Settar Mehbaliyev bir konuşma yaptı. Mehbaliyev daha sonra TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'ya bir hediye takdim etti.

Konukların konuşmalarının ardından, gündem gereği Komisyonlara seçim yapıldı. Buna göre;

Tuğrul Kutadgobilik
TİSK Yönetim Kurulu Başkanı

Hesap Tetkik Komisyonu üyeliklerine; Recep Kocabıçak, Ahmet Bayrak, Mehmet Karataş, Levent Biçer, Aynur Rodoplu, Serdar Akdoğan.

Eğitim ve Teşkilatlandırma Komisyonu üyeliklerine; Hakan Bozkurt, Sinan Günaydın, Kamil İlçeoğlu, Hasan Uluşan, Ali Tepeci.

Tüzük Tadil Komisyonu üyeliklerine; Vedat Ünal, Yusuf Yazar, Mesut Yıldırım, Gürsel Yılmaz, İsmail Baygın, Alâeddin Özçallı.

Bütçe Komisyonu Üyeliklerine; Muharrem Sarıçam, Cüneyt Hasan Akarsu, Cengiz Gözüküçük, Yusuf Doğan, Sedat Çokal.

Kararlar Komisyonu üyeliklerine; Ahmet Kabaca, Mustafa Burgaz, İlhan Aktaş, İsmail Dursun, Haldun Kurubacak seçildiler.

Komisyon seçiminin ardından, Genel Kurula katılan yabancı konuklar takdim edildi. Genel Kurula çeşitli ülkelerden 47 yabancı konuk katıldı. Bunlar; Sean Bamford (TUC-İngiltere), Rui Riso (UGT-Portekiz), Miroslav Gazdik, Erik Macak (KOZ-SR-Slovakya), Annie Van Wesel (FNV-Hollanda), M. Sc. Zhivko Mitrevski, Angjelko Angjelkovski, Mazes Veli (SSM-Makedonya), Kairat Amandykov (Kazakistan), Ljubisav Orbovic, Dragan Zarubica, Svetlana Mancic (CATUS-Sırbistan), Vasco Vasilev, Stoyko Atanasov (Podkrepa-Bulgaristan), Dariuz Matuszewski, Pavel Spychalski (OPZZ-Polonya), Sergii Chyshko, Gregor Osovyi (FPSU-Ukrayna), Haitoum Mohamed (UMT-Fas), Nicolae Dragodanescu (Cartel ALFA-Romanya), Roland Schneider (TUAC-Paris), Konstantin Pashev (CITUB-Bulgaristan), Kathleen Koa (ITUC/AP-Singapur), Faton Chiche, Ruzhdi Ibraimi (KSS Makedonya), O'Yeung Ying Bing, Zhang Jie (ACFTU-Çin), Tofiq Rahmanoğlu, Settar Mehbaliyev, Cahangir Aliyev, Vaqif ğasiyev (AHİK-Azerbaycan), Haxhi Arifi, Dafina Mehaj, Blerim Syla, Blerim Delija, Vjollca Dragidella (BSPK-Arnavutluk), Mohammed O. M. Amara (PGFTU-Filistin), Antonio Morandi (CGIL-İtalya), Cede Milinic, Borislav Delibasic, Emina Karo (Karadağ), Irakli Petriashvili, Nino Jugeli (Gürcistan), Zoi Tzotzes, Vasieios Tzotzes (GSEE-Yunanistan), Ahmed Mohamed Elgnaid (Sudan), Leonardo Vieira (CUT-Brezilya).

Yabancı konukların konuşmalarının ardından ITUC Genel Sekreteri Sharon Burrow ve ETUC Genel Sekreteri Bernadette Segol'un video mesajları gösterildi.

Genel Kurulun ikinci ve üçüncü gününe, Sendikalarımız adına yapılan konuşmalarla devam edildi. Genel Kurul öncesinde yapılan Başkanlar Kurulu toplantısında çekilen kuraya göre yapılan konuşmalarda, Konfederasyonumuza bağlı Sendikalarımız adına görüşler dile getirildi.

Sendikalar adına yapılan konuşmaların sona ermesinin ardından, Komisyon raporları görüşüldü ve karara bağlandı.

Bu arada Divan'a verilen önergeler delegelerin oybirliği ile kabul edildi. Bunlardan biri Orman-İş Sendikası ile ilgili önergeydi. Buna göre,

7 yıldır TÜRK-İŞ Konfederasyonu bünyesinde ayakta kalma mücadelesi veren, zor durumda mücadele eden Türkiye Orman İşçileri Sendikamızın bu onurlu mücadelesini sürdürebilmesi için TÜRK-İŞ Teşkilatlandırma Fonundan bir dönem, Türkiye Orman İşçileri Sendikası adına her ay 20.000 TL ödeme yapılması karar altına alındı.

Bir diğer önergeyle, İstanbul'da 270 gündür mücadele eden Kampana Deri işçileri ile İzmir'de 133 gündür kapı önünde kurulan çadırlarda direnen Savranoğlu Deri işçilerine destek verildi. Direnişlerini kararlılıkla sürdüren 60 işçiye TÜRK-İŞ Örgütlenme Fonundan yardım yapılması kararlaştırıldı.

Bir diğer önerge basın emekçileriyle ilgiliydi. Buna göre, fikirlerinden ve mesleki faaliyetlerden dolayı tutuklu ve hükümlü olarak cezaevlerinde bulunan 60'tan fazla gazeteci, yazar ve bilim insanının derhal serbest bırakılması talep edildi.

Türkiye Gazeteciler Sendikası ve 94 gazeteci meslek örgütünün katılımıyla oluşturulan Gazetelere Özgürlük Platformunun, ulusal ve uluslararası düzeyde sürdürdüğü basın özgürlüğü kampanyasının desteklenmesi de karar altına alındı.

Genel Kurulda alınan en önemli karar, kıdem tazminatına ilişkindi. Bu konuda verilen önerge şöyleydi:

"Biz aşağıda imzası olan delegeler, kıdem tazminatı konusunda aşağıda kararın alınmasını öneriyoruz. Kıdem tazminatına dokunmak genel grev nedenidir. Gerekçe; sermaye yanlısı politikaların sahibi ve sürdürücüsü olan AKP Hükümeti, iktidarda bulunduğu süre içinde birçok işçi hakkını budadı veya ortadan kaldırdı. Gerek 61. hükümet programında, gerekse ulusal istihdam stratejisi belgesinden anlaşıldığı üzere, sıra bugün kıdem tazminatına gelmiştir.

Kıdem tazminatı işçi sınıfının 75 yıl önce elde ettiği ve kullandığı bir haktır. Kıdem tazminatı iş güvencesine olumlu etki yapan bir düzenlemedir. Kıdem tazminatı işçinin emeğinin yıpranma bedeli, emeklilik ikramiyesi, ücretin ödenmeyen kısmı gibi özellikler taşımaktadır. Kıdem tazminatı iş ve gelecek güvencesidir. Milyonlarca çalışanı ilgilendiren kıdem tazminatı hakkından hiçbir şekilde vazgeçilemez.

Karar: Kıdem tazminatı, Türkiye işçi sınıfının ve TÜRK-İŞ'in kırmızıçizgisidir. TÜRK-İŞ Genel Kurulu bugün çalışanlar ve gelecekte çalışacak olanlar için kıdem tazminatının mevcut haliyle korunmasından yanadır. TÜRK-İŞ Genel Kurulu kıdem tazminatının fona devredilmesi, süresinin azaltılması gibi bu hakkın tasfiyesine ya da zayıflatılmasına yönelik her türlü girişimin karşısında cevabı genel grev olacaktır."

Genel Kurul'a katılan yabancı konuklar

Genel Kurul öncesinde yapılan Başkanlar Kurulu toplantısında çekilen kurada belirlenen sırayla, TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalarımızın Genel Başkanları ve temsilcileri konuşmalarını yaptı.

Konuşmacılar ülkemizin ve çalışma hayatının güncel sorunlarını dile getirdiler.

Bayram Bozal

HARB-İŞ Genel Başkanı

Cumhuriyet tarihimiz boyunca işçi hareketi, yaşanan her ekonomik krizde mağdur edilmiş, buna rağmen ülkesinin geleceğini hep kendi geleceğinin önünde tutmuştur. Buna karşın siyasi iktidarlar ise, her dönemde çalışan kesimden yüz çevirmiş, sermayeyle kol kola yürüyüşünü sürdürmüştür. Siyasi iktidar da, Türkiye'nin değişiminde büyük emeği olan Türk işçi hareketini yok sayarak, geçmişteki siyasi geleneği sürdürmüştür.

Ekonomik krizle mücadele kapsamında sayısız teşvik paketi açıklayarak, sermaye kesimlerini rahatlatan hükümet, çalışanları ise tam anlamıyla krizin kucağına itmiştir. Çalışan kesim yaptığı fedakârlığın karşılığında hak kayıpları ve çağdışı çalışma koşullarına mahkûm edilmiştir. Çalışma hayatındaki sorunların çözümünde bir arpa boyu yol alınamamıştır. Halen Türkiye'de gelir dağılımı adaletsizliği önemli bir sorun olarak varlığını sürdürmektedir. Hâlâ çalışanlar vergi adaletsizliğinin en büyük mağdurudur. Yılın başında aldığı ücreti vergi nedeniyle yılın sonunda alamamaktadır.

Emekçiler devlet tarafından ucuz işgücü olarak kullanılmaya ve kuralsız çalışmaya zorlanmaktadır. Hâlâ emekçiler ve diğer toplum kesimleri nitelikli eğitim ve sağlık hizmetinden mahrumdur ve hiçbir zaman olmadığı kadar kamu hizmetleri emek taciri taşeronlara peşkeş çekilmektedir.

Geçmişte ekonomik krizler yaşayan ülkemizde emekçiler fakirleşirken, zenginler daha da zenginleşiyor. Ülke ekonomisi büyüyor, ama bizler aynı filmi izlemeye devam ediyoruz. Siyasi iktidar ülke kalkınmasında en büyük paya sahip olan emek kesimini refah toplumunun bireyleri olmaya layık görmüyor.

Yakup Akkaya

BASIN-İŞ Genel Başkanı

Hasan Pekdemir

DENİZCİLER Genel Başkanı

Hüseyin Kaya

DEMİRYOL-İŞ Genel Sekreteri

Dünyada artık kabına sığmayan bir toplumsal tepki var. Kimi zaman gruplar halinde sokağa yansıyan, kimi zaman çevre mücadelesine dönüşen, barınma hakkı mücadelesine dönüşen, sendikalı, sendikasız, grev, eylem ve direnişlere yansıyan, ama genel olarak örgütlenmemiş, gerçek hedeflerine yöneltilmemiş, hedefi belli olmayan veya günlük veya saptırılmış hedeflere yönelen bir tepki.

Dünya genelinde olduğu gibi, Türkiye'de de yakıcı sorunlarından kaynaklanan kararlı bir emekçi tepkisi var, mücadele azmi var, ama ne yazık ki sendikal örgütlerde planı, programı, stratejisi ve her şeyden önemlisi bunları yaratacak, düşünce araçları olmayan, bir yapı var. Ne yazık ki günü geçiştiren, pozisyonu korumaya endekslenmiş bir yapı bu, sadece emek söylemi üzerinden nemalanan, göstermelik tepki ve eylemleriyle günü kurtarmaya çalışan, iç meselelerine hapsolmuş veya emek siyaseti dışında çeşitli siyasetlerin boyunduruğuna girmiş bir hareket var.

Oysa bu yenidünya düzeninde sosyal politikaların, emek hak ve özgürlüklerin yeni baştan inşası için kararlı, planlı, hedefleri ve pratiği olan bir sendikal liderliğe ihtiyaç var.

Önümüze yol haritası koyacak, ortak ve kolektif aklı harekete geçirecek bir sendikal yapıya ihtiyaç var. Şunu unutmayalım, kolektif akıl ve irade bizim en büyük zenginliğimizdir. Dolayısıyla bu konuda gerek ülkemizden, gerek dünyadan öğretim görevlileriyle, düşünürlerle, sendikacı ve aktivistlerle, eğitimcilerle, ulusal ve uluslararası diğer emek örgütleriyle işbirliği içinde, araştırma, geliştirme, eğitim ve farklı bir etkin demokratik mücadele araçları üretecek bir yapıya ihtiyaç var.

Toplu İş İlişkileri Kanun Taslağı adıyla hazırlanan ve ilgili komisyonlarda tartışılan bir taslak önümüzde duruyor. Tasarı bu haliyle çıkarsa işkolumuzun yapısı tümüyle değiştirilecektir. Tasarıda işkolu sayısı 18'e indirilmiştir. Taşımacılık, ardiye, antrepo işkolu olarak karayolu, denizyolu, demiryolu, havayolu, liman ve ardiye antrepo işkollarının tek bir işkoluna dönüştürülmesi planlanmaktadır. Sorunları, çalışma koşulları birbirinden hayli farklı olan altı ayrı işkolunun birleştirilmesi bize ne kazandıracaktır? AB normlarına uygunluk kaygısıyla yapılan bu düzenleme, ülkemizdeki endüstriyel ilişkiler zorlayıcı sonuçlar ortaya çıkarabilir. Biz deniz işkolunun ayrı bir işkolu olarak kalmasından yanayız.

Sendikacılığa getirilen her türlü siyaset yasağına özgürlükçü bir bakış açısı getirmelidir. Sendikalar Yasasında yapılmak istenen düzenlemeler, genel anlamıyla eskiye göre olumlu, fakat yetersizdir.

Üyelikte noter şartı kaldırılmakta, ancak e-devlet üzerinden üyelik şartı getirilmektedir. Bu durumda işçi iradesini baskı altında kalmadan daha hızlı kullanabilecektir. Noterlik şartının kalmış olması önemli bir gelişmedir, ancak yeterli değildir.

Konfederasyondan beklentimiz, 854 sayılı Deniz İş Kanununun yeniden uygulanmasıyla ilgili Çalışma Bakanlığı düzeyinde çalışmalar yapmasıdır.

Örgütlenmede yaşadığımız sıkıntılar, tüm sendikaların tepesinde Demokles'in kılıcı gibi durmaktadır. Örgütlenme başta Konfederasyon olmak üzere sendikaların ana politikaları olmalıdır. Aksi durumda toplu iş sözleşmesi yapacak üye dahi bulamayacak duruma düşeceğiz.

İşkolundaki tek yetkili sendika olan DEMİRYOL-İŞ Sendikası, TÜRK-İŞ'in 20. Olağan Genel Kurulundan buyana temsil ettiği kitlenin hak ve çıkarlarını koruma mücadelesine devam etmiştir. Sendikamız bu dönemde TÜRK-İŞ'in aldığı tüm kararlarına ve eylemlerine destek vermiştir.

Çalışanların içinde bulunduğu olumsuz koşullara rağmen sendikamız TÜRK-İŞ'in öncülüğünde, kamuda kadroya alınan 218 bin işçi arasında demiryollarında çalışan geçici işçilerin de kadroya alınmasının mutluluğunu yaşamaktadır.

DEMİRYOL-İŞ, çoğunluğu son 4 yılda olmak üzere, İstanbul, İzmir, Adana, Antalya, Bursa, Kayseri, Konya, Eskişehir illerimizdeki raylı sistemlerde örgütlenme başarısını göstermiş, 3450 yeni üye kazanmıştır. 850 tren teşkil işçimizin örgütlenme işlemleri de tamamlanmak üzeredir.

Sendikamız TCDD'de bugüne kadar memur kadrosunda çalıştırılan makinist ve tren teşkil emekçilerini işçi statüsünde üye kaydetmiş, bu sayede 1 200 yeni üye kazanmıştır. Değerli delegeler, DEMİRYOL-İŞ Sendikası, 1952 yılından bu yana TÜRK-İŞ'in üyesi olmanın onurunu yaşamaktadır. Sendikamız uzun yıllar TÜRK-İŞ yönetiminde temsil edilmiştir, halen de edilmektedir.

DEMİRYOL-İŞ Sendikası güçlü, etkili, hükümetler nezdinde sözünü dinleten, taleplerini yerine getiren bir TÜRK-İŞ istemektedir. Son on yıllarda ülkemizde uygulanan ekonomik politikalar gereğince işçiler önemli haklarını kaybetmiştir. Son Genel Kurulumuzdan bu yana, başka sosyal güvenlik haklarımızı olmak üzere, kazanılmış birçok hakkımız elimizden alınmıştır.

Osman Gürsu

TEZKOOP-İŞ Genel Başkanı

Nihat Yurdakul

BELEDİYE-İŞ Genel Başkanı

Necati Aktaş

TOLEYİS Genel Başkan Yrd.

Ülkemiz siyasal iktidarı göreve geldiğinden bu yana Türkiye işçi sınıfı hareketini örgütsüz kılmayı ve parçalamayı hedefleyen uygulamaları, yeni liberal ekonomik politikalarının üzerine inşa etmiş, siyasal kültürlerinin temeli haline getirmiştir. Son 10 yılda özellikle AKP iktidarı döneminde, emeğe yönelik bir yeniden yapılandırma süreci yaşadık, yaşamaya da devam ediyoruz.

Emeğin sorunlarının artık konuşulmadığı, işgücünün gün geçtikçe ucuzlatıldığı, yeni gündemlerle işçi sorunlarının üzerinin örtüldüğü, devletin sağlık, eğitim gibi sosyal alanlardan hızla çekildiği ve işsizliğin tavan yaptığı zor bir dönemdeyiz. Esnek, güvencesiz, düşük ücretli çalışma yaygınlaştırılıyor. Günlük ve haftalık çalışma süreleri karşılığı ödenmeksizin fiilen uzatılıyor. Hükümet sosyal devlet politikalarını hızla terk etti, devlet politikasının yerini sadaka politikası aldı. İşsizlik fonunu sermayeye hibe ettiler, sırada kıdem tazminatı var.

Bu saldırılar karşısında direngen bir duruş sergilemesi gereken ve kazanımlarını ilerletmesi gereken yapılar, başka sendikalardır. İşçi sınıfı ve sendikalar topyekûn bir saldırı ve kapsamlı bir projeyle karşı karşıya. Sendikalar örgütlü gücüyle üyelerini harekete geçirip, sınıfsal adımlar atmak zorundadır. Ne yapıp edip bu saldırıları durdurmak, hatta ortadan kaldırmak durumundayız. Kapitalizm giderek vahşileşirken ve sosyal haklarımız elimizden alınırken, işçi sınıfı ve sendikaların yaşadığı tıkanıklığı aşmak, kuşatmaya yarmak zorundayız. Bu sadece sendikalı kesimler için değil, Türkiye'de kölelik düzeninde çalışmak zorunda kalan milyonlarca örgütsüz işçi ve emekçinin geleceği için de önemlidir.

Türkiye güllük gülistanlık, çalışma hayatı güllük gülistanlık, her şey güllük gülistanlık gibi gösterilmek isteniyor. "Örgütlenmeden yanayız, örgütlü toplum istiyoruz" deniyor. Örgütlü toplum istiyorsanız, 1980'de 40 milyon nüfuslu Türkiye'de 2,5 milyon örgütlü işçi varken, 2012'de 75 milyon nüfus, 600 bin sendikalı işçi var. Belediyelerde 122 bin çalışan sendikalı işçiye atıl dediler, alıp başka kurumlara gönderdiler, ama belediyelerde bugün 1,5 milyon taşeron işçiyi köle gibi çalıştırıyorlar.

Bütün bunlar emperyalist güçler ve kapitalist sistem istediği için yapılıyor. Örgütsüz toplum isteniyor bu ülkede. Örgütlü toplum sorununa sahip çıkar, haksızlıklara karşı direnç gösterir. Haksızlığı kim yaparsa yapsın karşısında durur ve bedelini de öder, örgütlü toplum böyledir.

Bunun böyle olmaması için örgütsüz toplum yaratmaya çalışıyorlar. Dünyanın her yerinde güçlü sendikaların olduğu yerde milli gelir adaletli paylaşılır, güçsüz sendikaların olduğu ülkelerde milli gelirden adaletli pay alınmaz, sebebi de budur, başka hiçbir sebebi de yoktur.

"Sendikalara eşit davranıyoruz, eşit mesafedeyiz" deniyor. Bunun en büyük acısını biz Belediye-İş Sendikası olarak çekiyoruz. İstanbul'da, Kocaeli'nde, Antep'te, Isparta'da, Çorum'da, Rize'de öyle mi oldu? Belediye işçileri sokağa bırakılıyor, Sendikasından ayrılmadığı için, direndiği için cezalandırılıyor. Ben bu direnişi gösteren onurlu arkadaşlarımı, belediye işçilerini kutluyorum.

Biz Türkiye Cumhuriyetini kuran, Atatürk'ün Cumhuriyet üyeleriyiz, başka üye olmayız, herkes bunu böyle bilsin.

Biz 1980'li yıllarda özelleştirmeye karşıyız derken, bugün de aynı şeyleri söylemeye devam ediyoruz. Bakın, o günlerde kamuda, kamu iktisadi teşekküllerinde çalışan 1,5 milyon işçi vardı. Bugün 250 bin civarında kamu işçisi kaldı. Sokaklarda yürüyüp, eylem yapıp, özelleştirmeye karşıyız demek yetmiyor. Biz mezarda emekliliğe de karşıyız dedik, 38-40 yaşında emekli olmayı kendimize uygun gördük. Bugün kaç yaşında emekli olunuyor? Karşıyız dememize rağmen kadın ve erkek kademeli olarak 65 yaşında emekli oluyor.

Tam 9 yıldır bu ülkeyi AK Parti Hükümeti yönetiyor, AK Parti Hükümeti çalışanların, emeklilerin, işsizlerin beklentilerini karşılamamıştır. Sendikalar ve Konfederasyonumuz da haklı olarak eleştirebilir, ama eleştirdiği kadar demokrasilerde yapılan iyi şeyleri de anlatmak hepimizin görevi olmalı. Her şey kötü gidiyor anlayışına dayanarak eleştirmek, toplumda beklenen etkiyi göstermiyor.

Konfederasyonumuz ve biz sendikacıların da AK Parti Hükümeti üstünde etkin olamadığımız aşikârdır. Bunun sebepleri çoktur, ama en önemli sebeplerinden biri, demokrasilerde eleştiri olduğu kadar, yapılan iyi bir şeyi de takdir etmek önemlidir.

1 Mayıs kanunlaşıp bayram olduğunda, kamuoyuna çalışanlar, çalışmayanlar, emekliler, kısacası kamuoyuna adına teşekkür edebilseydik, temsil ettiğimiz insanlarla da çelişir halde olmazdık ve AK Parti Hükümetine de yaptıracağımız işler olabilirdi. Umut ediyorum bundan sonra yapılan kötü işleri eleştirip, ancak iyi işleri belirtmeyi de demokrasinin bir gereği olduğu bilinciyle davranırız.

Veli Solak

HABER-İŞ Genel Başkanı

Mustafa Türkel

TEKGIDA-İŞ Genel Başkanı

Mürsel Taşçı

AĞAÇ-İŞ Genel Başkanı

TÜRK-İŞ'i, bizler oluşturuyoruz. Farklı düşünmemiz yok, hep aynı şeyleri düşünüyoruz. Tavrımız olmalı, köşemiz olmalı, düşünebilmeliyiz, tartışabilmeliyiz, ama TÜRK-İŞ'i sokağa da düşürmemeliyiz. Sokağa düştüğü zaman elimize bir şey geçmeyecek. Bizler de biraz kendimize bakmak zorundayız. Hepimiz, bütün teşkilatlar, önce demokrasiyi kendi kurumlarımızda işletmek zorundayız. Hepimizin eksiği var, hiç kimse dörtdörtlük değil.

Sendikalar Kanunuyla ilgili yeni bir uygulama var. Dün anlattı Sayın Hükümet yetkilisi, iki sendikaya üyelik. Öyle bir şey yok, o da bilmiyor, ne iki sendikası, bir yerde biz örgütlenemiyoruz, kaldı ki sendika da örgütlenecek, neredeymiş o? Oradaki uygulama da yanlış, onu da ben buradan belirtmek istiyorum.

Biz özelleştirme mağduruyuz, ama işyerimiz hâlâ ayakta ve çalışıyor, ayakta tutabilmek için her türlü mücadeleyi veriyoruz. İşyerlerinde taşeronlarımız var, mücadele ediyoruz. Göreve geldiğimiz bu beş ay içerisinde TÜRKSAT gibi hassas bir kurumda örgütlendik, anlımızın akıyla. Hiçbir arkadaşımızın burnu kanamadı, hiçbir arkadaşımızın iş akdi feshedilmedi, mücadele verdik, ama yılmadık. Gazetelere, televizyonlara çıkıp da şunu şunu yapacağız falan demedik. İcraatımızı yaptık, anlımızın akıyla da bitirdik.

Emeğimiz ve alın terimizin bir olduğu bir ülkede yaşıyoruz. TÜRK-İŞ tabelasına destek olalım. Değişim tamam, sandık gelecek ne değişiyorsa değişsin göreceğiz. Önce biz kendimiz değişelim de, ondan sonrası kolay, önce bir kendi teşkilatlarımızda şöyle bir bakalım, ne oluyor, neler bitiyor, bunları bir görelim. Mağduriyet var, yok değil, inkâr edemeyiz.

Siyasetçilerin bu genel kurullarda iktidarın çalışanlara zulmünü görmezden gelerek siyasetçi pişkinliği içerisinde hiçbir şey yokmuşçasına söylemelerinden rahatsızlık duyuyoruz. Çalışma Bakanı "Ben sendikalar arasında ayrım yapmadım" dedi. "Biz bütün konfederasyonlara eşit duruyoruz" dedi, geldi bu kürsüden "kıdem tazminatını kaldıracağız diye gündemimizde bir şey yok, kıdem tazminatı fonu Yasada var" dedi, kıdem tazminatı bizim gündemimizde yok, kaldırma yok dedi, fondan bahsetti. Doğru söylemiyorlar bu kürsüye çıkanlar.

Bu iktidar yandaş sendika yaratmak için biz TÜRK-İŞ Genel Kurulunu yaparken, iktidar yandaşı bir konfederasyon, Çay-Kur'daki 60 yıllık örgütlülüğümüze karşı siyasetçilerle birlikte bir operasyon başlatmıştı. Aynı tarihlerde 400 YÖRSAN işçisi sendikamıza üye olmuşlardı, hepsi birden kapının önüne konulmuştu. Bakanlık bürokratlarından bazıları YÖRSAN'ın patronunu, avukatını Bakanlığa çağırarak, siz bir ay öncesinden sigortalı işçi almış da, ama sigortaya bildirmeyi unutmuşsunuz diyerek 300 işçi alırsanız, o sendika yetkiyi alamaz diye akıl verdiler.

78 gün Ankara'nın sokaklarında zemherinin soğuğunda Tekel işçisiyle birlikte ağır bedel ödedik biz. Tekel işçisi mücadelesini vermiştir. Türkiye'nin dört bir yanından gelen işçiler koyun koyuna 80 gün boyunca kıbleğâhı bildiği TÜRK-İŞ'in kapısının önünde taşların üstünde çadırlarla yatmıştır, kavgasını vermiştir. Türkiye'de işçi sınıfının son yıllarda yaşadığı en mükemmel mücadele örneğini sergilemiştir. O kadar mükemmeldi ki, dünyadaki çeşitli hareketlere örnek oldu. Fakat her mücadelenin sonucu maalesef zaferle taçlanmıyor.

2821 sayılı Sendikalar Kanunu değişiyor, bugünkü kavgalar daha çok olacak. Konfederasyonumuza bağlı aynı işkolunda birkaç tane sendikamız var, yarın 35 sendika 18'e inecek. Aynı işkolunda belki 7-8 tane sendika olacak. Bırakın yeni örgütlenmeleri, bu disiplinsizlik devam ettiği sürece birbirimizle uğraşacağız, biz birbirimizle kavga ederken birileri de hükümeti de arkasına almak suretiyle her işkolunda bir sendika kurulacak, ondan sonra birbirimize düşe düşe kaybedeceğiz bu zihniyet böyle devam ederse. Gelin Pazartesi günü omuz omuza verelim, sokaklarda bizi bekleyen tehlikelere karşı mücadele edelim.

Son üç yıldır bizim artık özelleştirme nedeniyle kamuda işçimiz kalmadı. Özel sektörde örgütleniyoruz, üç yıldır mahkemelerde yetki sorununu çözemedik. Bu sıkıntılar bizim yakamızı bırakmadığı sürece, bu yasal düzenlemeleri gerçekleştiremediğimiz müddetçe, biz omuz omuza olmadığımız sürece, bizim durumumuza kimsenin düşmesini istemeyiz, ama bizim durumumuza düşecek de birçok sendikamız var.

Durumumuz çok mu kötü? Çok şükür, çok da kötü değil, derdimiz yok, sıkıntımız yok, problemimiz yok, kendi çapımızda bir şeyler yapmaya çalışıyoruz. Bu da bu işin doğasında var, bu mücadelemizi de kendi çapımızda devam ettireceğimizin de bilinmesini istiyorum. Değişim olur olmaz, seçim mutlak surette ben hiçbir delegenin oylarının ipotek altında olmadığını düşünüyorum. Hepimiz seçimle gelmişiz, hepimiz birilerinin yerine geldik, elbette birileri de birilerinin yerine gelecek. buradan omuz omuza çıkmamız lazım. Yarın hepimiz yüz yüzeyiz, biz birbirimize lazımız.

Muharrem Aslıyüce

TÜRK METAL Genel Sekreteri

Hasan Tahsin Zengin

TES-İŞ Genel Başkan Yrd.

Ercan Sadık İpekçi

TGS Genel Başkanı

TÜRK-İŞ'i eleştireceğiz, ama sahip çıkarak eleştireceğiz, yerin dibine batırarak değil. Onun için TÜRK-İŞ'e sahip çıkmamız gerekiyor. TÜRK-İŞ'e sahip çıkmanın yolu da TÜRK-İŞ içinde, birlik ve beraberlik içinde olmaktan, büyük dalgalara karşı TÜRK-İŞ'e güç vererek mücadele etmekten geçiyor. Bunun için sendikacılar olarak şova değil, hizmete ağırlık vermemiz lazım.

Elimizde tek bir örgüt var, güvenece-ğimiz tek dağ, sığınacağımız tek liman TÜRK-İŞ var. TÜRK-İŞ'i yıpratırsak, zaafa uğratırsak nasıl mücadele ederiz, kim var, başka örgüt mü var?

Önümüzdeki süreç, işçi hareketini ilgilendiren, son derece önemli gelişmelere gebe. Bu süreci işçilerin hak ve çıkarlarına bir zarar gelmeden, getirmeden, hep birlikte kazasız belasız atlatmak zorundayız. Çare olacaksak, parça parça olmayacağız, hep beraber olacağız, bir olacağız, iri olacağız, diri olacağız.

Türk Metal olarak yeni TÜRK-İŞ yönetiminden taleplerimiz var. Kıdem tazminatı çalışanların en son kalesidir, bu kalenin surlarında açılacak bir gedik, çalışanların diğer haklarının da zamanla elden çıkmasına yol açacaktır. Öyleyse yeni TÜRK-İŞ yönetimi kıdem tazminatı konusunda çalışanların hak ve çıkarlarına sahip çıkmaya devam etmelidir.

TÜRK-İŞ ülkemizin son zamanlarda elini taşın altına koyan tek örgüttür. Problemli zamanlarda, uzlaşma ve diyalog yanlısı tutumunu hep sürdürmüştür. Bu yönüyle TÜRK-İŞ barışçıdır, ancak TÜRK-İŞ gerektiğinde çalışanların hak ve çıkarlarına saldıranların anlayacağı dilden de konuşmalıdır. TÜRK-İŞ savaşçı yanını da göstermeli, hatırlatmalıdır. Yani barış isteyenle barış, savaş isteyenle savaş yapmalıdır.

Tes-İş olarak özelleştirmelerin başladığı ilk günden bu yana genel olarak özelleştirmelere, özel olarak da enerjide özelleştirmelere karşı çıktık. Ülkemizin içinde bulunduğu coğrafyadaki stratejik konumuna dikkat çektik, enerji dağıtım ve üretiminin kamusal bir hizmet olarak kalmasının önemine işaret ettik. Enerjide dışa bağımlılığa itiraz ettik, yerli ve yenilenebilir kaynakların ülkemizin geleceği açısından anlamını bıkmadan, usanmadan anlattık. Eylemler yaptık, mitingler yaptık, raporlar hazırlayıp Cumhurbaşkanlığı makamı da dahil, ilgili, yetkili tüm kurumların dikkatini çektik. Olmadı, gazete ilanlarıyla derdimizi anlatmaya çalıştık.

Enerjide özelleştirme girişimlerine karşı yüzlerce dava açtık, bu davaların çoğunu kazandık. İşte biz tüm bunlarla enerjide özelleştirmeleri yaklaşık 20 yıl kadar geciktirebildik. 2006 sonundan itibaren özelleştirmeler kapımızdan girmeye başlamıştır. Özelleştirmeler dağıtım alanı ile başlamıştır, üretim alanı ile devam etmektedir. Konuya hukuki boyutu ile bakıldığında, gerçekleştirilen özelleştirme işlemlerinde birçok "yasal eksiklik" tespit edilmiştir. Bu nedenle yine çok sayıda dava açılmıştır, açılmaya devam edilmektedir.

Özelleştirme yapılan işyerlerinde yaşanan sendikasızlaştırma baskısı ve işsizleştirme ise en ciddi sorunlarımızdan biridir. Sendikamızın, özelleştirmelerin başlamasından sonraki dönemde temel meselesi üyelerimizin işini aşımı koruyabilmek olmuştur ve bu yöndeki mücadelemiz sürmektedir. Gelinen noktada enerjide özelleştirmelerin ülkemize verdiği ve vereceği zarar, artık maalesef yaşanarak ve büyük bedeller ödenerek görülecektir.

Türkiye işçi sınıfının en büyük örgütü olan TÜRK-İŞ'in 21. Genel Kurulunda, sadece üyelerimiz adına değil, yargılanan, tutuklanan, mahkûm edilen, dövülen, biber gazına maruz bırakılan, tehdit edilen, işten atılan, yıpratılan bütün basın emekçileri adına söz aldım. Onlarla onur duyuyoruz, onların mücadelelerine sahip çıkıyoruz, onların mücadelelerine sizler de sahip çıkın, onlar sizlerin haklarını savundukları için cezaevindeler, onlar sizlerin haklarını savundukları için yargılanıyorlar, onlar halkın gerçekleri öğrenme hakkı adına mesleki faaliyetlerini yaptıkları için terör örgütü üyesi olmakla, terör örgütü propagandası yapmakla suçlanıyorlar.

Konfederasyonumuzun sayın yöneticilerine, ATV-Sabah grevimizi katılan 10 üyemize maaşlarına yakın ödemelerde bulunmamızı sağlayacak kadar bir ödeneği sendikamıza tahsis ettikleri için teşekkür ediyorum. Bu TÜRK-İŞ'e 10 yılda ödeyeceğimiz kadar yüksek bir miktardır bizim açımızdan. Hiç kuşku yok, bu çatı altında bulunmak bizim için çok önemli ve bundan onur duyuyoruz, gurur duyuyoruz. Birçok eylemimizde grev kararlarımızın alınmasında, gerek Konfederasyon yöneticilerimiz, gerek sendika başkanlarımız ve yöneticilerimiz, TÜRK-İŞ'imizin bölge temsilcileri hep yanımızdaydı, onların dayanışmasını desteğini gördük. Bundan sonra da bu dayanışmanın ve desteğin süreceğinden şüphe de etmiyoruz.

En büyük idealim işçi sınıfının sendikal hak ve özgürlükler mücadelesiyle gazetecilerin basın ve ifade özgürlüğü mücadelesini bütünleştirebilmek. Bunu başarabilmek için işçi sınıfının hizmetinde olmaya devam edeceğim. Bunun için bedel ödenmesi gerekiyorsa, bedel ödemekten korkmuyoruz.

Baki Yüksel

ORMAN-İŞ Genel Başkanı

Mustafa Öztaşkın

PETROL-İŞ Genel Başkanı

Musa Servi

DERİ-İŞ Genel Başkanı

Bugün geriye dönüp, 7 yıldır yaşadığımız sıkıntılara baktığımızda vicdanımız rahat, ama sıkıntılarımızın büyük olduğunu görüyoruz. İmkân verilmesi halinde de ORMAN-İŞ Sendikası olarak bu mücadelemizi devam ettirerek, sendikacılık hareketinde onurlu bir şekilde yer alacağımıza inanıyoruz.

TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalar, eşi benzeri görülmemiş bir saldırıyla karşı karşıya kalmışlardır. Kurulduğundan bugüne kadar kendi gücüyle üye sayılarını artıramayan Hak-İş'e bağlı sendikalar, iktidar yandaşlığı yaparak, TÜRK-İŞ'in örgütlü bulunduğu sendikalara saldırmışlardır.

Sendikalı işçi sayılarında çok büyük düşüşlerin yaşandığı bugünlerde, TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların üyelerini yandaş sendikaya gitmelerini önlemek durumundayız. Ayrıca özelleştirmelerle, büyük dediğimiz sendikalarımızın da küçültülüp, yok edilmek istendiği açıkça ortadadır.

Sonuçta bu tür sendikaların iktidarlara ve işverenlere bağlı sendikacılık yapanların sonu hüsran olacaktır. TÜRK-İŞ olarak birlik, beraberlik içinde olmamız, olamazsak daha büyük sıkıntılar çekeceğimiz kaçınılmazdır. Bu mesele sendikaların meselesi olmaktan çıkmıştır. TÜRK-İŞ Konfederasyonunun meselesi olmuştur. Sendikalarımız birine yapılan saldırının, hepsine yönelik bir saldırı olarak kabul edilir ve gereken dayanışma yapılırsa, teker teker yok olmaktan kurtuluruz.

Bu mücadelemizi devam ettirebilmek için TÜRK-İŞ Genel Kurulundan bir karar çıkmasını önemle rica ediyoruz. Bu davranış, TÜRK-İŞ ve TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalara yapılan saldırılara karşı kararlı bir dayanışmanın önemli bir göstergesi de olacaktır.

Toplumsal ve sosyal sorumluluklarını yerine getiren bir TÜRK-İŞ yaratılacak. Çünkü her konuda sözümüz, görüşümüz, önerilerimiz ve taleplerimiz olacak. Demokrasi konusunda olacak, insan hakları konusunda olacak, özgürlükler konusunda olacak. Herkesin kimliğini, dilini, kültürünü, inancını ve düşüncelerini özgürce ifade edebileceği bir Türkiye talebimiz olacak, barış talebimiz olacak. Kürt sorununun çözümünde sözümüz olacak, bu sorunun çözümünde ülke bütünlüğünden asla taviz vermeden, ama bu sorunun demokratik ve barışçıl yöntemlerle, eşitlik, özgürlük ve hakların kardeşliği temelinde çözümü konusunda politikamız olacak, emeğin birleştirici gücünün bu sorunu da çözeceğine inanıyoruz.

Toplumsal muhalefete önderlik edeceğiz, bu ülkenin çok sorunu var, bu insanların çok büyük sorunu var. TÜRK-İŞ büyüklüğünün gereğini, büyük örgüt olmanın sorumluluğunda hareket edecek, topluma önderlik edecek. Emek güçlerine önderlik edecek, sendikaların birleşmesi, kendi içimizde birliğin beraberliğin sağlanması, diğer emek örgütleriyle dayanışma sağlanacak ve giderek bütün emek örgütlerini tek çatı altında toplayan bir mücadele stratejisini ortaya koyacağız ve büyük bir emek hareketini yaratacağız ve Türkiye'nin kaderini emekle değiştireceğiz.

Örgütleneceğiz, sendikal hareketin en önemli ve yaşamsal sorunudur örgütlenme. Örgütlenmeye esas bizim ihtiyacımız var, sizin ihtiyacınız var, sendikalı işçilerin ihtiyacı var. Çünkü sendikayı kaybedersek, bizim kaybedecek çok şeyimiz var, ama örgütsüz işçiler örgütlenirse, yeni haklar elde ederler. Onun için örgütsüzlerin örgütlenmesine, örgütlü işçilerin daha fazla ihtiyacı vardır.

Çalışanlar olarak ortak hareket etmek zorundayız, ama haklarımızı elde edebilmenin yolu da, direnmeden geçiyor, mücadele etmekten geçiyor, örgütlü toplumdan geçiyor. 260 günden beri Tuzla'da, Kampana Deri'de sadece sendikaya üye oldukları için işten atılan işçiler çoluk çocuğuyla kapıda bekliyor.

Biz güvencesizleri, taşeronda çalışanları örgütlenmeyi esas alamazsak, zaten güvenceli işçi kalmaz. Kamuda gördük, özel sektörde de, kıdem tazminatını kaldırması halinde şu anda hiçbir işveren özel sektördeki işçiyi tutmaz.

Kıdem tazminatıyla ilgili mutlaka burada karar çıkmalı, karar çıkarken de geçiştirme mantığıyla olmamalı.

Geleceğimizi, çoluk çocuğumuz geleceğini düşünüyorsak ve gerçekten bir mücadele örgütü olmak istiyorsak, bu anlamda genel saldırının geri püskürtülmesini istiyorsak, o zaman mutlaka mücadele eden bir örgüt olmalıyız.

Bu mücadeleyi gerçekten hissettirmemiz halinde, sermayenin saldırılarını geri püskürtebiliriz. Bunu için yüzümüzü tabana döneceğiz, kitleye döneceğiz, kitlemizi harekete geçireceğiz. Sendika ayırmaksızın, işkolu ayırmaksızın, bölgeleri ayırmaksızın ortak bir mücadele ağını örmekten başka yolumuz yok.

Bu mevcut gidişata dur diyebilmenin yolu sivil toplum örgütü değil bir mücadele örgütü olabilmektir.

Mevcut haklarımız gasp edilecek, kıdem tazminatımız gidecek, kölelik işçi istihdamı gündemde, kiralık işçiler şu anda belli bölgelerde uygulanıyor. Bunun tersine çevirebilmenin yolu, mutlaka güçlü, azimli, kararlı, kolektif çalışan bir TÜRK-İŞ'tir.

Kenan Öztürk

TÜMTİS Genel Başkanı

Atilay Ayçin

HAVA-İŞ Genel Başkanı

Nurettin Akçul

T. MADEN-İŞ Genel Başkanı

Dünyada ve ülkemizde sıkıntılı bir süreç yaşanıyor. Dünyada işgaller, çatışmalar, emperyalist müdahaleler devam ediyor. Özellikle Ortadoğu'da ve Arap ülkelerinde yıllardan beri emperyalistler tarafından beslenen diktatörlere karşı halk ayaklandı. Emperyalistler bu hareketin de önüne geçerek, buradaki halkın tepkisini kendi çıkarları doğrultusunda dizayn etmek için birtakım müdahaleler ve yeni değişimler oluyor.

Ülkemizde ne yazık ki bütün pembe tablolara rağmen, açlık ve yoksulluk, işsizlik devam ediyor ve emekçiler olarak kazanılmış haklarımızı kaybetmeye devam ediyoruz.

Sosyal Güvenlik Yasasıyla birlikte birçok hakkımızı kaybettik, sağlık hizmetleri ve eğitim paralı hale getirildi, emeklilik yaşı yükseltildi, özelleştirmeler ve taşeronlaşma devam ediyor ve önümüzde yeni saldırılar var.

Sırada kıdem tazminatlarımız var, çalışma yaşamının tamamen kuralsız hale getirilmesi var, yeni saldırı yasaları var. Taşeronlaşma, sendikasızlaşma devam ediyor. Bu ülkede işçiler sendikalı oldu diye sokağa atılmaya devam ediyor.

Kazanılmış haklarımızı koruyamadık, yeni haklar kazanamadık. Küçülmeye, üye kaybetmeye devam ediyoruz.

TÜRK-İŞ Türkiye'deki bütün emek kesiminin temsilcisidir. Bu ülkede demokrasiye muhtaç, ekmeğe muhtaç, özgürlüğe muhtaç bütün kesimlerin temsilcisi olmalıdır. TÜRK-İŞ ancak böyle büyümeye devam eder.

Haklarımızı korumamız, yeni haklar kazanmamız gerekiyor. Biz yüzümüzü sınıfa dönmeliyiz, yüzümüzü emekçilere dönmeliyiz ve mücadeleye etmeliyiz.

Bu Genel Kurul, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ayarında bir genel kuruldur. Orada bu ülke insanlarının seçtiği insanlar, Meclis'te bu ülkeyi yönetmeye adaydırlar, yönetmeye çalışırlar. Bu Meclisi oluşturan insanlar temsilcisi oldukları sınıfın üyeleri tarafından seçilirler, sınıfı yönetmeye adaydırlar. Onun için burası işçi sınıfının en büyük meclisidir. Biz burada bütün sorunlarımızı tartışacağız, yapılması gereken uyarıları ve eleştirileri yapacağız, bizim düşüncemizle örtüşmeyen farklı düşünceleri saygıyla ve sevgiyle dinleme becerisini göstereceğiz. Bütün insanların kendilerini özgürce ifade etmesi için bu kürsünün adı özgürlük kürsüsüdür. O nedenledir ki, burada yapılan konuşmaların içeriğine ve kapsamına göre, birilerini dost, birilerini hasım bellememek durumundayız. İşçiden işçiye hasım olmaz, dost olur. TÜRK-İŞ'i bölmeye, bitirmeye kimsenin gücü yetmeyecek.

Bizi kendi siyasi geleceklerinin malzemesi olarak kullanmaya çalışan siyasetçilere lafımız şudur; uğraşmayın, bizi bölemezsiniz. Biz tartışırız, biz konuşuruz, ayrıştığımız noktalar da olabilir, ama biz bu ülkenin ve bu sınıfın ortak çıkarlarının söz konusu olduğu yerde, tek bir yumruk gibi tek bir yere yığılmasını da biliriz.

Eğer hepimizin ortak paydası bu ülkeyi sevmekse, biz bu ülkeyi herkesten çok seviyoruz. Eğer bu ülkede barışı tesis etmekse, biz yürekliyiz, cesaretli ve insan sevmesini beceren unsurlarız. Gelin, kırgınlıkları unutalım el ele tutalım, barışalım, bir güç oluşturalım. Gelin, çocuklarımıza özgür, demokratik, bağımsız bir Türkiye bırakmak için birleşelim, güçlü bir TÜRK-İŞ yaratalım. Gelin, Ankara'da değil, Türkiye'de bir TÜRK-İŞ var dedirtecek güçlü bir TÜRK-İŞ yaratalım.

TÜRK-İŞ'in en önemli sorunu örgütlenmedir, temsil yeteneğini artırmaktır. Üye sayısı sürekli azalan bir TÜRK-İŞ, sınıfı temsil yeteneğini ve mücadele gücünü kaybetmek noktasındadır. TÜRK-İŞ bünyesinde dayanışmalı örgütlenme kampanyaları kararlı biçimde hayata geçirilmelidir.

Ülkemizde ne yazık ki artan güvencesiz çalıştırma biçimlerinin ve ülkeyi ucuz emek cennetine çevirmeye dönük anlayışın etkisiyle, işyerleri mezarlara, maden ocakları da toplu mezarlara dönüşüyor. Ölümlü maden kazalarında ülkemiz Çin'in ve Kuzey Kore'nin bile önündedir. Türkiye'nin 17. büyük ekonomi olduğuyla övünenlerden, bu birinciliğin utancına son verecek önlemleri almalarını bekliyoruz.

TÜRK-İŞ biziz, hepimiziz, pusuda bekleyenler var. TÜRK-İŞ'i yandaşa yem etmeye çalışanlar var. TÜRK-İŞ'in bağımsızlığına son vermeye çalışanlar var. İşçi sınıfına önderlik edecek bir TÜRK-İŞ için, daha mücadeleci, sınıfı daha fazla kucaklayan politikalar üreten bir TÜRK-İŞ için demokratik bir yarışa girilecektir. Yarış, sendikal demokrasinin gereğidir, ama bu yarışta kim kazanırsa kazansın TÜRK-İŞ'e sahip çıkacağız. Çünkü bugün TÜRK-İŞ'e daha fazla sahip çıkmanın zamanı gelmiştir, çünkü her şeye karşın işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin tek umudu TÜRK-İŞ'tir.

Bütün ezilenlerin, haksızlığa uğrayanların, hak arayanların umudu TÜRK-İŞ, ülkemizde ne yazık ki sessizlik ses oldu. Sessizliğin ses olduğu Türkiye'mizde, yine tek ve yüksek ses olma gücüne, potansiyeline sahip tek örgüt TÜRK-İŞ, yaşasın emek, barış, özgürlük, yaşasın işçilerin birliği, yaşasın TÜRK-İŞ.

Ergin Alşan

SELÜLOZ-İŞ Genel Başkanı

Hasan Öztürk

SAĞLIK-İŞ Genel Başkanı

Ramazan Ağar

YOL-İŞ Genel Başkanı

Üye kaybediyor, karşılığında örgütlenemiyoruz. Örgütlenmeye kalktığımızda yaptığımız emek, harcanan binlerce lira, işinden olan yüzlerce işçi, karamsarlaşan, heyecanı sönen sendika kadrolar, yasal sistem sayesinde olağan durumlar olarak karşımıza çıkıyor.

Kıdem tazminatına ilişkin tartışmalar bir türlü sona ermiyor. Her vesileyle işverenler, siyasiler, kıdem tazminatımızı gündeme getirip, kamuoyu hazırlayarak kıdem tazminatlarımızı budamayı, giderek de ortadan kaldırmayı hedefliyorlar. Kıdem tazminatı fonuyla, ödenmeyen kıdem tazminatlarına güvence getireceğini ileri sürenler, binlerce işçinin halen alacaklar sırasında birinci sıraya koymayı, devlet alacağı, ipotekli alacak gibi imtiyazlı alacakların üstünde yer vermeyi akıllarına bile getirmiyorlar.

"Atipik İstihdam" adı altında, esnekleştirme adı altında, en temel, en asgari haklarımız dahi adım adım elimizden alınmak, güvencesizliğin tek yasa olduğu bir iş piyasasına mahkûm edilmek isteniyoruz.

İşin acı tarafı, her gün bu ve buna benzer örnekler yaşanırken, bizlerin sesi ya çıkmıyor ya da sesimizin muhatabına ulaşıp, yankı bulmasına izin verilmiyor.

Sendikalaşma oranı yüzde 5'lere düşmüş, kamu işyerleri hariç özel sektör işyerlerinde hiçbir sendika tek tek işyerlerinde yüzde 65'in üzerinde sendikalaşma oranına sahip değil.

Biz bu durumu hak etmiyoruz. Alın teriyle var olan bu ülkeyi ayakta tutan işçi sınıfı, bu durumu hak etmiyor. Sınıfa dönmenin, onlarla birlikte yeni bir varoluş başlatmanın zamanı geldi de geçiyor.

Sendikalar gücü tabanından aldığına göre ve mevcut üye sayısının çalışan işçiye oranla çok az olması sebebiyle, sendikalar uzun süreden bu yana güç kaybetmiştir ve etmeye de devam etmektedir. Ülkemiz açısından en büyük sorun, nasıl bir işsizlik ise, sendikaların da en büyük problemi üyesizliktir.

Kamuda fiilen çalışmalarına rağmen, sigorta primlerinin yatırılmasına rağmen, aynı işi, aynı işyerinde işçi statüsünde çalışmalarına, gerçekleştirilmesine rağmen, sırf sendikalaşmanın ve teşkilatlanmanın önünü tıkamak adına 4B, 4C ya da sözleşmeli veya taşeron işçisi adı altında, yargı kararlarında dahi netleşmeyen birtakım statüler oluşturulmaktadır. İlk yapılması gereken şey, işçinin ve memurun tarifinin yeniden ele alınmasıdır ve açık şekilde ortaya konulması gerekmektedir.

Sadece sağlık sektöründe güvencesiz ve sendikasız her an kapıya konulmak korkusuyla çalıştırılan, her yıl yeni bir ihaleyle başka bir işverene devri yapılan, her devir sonrasında kıdem tazminatı yıllık izin gibi birçok hakları gasp edilen, âdeta köle muamelesiyle çalıştırılan yaklaşık 120 bin taşeron işçisi var.

Ülkemiz genelinde tüm işkollarında dikkate alındığında, yaklaşık 1 milyon taşeron işçisinin olduğu görülmektedir. Bu durum, sendikal örgütlenmenin önündeki en büyük sorun haline gelmiştir.

İşçi statüsünde çalışanların neredeyse yarısının kayıt dışı olarak çalıştırıldığı gerçeği göz önüne alındığında, bu kayıt dışı çalışmanın, kayıt içine alınmasının tek yolunun toplu iş sözleşmesi ve sendikalaşma yolu olduğu kabul edilmelidir.

Emek dünyası ve sendikal hareket 10 yılda bir ağır baskılarla karşılaşmaktadır. Son 30 yıla baktığımızda, 1980'de 24 Ocak kararlarıyla, 1990'da tek kutuplu dünya düzenine geçişle, 2000'li yıllarda ise Kamu Yönetimi Temel Kanunda yapılan değişiklikler, sendikal harekete zarar vermiştir. Bu tarihlerden itibaren resmi makamlarda, ülkemizdeki sendikalaşma oranının yüzde 10'un altına düştüğü altına düştüğünü kabul etmişlerdir.

Sosyal devlet yok olup, özelleştirme, esneklik ve güvencesiz çalışma biçimlerinin yaygınlaştığında sendikalaşma oranları hızla düşmektedir. Bu noktada özel, kamu ayrımı ortadan kalkıyor, herkes üye kaybediyor.

Ülkemizde bunca yasa, hak ve hukuka rağmen işçiler örgütlenmek için işsiz kalmayı göze almaları gerekiyor. Buna rağmen işçiler güven duydukları zaman bu riski göze almaktan asla çekinmiyorlar.

Hak kayıtlarına dur denilmesi, kaybedilen hakların telafi edilmesi ve sendikal hareketin saygınlığının arttırılması, parçalanmaktan değil, birleşmekten geçiyor.

Mücadelemizin hazır bir reçetesi yoktur. Her sorun ve her ihtiyaç kendi mücadelesini ortaya koyar. Bu plan masada uzlaşmaktan, grev boylarında direnmeye kadar geniş bir yelpazeyi kapsayabilir. Önemli olan temsil edilen kitlelerin hak ve çıkarları için mücadele yürütülmesidir. Bu yolda önyargılarımız kırılması gerekirse ezberlerimizi bozmalıyız.

TÜRK-İŞ örgütlenmek zorundadır. Nerede bir işçi varsa TÜRK-İŞ orada olmalıdır. TÜRK-İŞ örgütlenmenin yolunu açarak, işçilerle buluşmayı başarmalıdır.

Eyüp Alabaş

G. MADEN-İŞ Genel Başkanı

Eyüp Alemdar

KOOP-İŞ Genel Başkanı

Hasan Cüneyt Akarsu

BASİSEN İzmir Şube Başkanı

1990 sonrasında hızlanan küreselleşme politikaları sonucunda, ülkemizdeki üretim ekonomisi darmadağın edildi. Öncelikle ülkemiz sanayisini besleyen, onların rekabet gücünü artıran kamu kuruluşları özelleştirme, küçültülme ve kapatma politikalarıyla yok edildi. Çok uluslu şirketler doğrudan ya da dolaylı olarak ülkemiz ekonomisini yönlendirir hale geldiler.

Sonuçta üreten değil tüketen bir toplum haline geldik. 2011 yılı sonunda dış ticaret açığımız 100 milyar doları aşacak, ülkemiz borçlu, halkımız borçlu. Kendi hukukunu ve ilişkilerini kuran küresel sermaye, milletimizi ve ülkemizi azgınca sömürüyor. Azgın sermaye sadece iş alanında yatırım yapmıyor, her alanda varlar.

Bu süreç önce kamudaki sendikalarımızı bitme noktasına getirdi. Kamuda her alanda taşeron şirketler var. İnsanlar asgari ücretle sendikasız, iş güvencesiz, hatta maaş güvencesiz çalıştırılıyor. Özel sektörde de sendikacılık yapmak çok daha zorlaştı. Oralarda da şirketler taşerona parça parça iş vererek örgütlenmeyi engelliyor. Sendikalarımız küçüldü, güçsüzleşti. İşsizlik tehdidiyle emeğin değeri düşürüldü. Kazanılmış haklarımız bir bir elimizden alınmak isteniyor.

Biz Genel Maden İşçileri Sendikası olarak buraya suçlu aramaya ve kimseyi suçlu göstermeye gelmedik. Biz suçluyu biliyoruz, suç bizde, kendimizde. Biz tarihimizi unuttuk, biz halkımızdan uzak düştük, biz kendi küçük hesaplarımızın peşine düştük, günlük ve seçimlik düşündük, biz kafa yormadık, biz emek harcamadık. Onun için sermaye bizden daha güçlü ve işverenler bizden daha örgütlü.

Bizler sendikamızı büyütmek, güçlendirmek ve tabanımıza umut vermek için mücadele ediyoruz. Ancak bizim önemli sorunlarımız var. Özellikle örgütlenmede büyük zorluklarla karşılaşıyoruz. Bu mücadelede çoğu zaman yalnız kalıyoruz. Biz bu örgütlenme mücadelesinde bize destek olan, bize öncülük eden, arkamızda dağ gibi hissettiğimiz bir TÜRK-İŞ istiyoruz.

Kamuoyunda Torba Yasa olarak bilinen, 6111 sayılı Yasayla belediyede çalışan işçilerin kendi istekleri dışında Emniyet Genel Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığı ve diğer kamu kuruluşlarına aktarılmıştır. Sendikamız Emniyet Genel Müdürlüğüne devredilen işçilerden yaklaşık 1600 tanesini örgütleyerek, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından toplu iş sözleşmesi yapma yetkisinin almıştır.

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Devlet Kitapları ve Eğitim Teknolojileri Müdürlüğünde yaklaşık 35 yıldır toplu iş sözleşmesi bulunan sendikamız, il milli eğitim müdürlüklerine devredilen işçilerin yüzde 50'ye yakını bizlere üye olmuştur. Sendikamıza üyelikler her geçen gün çoğalmaktadır. Daha önce bu işkolunda sendikası bulunmayan, HAK-İŞ Konfederasyonu aceleyle bu işkolunda bir sendika kurmuş ve Milli Eğitim Bakanlığına geçen işçileri, hepimizin bildiği yöntemlerle baskı yaparak üye yapmaya çalışmaktadır. Biz yılmayacağız, KOOP-İŞ Sendikası olarak Milli Eğitim Bakanlığına geçen işçilerin örgütlenmesini başaracağız.

Sendikaları eleştirenlerin elindeki en önemli silahtan biri de, sendika çalışanlarının örgütsüzlüğüdür. Sendikalarımız örgütlenme çalışmaları yaparken, önlerine çıkartılan bu argümanı ortadan kaldırmalıdır.

Önümüzdeki dönem TÜRK-İŞ'in en zor tarihi sınavlarından biri olacaktır. Çünkü önümüzdeki dönemde çalışma yaşamıyla ilgili yasalarda ve sosyal politika alanında önemli düzenlemelerin yapılması söz konusudur.

Yapılması olası bu değişikliklerde, işçilerin çıkarını koruyup, savunacak kuruluşların başında da TÜRK-İŞ gelmektedir. Sosyal güvenlik alanındaki haklarımız, kıdem tazminatımız, sendikal hak ve özgürlüklerimiz yıllar süre bir mücadelenin bedelidir, emeğin, alın teri ve göz nurunun ürünüdür. Dolayısıyla bu sınavı başarıyla geçebilirse, TÜRK-İŞ yarınlara daha güçlü, daha saygın bir şekilde girecektir. Aksi takdirde işçi sınıfı harekete ve sendikal örgütlülük biraz daha zayıflayacaktır.

TÜRK-İŞ'te çözüm kişilerin değişiminde değil, TÜRK-İŞ'in yeniden yapılanmasındadır.

Çözüm; dinamik, kararlı, istikrarlı, geleceği dönük, uzun vadeli politikalar üretmesindedir. Çözüm; çalışanların hak ve çıkarlarını koruma ve geliştirme yeteneğine sahip olmasındadır. Çözüm; ulusal ve uluslararası düzeyde karşımıza çıkan siyasi ve ekonomik gelişmeler karşısında alternatif politikalar üretmesindedir.

Çözüm; örgütün ve toplumun gücünü yanımıza alacak güvenin yaratılmasında, işçi sınıfının tek çatı altında örgütsel birliğinin gerçekleştirilmesindedir.

Bugün ülkemizin kendi içinde bütünleşmiş, işçi sınıfını kucaklayan, emekçi sınıfların önüne hedefler koyan ve bu hedefler için mücadele eden inançlı, heyecanlı ve dinamik bir TÜRK-İŞ'e ihtiyaç vardır.

Fevzi Şengül

ŞEKER-İŞ Genel Sekreteri

Mustafa Çardakçı

TARIM-İŞ Genel Sekreteri

Zekeriye Nazlım

ÇİMSE-İŞ Genel Başkanı

Ülkemizde sosyal devlete yönelik saldırıların en önemli silahı olan özelleştirme girişimleri, son dönemde artarak devam etmektedir. Sendikamızın faaliyette bulunduğu şeker sektörü de maalesef uygulamaların başarısız halkaları arasına eklenmeye çalışılmaktadır.

Ülkemiz şeker sanayinde sosyal, ekonomik açıdan büyük öneme sahip 10 fabrikamızın 14 Eylül 2011 tarihinde özelleştirme amaçlı ihaleye çıkartılmasının ardından, sendikamız konuyu hem hukuku, hem de siyasi platforma taşımıştır.

Yapılan yanlışın telafisinin olmayacağını ülkemiz şeker sektörünü günü kurtaran ideolojilere terk edilmemesi gerekliliğinin altını çizerek vurgulamıştır. Yarını düşünülmeden hayata geçirilecek bir özelleştirmede sadece şeker sanayi değil, ülkemiz içinde yaşadığı milyonlar bu durumdan olumsuz etkilenecektir.

Ülkemiz şeker sanayi sektörünün üstlendiği misyon; hayvancılık, kimyasal, taşımacılıktan, enerji üretiminin temin edilmesine kadar çok geniş bir üretim yelpazesini kapsamaktadır.

Bu bağlamda şeker sanayi sektörü bugün ülkemiz ekonomisine yılda yaklaşık 3 milyar dolar yerli katman sağlayarak çok geniş bir istihdam olanağı yaratmasıyla neredeyse emsali olmayan bir altın anahtar niteliğindedir.

Diğer taraftan ülkemizin dışa bağımlılığının azaltılmasını üreten bir Türkiye, sağlıklı nesillerinin oluşumunun yegâne çözümü Cumhuriyet tarihiyle yaşıt milli mirasımız olan şeker fabrikalarımız şahıslara devredilmeyecek kadar stratejik öneme sahip. Kamu gücüyle var olan yaşama şansı bulan, alternatifi olmayan sanayi kuruluşudur.

Orman-İş Sendikasının başına gelenler, işkolumuzda bizim başımıza gelmemesi için, bunun mücadelesi için çırpınıyoruz. Dört yıl sonra bu kongrede Tarım-İş Sendikası, tabela sendikası olmasın diye, ağıt yakılmasın diye onun mücadelesini veriyoruz. Hak-İş'e bağlı Özorman-İş Sendikası şu anda işyerlerimize saldırıyor. Ben onlara korsan sendika diyorum, kendilerini sendika olduğunu zannediyorlar, yani aslının aynısına benzemeye çalışıyorlar, ama tarım sektöründe başarılı olamayacaklar, emin olun bunu beceremeyecekler. Bunu başaramayacaklar.

Yerel siyasetçiler ve işverenler bu işten elini çeksin. Sendika rekabet olmalı, biz buna saygı duyuyoruz, ama bizi bize bıraksınlar, biz onların hakkından geliriz; çünkü onların işçiliği yok ki, onlar atamayla sendikacı olmuşlar.

Benim yaşadıklarımı, hissettiklerimi onlar hissedemezler. Onun için işkolumuzun sıkıntıları var, kuralsız çalışmanın en yoğun olduğu bir teşkilatta sendikacılık yapmaya çalışıyoruz. İnsanların kategorize edildiği, sınıfa ayrıldığı, 50 kişiysen İş Kanunu sana uygulanıyor bizim işkolumuzda. Sayın 50'yse İş Kanununa tabiisin, sayı 40'sa yok, sen İş Kanununa tabi değilsin. Evet, böyle bir işkolunda sendikacılık yapmaya çalışıyoruz.

Mücadele gücümüzü kırmıyoruz, moralimiz iyi, TÜRK-İŞ'e bu konuda güveniyoruz, bize destek olacaklardır mutlaka, şu ana kadar da desteklerini esirgemediler.

TÜRK-İŞ'in bunun üstesinden gelecek gücü ve tecrübesinin olduğuna da inanıyorum, önümüzün açık olduğuna inanıyorum.

Türkiye'de ilk özelleştirmeler 90'lı yılların başında bizim işkolumuz çimento sektöründe gerçekleşmiştir. O gün hükümet, bugünkü hükümetten daha güçlü değildi. TÜRK-İŞ'in üye sayısı, bugünden daha fazlaydı. Hükümet kanadında ilk özelleştirme sınavında nasıl bir tabloyla karşılaşacağının tedirginliği vardı, ama maalesef o gün bizler yalnız kaldık, kaderimize terk edildik.

Bizdeki yangın kıvılcım halinde söndürülebilirdi, fakat emek dünyası buna seyirci kaldı. 8 bine yakın üyemiz kapı dışarı edilerek işsiz bırakıldı, ama biz yılmadık, yıkılmadık, küllerimizden tekrar var olduk. Bugün özel sektörde en büyük sendikalardan birisiyiz. Teşkilatımıza bağlı hiçbir kamu işyeri yoktu, hepsi özel sektördür. Bugün en büyük sevincin, emek dünyasının bu problemleri hep birlikte sahiplenerek çözüm konusunda fikir birliği içerisinde olmalarıdır.

Hükümetimiz ekonomik krize karşı tedbirler alıyoruz derken, çalışanların üzerine yüksek oranlı zamlarla yine yüklenmiştir. Yapılan son zamlarla gelir seviyesi zaten düşük olan emekçi kardeşlerimizin alım gücü daha da düşmüştür, vergi yükü daha da ağırlaşmıştır. Türk işçisinin ekonomik krizlere ve bunun sonucu olan işsizliğe karşı tek güvencesi kıdem tazminatıdır. Krizi bahane eden sermaye kesimi, her fırsatta kazanılmış hakkımız olan kıdem tazminatına yönelik girişim ve düzenlemeleri gündeme getirmeye çalışmaktadır. Hiçbir ülkede kıdem tazminatı yok diyerek, halkımızı kandırmak istemektedirler.

Kıdem tazminatımız temsil ettiğimiz işçi sınıfının 72 yıllık mücadelesi sonucu elde ettiği bir kazanımdır. Kıdem tazminatı da kalkarsa veya değişirse, elimizde ne kalacak? Kıdem tazminatı hakkı bizim için dokunulmaz bir haktır.

Turgut Yılmaz

BASS Genel Başkanı

Nazmi Irgat

TEKSİF Genel Başkanı

Bilal Çetintaş

KRİSTAL-İŞ Genel Başkanı

Emek kesimini duymayan, görmeyen, haklı taleplerine kulak tıkayan, daha doğrusu onların hak ve taleplerini oyalayarak zamana yayma gayretindeki hükümet, ülke gündemini sürekli değiştirerek, vatandaşların dertleriyle baş başa kalmalarının bile önüne geçti. Asgari ücrete talim eden işçilerimiz, üç kuruş zamla avutulmak istenen emeklilerimiz var, memurlar var, 4-C denilen ucubenin kurbanı olanlar var. Onların güvendiği dağlara kar yağdırmamalıyız.

Çünkü onlar "TÜRK-İŞ gürlerse yağar" sözüne inanıyorlar, sendikalarına güveniyorlar. Yerden göğe kadar haklılar, çünkü onlar toplumun sancısını içinde hisseden, emeğin gücünü yüreğinden bileğine indiren, sermayenin hükümet destekli saldırısına işçi sınıfının bilgi, birikim ve deneyimleriyle karşı çıkan, ırk, dil, din, siyasi görüş ayrımı yapmaksızın halkın sorunlarını sahiplenen, birlik ve barış ve demokrasi için katkısını esirgemeyen bir TÜRK-İŞ istiyorlar.

Çalışanlar haklı olarak güvenceli, çalışma koşulları ve emeklerinin karşılığını alabilmek, herkese eşit uygulanan yasalar tarafından korunmak, Anayasal ve yasal haklarının hayata geçirilmesini istiyorlar. Bu olumsuzluklara, hak gaspı ile gelen kayıplara karşı çıkacağız, ne gerekiyorsa onu yapacağız ve en büyük direnci göstereceğiz. Bu güç bizde ve sizlerde var. Bugün en disiplinli, en örgütlü ve en sağlam yapılı demokratik mücadele örgütleri sendikalardır. Çalışma hayatı içinde yer alan, emeğiyle geçinenler ve dar gelirli halkımız, ürettiğinin değerini alamayan köylümüz ve küçük esnafımız hep beraberiz. TÜRK-İŞ'in var olan mücadelesini önümüzdeki yıllarda da kararlılıkla ve dozunu artırarak sürdüreceğine inanıyorum.

Kayıt dışılık emeğin sömürüldüğü en büyük alanlardan biri. Benim sektörümde 2 milyon işçinin çalıştığını söylüyoruz, ancak 2008 kayıtlarına göre 850 bindi, krizden sonra ne olduğunu bilmiyoruz. Özel sektörde çalışanların yüzde 44'ü kayıtsız.

Sektörümüzde 5,9'un biraz daha üzerinde olabiliriz, ancak yeterli örgütlenmenin olmadığını görüyoruz. Her örgütlendiğimiz yerde, yetki tespitine itirazın çalışanlarımız bakımından hak gaspına yol açtığını biliyoruz.

Bütün baskılara rağmen her mahkemenin iki yıl devam ettiğini varsayarsak, o insanlarımızın, işten atma direncine karşı nasıl cesaret edecekler, nasıl dayanabileceklerini biz yaşayarak görüyoruz. İzmir, İstanbul, Uşak, Isparta'da büyük çabalarla toplu sözleşme yapmamıza rağmen, ikinci sözleşme dönemi geldiği zaman toplu sözleşme yapacak işçi bulamıyoruz.

İşsizlik Sigortası Fonu, İş Güvencesi Kanunu tam anlamda işlerliliğini sağlayamamıştır. Açtığımız davalar, yasalardaki sınırlamalara rağmen büyük zaman almakta, dolayısıyla insanlarımıza verdiğimiz sözü tutamamaktayız.

Dolayısıyla örgütlenme sürecinde yetki tespitinde yargı süresinin kesilmemesi halinde biz emeklerimizin tamamen heba olacağı düşüncesindeyiz.

Demokratik kitle örgütleri içinde en disiplinli, en örgütlü kurum TÜRK-İŞ'tir. Bu halkın, bu toplumun TÜRK-İŞ'ten büyük umutları, büyük beklentileri var. İşimiz zor, yolumuz uzun, şartlar zor, ama buna rağmen içimizdeki azmi ve direnci kaybetmeyeceğiz. Rüzgâr sert de esse, şartlar zor da olsa Ankara'da TÜRK-İŞ vardır dedirttireceğiz.

Özel sektörde bu durum daha da vahim, özel sektörde her 100 kişinin sadece yüzde 3'ü sendikalı, bir avuç kaldık, bir avuç, başka söze gerek var mı? Sayın Başbakan 2003 Genel Kurulunda, "gidin, özel sektörden örgütlenin" demişti. Şimdi soruyorum sizlere, özel sektörde yeni bir işyeri örgütlenmeye çalıştığımızda başımıza neler geliyor.

Sendikalaşan işçi işten atılmıyor mu? Noter masrafları belimizi bükmüyor mu? Yetkilerimiz gecikmiyor mu, yetki itirazları yüzünden örgütlenme yıllarca engellenmiyor mu?

Örgütlenme için yasaları değiştirdiniz mi, ILO normlarının gereğini yaptınız mı? Sendikal örgütlenmeyi ateşten çember haline getiren, 12 Eylül yasalarını değiştirdiniz mi? Hayır, hiçbirini yapmadınız. AKP'nin 10 yıla yaklaşan iktidarı döneminde, işçi haklarında ve sendikal haklarda Özal döneminde bile yaşanmayan bir erozyon yaşandı.

Artık mesele yüz yüze olduğumuz tehlikeleri teşhis etmek değil, asıl mesele bu sorunları çözmek için ne yapacağımız, nasıl bir anlayışla sendikacılık yapacağımız. Büyük şairimizin dediği gibi "Mesele esir düşmek değil, teslim olmamaktır" Mesele sendikaların bu zorlu günlerinde ne yaptığıdır.

AKP'li yıllar bize gösterdi ki, efendi sendikacılık ile sınıfın sorunları çözülemiyor. Efendi olacağız, ama ensemizde boza pişirtmeyeceğiz demiştiniz. Boza pişirmekle kalmadılar, elde avuçta ne varsa geri almaya çalışıyorlar. Kamu kesiminde siyasi iktidarla ikili ilişkileri iyi tutarak, hak alma dönemi çoktan kapandı.

Sendikacılık, sınıfın bütünsel sorunlarının çözümü için uğraşmaktır.

Yakup Latifoğlu

KKTC HÜR-İŞ Genel Başkanı

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hepinizin bildiği gibi ambargolar altında. Bu nedenle ekonomimiz Türkiye'nin desteğiyle ayakta durmaktadır. Türk halkına destekleri için teşekkür ederiz. 1974'ten beri Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerinin telkinleriyle gerçekleşen yapılanmalar, son zamanlarda bizlerin suçuymuş gibi hep eleştirilmekte ve tüm dünyayla birlikte yaşanan mali sıkıntılardan dolayı çalışanların haklarına saldırılmaktadır.

2008 yılında başlatılmış olan ve Türkiye Cumhuriyeti AKP Hükümetinin Kuzey Kıbrıs'ın IMF'si gibi dayatmaları sonucu, hayat pahalılığı uygulamasının ortadan kaldırılmak istenmesiyle başlamış olan bu süreç, kamuda ücretlerin yüzde 40 azaltılması, asgari ücretin arttırılmamasıyla devam ettirilmiş, şimdi de emeklilik yaşının yükseltilmesi, sosyal sigorta primlerinin arttırılması ve verilmekte olan sosyal güvenlik menfaatlerinin geriletilmek istenmesi şeklinde devam edilmektedir.

Yapılmak istenenlere karşı tepkilerini dile getiren ve HÜR-İŞ'in de aralarında bulunduğu sendikalar bir araya gelerek, var olan sorunlara çözüm önerilerini ortaya koymuştur. Fedakârlık gerekmesi halinde, tepeden başlanması halinde her türlü fedakârlığa hazır olduğunu açıklayan sendikalar, öncelikle ekonomilerde en büyük sorun olan kayıt dışının önlenmesi, vergi adaletinin sağlanması gerektiğini ortaya koymuşlardır. Yetkililerin yapılan tüm önerilere kulaklarını tıkaması ve kendi popülist kararlarını, ben yaparım olur mantığıyla dayatmaları sonucu, ülkenin içine düştüğü sıkıntıların sorumlusu çalışanlar ve onların var olan haklarıymış gibi bir tavır sergilemişler ve sonucu tüm sendikalar ortak bir eylem gerçekleştirmiştir.

Necip Nalbantoğlu

DOKGEMİ-İŞ Genel Başkanı

İlk defa önümüze bir sivil Anayasa geldi. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa işçisiyle, memuruyla, köylüsüyle, esnafıyla, herkesin ortak olabileceği, duygu düşüncelerini, isteklerini, arzularını beraber dile getirebileceği bir sivil Anayasa. Yani ihtilal yapanlar, süngüyle gelenler, biz böyle istiyoruz diyenlerin oylattığı bir Anayasa değil. Artık bu Anayasanın bir ucunda TÜRK-İŞ, bir ucunda KESK, DİSK, HAK-İŞ herkes var. O yüzden bu hususa dikkat edilsin ve hepimizi ifade eden, hepimizi anlatan, duygularımızı, isteklerimizi, bugünkü sıkıntılarımızı bertaraf edecek bir Anayasaya ihtiyacımız var.

Bir başka konfederasyona geçen üyelerimizden söz ediyoruz. Ben HAK-İŞ'in koruyucusu değilim, benim de işkoluma girerse, benim de canımı yakar bu bir gerçek. Ama DİSK'e geçen işyerlerinden niye bahsetmiyoruz? TÜRK-İŞ'in İŞ'in üyesi olup da DİSK'e geçen işyerlerimiz de var. Burada adaletsizlik yapıyoruz, eşitsizlik yapıyoruz. HAK-İŞ'i eleştirdiğimiz gibi DİSK'i de eleştirmemiz lazım burada, yanlışlıksa hepsinin yanlışlığı.

Türkiye şu son 8 senedir sancılı bir süreçten geçiyor. Eğer demokrasiyi savunuyorsak, insan haklarını, eşitliği, adaleti, dürüstlüğü savunuyorsak, buradan çıkacağız bütün yanlışları korkmadan, cesaretle dile getireceğiz.

İşkolları birleşiyor, bir başka konfederasyona geçenleri eleştirirken, burada birbirimizin altını oymayalım. Ben bugün bu sözü veriyorum. Eğer hangi işkoluna geçersem, o işkolunda eğer sendika olan bir işyeri varsa kapısının önünden geçmem, geçersem onlara destek için giderim. Bir sürü işsiz yer var, bir sürü örgütsüz yer var, teşkilatlanmayan yer var, onların kapısının önünden geçeceğiz, onları üye yapmaya çalışacağız.

Serdar Akdoğan

LİMAN-İŞ İzmir Şube Başkanı

Biz Liman-İş olarak küçük bir sendikayız. Küçük bir sendika olmamızın avantajları, dezavantajları her zaman tartışıyoruz. Liman-İş özelleştirme mağduru. Bugün burada ben bu kürsüde konuşurken, İskenderun Limanımız devir aşamasında, bir haftaya kalmaz özele devredilecek. Mersin Limanı devredildi, örgütledik, Antalya Limanını örgütledik, Gemlik Limanını örgütledik, sırada İskenderun Limanı var, o da gidiyor, onu da örgütleyeceğiz.

TDİ bünyesindeyken özelleştirilen limanlarla ilgili, Sendikamızın hukuk bürosunun açmış olduğu davalar sonucunda, Danıştay'ın vermiş olduğu kamuya iade kararını alabildik ve işi bir yere kadar getirdik. Ancak sorunlar burada bitmiyor.

Özelleşen limanlardaki işçi arkadaşlarımız farklı yerlere, farklı şehirlere gidiyor, çoğu zorunlu emekli ediliyor.

Biz sahada olmak istiyoruz, ama edebimizle olmak istiyoruz. TÜRK-İŞ'in de sahaya inmesini, özelleştirmelerde tepki koymasını istiyoruz. Tekel eylemlerine destek verdiğimiz için ben ve 173 üyemiz mahkemede yargılanıyoruz.

Milli politikalarda etkili olmalıyız, Türkiye'de gündemi oluşturacak, işçi sınıfına yönelik her konuda müdahil olabilecek güçlü bir TÜRK-İŞ istiyoruz. Biz verileni değil, talep edilip sonuna kadar alan bir TÜRK-İŞ.

İşkollarının birleştirilmesinden çok rahatsızız. Bizim üye sayımızın yarısı özel sektör limanlarda. İşkollarının birleştirilmesi, küçük sendikaları büyük sendikalara yamayacak. Birleşme örgütlenmenin önünü açmayacak. Birleşerek büyümek değil, örgütlenerek büyümek istiyoruz.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nun Değerlendirmeleri

Zorunlu organlara adaylıkların açıklanmasının ardından, Yönetim Kurulu üyelerinin eleştirilere cevapları dinlendi. Daha sonra Yönetim Kurulu'nun ibrası oybirliği ile kabul edildi.

Genel Kurulda daha sonra Yönetim Kurulu üyelerinin konuşmalarına geçildi. İlk sözü Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Cemail Bakındı aldı. Tekrar aday olmadığı için bir veda konuşması yapan Bakındı özetle şunları söyledi:

"Türkiye'nin problemleri var. Güneydoğu gibi önemli bir problemi var. Dengesizlik problemleri var. Güneydoğu'da asgaride devletin eli çekilmemeli, özel sektör gitmiyor. Yüzde 2'ye inmiş orada özel sektör. Devlet para veriyor, yine gitmiyor. Özel sektör gitmiyorsa, devlet gidecek. Bizim görevimiz orada barışı, huzuru ve istihdamı sağlamak. Türkiye'nin toprakları bir bölünmez bütündür, oradaki insan da bizimdir, Edirne'deki de bizimdir. Bin yıldır beraber çalıştığımız, birbirimizden kız aldığımız insanların sosyal hayatını düşünmek elbette ki TÜRK-İŞ'in de görevidir.

Göreve geldiğimde önemli iki olayı kucağımda buldum, bir tanesi UPS, diğeri Teksif Sendikamızın Rimaks işçileri. Global sermaye yalnız burada değil, dünyanın her tarafında birbirine saldırıyor. Biz, eğer bu neoliberal politikalar karşısında, global sermayeye karşı, dünya işçileriyle birlikte mücadele edemezsek, bunun başarısı gelmeyecektir. UPS'de bunun çok önemli örneğini yaşadık. Bir sürece kadar geldi, tıkandı. Avusturya Konfederasyonunun genel kuruluna gittiğimde UPS gündeme geldi. O kongrede konuşan ITF Temsilcisi bunu dile getirdi. Uluslararası örgüt destek vermek üzere açıklamayı yaptı, işveren teslim oldu. Tümtis Sendikamız şimdi toplu sözleşme yetkisini aldı müzakere yapıyor. Bunu yurtdışındaki destekle sağladık.

Rimaks'ta da Teksif Sendikası günlerce müzakere yaptı. 168 işçi işten atılmıştı, hepsi işe iade edildi, atılan işçinizi toplu sözleşme masasında işe iade ettirdik. Teksif Sendikasını kutluyorum, onlar da çok ciddi mücadele verdi. UPS'de yaptığımızı Rimaks'ta da yaptık, uluslararası ilişkiler kurduk ve iki fabrikada sözleşme yapıldı. Bugün işçiler de iade edildi, hepsi çalışıyor.

Göreve geldiğimde bir proje geliştirmeye çalıştık. Üretimden gelen gücümüz yetmiyor, tüketimden gelen gücümüzü de kullanmamız

Cemail Bakındı
TÜRK-İŞ eski Genel Teşkilatlandırma Sekreteri

lazım. Bütün çalışmaları bitirdik, seçimler vardı erteledik.

Allahaısmarladık, ben size hakkımı helal ediyorum, siz de helal edin, siz de helal edin."

Bakındı'nın ardından yeniden aday olmayan Genel Eğitim Sekreteri İsa Gök kürsüye geldi. Gök özet olarak şu görüşlere yer verdi:

"Burada herkes yaptıkları görevler ile tartışılmalı ve eleştirilmeli. Mutlaka herkesin eksiklikleri, yanlışları olacaktır, ama takiyesi olmamalı, dürüst olmalı, kendine nasıl dürüst davranması gerekiyorsa, insanların başkasının kendisine nasıl dürüst davranmasını istiyorsa, ilk önce kendi insanlara karşı dürüst olmalı, onlara yalan söylememeli, doğru şeyler söylemeli ki, insanlar doğru bilinçlensin, doğru stratejiler meydan getirsin.

Türkiye'de 1983'den beri özelleştirmeler konuşuluyor. 2,5 milyon üyeden, bugün 650-700 binlere düştük. Bu bir gerçek eridik, 600 binlere düştük. Dünyadaki gelişmeleri, endüstriyel gelişmelerin çalışma hayatına yansımalarını iyi tespit edemezsek, doğru tespitler yapamazsak kurtuluşu bulamayız. Emeğin kutsallığını sürekli söylerken, bunlara saygısızlık yaparak, insanların emeğini sömürerek bir yere varamayız. Temsil ettiğimiz insanlara dürüst olma mecburiyetimiz var.

Şeker-İş'te özelleştirme programında. Şeker-İş olarak biz 28 ilde eylem yaptık, eylemden filan korkmuyoruz. Şeker-İş'e, şeker sektörüne sahip çıkmaya büyük gayret sarf ettim, son 14-15 ayda, TÜRK-İŞ'te Genel Eğitim Sekreterliği görevini layıkıyla yapmaya gayret ettim.

Ben sektördeki yanlışların neler olduğunu tespit etmeye ve bunları, bu ülkeyi yöneten insanlarla paylaşmaya gayret ediyorum. Siyasi iktidarın hangisi olduğu beni değiştirmiyor, benim yapacağımı değiştirmez. Çünkü bana oy veren insanların içinde bugün ayrıştırmaya çalıştığınız her türlü insan var. Ben onların emeklerine saygı gösteriyorum.

İsa Gök
TÜRK-İŞ eski Genel Eğitim Sekreteri

2004'te ilk defa bizim Kütahya Şeker Fabrikamız satıldı. Bugün 2011'in son günleri, 7,5 yıl oldu, biz mücadele ediyoruz. Dünyadaki şeker sektörü gerçeğini gayet iyi biliyoruz. Uluslararası kartellerin Türkiye'yi pazar haline getirmek istediğini gayet iyi biliyoruz. Bunun için belki bir sendika ilk defa sektörüyle ilgili bir analiz yaptı.

TÜRK-İŞ'te bir buçuk yılda 61'e yakın eğitim yaptım, 3500 işçi arkadaşımıza ulaşmaya gayret ettik. Eğer biz mücadeleyi eğitim yoluyla doğru kanallara getiremediysek eğer, slogan sendikacılığından bir adım ileriye geçemeyiz. Söyleriz, ezilenlerin hakkı deriz, en güzel şekilde yaşamaya devam ederiz, kendimizi sorgulamayız, geldiğimiz yeri çabuk unuturuz.

Yeni liberal politikaların Türkiye'de önümüzdeki günlerde Anayasaya girmesini, işveren Anayasası olmasına müsaade etmeyelim. Sosyal adaleti olmayan bir

Anayasaya karşı elbirliğiyle hareket edelim. Böyle bir Anayasa her türlü insanımızı ezecektir, çalışma hayatının yapılanması buna göre olacaktır. Anayasaya da sosyal adaletin, sosyal paylaşımın çok güzel monte edilmesi gerekiyor ki, ondan sonra yapılacak çalışma hayatıyla ilgili kanunlar Anayasadan güç bulabilsin, mücadelelerimiz çalışma hayatındaki sendikal mücadele, işçi hareketleri yerli yerince oturabilsin diye düşünüyorum.

Asgari ücretten, kıdem tazminatına, sosyal güvenlik haklarımızdan işsizlik fonuna, vergi adaletsizliğinden, büyüyen ekonominin paylaşılmasından, sosyal adaletsizlikten, özelleştirme, işsizlik, toplu sözleşmeler ve Sendikalar Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunuyla ilgili problemlerimiz çok var. Kıdem tazminatı, gerçekten işçinin 25-30 yıllık yıpranmasının alın terinin karşılığıdır."

İsa Gök'ün ardından konuşma sırası Genel Mali Sekreter Ergün Atalay'a geldi. Atalay konuşmasında şunları söyledi:

"Gönül, dört sene evvel beraber seçildiğimiz arkadaşlarla şu masada beraber oturmayı isterdi ama maalesef olmadı. Dönem içerisinde iki arkadaşımla cenazede, düğünde, bayramda beraber olduk, o arkadaşlarımız birlikte oturulacak, yemekleri yenecek arkadaşlar, şartlar böyle getirdi. Sayın Türkel'le altı sene, Nihat Beyle 2,5 sene beraber çalıştık. Beraber devam etmek isterdik ama olmadı.

Biz kırk kişiyiz, herkes her şeyi biliyor. Hepimiz birbirimize lazımız, hepimizin devasa sorunları var. Şubelerimizde var, teşkilatlarımızda var, hepimizin problemleri var. Sendikaların genel durumu iyi değil, ülkede imajımız iyi değil, bunu ben de biliyorum, herkes biliyor. TÜRK-İŞ bu dönemde olduğu gibi kamuoyunda hiç bu kadar sıkıntıya girmedi. Bu nereden kaynaklanıyor? Beraber çalıştığımız arkadaşlar, çalışırken hiçbir problem yok, görevden ayrıldığı zaman herkes mahkeme kapısına koşuyor. Harcırahı anlatıyor, maaşının anlatıyor, evini anlatıyor, arabasını anlatıyor. Değerli arkadaşım, oradayken niye bunları anlatmıyorsun, niye konuşmuyorsun? Bizim kendimize verdiğimiz zararı ne AK Parti veriyor, ne HAK-İŞ veriyor, ne DİSK veriyor. Onları zaten görüyoruz, karşımızda.

Önümüzde örgütlenmeyle ilgili sorunlar var. Bunları başında sıkıntıyı en çok çeken sendikalarımızın başında Belediye-İş geliyor. AK Partili belediyelerden, CHP'li belediyelerden çekiyor. Zaman geliyor gücümüz yettiği kadar destek veriyoruz, zaman geliyor gücümüz yetmiyor, ama aynı masanın etrafında yumruğu aynı noktaya vurmakta zaman zaman zorlanıyoruz, bunu beceremiyoruz.

TÜRK-İŞ'in bu dönemde yapabildikleri da var, yapamadıkları da. İyi yaptıkları da var, kötü yaptıkları da. Bu dönemde iyisinin de kötüsünün de ortaklarından biriyim. Kötü gittiyse ben o işin altındayım, iyi gittiyse hep beraber ortağız. Biz

TÜRK-İŞ'te her meselede, her olayda sendikalarımızın büyük bölümüyle yan yana geldik. Ben Novamed'de Mustafa Öztaşkın'la beraberdim, Çarşamba'da Nihat Yurdakul'la beraberdim. Ağrı'da Şeker-İş'le, Tekel eyleminde Türkel'le beraberdim, Maden-İş'in en ufak meselesinde yanındaydım. Tezkoop-İş'le her yerde beraberdim. Hiç kimseyi ötekileştirmedim.

TÜRK-İŞ Van depreminde ortada yok denildi. Sabah saat 11.00'de Genel Eğitim Sekreteri TÜRK-İŞ adına oradaydı, üç gün sonra TÜRK-İŞ Genel Başkanı oradaydı, ne yapıldığını Van'daki arkadaşlar biliyor. TÜRK-İŞ Başkanı giderken işçinin 500 milyarını aldı oraya götürdü, arkadaşlarla teslim etti. Demiryol-İş'in Didim'deki otelinde 287 Vanlı depremzede kalıyor. TÜRK-İŞ sendikaların paralarını, sizin paralarınızı, aidatlarınızı, Van'a da verdi, Somali'ye de verdi, Filistin'e de verdi. Filistin'de TÜRK-İŞ'in su kuyusu var, Filistin'de 235 bin çocuğun elinde TÜRK-İŞ'in çantası var, kalemi var, defteri var.

Örgütlenme Fonu gündeme geldi, hepinizin elinde mali rapor var. Bu fondan para almayan dört sendika var. Hava-İş, Yol-İş, Tes-İş, biri de benim sendikam. Demiryol-İş'te 4350 üye yaptım ama almadım. Mağdur olan, zorda olan sendikalarımız var. Bu parayı parası olanlara vermeye gerek yok, parası olmayanlara vermek lazım."

Ergün Atalay'ın ardından kürsüye Genel Sekreter Pevrul Kavlak geldi. Kavlak konuşmasında özetle şunları söyledi:

""TÜRK-İŞ Genel Kurulunun bu otelde yapıldığından dolayı basında işi gücü kara çalmak olan bazı kalemler, şahsım ve sendikam hakkında bir iftira kampanyası başlattı. Evet, Genel Kurul Türk Metal'in otelinde yapılıyor. Bu otel birçok

sendikanın genel kurulu yapıldı bu otelde, eğitimler düzenlendi, ama hiçbirinden bir şikâyet gelmedi. Bu otelden herkes Türk Metal'e teşekkür ederek ayrıldı. Bu otelde 80 bine yakın metal işçisi ILO tarafından en değerli proje seçilen ortak eğitim projesi kapsamında düzenlenen eğitimlere katıldı. Bu otelin sahibi ben değilim, bu otelin sahibi işçilerdir, onların eşleri ve çocuklarıdır. Bu otelde partiler genel kurullarını yaptı, sivil toplum örgütleri toplantılar düzenledi, bu otelin kapıları bütün metal işçilerine, yarın sizlere, TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalara açıktır. Mevlana kapısıdır bu, herkese açıktır.

Bazı yazarlar bilmeden, araştırmadan yazmış, günlüğü 180 Euro diye. Bu kuyruklu bir yalan değerli arkadaşlarım. Bu otelin TÜRK-İŞ'e maliyeti 180 Euro'nun dörtte biri bile değil. Onları milletin huzurunda yazdıklarını ispat etmeye davet ediyorum. Eğer onlar bu yazdıklarını ispat edemezse, onlara Allah'a havale ediyorum.

Bugün dünyadaki her türlü sosyal, ekonomik ve siyasal olumsuzluğun arkasında küresel güçler vardır. Bu güçler için en büyük değer paradır, onlara göre ucuz işçilik temel şarttır, ama örgütlenmek yasaktır,

sendikalara gerek yoktur. Sosyal güvenlik, sosyal koruma şart değildir. Bu güçler yatırım yaptıkları ülkelere bunları dayatırlar, emekçileri köle olarak bilirler. Onlara göre ekonomi insan için değil, insan ekonomi içindir. Küresel güçlerin düzeninde insanlar yaşatılmaz, harcanır.

Dünya ekonomisini parsellemişler, parselledikleri yerde insanlık yok, insanca yaşama yok. Hani bir türkü var ya 'parsel parsel eylemişler dünyayı diye' işte o misal. Savaşların, zulmün, adaletsizliğin, işsizliğin, köleliğin altına kanlı olayların imzasını atmaya devam ediyorlar. İnsafsızlık, vahşet ve adaletsizlik onların mayasında var.

Böyle gelmiş, ama asla böyle gitmeyecek. Bir şeyler yapmalıyız, yeni bir pencere açmalıyız, yeni bir bakış açısı, yeni bir yaklaşım, yeni anlayışlar, yeni uygulamalar üretmeliyiz. Bugün bize düşen, bu Genel Kurula düşen en önemli görevlerden biri budur. Sendikacılığa yeni ufaklar katmalıyız, yeni ufuklar sunmalıyız. Hepimiz elimize bir kürek alıp, sendikal hareketin üstündeki bu ölü toprağını atmalıyız. Bu salonda atılan bir slogan var değerli arkadaşlarım, ne diyor arkadaşlarımız? Kurtuluş yok tek başımıza, ya hep beraber, ya hiçbirimiz. Bu güçlere karşı dünyada ve Türkiye'de insanlığın ve çalışanların tek umudu sendikalardır.

Bugün Türkiye'de birçok sektörde sendikalaşma yok, bu sektörde çalışan işçilerin çoğu da taşeron işçisi ve örgütsüz. Mesela özel güvenlik sektöründe çalışan 1,5 milyona yakın arkadaşımız sendikal güvenceden yoksun. Aynı şekilde, özel eğitim kurumlarında yine bu rakama yakın örgütsüz işçi var. Bunların sendikalaşma yasağı 2006'da kalktı. Spor ve eğlence sektöründe, temizlik sektöründe yüz binlerce sendikasız işçi var. Daha birçok alanda örgütlenmeyi bekleyen milyonlarca işçi var. Bunlar sendika bekliyorlar, sendikacı bekliyorlar, örgütlenmek istiyorlar, sendikalı olmak istiyorlar. Süratle bunla sendikalaştırmak için projeler üreteceğiz. Bu örgütlenmeler, aynı zamanda bizlerin taşeronlaşmayla mücadelesinin de bir parçası olacak.

Aynı işkolunda faaliyet gösteren sendikalarımızın arasındaki çoğunluk ve yetki sorunlarında hakem olacağız, sorunun çözümünü hızlandıracağız. TÜRK-İŞ'in illerdeki il temsilcilik sistemini tekrar görüşerek geliştireceğiz. İllerde daha etkin, daha güçlü kılınacak bir düzenleme yapacağız. İl ve bölge temsilcilerini yılda bir kez toplayarak, önce bölgesel, daha sonra da genel sorunları tartışacağız.

Bir diğer önemli konuysa eğitim. Bilindiği gibi bir zamanlar TÜRK-İŞ'in kurduğu bir Sendikacılık Koleji vardı. Bu kolej bir süre faaliyet gösterdikten sonra kapandı, ama bu kolejde yetişenler, işçi hareketine yön veren sendikacılar oldu. Gelin şimdi hep birlikte yeniden TÜRK-İŞ'in kolejini faaliyete geçirelim. Bunu en kısa zamanda Başkanlar Kuruluna takdim edeceğim.

Çalışanların örgütlenme ve sosyal güvenlik sorunlarına en kısa zamanda, en doğru şekilde cevap vermek için Alo TÜRK-İŞ hattını kuracağız. Çalışanların sorunlarıyla ilgili olarak yeni ve gerçekçi, emekten yana görüşleri kamuoyuyla paylaşmak amacıyla akademisyenlerden, uzmanlardan kurulu bir bilim kurulunu en kısa zamanda oluşturacağız. TÜRK-İŞ olarak sendikalaşmayı destekleyen, talep anlayışını pazarda hâkim kılmak istiyoruz. "Sendikalı işçinin Ürettiğini Tüket kampanyasını en kısa zamanda etkin bir biçimde uygulayacağız.

Hep birlikte daha büyük, daha güçlü bir TÜRK-İŞ'i inşa edeceğiz. TÜRK-İŞ'i unutmak, unutturmak isteyenleri mahcup edeceğiz, bunu hep birlikte yapacağız.

Elbette bizler de kıdem tazminatına uzanan ellerin kırılmasından yanayız, buna tahammül edemiyoruz. Elbette işsizlik sigortasının gasp edilmesini bizde içimize sindiremiyoruz. Biz de özel istihdam bürolarının tekrar gündeme gelmesinden rahatsız oluyoruz. Torba Yasada getirilen düzenlemelerden biz de rahatsız oluyoruz, isyan ediyoruz. Biz bölgelerde yaptığımız tüm toplantılarda, kıdem tazminatı konusundaki kararlılığımızı ortaya koyduk, anlattık. Kıdem tazminatı bizim kırmızıçizgimizdir, çalışanların son kalesidir. Kıdem tazminatını gündeme getirmek isteyenler, bu ülkenin huzurunu bozuyorlar.

TÜRK-İŞ yönetimi olarak biz burada oturan 5 kişi, sizlerin bir parçasıyız. Sizlerden aldığımız yetkiyi kullanıyoruz. Eğer bize genel eylem, genel grev yetkisi veriyorsanız, biz bunu kullanmaktan kaçınmayız. Bunu hep birlikte yapmalıyız, hayatı hep birlikte durdurmalıyız, üretimden gelen gücümüzü hep beraber seferber etmeliyiz, biz buna varız, ama biz bütün bu yükü burada oturan 5 kişinin sırtına yükleyen bir anlayıştan yana da değiliz. Eğer yapacaksak kamu, özel demeden tüm TÜRK-İŞ üyeleriyle hep birlikte yapacağız. Eğer grev yapılacaksa, Türk Metal olarak biz varız, hem de en öndeyiz, en önde olacağız. Eğer TÜRK-İŞ iş bırakacaksa, o hayatı durdurmalı. Bütün TÜRK-İŞ topluluğu bunu yapacaksa biz varız."

Kavlak'ın ardından kürsüye Genel Başkan Mustafa Kumlu geldi. Kumlu, 34 sendika adına yapılan konuşmaları değerlendirdi ve eleştirilere yanıt verdi. Kumlu konuşmasında şunları söyledi:

"20. TÜRK-İŞ Genel Kurulu'nun ardından, günlerimiz, ülkemizin sık sık değişen ve her biri şok etkisi ya-

Mustafa Kumlu
TÜRK-İŞ Genel Başkanı

pan yoğun gündemi ile geçmiştir. Ayrıca yaşananlar, çalışma hayatının birikmiş tüm sorunlarının çözüm merkezi olduğumuzu bir kez daha göstermiştir. TÜRK-İŞ, bu süreçte, kimi zaman göklere çıkarılmış, kimi zaman ise hiç hak etmediği bir şekilde acımasız eleştirilere maruz kalmıştır. Eleştirileri, bardağa dolu tarafından bakarak, umut olma özelliğimizin bir ifadesi olarak değerlendiriyoruz. Türkiye'nin en büyük örgütlü gücü olan TÜRK-İŞ gibi bir kuruluşun, yaptıklarıyla ve yapamadıklarıyla gündemde olmasını elbette doğal karşılıyoruz. Ancak, bizler, TÜRK-İŞ'in gücünü, en etkili bir şekilde, doğru zamanda ve doğru yerde kullanmanın; bu gücü boşa harcamamanın sorumluluğunu taşıyoruz.

İçinde her türlü siyasi eğilimi barındıran TÜRK-İŞ, bütün siyasi partilere aynı mesafede durmak zorundadır. TÜRK-İŞ bu süre içinde yapılan yerel seçimlerde, referandumda ve genel seçimlerde temsil ettiği kitlenin iradesine ipotek koymamış, hükümete ilişkin eleştirilerini dile getirmiş, ancak herkesi kendi kararıyla baş başa bırakmıştır. O günlerde, TÜRK-İŞ'in siyasi bir tercihte bulunmasını isteyenler, dün bu kürsüden tüm siyasi partilere eşit mesafede duracaklarını söylemişlerdir. Bu bizim açımızdan memnuniyet vericidir.

2007 yılında yapılan TÜRK-İŞ Genel Kurulu'nda, TÜRK-İŞ yönetimine 'hükümeti yıkmak, bunun için toplumsal muhalefet örgütlemek', 'Emperyalizme karşı mücadele için Anadolu'dan ikinci kurtuluş savaşını başlatmak' ya da 'İşçi sınıfını iktidara taşımak' içerikli görevler verilmemiştir. Bizim görevimiz, ülke sorunlarına duyarlı bir şekilde, temsil ettiğimiz topluluğun hak ve çıkarlarını korumak genişletmektir.

Bu çerçeveden bakıldığında, attığımız her adımı kazanımlar için ve kazanımlar çerçevesinde atmak durumunda olduğumuz açıktır. Bugün söylemlerine bu tür hedefleri yerleştirenler için TÜRK-İŞ'in ne olduğu konusunda bir yeniden tanımlaya ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. TÜRK-İŞ'e bir siyasi partinin ya da oluşumun görevlerini yüklerseniz, zaten TÜRK-İŞ olamazsınız.

Emeğin ve kazanımlarının sürekli tehdit altında olduğu bu dört yılda biz, eylemlilik ile müzakere gücümüzü dengeli götürmeye çalıştık. Eylem yapmak bizim için hiçbir zaman amaç olmadı, eylemlerimizi sesimizi duyurmanın, sorunlarımızı çözmenin bir aracı olarak gördük. Altını çizerek söylüyorum ki, biz bu süreçte Başkanlar Kurulu Kararlarını harfiyen uyguladık.

Tamam, diyelim ki biz bu dört yıl içinde hiç eylem yapmadık, hükümete teslim olduk, sorunlar karşısında kılımızı bile kıpırdatmadık, hatta bazılarınızın talihsiz yakıştırmasıyla diyelim ki el etek öptük... Doğru mu bu? Peki bir görelim o zaman neler yaptığımızı...

15 Ocak 2008 'de Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortasına karşı ülke çapında sendikaların şube başkanlarının ve temsilcilerinin katıldığı kitlesel basın toplantıları yaptık. AK Parti il merkezlerini topluca ziyaret ettik. Aynı gün TÜRK-İŞ Genel merkezinde bir basın toplantısı düzenledik.

Varlığı unutulmuş Emek Platformunu toplantıya çağırdık ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortasına karşı tavrı biz örgütledik. 13 Mart 2008'de Yasa Tasarısını protesto etmek için Emek Platformu olarak Türkiye çapında kitlesel basın toplantıları düzenlendik. Hazırlanan ortak Metni TÜRK-İŞ Genel Merkezinin önünde düzenlenen kitlesel basın toplantısında ben okudum.

14 Mart 2008' de aynı tasarıyı protesto etmek için Emek Platformu olarak Türkiye çapında iki saat süreyle çalışmama hakkımızı kullandık. Emek Platformu Başkanlar Kurulu Ankara Elektrik Dağıtım AŞ. önündeki eyleme katıldı ve basın açıklamasını platform adına ben yaptım.

28 Temmuz 2008' de HAK-İŞ'in TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalardan üye çalma girişimi Tekgıda-İş Sendikası'nın Rize'de düzenlediği Karadeniz Temsilciler Kurulu Toplantısı ile protesto edildi. Toplantıya ben ve Ergün Bey katıldık, konuşmalar yaptık.

15 Şubat 2009'da TÜRK-İŞ, DİSK, KESK olarak İstanbul Kadıköy Meydanı'nda 'Ekonomik krizin bedelini ödemeyeceğiz' mitingini binlerce çalışanın katılımıyla gerçekleştirdik.

16 Mayıs 2009'da HAK-İŞ'in Hükümet desteği ile Belediye-İş sendikamızdan üye çalma girişimi Kocaeli'nde düzenlenen kitlesel basın toplantısı ile protesto edildi. Basın açıklamasını ben yaptım. Yapılan mücadele ile üyelerimizi geri aldık.

2 Temmuz 2009'da Hükümetin kamu kesimi toplu iş sözleşmelerindeki tavrını protesto etmek için 80 ilde AK Parti il örgütleri önünde; Ankara'da ise AK Parti Genel Merkezi önünde kitlesel basın toplantıları düzenledik.

7 Temmuz 2009'da Hükümetin kamu kesimi toplu iş sözleşmelerindeki tavrını protesto için Türkiye çapında bir saatlik çalışmama hakkımızı kullandık.

25 Aralık 2009'da TEKEL işçileri ile dayanışma günü ilan edildi ve bir saat süreyle işe geç gelme eylemi yaptık: akşam iş çıkışlarında AK Parti il binaları önünde kitlesel basın toplantıları düzenledik. Yönetim Kurulumuz ve merkezi Ankara'da olan sendikaların başkan ve yöneticileriyle birlikte Başbakanlık Basımevi'ndeki eyleme katıldık.

28 Aralık 2009'da TEKEL işçilerinin eylemine destek amacıyla sendikaların şube başkanları, yöneticileri ve bölge temsilcileriyle Ankara Güvenpark'ta başlayan eylemi gerçekleştirdik. Başkanlar Kurulu olarak TBMM'ye giderek grup başkan vekillerini ziyaret ettik ve TEKEL işçilerinin sorunlarını anlattık.

5 Ocak 2010'da TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu olarak Belediye-İş Sendikamıza üye İstanbul Büyükşehir Belediyesi İtfaiye İşçileri ile Saraçhane Parkı'nda bir araya gelerek kitlesel basın toplantısı yaptık.

8 Ocak 2010'da TEKEL işçileri ile dayanışmak ve çalışma hayatının sorunlarına ilişkin hükümetin tavrını protesto etmek için Türkiye çapında işe geç gelme eylemi yaptık; akşam iş çıkışlarında AK Parti il binaları önünde kitlesel basın toplantıları düzenledik. Biz, İzmir'deki iş bırakma eylemine katıldık. Ama orada yaptığımız eylemde bile "Suskun TÜRK-İŞ istemiyoruz" sloganları atıldı.

15 Ocak 2010'da Aynı amaçla Türkiye çapında işe geç gelme eylemi yaptık; akşam iş çıkışlarında AK Parti il binaları önünde kitlesel basın toplantıları düzenledik. TÜRK-İŞ Genel Merkezi önünde TEKEL işçilerine hitaben bir konuşma yaptım.

17 Ocak 2010'da Ankara Sıhhiye Meydanı'nda 'Ekmek, Barış, Özgürlük İçin Demokrasi ve Haklar Mitingi' düzenlendik. Bu miting son yılların en geniş katılımlı mitingiydi.

22 Ocak 2010'da TEKEL işçileri ile dayanışmak ve çalışma hayatının sorunlarına karşı hükümetin yaklaşımını protesto etmek için Türkiye çapında 1 saat süreyle işe geç gelme eylemi yaptık; akşam iş çıkışlarında AK Parti il binaları önünde kitlesel basın toplantıları düzenlendik.

4 Şubat 2010'da TÜRK-İŞ'in öncülüğünde DİSK, HAK-İŞ, KAMU-SEN, MEMUR-SEN ve KESK'le birlikte TEKEL eylemine destek için Türkiye çapında bir gün süreyle çalışmama hakkımızı kullandık. Eylemi tüm illerde bir miting havasında gerçekleştik. Biz, genel merkez önündeki TEKEL işçilerine hitap ettik.

19 Şubat 2010'da TÜRK-İŞ'in öncülüğünde DİSK, KAMU-SEN ve KESK ile birlikte TEKEL eylemine destek için tüm illerde oturma eylemi ile kitlesel basın toplantıları düzenledik.

20 Şubat 2010'da TÜRK-İŞ'in öncülüğünde DİSK, KAMU-SEN ve KESK ile TEKEL işçilerine destek amacıyla konfederasyonlara bağlı sendikaların temsilcileri Ankara'ya TÜRK-İŞ'in önüne geldi ve binlerce kişi TEKEL işçileri ile birlikte geceledik. Ben ve diğer konfederasyonların başkanları TÜRK-İŞ'in önünden katılımcılara 'hoş geldiniz' konuşması yaptık. Gece hep birlikte çadırları ziyaret ettik.

21 Şubat 2010'da Konfederasyon Genel Başkanları olarak TÜRK-İŞ'in önünden TEKEL eylemine destek için Ankara'ya gelen katılımcılara 'teşekkür konuşması' yaptık.

25 Şubat 2010'da TÜRK-İŞ'in öncülüğünde DİSK, KAMU-SEN ve KESK ile birlikte TEKEL işçilerine destek amacıyla tüm il ve ilçe merkezlerinde meşaleli yürüyüşler ve kitlesel basın açıklamaları yaptık.

27 Şubat 2010'da aynı eylemi tekrarladık.

1 Mayıs 2010'da TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, MEMUR-SEN, KAMU-SEN, KESK olarak 1 Mayıs 2010'u ortak kutlama kararı aldık. Bu örgütler bizim çağrımız üzerine bir araya geldi ve 1 Mayıs 32 yıl sonra Taksim'de kutlandı. TÜRK-İŞ, İstanbul dışındaki illerde de 1 Mayıs'ı kutladı.

26 Mayıs 2010'da TÜRK-İŞ, DİSK, KAMU-SEN ile KESK olarak 22 Şubat 2010 tarihinde aldığımız "üretimden gelen gücün kullanılacağı genel eylem kararını" hayata geçirdik.

26 Ocak 2011'de tüm il ve bölgelerde AK Parti İl Binaları önünde düzenlediğimiz kitlesel basın toplantıları ile Torba Yasa Tasarısı'nı protesto ettik.

8 Şubat 2011'de İş cinayetlerinde hayatını kaybedenler için Türkiye çapında tüm işyerlerinde 1 dakikalık saygı duruşu yaptık.

1 Mayıs 2011'de TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, MEMUR-SEN, KESK, TMMOB, TTB ve Türk Eczacıları Birliği olarak Taksim başta olmak üzere tüm Türkiye'de 1 Mayıs kutlamaları gerçekleştirdik.

Şimdi size soruyorum. Bu mu suskun TÜRK-İŞ?

Bizim yüzümüz her zaman işçiye dönük. İşçi bizim gönül gözümüz…

Biz karar aldık, bütün bu eylemleri sizler yaptınız. Coşkulu katılımınız için, verdiğiniz emek için, hepinize binlerce kez teşekkür ediyorum.

Eksik yaptınız, yanlış yaptınız diyenleriniz olabilir… Ama verilen mücadeleyi toptan reddetmek bu eylemleri yapanların mücadele azmine saygısızlıktır…

Peki eylem sadece sokakta mı olur? Birlikte yaptığımız eğitim faaliyetleri, örgütlenme faaliyetleri, katıldığımız ve düzenlediğimiz konferanslar, kongreler, paneller, bunlar eylem değil mi. TÜRK-İŞ, bir avuç personeli ile ortalama bir bakanlığın iş yüküne eşit iş yapmaktadır. TÜRK-İŞ, yurt içi ve dışında 50'den fazla kurumda devamlı olarak temsil edilmektedir. Çalışma Raporumuzu okuyanlar yapılan işlerin en yalın anlatımını görmüşlerdir.

Peki her sorun sadece eylemle çözülebilir mi? Her sorun eylemle çözülmüyor arkadaşlar. Müzakere de gerekiyor. Sendikacılığın kültüründe uzlaşma vardır. Bu nedenle günün koşullarını değerlendirerek müzakerelere ağırlık verdiğimiz dönemler de oldu.

Nitekim eğer Tekel işçileri TÜRK-İŞ'in önünde 78 gün kalabildilerse bu TÜRK-İŞ'in müzakereci yönü sayesinde olmuştur. İşçiler AK Parti önüne geldiler, bir gün bile kalamadılar. Abdi İpekçi Parkı'na geldiler, dağıtıldılar. Ama TÜRK-İŞ'in önüne geldiler, 78 gün kaldılar. Bu nasıl oldu peki? TÜRK-İŞ'in sayesinde oldu. Müdahaleyi, TÜRK-İŞ'in itibarı sayesinde yürüttüğümüz müzakerelerle engelledik, gözaltına alınan arkadaşlarımızın aynı müzakere gücüyle çok kısa sürede serbest bırakılmalarını sağladık.

TÜRK-İŞ hakkında çok konuşan oldu, konuşmayı bırakın bu eylem sonrasında TÜRK-İŞ'e baskın düzenletenler, bölge binalarını işgal ettirenler, bu insanları 1 Mayıs kürsüsünde bana saldırtanlar oldu. Ama bunları yaptırtanlar da biliyor ki, TÜRK-İŞ o eylemin arkasında durmasaydı, TEKEL işçileri bir gün bile orada kalamaz, bugün bizim dışımızda herkesin parsa toplamaya çalıştığı o 78 günlük destan da yazılamazdı. Ha biz parsa toplama derdinde değiliz, çünkü görevimizi yaptık, inandığımızı yaptık.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu TEKEL eylemi sürecinde Tekgıda-İş'ten gelen tüm talepleri yerine getirmiştir. O günlerde Başkanlar Kurulunda "Sayın Başkan önce Tek Gıda-İş Sendikası yol haritasını belirlesin, ona göre davranalım" diyerek Tek Gıda-İş'in kararsızlığına işaret edenler, bugün mücadeleci ve ilkeli sendikacılıkta birleştiklerinden bahsediyorlar.

Bakın, TÜRK-İŞ'teki bu gruplaşmanın kırılma noktası TEKEL

eylemidir diyenlere sesleniyorum. "TÜRK-İŞ başkanı TEKEL eylemi ile ilgili şapkasını önüne alsın düşünsün" diyenlere sesleniyorum. TÜRK-İŞ TEKEL eylemi ile ilgili her şeyi yapmıştır. Tekgıda-İş Sendikası başkanı da eylem sonrası yaptığı açıklamalarda TÜRK-İŞ'e kamuoyu önünde teşekkür etmiştir. TEKEL eylemini başlatan da, bitiren de Tekgıda-İş Sendikasıdır. Hatırlarsanız eylem Danıştay kararı üzerine sevinçle, alkışlarla bitirilmiştir. Sonradan verilen eylem sözleri ve yaşananlarla ilgili TÜRK-İŞ'in herhangi bir ilgisi ve tasarrufu yoktur.

Bu dört yıl boyunca TÜRK-İŞ ülke sorunlarına ilişkin hiçbir konuda açıklama yapmadı diyenlere sesleniyorum. TÜRK-İŞ, ülkede yaşanan her sorunla ilgili görüşünü açıklamıştır. Kürt sorunu, anayasa sorunu, seçimler, referandum, ülkenin kamplara ayrılması, Ergenekon operasyonu, yargı bağımsızlığı, kadın sorunları… Her konuda! Ha, TÜRK-İŞ'in görüşleri kimi zaman bazılarınızın görüşlerini yansıtmamış olabilir. Yansıtamazdı da zaten. Çünkü TÜRK-İŞ'in görüşleri günü birlik çıkarlara göre oluşmaz. TÜRK-İŞ'in görüşleri 59 yıllık tarihinin içinden süzülüp gelen birikimlerin ürünü olarak ortaya çıkar ve binlerce insanı temsil eden TÜRK-İŞ, böyle davranmak zorundadır.

TÜRK-İŞ depremde neredeydi diye soruldu… Siz neredeydiniz bilemem ama biz depremde Van'daydık arkadaşlar. Ben bizzat gittim. Arkadaşlarımdan gidenler oldu. Yardım kampanyası başlattık. Sizin haberiniz yok galiba ama sendikalarımız misafirhanelerini depremzedelere açtı.

TÜRK-İŞ'e her şey söylenebilir ama toplumsal olaylara duyarsız kaldığı söylenemez. Biz değil Türkiye'deki Japonya'daki, Somali'deki insanlara bile yardım

ediyoruz. Yardım eden biz değiliz, sizsiniz… Bunları bile yok saymak gerçekten insafsızlık…

Anlayış değiştireceğiz diyenler var… TÜRK-İŞ değişecek Türkiye değişecek diyenler var… Değişim insandan başlar arkadaşlar. Siz değiştiniz mi ki, TÜRK-İŞ'i, Türkiye'yi değiştireceksiniz. Her birinizin sendikasında, yönetim anlayışınızdan kaynaklanan sorunlar yok mu? Sendikalarınızda sizleri de eleştirenler, kamuoyuna şikayet edenler yok mu? İnternet siteleri sizlerin aleyhine yazılmış yazılarla dolu. Bazılarınız anti demokratik olmakla, sorunlarınıza sahip çıkmamakla, size karşı olanların kafasını kopartmakla suçlanmıyor mu? Bu mu yeni anlayış… Bu mu değişim…

Ötekileştirmeden bahsedenler oldu. Ötekileştiren biz değiliz, onlar. Onlar ki yanlarında yer almayan sendikaları hükümet yanlısı olmak ya da hükümetten korkmakla suçladılar. Oysa bu sendikalar, hükümet yanlısı oldukları ya da hükümetten korktukları için değil, onlara güvenmedikleri için yanlarında değiller. Çünkü maalesef sergiledikleri tavırlarla kendilerini itibarsız kıldılar.

Biliyorsunuz, iki arkadaşımız yönetimden istifa etti. Kendilerinin de söylediği gibi birlikte ekmek yedik, su içtik, omuz omuza birçok eylem yaptık. Yıllarca birlikte çalıştık, sendikal anlayış farklılığımız yoktu, ama istifa etmelerinden sonra bizim anlayamadığımız anlayış farklılıkları ortaya çıktı. Canları sağolsun…

TÜRK-İŞ Yönetimi, bu dört yıl boyunca iddia edilenin aksine, Hükümetin emek karşıtı tüm uygulamalarının karşısında durmuştur. TÜRK-İŞ karşı çıktığı içindir ki, bugün kıdem tazminatı, bölgesel asgari ücret, güvenceli esneklik, özel istihdam bürolarına işçi kiralama yetkisi verilmesi gibi emek karşıtı hükümler hayata geçirilememiştir.

Bu süreçte dört kez asgari ücret belirlenmiştir. Sadece bir kez Hükümetle uzlaşma sağlanmıştır. İlginçtir ki, bu uzlaşmayı sağlayanlar, bugün bizi uzlaşmacı olmakla suçlayanlardır.

Yine bu süreçte eski Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer'i sendikalara yönelik olumsuz söylemlerinden dolayı protesto ettiğimiz bir dönem oldu. Türkiye tarihinde ilk kez işçi ve işveren konfederasyonları bizim önderliğimizde bir bakana karşı ortak tavır aldı. Bakanlığın tüm etkinliklerini asgari ücret dahil protesto ettik, katılmadık.

Hükümetle ilişkilerimizin gerildiği bir dönemi de kamuoyunda 'kiralık işçilik" olarak bilinen ve özel istihdam bürolarına işçi kiralama yetkisi veren uygulamanın yasalaştırılma girişimi oluşturdu. Bu girişime her yolu kullanarak karşı çıktık. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'den de bu yasanın veto edilmesini istedik. Sayın Cumhurbaşkanı da talebimizi yerinde bularak yasayı yeniden görüşülmek üzere TBMM'ne gönderdi. Buna rağmen Hükümetin yasalaştırma girişimleri sürdü. Bu girişimler çabalarımız sonucunda engellendi.

Torba Yasa konusuna gelince… TÜRK-İŞ Torba yasa için eylem yaptı, ama belki de eylemle elde edemeyeceği sonucu görüşmeler yoluyla elde etti. TÜRK-İŞ, genel kuruldan geçmiş maddeleri tekriri müzakere ile geri çektirdi. Neydi bu maddeler? Evden çalışma, uzaktan çalışma gibi esnek çalışma biçimlerini yaygınlaştıran madde; deneme süresini dört aya çıkartan madde, turizm sektöründe çalışan işçilerin denkleştirme süresini dört aya kadar uzatan madde.

Başka ne yaptı? Yol-İş'in duyarlılığı ile il özel idarelerinde çalışan işçilerin mağduriyeti engellendi.

Bunlar esasen önemli adımlardır. Ama TÜRK-İŞ'in başarıları değil, başarısızlıkları üzerinde bir kimlik yaratmaya çalışanların bunları küçümsemesi doğaldır.

Bir de TÜRK-İŞ'in aldığı eylem kararını küçümseyenler oldu. Bakın arkadaşlar, bizim aldığımız AK Parti il binaları önünde kitlesel basın toplantısı kararımız hakkıyla uygulansa, Türkiye'de yer yerinden oynardı. Ama bu eylemin hakkıyla yapılması varken, TÜRK-İŞ bölge binalarını işgal etmeyi tercih edenler oldu.

Torba Yasa'da Belediye işçileri ile ilgili olarak müspet bir yol katedilemediği doğrudur.

Yeterli desteği alabilseydik, Belediye İşçilerinin sorunlarını da çözebilirdik. Ama biz onların sorunları için TBMM'de mücadele verirken, onlar TÜRK-İŞ'e karşı eylem yapmayı, TÜRK-İŞ Bölge binalarını işgal etmeyi tercih ettiler.

Hiç kuşkunuz olmasın ki, TÜRK-İŞ'in emek aleyhine tüm politikalara karşı mücadelesi yükselerek sürecektir. TÜRK-İŞ mücadeleci ve müzakerecidir. Ama maceracı değildir ve eylemlerinin kimi politik yaklaşımlara malzeme yapılmasına bu güne kadar olduğu gibi bundan sonra da izin vermeyecektir.

Kamu sözleşmeleri meselesine gelince; Kamu sözleşmeleri öncelikle Başkanlar Kurulumuzda tartışmaya açılmış, tüm genel başkanlarımızın görüşleri alınmıştır. Daha sonra da Başkanlar Kurulu'nun ortak kararı ile Kamu sözleşmeleri Koordinasyon Kurulu oluşturulmuş ve ilkeler belirlenmiştir. Hükümetle müzakereler bu kurul aracılığı ile sürdürülmüştür. Kapalı kapılar ardında yapılan hiçbir pazarlık yoktur, anlaşma metinlerinde de tüm kurul üyelerinin imzaları bulunmaktadır.

Değerli Arkadaşlarım, elbette mahkeme kapılarında, Bakan çekmecelerindeki dosyalarda olmamalıyız. Ama ne yapıyorsak biz kendimize yapıyoruz. Eğer bugün sendikalarımızın büyük çoğunluğunun devam eden davaları varsa, bunun nedeni, sendikal iç çekişmelerdir. Seçimi kaybeden ya da listeye alınmayanlar, yalan yanlış şikayetlerle, belgelerle mahkeme kapılarına koştuğu sürece ve bu belgeleri basında yayınlatmayı marifet saydıkça sadece ben, sen, o değil, hepimiz itibar sorunu yaşarız ve toplamında TÜRK-İŞ'i itibarsızlaştırırız. Bizler değil işte bu kişiler yaşam biçimi işçiye yabancılaşmış kişilerdir. Benim Bakan çekmecelerinde dosyam yok... Benimle çok uğraşıldı, ama ben aklandım. Mahkemeler takipsizlik kararı verdi. Ama gazete yazıyor. Hem de TÜRK-İŞ Genel Kurulu öncesi. Maksat beni kirli göstermek, delegeyi etkilemek. Ama ben, anamın ak sütü gibi temizim. Bu bünye çamur tutmaz.

1 Mayıs 2008, hala tartışma konumuzdur. TÜRK-İŞ Yönetiminin o dönemde 1 Mayıs çalışmaları için Sayın Türkel'i görevlendirdiği doğrudur. Ancak hiç kimseye "izinsiz de olsa Taksim'e çıkacağız, hazırlıkları ona göre yap" içerikli bir görevlendirmede bulunulmamıştır. Ayrıca 22 Nisan 2008 tarihli TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Kararında da "izinsiz de olsa Taksim'e çıkacağız" içerikli bir söylem yoktur.

Aranızdan 10 sendikamız Sendikal Güç Birliği adında bir platform oluşturdu. İyi, güzel dedik. TÜRK-İŞ Genel Kurulu muhalefetsiz olmaz dedik. Ama bu arkadaşlarımız yaptıkları toplantılarla, gazetelere demeçler vererek, televizyonlara çıkarak doğru olmayan yaklaşımlarla TÜRK-İŞ'in itibarını sarsmak için ellerinden geleni yaptılar. Ben bir kez bile yanıt vermedim. Neden? Çünkü ben TÜRK-İŞ'i kamuoyu önünde tartışmam dedim. TÜRK-İŞ'in tartışılacağı yer başkanlar kurulu toplantılarıdır ve nihayet TÜRK-İŞ Genel Kuruludur dedim.

Yalan yanlış açıklamalar yapıldı. Yok Yönetim Kurulu altıya çıkarılacakmış, yok delegelere manyetik kart verilecekmiş. Hanginizde var manyetik kart? Yönetim Kurulu altı kişiye çıkarıldı mı?

Yetmedi, seçim kurullarına itirazlar yapıldı, bize ihtarlar çekildi, delege listeleri konu edildi. Biz TÜRK-İŞ Genel Kurulu hazırlıklarını geçmişte nasıl yapılıyorsa aynen, tüm kural ve gelenekleriyle hayata geçirdik ama yaptığımız her şeye itiraz marifet sayıldı.

Bu nasıl bir anlayıştır ki şehrin bu büyüklüğü içinde Genel Kurul'un Ankara'nın merkezine 26 kilometre uzaklıkta, otobüsle yarım saatlik bir mesafede olan bir otelde yapılması konu edilmiştir? Bir önceki Genel Kurul'da başkanlar kurulu toplantısı genel kuruldan iki gün önce yapılmıştı. Bu sene bir hafta önce yaptık. Ama bu nasıl bir anlayıştır ki, TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulunun yapılmayacağı zemini temel alınarak kuşku ve nefret örgütlenmeye çalışılmıştır?

Örgütlenen öfke ve nefret öyle bir boyuta vardı ki, 'kapıları kırar genel kurul salonuna gireriz' diyebildiler. Nitekim kapıları da kırdılar... Ne oluyor arkadaşlar ne? Delegeleri birbirine kırdırtmak mıydı niyetiniz? Niyetiniz insanları 1 Mayıs kürsüsündeki gibi bana saldırtmak mıydı? Hem nerede görülmüş bu tür yöntemlerle bir genel kurulun kazanıldığı? Her şeyi söylediniz, eleştirdiniz, güzel. Aday olursunuz, sandıkta kazanırsanız, görevi devralırsınız. TÜRK-İŞ'e itibarı, TÜRK-İŞ'i itibarsızlaştırmak için uğraşanlar veremez. TÜRK-İŞ'e itibarı, ancak ve ancak TÜRK-İŞ'i baş tacı yapanlar verebilir. TÜRK-İŞ, bizim başımızın tacıdır. Bu dört yıl boyunca gecemiz gündüzümüz TÜRK-İŞ olmuştur ve olmaya devam edecektir.

Derler ki, elinden iş gelmeyenlerin dilinden çok söz gelir. Derler ki yerinde sayanlar yürüyenlerden daha çok gürültü çıkarır... Genel kurul öncesinde ve bu genel kurulda duyduğunuz gürültü, yerinde sayanların gürültüsüdür. Kavgaya gürültüye hiç gerek yok. Yarın önümüze sandık konacak. Ben genel başkanlığa yeniden adayım. Listemizi de oluşturduk, açıkladık. Artık karar sizin. Ben bu genel kurulda aday olan herkese başarılar diliyorum. Yarınların daha güçlü TÜRK-İŞ'i adına hepinize şimdiden teşekkür ediyorum. TÜRK-İŞ'in bu genel kuruldan sonuç ne olursa olsun birlik ve beraberlik içinde çıkacağına inanıyor, hepinize saygılarımı, sevgilerimi sunuyorum."

YÖNETİM KURULU (ASIL)

Genel Başkan	:	**Mustafa KUMLU**
Genel Sekreter	:	**Pevrul KAVLAK**
Genel Mali Sekreter	:	**Ergün ATALAY**
Genel Eğitim Sekreteri	:	**Ramazan AĞAR**
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri	:	**Nazmi IRGAT**

YÖNETİM KURULU (YEDEK)

Eyüp ALEMDAR
Eyüp ALABAŞ
H. Necip NALBANTOGLU
Hasan PEKDEMİR
Mürsel TAŞÇI

DENETİM KURULU

ASIL	YEDEK
Mustafa ÇARDAKÇI	Şaban TÜĞ
Ergin ALŞAN	Kazım BELEK
Zekeriye NAZLIM	Halit ŞAHİN

DİSİPLİN KURULU

ASIL	YEDEK
Veli SOLAK	Sadi DEYNEZ
Rukiye OFLU	Nurettin BAŞOĞLU
Hasan ÖZTÜRK	Necip AKYÜZ
Muharrem SARIÇAM	Aynur RODOPLU
Bayram BOZAL	İsmail AK

Genel Başkan
Mustafa Kumlu'nun
Genel Kurula
Teşekkür Konuşması

"Mevlana'nın bir deyişi vardır. Der ki Mevlana, 'Dün dünde kaldı cancağzım, bugün yeni şeyler söylemek lazım.'"

Evet... TÜRK-İŞ topluluğu için artık yeni şeyler söylemenin zamanıdır. Artık, Genel Kurulun etkilerinden arınıp, derlenme, toparlanma, tek bir yürek, tek bir yumruk olup, devasa sorunlarımızın çözümü için el ele, kol kola yürüme zamanıdır.

Biz birlik ve bütünlük içinde oldukça, tek bir yürek, tek bir ses oldukça, önümüzde hiç kimse, hiçbir güç duramayacaktır.

TÜRK-İŞ'in 21. Genel Kurulu, az önce sandık sonuçlarının açıklanması ile sona ermiştir.

TÜRK-İŞ Genel Kurullarının kazananı kaybedeni yoktur. Çünkü devasa sorunların çözümü için hep birlikte yollara düşmemiz gerekmektedir. Artık ortak hedefler için hep birlikte kolları sıvama zamanıdır.

Protestolarla, sloganlarla, yapılan konuşmalarla, Genel Kurulumuza TÜRK-İŞ topluluğunun her rengi yansımıştır ve tabanında her türlü eğilimi barındıran TÜRK-İŞ'e yakışan da budur. Hiç kuşkunuz olmasın Genel Kurulda ifade edilen her görüş bizim zenginliğimizi oluşturacak ve yolumuza ışık tutacaktır.

Genel Kurul'da yapılan menfi ya da müspet eleştiriler başımızın tacıdır. Her biri kayıtlara girmiştir ve TÜRK-İŞ Yönetimi ve Başkanlar Kurulu, bu eleştirilerin ışığında yoluna devam edecektir.

Genel Kurul Komisyonları çok verimli bir çalışma içinde olmuştur. Genel Kurul Kararlarımız, TÜRK-İŞ'in manifestosudur. Bu manifesto, rehberimiz olacaktır.

İşte yine ateşten gömleği giydim. Biliyorum, üzerimize atılan ateş topları nedeniyle yine yanmadığımız bir tek gün olmayacak. Hükümetin emeğe karşı bitmez tükenmez saldırılarının önümüzdeki dönemde devam edeceği açık.

Yine zor, belki de her zamankinden daha zor bir dönem bizleri bekliyor. Bu zor dönemde emek lehine adımlar atılabilmesi için tek tek hepinize, hepinizin desteğine ihtiyacımız var. Bunu unutmayın, gözünüzü gönlünüzü bizlerden ayırmayın.

Bu Genel Kurulun kazananı bizler değiliz. Bu Genel Kurulun kazananı, işçisinden, işyeri temsilcisine, işyeri temsilcisinden, baş temsilciye, baş temsilciden şube yöneticisine, şube başkanına, sendikalarımızın genel merkez yöneticilerine ve nihayet TÜRK-İŞ yöneticilerine kadar TÜRK-İŞ topluluğudur.

Bizlere oy veren ve vermeyen tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Bu Genel Kurula emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Hepiniz sağ olun, var olun... Yolumuz açık olsun."

Mustafa KUMLU
Genel Başkan

1951 yılında Kayseri'nin Pınarbaşı İlçesi'ne bağlı Büyükkaramanlı Köyü'nde doğdu. İlkokulu köyünde, ortaokulu ve liseyi Kayseri'de okudu. Askerlik görevinden sonra 1974 yılında DSİ 12. Bölge Müdürlüğü'nde işçi olarak çalışmaya başladı ve 1977 yılında Kayseri Tes-İş Sendikası'nın Genel Sekreterliği'ne seçildi. 1986 yılına kadar Genel Sekreterlik ve Mali Sekreterlik görevi yaptı. 1986 yılında Kayseri Şube Başkanlığı'na seçildi. Bu görevi sürdürürken 1990'da Genel Merkez Olağanüstü Genel Kurulu'nda Genel Mali Sekreterliğe seçildi. Kumlu, Tes-İş Sendikası'nın 6, 7, 8 ve 9. Olağan Genel Kurullarında Genel Başkanlığa seçildi. TÜRK-İŞ'in 1999 yılında yapılan 18. Olağan Genel Kurulunda Genel Mali Sekreterliğe seçilen Kumlu TÜRK-İŞ'in 19. Olağan Genel Kurulunda Genel Sekreterlik görevine, 20. ve 21. Olağan Genel Kurullarında da Genel Başkanlığa seçildi. Milli Prodüktive Merkezi Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerinde de bulunan Kumlu, evli ve iki çocuk babasıdır.

Pevrul KAVLAK
Genel Sekreter

1962 yılında Kırıkkale'de doğdu. İlk, orta, lise ve MKEK Çırak Okulunu Kırıkkale'de bitirdi. İş hayatına, 1979 yılında MKEK Silah ve Tüfek Fabrikası'nda başladı. 1991 yılında Çerkezköy'de Profilo Telra Elektronik San. AŞ.'de işbaşı yaptı.1992 yılında Türk Metal Sendikası Çerkezköy Şubesine Mali Sekreter olarak seçildi. 5. Olağan Genel Kurul'da Çerkezköy Şube Sekreterliği'ne seçildi. 16 Ağustos 1999'da 6. Olağan Genel Kurul'da Çerkezköy Şube Başkanlığı'na seçildi. 26-28 Nisan 2002'de yapılan 11. Olağan Genel Kurul'da Genel Sekreterlik görevine seçildi. 2-4 Aralık 2005'de 12. Olağan Genel Kurul'da Genel Başkan Yardımcısı seçildi. TÜRK-İŞ 20. Olağan Genel Kurulunda Genel Teşkilatlandırma Sekreterliği görevine getirildi. 7 Haziran 2010 tarihinde itibaren Genel Sekreterlik görevini yürüttü. TÜRK-İŞ'in 21. Olağan Genel Kurulunda tekrar Genel Sekreterlik görevine seçildi. Kavlak evli ve iki çocuk babasıdır.

Ergün ATALAY
Genel Mali Sekreter

1954 yılında Adapazarı'nda doğdu. 1967 yılında Donatım İlkokulundan mezun oldu. 1968 yılında TCDD Çıraklık Okuluna girdi ve buradan 1972 yılında mezun oldu. Aynı yıl Adapazarı Vagon Fabrikasında işbaşı yaptı. 1978 yılında TÜVASAŞ işyeri sendika temsilciliğine getirildi. 1982 yılında yapılan seçimlerde Demiryol-İş Sendikası Adapazarı Şube Mali Sekreterliğine ve 1992 yılında Şube Başkanlığına seçildi. Demiryol-İş Sendikası Denetim Kurulu üyeliği yaptı. 1999 yılında Demiryol-İş Sendikası 6. Olağan Genel Kurulunda yapılan seçimlerde Genel Başkanlığa seçildi. 2003, 2007 ve 2011'de bu göreve yeniden seçildi. Aralık 2002'de yedekten girdiği TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'nda Genel Eğitim Sekreterliği görevine getirildi. 19, 20 ve 21. Olağan Genel Kurullarda Genel Mali Sekreterlik görevine yeniden seçildi. Milli Prodüktivite Merkezi Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptı. Atalay, evli ve üç çocuk babasıdır.

Ramazan AĞAR
Genel Eğitim Sekreteri

Adana'nın Ceyhan ilçesinde 1953 yılında doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini bu şehirde tamamladı. Konya'da yerine getirdiği askerlik görevi ardından, 1976 yılında Köy Hizmetleri 3. Bölge Müdürlüğü'nde inşaat sürveyanı olarak çalışmaya başladı. YOL-İŞ Sendikası Adana (1) No'lu Şubesi'nin 1980 tarihli kongresinde Şube Başkanı seçildi ve bu görevini 12-14 Eylül 2003 tarihli YOL-İŞ Sendikası 7. Olağan Genel Kurulu'nda Genel Mali Sekreterlik görevine seçildiği güne kadar sürdürdü. 6-8 Temmuz 2007 tarihli YOL-İŞ Sendikası 8. Olağan Genel Kurulu'nda Genel Mali Sekreterlik görevine yeniden seçildi. 6-7 Eylül 2008 ve 23-24 Ocak 2010 tarihlerinde gerçekleşen iki Olağanüstü Genel Kurul ile YOL-İŞ Sendikası Genel Başkanlığı'na seçildi. YOL-İŞ Sendikası'nın 2011 yılında yapılan 9. Olağan Genel Kurulu ile yeniden seçildiği Genel Başkanlık ile TÜRK-İŞ'in 21. Olağan Genel Kurulu'nda seçildiği Genel Eğitim Sekreterliği görevlerini halen sürdürmektedir. Ağar, evli ve 4 çocuk babasıdır.

Nazmi IRGAT
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri

1953 yılında Karaman'ın Hamidiye Köyünde doğdu. İlkokulu köyünde okuduktan sonra Karaman Endüstri Meslek Lisesinden 1974 yılında mezun oldu. 1974 yılında Karaman Sümerbank Pamuklu Sanayi Müessesesinde çalışma hayatına başladı. Çalışken devam ettiği Antalya Meslek Yüksek Okulu, Makine Bölümünden 1980 yılında mezun oldu. İşyerinde Makine Bakım Teknik Nezaretçisi olarak çalışırken 23 Ekim 1983 yılında Teksif Sendikası Karaman Şube Başkanı seçildi. Teksif'in 15-17 Eylül 1995 tarihlerinde yapılan 14. Olağan Genel Kurulunda Genel Başkan Yardımcılığına seçildi. Bu görevi 12 yıldır sürdürdü. Sendikanın 17. Olağan Genel Kurulunda Genel Başkanlığa seçildi. Bu göreve 19-20 Şubat 2011 tarihinde yapılan 18. Olağan Genel Kurulda yeniden seçildi. 8-11 Aralık 2011 tarihinde gerçekleşen TÜRK-İŞ 21. Olağan Genel Kurulunda Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine getirildi. Irgat evli ve 3 çocuk babası.

2012 Yılı Asgari Ücreti Belirlendi

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Ağar:

"Asgari ücret artışı kamuoyu beklentisinin üzerinde."

Asgari Ücret Tespit Komisyonu 2012 yılında geçerli olacak asgari ücreti belirledi. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından açıklanan yeni asgari ücret altışar aylık dönemler itibariyle uygulanacak. Komisyonun aldığı karara göre yeni asgari ücret; 16 yaşından büyük işçiler için Ocak-Haziran döneminde yüzde 5,91 oranındaki artışla brüt 886,50 TL, net 701,13 TL olacak. Temmuz-Aralık dönemi için artış oranı yüzde 6,09 olurken, asgari ücret tutarı brüt 940,50 TL, net 739,79 TL oldu.

Komisyonun dördüncü ve son toplantısında asgari ücret belirlendi. Komisyondaki işçi kesiminin başkanlığını yürüten TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Ağar, asgari ücret görüşmelerinde işverenin ilk altı ay için yüzde 3, ikinci altı ay için yüzde 2,2 zam istediğini; yıllık programda ise asgari ücret artışının altışar aylık dönemler itibariyle yüzde 3 ve 3 olduğunu ifade ederek "Bu varılan rakam çok iyi bir rakam değil ama oranlarda yüzde 100 artış var. Biz bu artışı mücadele vererek sağladık. Kamuoyu beklentisinin üzerine çıkıldı. Sonuç oy birliğiyle imzalandı. TÜRK-İŞ muhalefet şerhi koysaydı bu artış olmazdı" dedi.

Net asgari ücret yılın ilk yarısında 701.- TL, ikinci yarısında 740.- TL.

Açılış Toplantısı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının çağrısı üzerine 01 Aralık 2011 günü yapılan ilk toplantı, Bakan Faruk Çelik'in katılımı ve konuşmasıyla başladı. Çalışma Genel Müdürü'nün başkanlığında toplanan Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nda işçi kesimi, dönemin TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri İsa Gök başkanlığında TARIM-İŞ Genel Başkanı Bedrettin Kaykaç, TEKSİF Genel Başkanı Nazmi Irgat, HABER-İŞ Genel Başkanı Veli Solak ile TÜRK-İŞ Araştırma Müdür Yardımcısı Enis Bağdadioğlu'dan oluşan heyetle

temsil edildi. Konfederasyonumuz olağan genel kurul toplantısından sonra heyet başkanlığını TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Ağar sürdürdü. TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreterliğine seçilen Nazmi Irgat yerine ÇİMSE-İŞ Genel Başkanı Zekeriya Nazlım komisyon üyesi olarak görev yaptı.

Komisyon çalışmaları öncesi, Konfederasyonumuzun görüş ve değerlendirmelerini "Asgari Ücret 2011" başlıklı "Hazırlık Dosyası" işçi kesimi üyeleriyle paylaşıldı.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu açılış toplantısında, işçi kesiminin görüşleri dönemin TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri tarafından açıklandı ve özetle şu görüşlere yer verildi:

"Asgari ücret milyonlarca işçiyi ve ailesini doğrudan ilgilendirmektedir.

Anayasa, "asgari ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur" hükmüne yer vermektedir. Bu bir temenni değil, yerine getirilmesi gereken bir zorunluluk olarak kabul edilmelidir.

Asgari ücret, işçi ve ailesinin, günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insan haysiyetine uygun yaşantı sürdürmelerine imkan veren bir ücrettir. Bu tutarın ne olması gerektiği konusunda devletin resmi istatistik kurumu, kendisine verilen görev çerçevesinde, güvenilir ve objektif verileri kullanarak bilimsel bir hesaplama yapmaktadır. Ancak müzakerelerin başlangıç noktası olması gereken bu tutar bir tarafa bırakılarak işveren-hükümet kesiminin uzlaşmasıyla bir asgari ücret belirlenmektedir.

Öncelikle asgari ücretin günün geçim koşullarına intibakı yapılmalıdır.

Basına da yansıdığı biçimiyle, ülkemizin ekonomik durumunun birçok AB ülkesine göre iyi olmasından dolayı, G20 zirvesinde mütebessim yüz ifadesi içinde olmamız bizi son derce mutlu etmiştir. Şimdi hükümetten beklenen milyonlarca asgari ücretli çalışan ve ailesinin yüzünün güldürülmesidir.

Bugün geçerli olan günlük net asgari ücret sadece 22 liradır. Bu tutar ile temel ve zorunlu ihtiyaçların karşılanması bir yana sağlıklı ve dengeli beslenebilmek bile mümkün değildir. Var olan asgari ücret tutarını temel alarak, hedeflenen enflasyon ya da birkaç puan üzerinde bir zamla asgari ücreti belirlemek, yoksulluğun sürdürülmesi anlamına gelmektedir.

2012 yılı programında yer verilen, "asgari ücretin 2012 yılı Ocak ve Temmuz aylarında yüzde 3 oranında arttırılması" öngörüsü kabul edilemez niteliktedir. Günde bir simit parası asgari ücret artışını bu komisyonda görev yapan hiç kimsenin savunacağına ihtimal vermiyoruz. Komisyon iradesini ortadan kaldıran bu yaklaşıma asgari ücret tespit komisyonunda görev yapan işveren kesiminin de karşı çıkması gerektiğini düşünüyoruz.

Aslında asgari ücret ülkede uygulanmakta olan ekonomik ve sosyal politikaların önemli bir göstergesidir. Ülkedeki vergi ve sosyal güvenlik sisteminin yansımasını asgari ücrette görmek mümkündür. Çoğu mükellefin ödemediği vergi tutarından fazlasını asgari ücretli devlete vergi olarak ödemektedir. Asgari ücretlinin nafakasından keserek işsiz kalma riskine karşı ödediği işsizlik sigortası primi, işverenlere teşvik, hükümet harcamalarına kaynak olarak aktarılmaktadır.

Günün geçerli ekonomik ve sosyal şartlarında "en az düzeyde geçimi sağlamak üzere" belirlenmesi gereken asgari ücretin beşte biri kesintiye gitmektedir. Yapılan bu kesintiler nedeniyle, asgari ücret daha başlangıçta eksik ödenmektedir. Böylece asgari ücret, tespit edildiği andan itibaren yetersiz, çelişkili ve tutarsız olmaktadır.

Küresel olarak yaşanan ekonomik krizde çalışanların herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır. Aksine, uygulamalardan en fazla zararı, giderek ağırlaşan geçim koşulları karşısında başta asgari ücretliler olmak üzere, dar ve sabit gelirli kesim görmektedir. Hükümetin ve işverenin çalışana yaklaşımı 1 Ocak 2012 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek yeni asgari ücret ile ortaya çıkacaktır."

Komisyonda görev yapan işçi ve işveren ile kamu kurumu temsilcileri, açılış konuşmalarından sonra asgari ücretin belirlenmesinde izlenecek yöntem konusunu değerlendirmişlerdir. Yapılan oylama sonucunda, gelecek toplantıda değerlendirilmek üzere; 2011 yılında meydana gelen ekonomik ve sosyal gelişmeler ile 2012 yılı hedef ve tahminleri hakkında Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığına yazı yazılarak raporların istenilmesine, belirlenecek asgari ücretin kamu görevlilerinin maaşlarına yapacağı olumlu ve olumsuz etki konusunda Maliye Bakanlığına yazı yazılmasına karar verilmiştir. Komisyonda ayrıca, dengeli beslenme kalıbı esas alınarak hesaplama yapmak üzere Türkiye İstatistik Kurumu temsilcisine görev verilmiştir.

Komisyonun İkinci Toplantısı

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun ikinci toplantısı 15 Aralık 2011 günü TİSK genel merkezinde, önceden belirlenen gündem gereği toplanmıştır. Toplantıda, ilgili kamu kurumları tarafından hazırlanan ve ülkenin ekonomik ve sosyal durumunu açıklayan raporlar Komisyona sunulmuş, sosyal taraflar değerlendirmelerde bulunmuştur.

Komisyonun Üçüncü Toplantısı

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun üçüncü toplantısı 20 Aralık 2011 günü, önceden kararlaştırıldığı üzere TÜRK-İŞ genel merkezinde, belirlenen gündem gereği toplanmış ve bir önceki toplantıda görüşülen ekonomik ve sosyal verilerle ilgili değerlendirmelere devam edilmiştir.

Komisyon toplantısında Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı temsilcisi, komisyonun verdiği görev doğrultusunda, Türkiye genelinde derlenen perakende fiyatlarının kullanılarak bir hesaplama yaptıklarını belirtmiş ve açıklamalarda bulunmuştur. Yapılan hesaplamaya göre, Kasım 2011 itibariyle bir işçinin gıda harcaması tutarı aylık 970,85 TL'dir. Hatırlanacağı üzere bu tutar Kasım 2010 itibariyle aylık 900,09 TL olarak hesaplanmıştı.

Toplantıda ayrıca, Maliye Bakanlığından alınan memur maaşları ile ilgili yazı değerlendirilmiştir. Buna göre, 2011 yılı ikinci altı aylık dönemi itibariyle en düşük brüt memur maaşı 1.563.-TL'dir.

Toplantı sonrası, yapılan çalışmalarla ilgili işçi kesimi adına değerlendirme TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Ağar tarafından şu şekilde olmuştur:

"Asgari Ücret Tespit Komisyonu; devlet-işveren-işçi kesimi temsilcilerinden oluşan üçlü bir yapıdan oluşmaktadır. Görev alanı gerek uluslararası sözleşmeler gerek ulusal mevzuat ile belirlenmiştir. Asgari ücret çalışmalarında temel çıkış noktası "çalışanların kendileri ve aileleri için insan onuruna yaraşır bir gelir elde etmeleri" olmalıdır. Geçen hafta TİSK'de yapılan toplantıda Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ile Türkiye İstatistik Kurumu temsilcileri, ülkenin ekonomik ve sosyal durumunu açıklayan raporlarını bizimle paylaştılar, Komisyon üyelerini bilgilendirdiler. Ülke ekonomisindeki ortaya konulan olumlu tablo bizi sevindirdi. Hükümet tarafından hazırlanan 2012 Yılı Programı ve Bütçesinde de benzeri olumlu gelişmelere yer verilmektedir.

Şimdi beklentimiz bu olumlu durumun asgari ücrete yansıtılmasıdır.

Bilindiği üzere; asgari ücreti belirleme çalışmalarında temel çıkış noktamız Anayasada yer alan "çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur" ifadesidir. Ülkenin ekonomik durumunun iyi olduğu raporlarla ortaya kondu. Çalışanların geçim şartları ise; son durumu devletin resmi kurumu Türkiye İstatistik Kurumu hesaplayıp Komisyon bilgisine bugün sunulmuştur. TÜİK bilimsel verileri temel alarak yaptığı hesaplamada tek bir işçi için asgari ücreti 971 lira olarak bulmuştur. Bu devletin resmi verisidir. Ele geçmesi gereken net tutardır. Kasım 2011 ayındaki durumdur.

Türkiye büyüdükçe memura, işçiye, emekliye, esnafa artan refahtan daha fazla pay verileceği ifade edilmektedir. Herhalde asgari ücretli de bu refah artışından payını alacaktır. TÜİK tarafından hesaplanan net 971 liranın üzerine 2012 programında öngörülen enflasyon hedefi kadar (altışar aylık olarak 3+3) tutar eklenmeli, sağlanan ekonomik büyümeden refah artışı ayrıca verilmelidir. Anayasanın açık hükmü bunu gerektirmektedir.

Dikkate alınması gereken bir husus da ücrette adaletin sağlanmasıdır. Çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri için Devletin gerekli tedbirleri alması anayasal bir zorunluluktur. En düşük devlet memurunun eline geçen maaş tutarı Maliye Bakanlığı'ndan sorulmuştur. Maliye Bakanlığı'ndan Komisyona gelen bilgi, 2011 yılının ikinci yarısında en düşük brüt memur maaşı 1.563 liradır. Yılbaşında bu tutar daha da artacaktır. Oysa brüt asgari ücret halen 837 liradır. Ele geçen net asgari ücret ise sadece 659 liradır. Yani günde sadece 22 liradır. Sanırım Hükümetimiz, en düşük memur maaşı ile en düşük işçi ücreti arasında oluşan farkı gidermek üzere gereken adımı atacaktır.

Bu veriler ışığında 2012 yılında ele geçecek asgari ücret tutarı önem kazanmaktadır. Asgari ücretin "yüzde şu" oranında artmasından ziyade asgari ücret artışıyla işçinin eline ilave paranın miktarına bakılmalıdır.

Asgari ücret pazarlık ücreti değildir. Bilimsel, objektif yöntemler ve güvenilir verilerle tespit edilen taban ücrettir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun yaptığı çalışma "çalışanların geçim şartlarını" ortaya koymuştur. Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun öncelikle yapması gereken TUİK tarafından belirlenen tutarı temel alarak, bu tutarın üzerine 2012 yılı enflasyonu ile refah payını ekleyerek, işçinin eline net geçecek biçimde karar alması ve açıklamasıdır."

TÜRK-İŞ'in Açlık ve Yoksulluk Sınırı Çalışması

Konfederasyonumuzun Aralık 1987'den bu yana her ay düzenli olarak yaptığı 'açlık ve yoksulluk sınırı' çalışmasının Aralık 2011 ayı sonucu, asgari ücret toplantısının yapılacağı hafta başında açıklanmış, Komisyonun dikkate alması gereken geçim şartlarının TÜİK'in hesaplaması ile benzeri sonuçlar gerçek durumu yansıtması gereği vurgulanmıştır.

Yeni Asgari Ücret Belirlendi

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda yapılan Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun 29 Aralık 2011 günlü toplantısında sosyal tarafların müzakeresi devam etmiştir. Yapılan uzun görüşmeler sonrası, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk Çelik, yeni asgari ücreti açıklamış ve kararın oybirliğiyle, işveren ve işçi kesiminin katılımıyla alındığını ifade etmiştir.

İşçi kesimi kararla ilgili oy gerekçesini şu şekilde belirlemiştir:

"Asgari ücret, çalışanların ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesine yönelik etkin bir sosyal politika aracıdır. Asgari ücretin belirlenmesi çalışmalarında, çalışanların düşük ücretlere karşı korunması ve çağdaş bir toplum içinde yaşayan işçinin, ailesi ile birlikte olağan ihtiyaçlarının karşılanması esastır.

Komisyon çalışmalarında yer alan işçi kesimi temsilcileri olarak asgari ücretin belirlenmesinde;

- Anayasa'da yer alan "geçim şartları" yaklaşımının dikkate alınması;
- İşçinin ailesi ile birlikte günün ekonomik ve sosyal koşullarına göre insanca yaşamasını mümkün kılacak, insanlık onuruyla bağdaşacak bir tutarın esas olması;
- İşçinin ve ailesinin harcama kalıbının esas alınması ve hesaplamalarda Türkiye İstatistik Kurumu verilerinin kullanılması;
- Bilimsel verilerle hesaplanan net tutarın işçinin eline geçmesinin sağlanması;
- Sanayi/tarım ve yaş, cinsiyet ayırımı yapılmadan ulusal düzeyde tek olması;
- İşçilerin arasında nitelik, kıdem, işin mahiyeti gibi ekonomik amaçlı değerlendirmelerin tümünden bağımsız olarak ele alınması, ekonomik ölçülerin ötesinde sosyal bir ücret olarak kabul edilmesi;
- İşçinin satın alma gücünün ileriye dönük olarak korunabilmesi için gerekli bir iyileştirmenin ayrıca ilave edilmesi;
- Belirleme yapılırken en düşük devlet memuru maaşının dikkate alınması;
- Gelir dağılımında adaleti sağlamaya yönelik olarak ayrıca refahtan pay içermesi;

yönündeki temel ilke ve görüşleri savunulmuş, bu doğrultuda sonuç alınması için çaba gösterilmiştir.

Savunulan görüşlerin bir bölümü Komisyon çalışmalarında dikkate alınmamıştır. Bunun sonucu, belirlenen asgari ücret düzeyi yetersiz ve ülkenin bugünkü koşullarında "insan onuruna yaraşır bir yaşam düzeyi" sağlamaktan uzak kalmıştır.

Bu temel görüşümüzü koruyarak ve fakat asgari ücretin önceden belirlenen artış tutarın üzerinde belirlenmiş olması ve yılbaşında yürürlüğe girmesini sağlamak bakımından, Komisyonda olumlu oy kullanılmıştır."

Komisyonun kararına göre; 4857 sayılı İş Kanunu'nun 39 uncu maddesi gereğince, iş sözleşmesi ile çalışan ve bu kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin asgari ücreti, 16 yaşını doldurmuş işçiler için yılın ilk yarısında brüt 886,50 lira, ikinci yarısında 940,50 liradır. İşverene maliyeti ise (SGK işveren primi payındaki yüzde 5'lik indirim de dikkate alınarak) 2012 yılının ilk altı aylık döneminde 1.077,10 lira, ikinci altı aylık döneminde ise 1.142,71 lira olmaktadır.

İşveren kesimi, yeni asgari ücretin akıllarından geçmeyen, umdukları rakamın üzerinde belirlendiğini, bu zammı kabul etmek zorunda kaldıklarını ifade etmiştir.

Alınan kararla, 16 yaşını doldurmamış işçilerin brüt asgari ücreti ise yılın ilk yarısında 760,50 lira, ikinci yarısında ise 805,50 lira olmaktadır.

Asgari ücretten sosyal güvenlik işçi primi, gelir vergisi, işsizlik sigortası gibi ödemeler için yılın ilk yarısında yüzde 20,9 ve ikinci yarısında yüzde 21,3 oranında kesinti yapılmaktadır. Asgari ücretli bir çalışan 2012 yılında toplam 672,18 lira vergi ödemek durumundadır. SGK primi ve işsizlik sigortası için ödeyeceği tutar ise yıllık 1.644,36 liradır.

Yapılan bu kesintilerden sonra 16 yaşından büyük işçilerin asgari ücretten geçen tutar yılın ilk altı ayında 701,13 lira ve yılın ikinci altı ayında 739,79 lira olmaktadır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun kararı 30 Aralık 2011 gün ve 28158 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 1 Ocak 2012 gününden itibaren yürürlüğe girmiştir.

ASGARİ ÜCRET

	Ocak 2011	Temmuz 2011	Ocak 2012	Temmuz 2012
Brüt Aylık Asgari Ücret (TL/Ay)	796,50	837,00	886,50	940,50
SGK Primi	111,51	117,18	124,11	131,67
Gelir Vergisi	41,82	46,98	46,54	53,43
Damga Vergisi	5,26	5,52	5,85	6,21
İssizlik sigortası	7,97	8,37	8,87	9,41
Kesintiler Toplamı	166,55	178,05	185,37	200,71
Kesinti Oranı	20,9%	21,3%	20,9%	21,3%
Net Aylık Asgari Ücret (TL/Ay)	629,95	658,95	701,13	739,79
İşverene Maliyeti				
SGK işveren primi	115,49	121,37	128,54	136,37
İşsizlik sigortası işveren primi	15,93	16,74	17,73	18,81
Toplam İşgücü Maliyeti	927,92	975,11	1.032,77	1.095,68

TÜRK-İŞ'in Anayasa Hazırlıklarına İlişkin Görüş, Tespit ve Önerileri

Konfederasyonumuz; cumhuriyetimizin temel niteliklerini düzenleyen hükümler çerçevesinde; çağdaş ve demokratik ilkeleri benimseyen, toplumsal ve bireysel özgürlükleri esas alan, hukukun üstünlüğü temeline oturan, erkler arasındaki denge ve ahengi koruyan, uygarlık yolunda değişime ve gelişime açık, toplumumuzun temel değerleriyle bütünleşmiş, demokratik, ekonomik ve sosyal hakların özgürce kullanılmasına imkân sağlayacak anayasa hazırlıklarına, toplumsal uzlaşıda yer alarak katkı vermeye hazırdır.

1982 Anayasası şimdiye kadar onyedi defa değiştirilmiş olmasına rağmen 12 Eylül Hukukuna egemen olan *"yasaklayıcı"* yaklaşımların etkisinden kurtulamamıştır. Bugüne kadar yapılan değişiklikler demokratikleşme doğrultusunda pek çok olumlu yan içerse de anayasa, devlet ile toplum arasında olması gereken mutabakat belgesi haline gelememiştir.

Devletin varlık nedeni, toplumu oluşturan bireylerin refah ve huzurudur. Bu nedenle hazırlanacak anayasa toplumun tüm kesimlerinin temel hak ve özgürlüklerini güvence altına almalı; bu yönü ile çağdaş demokrasilerin temel ilke ve kurumlarının tamamını kapsamalı, özellikle demokratik yapının oluşmasına katkı sağlayan sivil toplum kuruluşlarının ve toplumun farklı kesimlerini temsil eden bireylerin veya grupların söz söyleme, ekonomik ve siyasi katılım haklarını genişletmelidir. Bu bağlamda örgütlü kesimler başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin anayasa hazırlık sürecine etkin katılımlarının sağlanmasına, şeffaf ve demokratik bir tartışma sürecinin işletilmesine azami ölçüde özen gösterilmelidir.

Hazırlanacak anayasa, çalışanlar açısından; özellikle işçi-işveren arasında uluslararası normların benimsediği hükümlere dayalı, çalışanların örgütlenme ve toplu hareket haklarına imkân veren bir felsefeye sahip olmalı ve toplumsal dengeleri gözetmelidir.

Anayasa, temel hak ve özgürlükler bakımından engelleyici, sınırlayıcı ve yasaklayıcı yaklaşımlardan arındırılmalı; bir yandan temel hak ve özgürlükler tanınırken diğer yandan bunların kâğıt üstünde değil gerçekten kullanılabilir olmasını sağlayıcı yollar açılmalıdır.

Devletin, sosyal ve ekonomik koşulların geliştirilmesinde alacağı rol *"sosyal devlet"* kavramı ile birlikte yeniden kurgulanmalı ve değerlendirilmelidir.

Anayasa, detay değil çerçeve düzenlemeler içermelidir. Detay unsurlar hukuk tekniği gereğince kanunlara ve kanunlar hiyerarşisini takip eden diğer normlara bırakılmalıdır. Kuşkusuz ki, detayı olmayan anayasayı *"az madde içeren"*, *"kısa"* ve *"öz"* bir metin olarak algılamak doğru değildir. Anayasanın az madde içermesi veya kısa olması, anayasanın içinde bulunmasına gerek olmayan, doğrudan kanunla düzenlenebilecek hususların anayasa metnine dâhil edilmemesi anlamındadır.

Anayasa içinde yer alacak konular devletin kuruluş esasları, çağdaş demokratik yaklaşımlar ve yaşanan olumsuz deneyimler gözönünde tutularak; devletin organları ile kişilerin temel hak ve özgürlük alanlarını ve buna bağlı olarak siyasal, ekonomik ve sosyal haklar gibi alanları düzenlemelidir.

1982 Anayasasıyla, işçilerin örgütlü yapıları olan sendikaların hareket alanları daraltılmıştır. İşçilerin hak ve özgürlükleri, anayasadan başlayarak, anayasanın temel mantığını esas alan yasakçı bir çerçeveye sığdırılan kanunlarla kısıtlanmıştır. İşçilerin çalışma hakkının bir yansıması olarak sendikalara üye olması ve toplu iş sözleşmesi hakkına erişmesi ve özellikle grev hakkının kullanımı noktasında sorunlar bulunmaktadır. 1982 Anayasası ile *"grev hakkı"*; *"menfaat grevine"* indirgenerek *"hak grevi"* yasaklanmıştır. Sendikal hakların kullanımı bir bütün olup, hak grevinin olmadığı bir sistem eksik ve sakattır.

1982 Anayasası ile işçiler açısından önemli hak daralmalarının yaşandığı diğer bir alan, düşünce ve ifade özgürlüğünün birlikte kullanılmasının somut ifadesi olan toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde karşılaşılan olumsuzluklardır. İfade özgürlüğünün gerek bireysel ve gerekse toplu kullanımı demokratik toplum olmanın en önemli unsurlarından biridir. İfade özgürlüğünün bireysel ya da birlikte kullanımı, sadece toplumun örgütlü kesimleri için değil, bir duygu ya da düşünceyi ifade etmek için geçici olarak bir araya gelen ve barışçıl yollarla sesini duyurmaya çalışan örgütsüz kişi/kişiler için de serbestçe kullanılabilir olmalıdır.

Demokratik toplumların ve çağdaş hukuk düzenlerinin sağlıklı olarak varlığını sürdürmesi ve gelişmesini sağlayan belirleyici özelliklerden biri de, temel insan hakkı olan düşünce, inanç ve kanaatlerin bireysel ve kitlesel olarak açıklanmasında, yayılmasında ve örgütlenmesinde geniş bir özgürlük alanı tanınmasıdır.

BİZE GÖRE;

1. Anayasanın ilk dört maddesi aynen muhafaza edilmelidir.

2. Devletin üniter yapısı korunmalıdır.

3. Temel hak ve hürriyetlerin kullanımını zorlaştıran engeller kaldırılmalı; devlet ile vatandaş arasındaki ilişkilerde, ağırlık bireyden yana olmalı, bireyin hak ve ödevleri, bireyi önceleyen bir yaklaşımla düzenlenmelidir. Temel haklar içerisinde yer alan sağlık, sosyal güvenlik ve sendika hakları başta olmak üzere; insan hak ve özgürlükleri, devleti korumak adına sınırlanıp, zedelenmemelidir.

4. Çalışanların devlet ile mutabakatına ilişkin hususlar ayrı bir bölümde düzenlenerek anayasa teminatı altına alınmalıdır. Bu çerçevede:

   - Sendika kurma, üye olma-çekilme, sendikal faaliyetler, toplu iş sözleşmesi ve grev haklarına getirilen kısıtlar ILO'nun onaylanmayan sözleşmelerinin onaylanması, Avrupa sosyal Şartı'na konulan çekincelerin kaldırılması; Türkiye'nin onayladığı uluslararası sözleşmelerin iç hukukumuzda uygulanabilir hale getirilmesi yoluyla kaldırılmalıdır.

   - Çalışanlara insan onuruna yakışır iş ve yaşam sağlamak için başta iş güvencesi, sosyal güvenlik, sağlık, eğitim, iş sağlığı ve güvenliği hakları fırsat eşitliği içinde geliştirilmeli, işçilerin yönetime katılması sağlanmalıdır.

   - Tam istihdamı hedef alan insan odaklı politikalar öncelikle uygulanmalıdır.

   - Ücrette adaletin sağlanması gelir dağılımının düzeltilmesi ve gelirin yeniden dağılımı için düzenlemeler yapılmalı; asgarî ücretin tespitinde çekirdek ailenin geçim şartları gözönünde bulundurulmalıdır.

   - Vergi yükü dengelenmeli, vergi adaleti sağlanmalıdır.

   - İşçilerin kıdem tazminatı hakkı anayasal güvence altına alınmalıdır.

   - Grev yasakları ve hak grevinin önündeki anayasal engel kaldırılmalıdır.

   - Ekonomik ve Sosyal Konsey'in etkinliği artırılmalıdır.

   - Yüksek Hakem Kurulu özerk Anayasal kuruluş haline getirilmelidir.

   - İşçi memur ayrımı tartışmaları sonlanmalı, "memur" tanımı açık ve kesin ifadelerle hükme bağlanmalıdır. Kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli devlet işlerini kamu erki kullanma yetkisinde dayanarak yürütenler "memur" olarak istihdam edilmeli, bunun dışında kalanlar kamu hizmeti görseler bile "işçi" sayılmalıdır.

   - Sivil toplum örgütü yöneticilerinin milletvekili ve yerel yönetimlere seçilmesi halinde görevlerini sürdürmeleri imkânı getirilmelidir. Demokratik kitle örgütleri, sivil toplumun bütün alanlarını özgürce temsil edebilmelidir.

5. Hak arama özgürlüklerinin önü açılmalı, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu yetkisi kullanan görevlilerin her türlü istisna ve imtiyazlarından arındırılarak hukuk önünde hesap verebilir olmaları anayasal teminat altına alınmalıdır.

6. Seçim sisteminde, parlamentoda daha geniş temsile imkân veren uygun bir baraj oranı tespit edilmeli, milletvekili dokunulmazlığı kaldırılmalıdır.

7. Ayrımcılığın her türü ile mücadele etmek ve eşitliği sağlamak için fiilen gerçekleştirilebilir önlemler alınmalıdır. Elverişsiz konumda bulunan; yaşlılar, özürlüler ve çocuklar için özel güvenceler sağlanmalı; sosyal güvenlik ve sağlık hakları piyasa koşullarına bırakılmamalıdır. Sosyal hakların sağlanabilmesinde kaynakların yetersizliği ölçü olmaktan çıkarılmalı, *"Sosyal Devlet"* ilkesinin içi doldurulmalı, tam olarak hayata geçirilmeli ve çalışanların aileleri ile birlikte insan onuruna yaraşır bir hayata kavuşmalarını sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.

İŞKUR 6. Genel Kurulu Yapıldı

Türkiye Iş Kurumu'nun (İŞKUR) 6. Olağan Genel Kurulu 21 Aralık 2011 tarihinde Ankara'da yapıldı. İŞKUR Genel Kurulu'nda işçi kesiminin görüşleri TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak tarafından açıklandı. Kavlak yaptığı konuşmada; sendikal hak ve özgürlüklerin kullanıldığı, sosyal güvenlik hakkının var olduğu, çalışma koşullarının insanca olduğu, işçi-işveren arasında sosyal diyalogun kurulduğu ve sağlıklı işletildiği bir yaklaşımın herkesin ortak hedefi olması gerektiğini ifade ederek "İşsizlerin umudu ve çaresizliğinin istismar edilmemesi temel ilke olmalıdır" dedi. Konuşmasında, Türkiye'de fiili çalışma sürelerinin uzun olduğuna işaret eden Kavlak, çalışma saatlerinin sınırlandırılmasının istihdamı artıracağına vurgu yaptı.

Genel Kurula, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ile sosyal taraf ve kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri de katılarak birer konuşma yaptı. Konuşmaların ana eksenini Türkiye işgücü piyasasının ve Türkiye ekonomisinin güncel durumu üzerine yapılan değerlendirmeler oluşturdu.

Kavlak konuşmasında; "İstihdama yönelik politika oluşturulurken, geçimini sürdürebilmenin arayışı içinde olan işsizlerin umudu ve çaresizliğinin istismar edilmemesi, temel ilke olarak göz önünde tutulmalıdır. Yani, işsizliğe alternatif olarak düşük gelir ve olumsuz çalışma koşulları çözüm yolu olarak sunulmamalıdır. Çalışanların kazanılmış haklarına yönelik geriye dönük girişimler ve düzenlemeler gündeme bile getirilmemelidir. Ülkenin en önemli sorunu olan işsizlik ve istihdam konusunda belirlenecek olan 'Ulusal İstihdam Stratejisi'nde temel yaklaşım, 'işgücü piyasasının esnekleştirilmesi' olmamalıdır' diyerek özetle şu görüşleri sıraladı:

Ekonomik büyümenin ve refahın halka yansımasının temel göstergelerinden en önemlisi istihdam artışıdır. Kuşkusuz burada sözü edilen istihdam, örgütlü ve iş güvencesi olan, insan onuruna yakışır bir istihdamdır. Yoksa merdiven altı köleliğini istihdam olarak saymadığımızı hepiniz biliyorsunuz. İnsan-

Kavlak:

"İşsizlerin umudu ve çaresizliği istismar edilmesin."

ların istikrarlı bir şekilde istihdam edilmeleri, kuşkusuz yaşam güvencesi anlamına gelmektedir.

'Çalışma Hakkı' temel insan hakkı kapsamındadır. İşsizliği önlemeye elverişli ekonomik koşulları yaratmak, devletin öncelikli görevidir. İşsizlik sorununun çözümü salt piyasa ekonomisinin işleyişine bırakılamaz. İstihdamı artırıcı ve işsizliği önleyici politikalar üretmek, hükümetlerin doğal ve devredilemez sorumluluğudur.

Uygulanan ekonomik ve sosyal politikaların önceliği 'ekonomik büyümeyi daha çok istihdam odaklı hale getirmek' olmalıdır. Bu da ancak, istihdam politikasının, uygulanan ekonomik politikanın temel eksenine yerleştirilmesi ile mümkündür.

Neoliberal politikaların en belirgin sonuçları, işsizliğin yaygınlaşmasında kendini göstermektedir. Birilerinin, ülkelere biçtiği ekonomik modellerle, ucuz emeğe dayalı, düşük katma değerli, düşük teknolojili üretim yapıları adeta dayatılır hale gelmiştir. Bunun sonucu olarak da yaşamakta olduğumuz ekonomik kriz, başta çalışanlar olmak üzere dar ve sabit gelirli kesimlerin hayatını alt üst etmiştir.

Sendikal hak ve özgürlüklerin kullanıldığı, sosyal güvenlik hakkının var olduğu, çalışma koşullarının insanca olduğu, işçi-işveren arasında sosyal diyalogun kurulduğu ve sağlıklı işletildiği bir yaklaşım hepimizin ortak hedefi olmalıdır."

Divan Başkanlığını TÜRK-İŞ Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Naci Önsal'ın yaptığı İŞKUR Genel Kurulu'nda, çeşitli kamu kurumu, işçi ve işveren, meslek kuruluşu temsilcilerinden oluşturulan "Çalışma Komisyonu" genel kurula hazırlık sürecinde çalışmaları yapılan rapora son biçimini verdi. Konfederasyonumuzu Barış İyiaydın'ın temsil ettiği Komisyonun istihdam ve işsizlikle ilgili mevcut durum ve sorunlar ile önerilerin yer aldığı "raporu"genel kurulda oybirliği ile kabul edildi.

İŞKUR 6. Genel Kurulu'nda Divan Başkanlığı'nı TÜRK-İŞ Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Naci Önsal yaptı.

TÜRK-İŞ'TEN VAN'A YARDIM ELİ

TÜRK-İŞ ve bağlı sendikalar, art arda iki depremle sarsılan Van'a yardım elini uzattı. Genel Başkan Kumlu, Van'a giderek vatandaşlarımızın yaralarının sarılması için çaba gösterdi.

Van'da ve ilçesi Erciş'te art arda iki kez meydana gelen depremler, tüm ülkede olduğu gibi TÜRK-İŞ topluluğunda da büyük bir üzüntüye neden oldu. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, 24 Ekim 2011 günü bir açıklama yaparak depremden duyduğu üzüntüyü dile getirdi ve üzerine düşen sorumluluğu yerine getireceğini açıkladı. Açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Van'da dün meydana gelen 7.2 büyüklüğündeki deprem, milletçe yeni büyük acılar yaşamamıza neden olmuştur. Şehitlerimizin açtığı yara halen kanarken, buna Van'da kaybettiğimiz vatandaşlarımızın acısı eklenmiştir. Millet olarak yaşadığımız bu felaketler, birbirimize daha sıkı kenetlenmemizi zorunlu kılmaktadır. Öncelikle yapmamız gereken milletçe seferber olup, Van'ın yaralarını sarmaktır. TÜRK-İŞ, bu konuda üzerine düşen her sorumluluğu yerine getirecektir.

Gelişmiş teknolojiye rağmen, insanlığın doğal afetler karşısındaki çaresizliği halen devam etmektedir. Bu çaresizliğin can kayıplarına yol açmasını engellemenin tek yolu yerleşim planlarının doğal afetler gözetilerek yapılması ve yapılaşmanın bu afetler gözetilerek gerçekleştirilmesidir. Van depremi bu konuda yeterli mesafeyi katedemediğimizi bir kez daha ortaya çıkarmıştır.

Deprem felaketiyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine, milletimize başsağlığı ve sabır, yaralılara acil şifalar diliyoruz. Dileğimiz enkaz altında kalan vatandaşlarımıza bir an önce ulaşılması ve Van'ın yaralarının en kısa zamanda sarılabilmesidir."

Birliğe Çağrı Platformu Van'da

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun da aralarında bulunduğu Birliğe Çağrı Platformu da Van'da meydana gelen deprem üzerine 25 Aralık 2011 günü bir açıklama yaptı. Açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Milletimizin birliğine ve bütünlüğüne her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyduğumuz bir dönemdeyiz. Biliyorsunuz, hepimizi üzüntüye boğan terör saldırıları sonrasında oluşan hassasiyetin kardeşlik bağlarımızı zayıflatmasının engellenmesi ve birliğimizin perçinlenmesi için toplumun her kesimini temsil eden kuruluşlar olarak 'Birliğe Çağrı Platformunu' kurmuştuk.

Birliğe Çağrı Platformu'nun ilk faaliyeti olarak da 30 Ekim'de İstanbul'da bizimle aynı hissiyatı paylaşan vatandaşlarımızla birlikte yürümeyi, 74 milyonun her bir fer-

Demiryol-İş Didim Tesisleri Vanlıların Hizmetinde

dine 'sensiz olmaz' demeyi planlamıştık.

Ancak 'büyük yürüyüşümüzü' geçtiğimiz Pazar günü kamuoyuna duyurmamızın hemen akabinde Van'da yaşanan deprem yüreklerimizi bir kez daha dağladı. Şehitleri için yüreği yanan ülkemizin acılarının üstüne bir büyük felaket daha yaşandı. Bu felaketle akan gözyaşları 74 milyonu yine tek yürek yaptı. 7,2 şiddetinde kırılan fay hattı, kalplerimizi ve içimizi titretti.

Bu millet çok kötü günleri geçirmiş, çok yokuşlar çıkmış, ama sonunda hep muvaffak olmuş, hep düzlüğe ulaşmıştır. Bu milletin ruhunda, benliğinde, aklında zor günlerde birbirine kenetlenmesi vardır. Biz biliriz ki birbirimize kenetlendiğimiz zaman aşamayacağımız engel yoktur. Depremin hemen ardından, bütün Türkiye, Van'daki kardeşlerimize yardıma koştu. 74 milyon adeta kenetlendi. Bu acı olay kardeşliğimizin ne kadar güçlü olduğunu tekrar ortaya koydu. Biz büyük yürüyüşü düzenleyerek 74 milyona 'sensiz olmaz' diyecektik. Biz yürüyerek kalplerimizi birleştirecektik. Şimdi halkımızın birleşen yürekleri Van'daki felaketi aşmak için çarpıyor.

Biz de 'Birliğe Çağrı Platformu' olarak, bütün enerjimizi Van'ın yaralarını sarmak için harcayamaya karar verdik. Bu nedenle daha önce duyurusunu yaptığımız 'büyük yürüyüşümüzü' erteleyerek, maddi manevi bütün enerjimizi Van'daki kardeşlerimizin yarasını sarmak için harcayacağız. 26 Ekim 2011 Çarşamba günü Birliğe Çağrı Platformu olarak Van'da olacağız. Halkımızın acısını yerinde paylaşıp, ihtiyaçları belirleyeceğiz. Gün, birliğimiz ve bütünlüğümüz için harekete geçme günüdür. Gün, yaraları sarma, acıları hafifletme günüdür."

Bu açıklamanın ardından, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu ve toplumun her kesiminin temsilcilerinden oluşan Birliğe Çağrı Platformu'nun 78 üyesi, depremin yaralarının bir an önce sarılması için 26 Ekim 2011 günü Van'a gitti. Platform, Van'da birlik ve beraberlik mesajı vererek, platformu oluşturan her bir kuruluşun Van'ın yaralarının sarılması için her türlü gayreti göstereceği ifade edildi.

Öte yandan, TÜRK-İŞ, Van depremzedeleri için bir yardım kampanyası başlattı ve TÜRK-İŞ'e üye sendikalara gönderilen genelge ile para yardımı yapmak isteyenler için banka hesap numarası bildirildi.

Demiryol-İş Tesisleri Vanlılara...

Demiryol-İş Sendikası, Aydın'ın turistik ilçesi Didim'deki eğitim ve dinlenme tesislerini Vanlı depremzedelerin hizmetine sundu. Demiryol-İş Sendikası yönetiminin bu kararı almasının ardından Aydın Valililiği ve Didim Kaymakamlığı ile temasa geçilerek 25 Kasım 2011 gününden itibaren sahildeki tesislerde 100 depremzede misafir edilmeye başlandı.

Konuyla ilgili bir açıklama yapan TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri ve Demiryol-İş Sendikası Genel Başkanı Ergün Atalay şunları söyledi:

"Millet olmanın en önemli özelliklerinden biri de, o milleti oluşturan fertlerin birbirlerine ihtiyacı olduğu dar günlerde, acı günlerde birlikte olmak, acıyı paylaşmak, bir lokma ekmeği kardeşçe bölüşmek ve dayanışmaktır.

Van'da meydana gelen depremler sonucunda altı yüzden fazla insanımızı yitirmemiz, binlerce insanımızın yaralanması ve birçok insanımızın da evlerini kaybetmesi, işte böyle bir gündür.

Böylesi zor ve acılı bir günde, biz demiryolu işçileri olarak, Didim'de Sendikamıza ait sosyal tesisleri Van'da evsiz kalan kardeşlerimize açtık. Bu zor günlerde bir nebze olsun onlara katkıda bulunmak, onlarla dayanışmak istiyoruz. Şu anda tesisimizde 100 depremzede vatandaşımız bulunuyor. Bu sayı daha da artacak. Demiryol-İş Sendikası olarak depremzede vatandaşlarımızı ağırlamaktan mutluluk duyuyoruz.

Demiryol-İş Sendikamızın dışında da Haber-İş Sendikamız da Antalya Kemer'de bulunan sosyal tesislerinde depremzedeleri ağırlıyor. TÜRK-İŞ'e bağlı birçok sendika ise Van'a gıda ve malzeme yardımı yaptı.

Van-Erciş Depremi

Dökülürken yapraklar hazan mevsiminde
Müthiş bir sarsıntıyla sarsıldı yer gök
Yer kabuğunda emri ilahiyle koptu kıyamet
Yeşil Van'da, Erciş'te yaşandı bu büyük afet
Afetlerden ders çıkarmayanlar ağlasın.

Demirden, betondan çalan eller
Yokluktan kerpiçten yapıldı evler
Yaralılar, ölülerle doldu hastaneler
Soğuk altında çadır içinde insanlar
Takdiri ilahi deyip sebep olanlar ağlasın.

Depremden acımasız katil binalar
Her yerde enkaz, virane oldu yuvalar
Panik içinde analar, babalar, çocuklar
Dört bir yana tabutlar taşındı insanlar
Çürük binalara ruhsat verenler ağlasın.

Milli Seferberlik ilan edildi yurtta
Devlet orda. Millet orda
Polis orda, mehmetcik orda
Türkiye yürek, yürek Van'da
Acılara susanlar ağlasın.

Acının dini, dili, ırkı yoktur anlayana
Yardım konusunda koştu bütün dünya
Kızılay binlerce çadır kurdu her yana
Hızır gibi yetişti, Akut Sivil Savunma
O yaraları sarmayanlar ağlasın.

Mucizeler ard arda yaşandı enkazlarda
Umut ışıkları bazen sevince boğdu
Feryatlar yürekleri yaktı, gözyaşları sel oldu
Ağıtlar yükseldi, ülkem yasa boğuldu
Kaderimize terk edenler ağlasın.

Terör, deprem, sel felaket
Yıllardır karalar bağladı bu millet
Bu nasıl tecelli, bu nasıl kısmet
Yine yazgı diyecekler, bu bir musibet
Tedbir almayan sorumlular ağlasın.

Türk Milleti etle tırnaktır böyle biline
Yan yanayız iyi günde, kara günde
Ayrım gayrım yok dinimizde, töremizde
Yürekler taziyelendi yine ülkemizde
Al bayrak altında bir olamayanlar ağlasın.

Necmettin Aysan
Demiryol-İş Malatya Şubesi
Genel Sekreteri

Sivil Toplum Örgütlerinden Kutlama

TOBB, TİSK, TESK, TZOB, Hak-İş, Memur-Sen, Kamu-Sen, TÜRMOB, TÜRSAB ile Türkiye Noterler Birliğinin aralarında bulunduğu sivil toplum örgütleri başkan ve yöneticilerinden oluşan bir heyet, 16 Aralık 2011 günü TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'yu makamında ziyaret etti.

Ziyarette sivil toplum örgütleri adına konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin anayasa ile kurulmuş olan meslek kuruluşları, sendikaları olarak yeniden göreve seçilen Kumlu'ya 'hayırlı olsun' ziyaretinde bulunduklarını ifade etti.

TÜRK-İŞ'in sendikal hareketin en önemli aktörlerinden bir tanesi olduğuna işaret eden Hisarcıklıoğlu, şunları kaydetti:

"Önümüzdeki dönemde Türkiye'nin geleceğindeki önemli yapısal konularda iş dünyası olarak ve diğer esnaf, ziraat, memur sendikalarımız, diğer işçi sendikalarımız, konfederasyonlarımız olmak üzere bir ve beraber çalışmaya devam edeceğiz. Bu çerçevede yeni dönemde kendisine başarılar diliyoruz. Sayın Başkan dört yıllığına seçildi, önümüzdeki dört yıl Türkiye'nin önemli yapısal sorunlarını dile getirileceği dönem olacak. Düne göre bugün sivil toplum ve meslek örgütleri olarak daha çok birlikte ve beraber dayanışma içerisinde Türkiye'nin geleceğinin temel taşları olacak günlerde beraber çalışmak memnuniyet vericidir."

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu da, geçmişte söz konusu sivil toplum örgütleriyle bir araya gelinmesinin mümkün olamadığı dönemler yaşandığını hatırlattı. Kumlu sivil toplum örgütleri arasındaki diyalogun çok önemli olduğunu vurguladı ve bundan sonraki dönemde bu diyaloga, birlikteliğe daha çok ihtiyaç bulunduğunu kaydetti.

BAŞBAKAN ERDOĞAN'A ZİYARET

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun da aralarında bulunduğu yedi sivil toplum örgütünün başkanı, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a geçmiş olsun ziyaretinde bulundu. Ziyarete Kumlu'nun yanı sıra TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, TZOB Başkanı Şemsi Bayraktar, HAK-İŞ Genel Başkanı Mahmut Arslan, MEMUR-SEN Genel Başkanı Ahmet Gündoğdu, TESK Başkanı Bendevi Palandöken ve TÜRMOB Genel Başkanı Nail Sanlı katıldı.

10 Şeker Fabrikası Arsa Bedellerine Satıldı

İsa Gök: "Sektörümüze, ülkemize ve insanımıza yapılan yanlışın karşısında, gerçekleri sonuna kadar ifade etmek için mücadele edeceğiz."

Şeker-İş Sendikası şeker fabrikalarının özelleştirilmesini Özelleştirme İdaresi Başkanlığı binası önünde yaptığı eylemle protesto etti. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı önünde toplanan Şeker-İş Sendikası'na mensup işçiler, "Şeker vatandır, satılamaz", "Pancar yoksa çiftçi, işçi ve nakliyeci de yok', 'Pancar yoksa tarım yok", "Mücadelemiz Türkiye için" sloganı atarak, Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ.'ye ait Kastamonu, Kırşehir, Turhal, Yozgat, Çorum, Çarşamba, Malatya, Erzincan, Elazığ ve Elbistan fabrikalarının özelleştirilme ihalesini protesto etti.

Özelleştirmenin devam ettiği saatlerde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı önünde bir basın açıklaması yapan Şeker-İş Sendikası Genel Başkanı İsa Gök, 2009 yılında şeker fabrikalarının özelleştirilmesi için yapılan ihalelerin Danıştay 13. Dairesi'nin kararıyla hukuka aykırı bulunarak iptal edildiğini anımsattı. Söz konusu iptal kararında, özelleştirmeden sonra 5 yıl boyunca bütün fabrikalarda üretimin devam etmesini sağlayacak bir düz enleme olmasının gerekli görülmesine rağmen Özelleştirme İdaresi'nin bu konuda yeni bir koşul getirmeksizin bir ihale süreci tasarladığını öne sürdü.

Et Balık Kurumu ve SEK'in özelleştirilmesinin ardından fabrikaların kapandığını, üretimin azaldığını ve kaçakçılığın arttığını iddia eden Gök, "Dünyanın en liberal ülkelerinde dahi şeker üretimi şahısların değil, çiftçinin, işçinin ve devletin elindedir. Bizde ise Özelleştirme İdaresi akla, mantığa ve vicdana sığmayan düşüncelerle adeta cinnet iklimine girmiş ve buradan çıkamamıştır" diye konuştu. Gök sözlerini şöyle sürdürdü:

"Özelleştirme İdaresi'nin Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'ye ait portföy C kapsamındaki Kastamonu, Kırşehir, Turhal, Yozgat, Çorum ve Çarşamba Fabrikaları ile portföy B kapsamında bulunan Malatya, Erzincan, Elazığ ve Elbistan fabrikalarının bir bütün halinde varlık satışı uygulanmak suretiyle özelleştirilmesi için yapılacak nihai pazarlık görüşmeleri nedeniyle bir kez daha meydanlardayız.

Anımsanacağı üzere, 2009 yılında yapılan ihaleler, Danıştay 13. Dairesi'nin kararlarıyla hukuka aykırı bulunarak iptal edilmişti. Danıştay, iptal kararında, özelleştirmeden sonraki beş yıl boyunca bütün fabrikalarda üretimin devam etmesini sağlayacak bir düzenleme olmasını gerekli görmesine rağmen, Özelleştirme İdaresi, bu konuda yeni bir koşul getirmeksizin, neredeyse aynı içerikte bir ihale süreci tasarlamıştır.

Özelleştirme İdaresi, siyasi karar vericileri ve kamuoyunu yanıltarak, her ne pahasına olursa olsun şeker özelleştirmesini yapmak istemektedir. Özelleştirmeden sonraki beş yılda ülkenin şeker sektöründe neler yaşanacağı Özelleştirme İdaresinin umurunda değildir. Tıpkı Et Balık Kurumu özelleştirmesinde, tıpkı SEK özelleştirmesinde olduğu gibi; özelleştirme sonrasında fabrikalar kapanmış, üretim azalmış, kaçak-

çılık artmış, ithalatın önü açılmış, işsizlik artmış, göç olmuş, ne gam! On yıl öncesinin verileri ile karar/uygulamalarını savunmak isteyen Özelleştirme İdaresi, görüldüğü kadarıyla, bu yanlış, yanıltıcı kararı sonrasında neler olabileceğini öngörebilecek bir kavrayışa da ne yazık ki sahip değildir.

Biz diyoruz ki; 2003 yılında uluslararası şeker kartellerinin danışmanlığında hazırlanan özelleştirme stratejileri başlangıcından bu yana ülke gerçekleri ve kamu yararına uygun olmadığı gibi bugün itibarı ile AB'nin şeker sektöründe yaşanan değişim ve gelişmeler ile ülkemizde ve dünyadaki şeker sektöründeki gelişmeler dikkate alınmaksızın yeterliliğini ve güncelliğini kaybetmiştir.

Biz diyoruz ki; dünya ve ülke gerçekleri ile bağdaşmayan bir yöntemle özelleştirmeyi yapmak isteyen, ürettikleri katma değerden bihaber olarak verimsiz/karlı olmayan olarak tanımladığı pek çok şeker fabrikasının kapanmasını arzulayan, bunu zorunlu gören, bunu yapmayı kurumsal/kişisel başarı olarak gören, tam kampanya döneminin ortasında üretimi adeta sabote eder bir tarzda yargı kararını bile beklemeksizin apar topar ihale sürecini tamamlamak isteyen Özelleştirme İdaresi Başkanlığı hukuka, kamu yararı ve vicdana aykırı davranmaktadır.

Biz diyoruz ki; Özelleştirme İdaresinin ezber kalıplara dayalı açıklamalarla kamuoyunu ve siyasi karar vericileri bile bile yanıltması bize göre aymazlıkla eş değerdir, sektörden ekmek yiyen 10 milyona yakın insanı elinin tersi ile bir kenara itmektir.

Buradan Sayın Başbakan'a seslenmek istiyorum. Sayın Başbakan'ım; Şeker sektörü çalışanları en kötü günlerinde bile ekmeği için tepki göstermedi. Dar günleri dert etmedi. Van depreminde, her tür olumsuz koşula rağmen üretimine aralıksız devam etti. Sektöre yıllardır işçi alınmamasına rağmen üretimi bir gün olsun aksatmadı, devleti ile didişmedi, ülkesi ve ekmeği için gecesini gündüzüne kattı. Kimse de, Şeker-İş Sendikası kişisel çıkarları için özelleştirmeye karşı çıkıyor demedi, diyemedi. Çünkü biz sektör aleyhine olduğuna inandığımız tüm kararlara karşı mücadele ettik; bunun için Şeker Kurumunun kapatılması kararının, NBŞ kotalarının artırımı kararlarının iptali için davalar açtık...

Sonuç olarak; herkes bilsin ki biz buradayız. Sektörümüze, ülkemize ve insanımıza yapılan yanlışın karşısında, gerçekleri sonuna kadar ifade etmek için..."

Türkiye Şeker Fabrikaları'na ait iki portföy halinde satışa çıkan 10 şeker fabrikası için yapılan ihalelere toplam 922 milyon dolarlık teklif geldi. Portföy C'deki 6 fabrikaya en yüksek teklifi 656 milyon dolar ile Ak-Can Şeker verirken, Portföy B'deki 4 fabrikaya Kolin-Limak 265 milyon 500 bin dolar teklif etti.

Türkiye Şeker Fabrikaları'na ait iki portföy halinde satışa çıkan 10 şeker fabrikası için yapılan ihalelere toplam 922 milyon dolar teklif geldi. Nihai pazarlık görüşmelerinde Portföy C kapsamındaki Kastamonu, Kırşehir, Turhal, Yozgat, Çorum ve Çarşamba Şeker Fabrikaları'na 656 milyon dolar ile en yüksek teklifi Ak-Can Şeker verirken, Portföy B kapsamındaki Elazığ, Malatya, Erzincan ve Elbistan Şeker Fabrikaları'na da Kolin-Limak Ortak Girişimi 265 milyon 500 bin dolarla en yüksek teklifi verdi. İhale Komisyonu Başkanı Sami Ölmeztoprak'ın ricasıyla bedel 266 milyon dolara yuvarlandı.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından Türkiye Şeker Fabrikaları'na ait Kastamonu, Kırşehir, Turhal, Yozgat, Çorum ve Çarşamba Şeker Fabrikaları (Portföy-C) ile Elazığ, Malatya, Erzincan ve Elbistan Şeker Fabrikaları (Portföy-B) bir bütün halinde özelleştirme ihalelerinin nihai pazarlık görüşmeleri dün yapıldı. Son tekliflerin 11 Kasım'da alındığı ihale süreci için nihai pazarlık görüşmeleri için ilk olarak 14.30'da Portföy C için başladı. Portföy C'nin nihai pazarlık görüşmelerine, Safi Şeker, Ak-Can Şeker, Torunlar Gıda, Özaltın İnşaat, Kolin-Limak ve Konya Şeker olmak üzere 6 firma katıldı. Elemeli turların ardından açık artırmaya geçildi. 51 tur süren açık artırmada Safi Şeker ve Ak-Can Şeker çekişmeye başladı. Safi Şeker Gıda, ihaleden çekilince, 656 milyon dolarlık teklifle Ak-Can Şeker Sanayi ve Ticaret AŞ. en yüksek teklifi vermiş oldu.

Kastamonu, Kırşehir, Turhal, Yozgat, Çorum ve Çarşamba Şeker Fabrikalarına 656 milyon dolar veren Ak-Can Şeker, 2 yıldır Portföy C'nin peşinde koşuyordu. 2009 yılında düzenlenen ancak Şeker İş Sendikası'nın açtığı dava sonucu iptal edilen ilk ihaleyi de Ak-Can Şeker 606 milyon dolar teklifle kazanmıştı. Ak-Can Şeker, 2 yıl sonra 50 milyon dolar fazla bedel ödeyerek Portföy C kapsamındaki 6 fabrika için ilk aşamada ipi göğüslemiş oldu.

Portföy-C ihalesi tamamlandıktan sonra 17.30'da ikinci ihale Elazığ, Malatya, Erzincan ve Elbistan Şeker Fabrikaları (Portföy-B) için yapıldı. Ak-Can Şeker, Torunlar Gıda, Özaltın İnşaat, Şölen Çikolata, Siyahkalem Mühendislik, Kolin-Limak Ortak Girişim Grubu ve Sınırlı Sorumlu Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği-Pankobirlik olmak üzere 7 firma teklif verdi. Elemesiz, elemeli turların ardından 258 milyon dolar başlangıç tutarı ve 250 bin dolar artırım aralığıyla açık artırmaya geçildi. Açık artırma 10 tur sürdü. Son ikiye Siyahkalem Mühendislik ve Kolin-Limak OGG kaldı. İhale sonunda ipi göğüsleyen 265 milyon 500 bin dolarlık teklifiyle Kolin-Limak OGG oldu. İhale Komisyonu Başkanı Sami Ölmeztoprak'ın ricasıyla bedel 266 milyon dolara yuvarlanarak ihale tamamlandı. Kısaca Malatya Şeker Fabrikası değerinin çok altında sadece arsa bedeline satılmış oldu.

2011 Yılı İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri

İzmir

TÜRK-İŞ 2011 yılı dönemi iş sağlığı ve güvenliği eğitim seminerlerine 29-30 Haziran 2011 tarihleri arasında İzmir'de gerçekleştirilen İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarında Görev Yapan İşçi Temsilcileri Eğitimi Semineri ile devam edildi. İzmir seminerinin açılış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ 3. Bölge Temsilcisi Mustafa Kundakçı, iş kazalarını önlemek amacıyla alınacak önlemlerin pahalı bulunması nedeniyle birçok işyerinin güvensiz ve kuralsız işçi çalıştırdığını söyledi.

Sanayiden sayılan ve 50'den fazla işçi çalıştıran işyerlerinde 'İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulu' oluşturma zorunluluğu varken, birçok işyerinde bu komisyonun olmadığına dikkat çeken Kundakçı, "Bu komisyon, iş güvenliğine yönelik herhangi bir risk söz konusu olduğunda işvereni uyarıyor. Ama işçiler örgütlü olmayınca bu kurul da oluşturulamıyor. Ayrıca 50'nin altında işçi çalıştıran işyerlerinde de 'ortak sağlık birimi' kurulmalı. Bu tür kurullar oluşturulursa, iş kazaları yüzde 50'nin altına düşer. Fakat aksaklıkları denetleyecek bir denetim organı olmadığı için de ne yazık ki iş kazalarının önüne bir türlü geçilemiyor" dedi.

İzmir seminerinin ardından 11-12 Temmuz 2011 günlerinde Kastamonu'da İşçi Sağlığı ve Güvenliği Kadın İşçiler Eğitim Semineri düzenlendi. Seminerin açılış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Kastamonu İl Temsilcisi Mehmet Çelik, iş kazalarının yüzde 62,7'sinin işyeri büyüklüğünün 50'nin altında işçi çalıştıran işyerlerinde olmasının dikkat çekici olduğuna işaret etti ve iş kazalarında dünyanın önde gelen ülkeleri arasında yer alan Türkiye'nin meslek hastalıklarında ise son sıralarda bulunduğunu kaydetti.

Çelik, "İş sağlığı ve güvenliği alanında ülkemizin ihtiyaç duyduğu politikaların belirlenmesi, uygun stratejilerin uygulanması, iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi çalışanlar için sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamının oluşturulması için sosyal tarafların iş sağlığı ve güvenliğinin tüm süreçlerine katılımları gerekmektedir" diye konuştu.

Kastamonu seminerinin ardından 25-26 Temmuz 2011 günlerinde Çorlu'da Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Semineri düzenlendi. Seminere TÜRK-İŞ 1. Bölge Temsilcisi Faruk Büyükkucak, Tekirdağ TÜRK-İŞ İl Temsilcisi ve Türk Metal Sendikası Çerkezköy Şube Başkanı Murat Koçak, Tekirdağ ilinde Türk İş'e bağlı sendika başkanları, işyeri temsilcileri ve görevli işçiler ile konunun uzmanları katıldı.

Kastamonu

Çorlu

Seminerin açılış konuşmasını TÜRK-İŞ İl Temsilcisi Murat Koçak yaptı. Koçak, "İnsan, hem fikren hem de bedenen üretendir. İnsanlar arasındaki üretim ve tüketim dengesi, ancak ve ancak emeğin karşılığının verilmesiyle korunur. Ama bunun kadar önemli olan bir diğer unsur, üreten insanın üretimi sırasında ortaya çıkacak kazalardan, hastalıklardan korunmasıdır. Sağlığımız olmadığı zaman iş hayatında ve hiçbir yerde başarılı olamayız. İşte iş sağlığı ve güvenliği bunun için önemlidir. Konfederasyonumuz TÜRK-İŞ tarafından düzenlenen bu seminer, inanıyorum ki gerçekten çok faydalı olacaktır. Tersanelerdeki ölümlerin de üzüntüsünü yaşayan bizleri sorumluluk noktasın da tekrar buluşturacaktır" dedi.

TÜRK-İŞ 1.Bölge Temsilcisi Faruk Büyükkucak ise yeni dönemde yaşanacak sendikal ve işçi sorunları ile yasalarda düzenleme yapılması taleplerinin toplumda gerginliğe neden olacağını ve buna TÜRK-İŞ'in hazırlıklı olduğunu dile getirdi. Büyükkucak, "TÜRK-İŞ olarak tüm illerde önemli seminerler veriyoruz. Çalışanların, sendikacıların, işyeri temsilcilerinin eğitimli ve bilgili olmaları şarttır. Şu anda yeni seçimden çıktık. AK Parti iktidara geldi. İşçinin tek güvencesi kıdem tazminatına göz dikildi. Bazı basın organları bunu pompalamakla meşguller. Çalışan işçinin yasalarla teminat altına alınmış kıdem tazminatını ortadan kaldırmak bir felakettir. TÜRK-İŞ olarak kıdem tazminatı olayının takipçisiyiz. Çünkü AK Parti'den seçilmiş oda, borsa yani işverenlerin temsilcisi çoğunlukta olup, emeğin temsilcileri yoktur. Bu nedenle 2011 yılında olmasa bile 2012'de tekrar kıdem tazminatı sorunu ortaya çıkacak. Ama biz TÜRK-İŞ olarak, bağlı sendikalarımızla ortak hareket ederek yasal eylem yapma hakkımızı kullanacağız. İşçiyi kimse mağdur edemez. Sırf sendikalara üye oldu diye şu ortamda çalışan işçiler kapı önüne konuyor. Birde kulp bulunmuş, 'O işten attığım işçilerin performansı düşük' ama on yıldır başarılı çalışan işçi sendikaya üye olunca performansı nasıl düşer? İşçiler ve sendikalar rahatsız. Taşeron uygulaması, kiralık işçi gibi konular gittikçe artıyor. Tabii yeni kurulan hükümetin emekle, sendikalarla ilgileri ve ilişkileri nasıl olacak, sorunları çözülecek mi, yoksa daha da mı ağırlaşacak? Yeni dönemde sıkıntıların ortaya çıkacağı muhakkaktır. Biz TÜRK-İŞ olarak olacakları ve olabilecekleri yetkili ve etkililere sözlü ve yazılı olarak iletiyoruz. Tedbir alma gerçekleri görmek onlara bağlıdır" dedi.

Çerkezköy

İstanbul Avrupa Yakası

Seminerlere, Çorlu'nun ardından 28-29 Temmuz 2011 tarihleri arasında Çerkezköy'de düzenlenen İşçi Sağlığı ve Güvenliği Kadın İşçiler Eğitim Semineri ile devam edildi. Seminer yaklaşık 60 kadın işçinin katılımıyla gerçekleşti.

İstanbul'da, 15-16 Eylül 2011 tarihlerinde Avrupa yakasında ve 19-20 Eylül 2011 tarihlerinde Anadolu yakasında İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarında Görev Yapan İşçi Temsilcileri Eğitim Semineri düzenlendi. İstanbul'da gerçekleştirilen eğitim seminerlerinin ardından 20-21 Eylül 2011 tarihlerinde İzmit'te İşçi Sağlığı ve Güvenliği Kadın İşçiler Eğitim Semineri düzenlendi. Seminerin açılış konuşmasını, İstanbul 1. Bölge Temsilciliği Marmara İrtibat Bürosu temsilcisi Adnan Uyar gerçekleştirdi.

Uyar konuşmasında, "Bu tür eğitimler çok önemli. Çalışanların sağlığı sadece kendileri için değil işveren ve ülke ekonomisi için de çok önemli. Üretimden önce üretenin sağlığı ön planda olmalı. İşletme kar ederken, başkalarının refahını düşünürken, çalışanı sıkıntıya sokamaz. Dünyada lider ülke olmak hedefini koyanlar, kendi çalışanlarını da dünya standartlarının önünde tutmalı ve işçi konusunda da lider olmalıdır. Eğer hedefiniz AB ise, çalışanlarınızı refah ve güvenlik konusunda da o standartlara getirmeliyiz. Şu an sendikal sıkıntılar, örgütlenme önünde engellemeler var. Sendikalar, işverenlerin alternatifi olduğu sürece sıkıntı devam eder. Sendika, işverenin değil işçinin alternatifi olursa işçi kazanır. Sendikalar kendilerini değerlendirmeli ve tüzüklerinde yer alan maddelerdeki gibi işçinin hak ve özlüklerini korumalıdır. Eğer böyle devam ederse tabanımızdaki üyeleri kaybederek sıkıntıya düşeceğiz. Sendikasız hayat daha kaotik bir hayattır. Bugün sendika çalışanlarının çoğu şikayetçi olabilir ama sendikasız olanların hepsi şikayetçi" dedi.

İzmit seminerinin ardından 4-5 Ekim 2011 tarihlerinde Trabzon'da Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Semineri düzenlendi. TÜRK-İŞ Trabzon İl Temsilciliği'nde gerçekleştirilen seminerin açılış konuşmasını Trabzon İl Temsilcisi Hasan Basri Hatipoğlu yaptı. Hatipoğlu konuşmasında çalışma hayatının acilen çözüm bekleyen sorunlarına ilişkin şu düşünlerini dile getirerek şunları söyledi:

"İşsizliğin önlenmesini, Karadeniz Bölgesinde göçün durmasını, kıdem tazminatı hakkımızın korunmasını, esnek, kuralsız ve güvencesiz çalışma biçimlerinden

İstanbul Anadolu Yakası

Trabzon

vazgeçilmesini istiyoruz. İşsizlik Sigortası Fonu'nun amacı dışında kullanılmasına karşı çıkıyoruz. Sağlık ve sigorta alanındaki mağduriyetin giderilmesini, asgari ücretin insan onuruna yakışır olmasını, vergi adaletsizliğinin giderilmesini, iş cinayetlerinin önlenmesini, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin artırılmasını, taşeronlaşma ve kayıt dışı ekonominin engellenmesini, özelleştirmenin durdurulmasını istiyoruz."

2011 yılı eğitim seminerleri 6-7 Ekim 2011 tarihlerinde Samsun'da "İnsan Onuruna Yakışır İş ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarında Görev Yapan İşçi Temsilcileri Eğitimi" başlıklı panel ile son buldu. Panel'in açılış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ 6. Bölge Temsilcisi İsmail Ekşioğlu, iş sağlığı ve iş güvenliğine dair istatistiklerin iç açıcı olmadığını belirtti. Bunların emek kesimini derinden üzdüğünü ifade eden Ekşioğlu, "Ülkemizde her 6 dakikada bir iş kazası yaşanmakta, her 6 saatte 1 işçimiz hayatını kaybetmektedir. İş kazaları istatistiklerinde ülkemiz, Avrupa'da 1, dünyada da 3. sıradadır. Böyle bir ortam içinde iş sağlığından ve güvenliğinden nasıl bahsedilir. Bu sağlıksız güvencesiz ortamların iyileştirilmesini, iş kazalarının kader olmaktan çıkarılmasını, ölümlerin ve yaralanmaların derhal önüne geçilmesini acilen talep ediyoruz" dedi.

İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Seminerlerinde şu konular işlendi: Doç. Dr. Ali Naci Yıldız "Sağlık, Sağlık Hakkı, İş ve Sağlık İlişkisi, İş Sağlığı Temel Kavramlar, İş Sağlığı Uygulama İlkeleri, Türkiye'de ve Dünyada İş Sağlığının Durumu, Meslek Hastalıkları Genel Kavramlar, İşyeri Ortam Faktörleri ve Korunma Yöntemleri Temel Bilgileri, Yetişkin Eğitiminin Temel Prensipleri, İletişim Becerileri, İşyerlerinde Sağlığı Geliştirici Uygulama Örnekleri, Çalışma Hayatında Kadın, İş Sağlığı ve Üreme Sağlığı", Doç. Dr. Aydın Başbuğ "Ödünç İşçilik ve Alt İşveren İlişkilerinden Doğan Sorunlar ve İş Sağlığı ve Güvenliği", Özcan Karabulut "İş Sağlığı ve Güvenliğine Sendikal Yaklaşım, TÜRK-İŞ'in Uygulamaları, İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarının Önemi ve Çalışma Şekli", Celal Tozan "SGK Uygulamalarında İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları", Enis Bağdadioğlu "Ekonomik ve Sosyal Gelişmeler", Hülya Uzuner "Çalışma Hayatında Kadın İşçilerin Sorunları ve TÜRK-İŞ'in Çalışmaları", Kadir Tomas "İş Güvenliği, KKD, Makine Koruyucuları, Güvenlik İşaretleri, İş Kazalarından Korunma, Kadın İşçilere İlişkin Mevzuat."

Samsun

Çiğdem Toker ile röportajı Uzman Yardımcımız Güldane Karslıoğlu yaptı.

"Basında sendikalaşma, akçalı haklardan çok editoryal bağımsızlık için gerekli."

Uzun yıllar Hürriyet Gazetesi'nde ekonomi muhabirliği yaptınız. Ekonomide yaşanan birçok gelişmeyi izlediniz. Türkiye'de yaşanan ekonomik krizleri nasıl değerlendiriyorsunuz. Türkiye ekonomisi neler atlattı son yıllarda?

2001 krizi bir borç kriziydi. Siyasi nedenlerden kaynaklanan, kötü yönetilişimizle ilgili çok yüksek bir kamu borcu vardı. Buna bir de finansal kırılganlık eşlik ediyordu. Enflasyon yüksek, bankaların sermaye yapısı da güçsüzdü. Cari açık ile yüksek enflasyonun birlikteliği, Türk lirasının değerini çok artırdı ve yüksek kamu borcuyla da birleşince kriz çıktı. O sıra, büyük bir ihale vardı, beş küsur milyar dolarlık, kriz o ihaleyle birlikte patladı zaten. Piyasalar borçlarını yenileyemediler, geri istediler. Paralarını alınca da Merkez Bankası'na koşup döviz istediler.

2001 krizi, hakiki anlamda bir krizdi; son derece yıkıcı etkileri oldu. O dönem aktif olarak ekonomi muhabirliği yapıyordum. Başbakanlığın, Hazine Müsteşarlığı'nın, Merkez Bankasının önünde saatlerce, bazen 40 derece sıcakta, bazen 0 derece'de bekledik. IMF heyetlerinin akın akın geldiği olağanüstü bir dönemdi.

Krizin çok ağır sonuçları oldu. Yirmi banka battı, 60 milyar dolar düzeyinde faturası oldu Türkiye Cumhuriyeti'ne. Muazzam bir işsizlik tablosuyla karşılaştık. Tabii bunun bir de siyasi sonucu oldu. O dönemin ardından, yıpranmamış, en iyi örgütlenmiş olan Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara geldi. 2001 krizinin bence en önemli sonucu budur. AKP de 2001 krizinin ardından IMF desteğiyle dizayn edilen ekonomi programında majör bir hata yapmadı. Yapmadığı gibi, uluslararası sermayenin, piyasaların ve dünya ekonomisinin beklentileri doğrultusunda tahkim etti. Bu, mali disiplini önceleyen bir programdı. Finansal kırılganlığı bitirmeye yönelik bir dizi yasal düzenlemeden oluşuyordu. Şu anda AKP ekonomi kurmayları bunu çok kabul etmek istemiyorlar ama iktidara geldiklerinde o programı uyguladılar.

Dünyada da ciddi ekonomik çalkantılar yaşanıyor. Komşumuz Yunanistan iflasın eşiğine geldi. Yaşanan son ekonomik krizin

Çiğdem Toker, basında her geçen gün sayıları artan kadın yöneticilerden yalnızca biri, Akşam Gazetesi'nin Ankara Temsilcisi. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunu olan Toker, gazeteciliğe 1986'da Anka Ajansı'nda kültür-sanat muhabiri olarak başladı. Mesleki kariyerini ekonomi muhabiri olarak sürdürdü. Ekonomi basınının usta kalemlerinden biri oldu.

Çiğdem Toker ile Türkiye'de yaşanan ekonomik krizler, medyada kadınların yükselişi, kadına yönelik şiddet, medyanın emek konularına duyarsızlığı ve Türkiye'deki sendikal örgütlenme üzerine konuştuk. Toker mesleğinde yükselmiş bir kadın ve deneyimli bir ekonomi gazetecisi olarak sorularımızı değerlendirdi.

Türkiye'ye yansımaları ne şekilde olur?

Dünyadaki kriz, Türkiye'de o dönem yaşanandan daha farklı. Avrupa şimdi durgunluğu konuşuyor. Kalıcı bir resesyona girme korkusu var. 2008'de Mortgage krizi ile başlayan ve onun tetiklediği bir kriz yaşanıyor. Aslında fiziken olmayan ve üretimin sonucu olmayan bir paranın türevlerinin, kağıtlarının çıkarılmasıyla genişleyen bir piyasa ve onun üstündeki cilalar döküldüğünde, ortaya çıkan bir krizdi 2008'de yaşanan.

Bugünkü krize baktığımızda yine biraz mali disiplin sorunu olduğunu görüyoruz bütçelerde. Biraz da bankaların yeterli sermaye stokuna sahip olmamalarından kaynaklandığını görüyoruz. Bu krizin derinleşme ihtimali bunun bir resesyona dönüşmesi Türkiye'yi tabii ki etkiler ama bu etki bence bir kriz biçiminde olmaz.

Nasıl bir etkisi olur?

Bunun adı kriz olmaz. Avrupa Birliği alanı, Türkiye'nin en büyük ihracat ve dış ticaret partneri. Bu dış ticarete, ihracat kalemlerimize yansır. Zaten şu anda Hükümetin ekonomi yönetiminin birkaç aydır sürdürdüğü ve önümüzdeki dönemde de sürmesini beklediğimiz, aldığı önlemlere ve önlemlerin profiline baktığımızda bunu görüyoruz. Türkiye'de kısa vadede kriz olmaz çünkü sorunlu bir bütçemiz yok. Bütçenin temel göstergeleri "görece" iyi. Bankacılık kesimindeki kırılganlık, demin anlattığım sebeplerden dolayı düzeltildi. Bu nedenlerle bir çöküş beklemiyorum. Küçülme olabilir, işsizlik artabilir ama küçülme kriz değildir.

Türkiye'nin ekonomik durumu birçok çevrenin iddia ettiği gibi iyi mi sizce de?

Hayır, bunu söylemek istemiyorum. Çok fazla gri ton var iyi ile kötü arasında. Ben sadece kriz yaşamayacağımızı söylemek istedim. Ona bakarsanız yüzde 10'a yakın bir işsizlik çok ciddi bir sorundur. Piyasaya iş talebiyle çıkan genç sayısı her sene katlamalı olarak artıyor. Bundan birkaç sene önce beş yüz bin kişiden söz ederken şimdi yedi yüz bin kişiden bahsediyoruz. Dramatik bir düşüş yok işsizlik oranlarında. Oranlar ilk defa Avrupa alanlarındaki Euro bölgesindeki birkaç ülkenin gerisine düştü gibi yorumlar okuyoruz ama bu sevinilecek bir şey değil tabii ki.

Rakamlarda iyileşmeler gözlemlenirken insanların yaşam kalitesinde bir iyileşme olmuyor. Önümüzdeki yıllarda iyimser bir tablo görebilir miyiz Türkiye'de yoksa tam tersi mi olur? Bu konuda bir öngörünüz var mı?

Yeni iş alanları yaratılmadığı sürece bu tablonun daha iyi olmasına imkan yok, daha da kötü olacak. İkinci bir sebep olarak da eğitimin arzıyla istihdam arasında ahenk yok ki, bu çok önemli bir problem. Hükümetlerin de bunu kendilerine mesele etmesi lazım. Bir ara mesele eder gibi görünmüştü, öncelikleri arasına da alınmıştı. YÖK'le, Milli Eğitim Bakanlığı arasında bu anlamda bir ilişki süreci başlamıştı ki, bence anlamlıydı. Bu girişimin, kapsamlı, sonuç odaklı ve takvime bağlanmış biçimde sürmesi gerekiyor. Örneğin, 50 İletişim Fakültesi var şu anda Türkiye'de. Bence bunların bir bölümünün kapatılması lazım. Kendi mesleğimizden bir örnek olduğu için söylüyorum. Medyanın sayısal olarak, bu kadar çok mezuna ihtiyacı yok. Bu kadar çok iletişim fakültesi, gelecek adına mutsuzluğu çoğaltıyor, derinleştiriyor.

Birçok sektörde de ara eleman ihtiyacı var ama gerekli bölüm mezunları çok yetersiz sayıda.

Evet bu anlamda bir sorun var, bunun öncelenmesi gerekiyor.

Bölüm mezunları çok olunca aralarında işe girmek için yoğun bir rekabetin olması da normal. Yeni işe başlayan gençlerde tüm bunların olumsuz yansımasını görüyor musunuz?

Bunu ben genelde gözlemliyorum zaten, bugüne has değil. İletişim fakültesi mezunu değilim öncelikle onu söyleyeyim. Ancak İletişim fakültelerinde "her şeyden biraz mantığı" olduğunu gözlemliyorum. Uzmanlaşamıyorlar. Zaman zaman iletişim fakültelerinin değişik eğitim ve seminer programı oluyor. Orada birlikte çalıştığımız genç arkadaşlarda da bunu görme fırsatım oluyor. Her şeyden birazla olmaz. O biraz donanım eksikliğiyle mezun olmasına yol açar. Bu da genç arkadaşlarımız için bir problem tabi.

Medyada son yıllarda kadınları üst görevlerde görüyoruz. Bu yükselişi neye bağlıyorsunuz?

Ben dramatik bir yükseliş olduğu kanısında değilim. Sadece biraz görünürlüğümüz artıyor. O yükseliş belki de ondan görünüyor.

Eskiden varsa da çok azdı. Şimdi görebiliyoruz medyada kadınları üst pozisyonlarda. Özellikle Ankara temsilcilerinin sayısında önemli bir artış var. Bunu neye bağlıyorsunuz?

Evet, yeterli değil tabii. Onun birçok farklı sebebi var. Önce kendimizden başlayalım; Kadınların nefesi daha çabuk kesiliyor. Kabul etmemiz lazım. Bu, muhabirlikten itibaren başlıyor, sahanın zorlayıcı koşullarına karşı güçlü bir direnç geliştirilemiyor. Bunun yapısal sebepleri olabilir, evlilik, anne olmak gibi, başka birçok sebep de sayılabilir. Direnç katsayımız doğal ya da doğal olmayan sebeplerden, sosyal sebeplerden dolayı erkeklerinki kadar yüksek değil. Bu bize ilişkin bir sebep ama onun ötesinde zaten genelde bir erkek egemen toplum olmamızın medyaya tezahürünün sonuçları var. O daha önemli bir şey tabi. Gazetecilik adanmışlık gerektiren bir iş bence. O adanmışlığı; o zaman ve mekandan feragati göze alabilen, bu mesleği hakikaten tutkuyla yapan arkadaşlarımızın daha iyi pozisyonlarda olduğunu düşünüyorum ve görebiliyorum da.

Medyada çalışan kadınlar işlerinde başarılı olmak ve yükselmek istiyorlarsa aile yaşamlarından feragat etmek zorunda kalabilir diyebilir miyiz?

Aslında her genelleme gibi bu da yanlış. O yüzden genelleme yapmaktan kaçınırım. Sonuçta her ilişki ve aile kalıbı farklı olabilir. Ama bu meslek zaten böyle bir iştir. Başka türlüsü elinizden gelmez. Yoksa ben şuradan fedakarlık edeyim buradan biraz fedakarlık edeyim gibi milimetrik hesapları yok. Gazetecilik ucu açık mesaili bir iştir. Gece 11'de 12'de yatağınızdan bir telefonla kaldırılırsınız, bazen uyumazsınız da. Yani kurallı kalıplı bir iş değil.

Ama bu da Türkiye'deki geleneksel aile yapısıyla bağdaşmayan bir iş tanımı çiziyor kadınlar için maalesef. Burada bir genelleme yapabiliriz Türkiye için düşündüğümüzde.

Evet, aynen öyle geleneksel yapıyla uyuşmuyor kuşkusuz. Dolayısıyla yavaş yavaş kademeli bir çekilme oluyor. Daha sakin, masa başında daha dikkat ve analitik bir bakış gerektiren, sahada savaş biçiminde olmayı gerektirmeyen pozisyonlar biraz daha kadınların kendi sosyal hayatlarıyla kendi tercihleriyle de biçimleniyor, onu söylemeye çalışıyorum. Yani bu illa da kötü erkeklerin ve kötü erkek yöneticilerin tercihlerinden kaynaklanan bir şey değil.

Dediğiniz gibi bir sürü sebebi olabilir ama yükselmek için de bu işi aşkla yapmak gerekiyor.

Tutkuyla yapmak gerekiyor. Gazetecilik ekmek parası için, mecbur kalındığı için yapılan bir iş değildir, olmamalı da. Başka türlüsü içimizden gelmediği için, istediğimiz için yapacağımız bir iştir. Parası pulu, ücreti, diğer şeyler arkadan gelir.

Bir kadın olarak kadın şiddetinin (cinayetlerinin) son günlerde basında sıkça yer almasını sayısal bir artışa mı yoksa bu konuda ülke olarak hassasiyet göstermemize mi bağlıyorsunuz?

İkisinin de payı var. Bunun ne kadar ölçülebilir olduğundan emin değilim. Kadına yönelik şiddetin arttığı bir gerçek. Ama bunun ötesinde medya çeşitliliğindeki gelişme bunu daha görünür kılıyor. Medyanın, gazeteleri bir kenara bırakırsanız, fiber optik kabloların taşıdığı bütün bu ekranların muazzam bir çoğaltma gücü var. Sağda solda, evde, sokakta her yerde çoğaltıyor. Bu çoğaltma, meseleyi yeniden kurguluyor ve görünürlüğünü artırıyor. Bu, kötü değil. Kadına yönelik şiddetin farkındalığının artması adına iyi bir şey ama sorunu çözmüyor şu anda. Bir de tabi medyadaki editoryal kademedeki kadınların sayıca artması buna olumlu katkı yapıyor. Mesela bizim yayın koordinatörümüz bir kadın, Nergis Bozkurt, yazı işlerinde de çok sayıda kadın yöneticimiz var. Böyle bir profil, kadına şiddet haberlerinin görünür kılınmasında etkili oluyor.

Medyanın son yıllarda emeğe, emekçinin sorunlarına duyarsızlaştığı yönünde bir eleştiri var. Buna katılıyor musunuz?

Kim yapıyor bu eleştirileri?

Çeşitli platformlarda dillendirilen bir eleştiri. Özellikle emek çevrelerinde tabii ki. En son Tekel Eylemi'nde hiç yer almadığı kadar çok yazıldı basında emek konuları...

Dört yazı yazdım Tekel Eylemi konusunda. Çok da yakından izledim, henüz bu görevde değildim gazetede. Başından sonuna kadar yakından izledim. Medyanın emek haberlerine özellikle duyarsızlaşması diye bir şey olduğunu çok düşünmüyorum. Ama çok farklı, parçalı, hızla değişen, kaygan ve ağır sorunları olan, gündemi de çok hızlı değişen bir ülkeyiz. İç siyaset çok başat. Dış politika bazen, şu son dönem olduğu gibi rol çalıyor, öne geçiyor. Ama siyaset her zaman ilk sırada yer alan gündem maddesi oldu medyanın. Tekel Eylemi'ne gelince ben doğrusu medyanın yeterli ilgiyi gösterdiğini düşünüyorum. İçinde olanlar, o kederli halleri yaşayanlar bunu yeterli görmemiş olabilirler ama sorun bu eylemin uzun sürmesinde ve çözümsüz kalmasından kaynaklandı.

Aslında o dönemde medyayı ikiye ayırabiliriz. Bazı gazete ve televizyonlar hergün eylemden bahsederken, bazıları ya çok az yer verdi ya da hiç yer vermedi. Sonuç olarak siz medyanın emek sorunlarına duyarsız olduğunu düşünmüyorsunuz. Gündem hızlı değiştiği ve siz de son yaşananları yansıtmak zorunda kaldığınız için emekçi sorunu geri planda kalıyor.

Geri planda kalıyor ne yazık ki. Ama bu doğru bir şey değil tabii ki.

Ama siz de söylediniz Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri işsizlik. Türkiye'de içinde bulunduğumuz koşullarda da hiçbirimizin iş güvencesi tam değil, hepimiz bir gün kendimizi o büyük işsiz grubuna dahil bulabiliriz. Böyle bakıldığında çok öncelikli bir konu olmasına rağmen yine de sıra gelmiyor.

Sıra gelmiyor. İki sebeple. Tercihler nedeniyle de gelmiyor. Medyanın "medya" olmasından dolayı da gelmiyor. Medyanın sahiplik yapısını kastediyorum. Çok derin ve karmaşık bir konu bu. Basın ne zaman basın olmaktan çıkıp medyaya dönüştü, o süreçle beraber emekçi sorunları haber olarak daha az görülmeye başladı. Sendikalaşma da buna bağlı olarak azaldı ve bitti. Bu bir sonuç ama, neden değil.

Kötümser bulabilirsiniz ama ben gerçekçilik diyorum, bu sürecin geri döneceğini çok zannetmiyorum. Asıl işi gazetecilik olan gazete sahiplerinin tarihte kaldığını düşünürsek ve medya dışında pek çok alanda; finansta, sigortacılıkta, enerjide, madende var olan iş sahipleri medyada olduğu müddetçe, sendikal örgütlenmede eski günlere dönülebileceğini ben çok düşünmüyorum gerçekçi olmak adına. Üstelik bu sadece Türkiye'yi etkileyen bir rüzgar da değil.

Türkiye'deki sendikal örgütlenme hakkında neler düşünüyorsunuz?

Basında örgütlenmeye ihtiyaç olduğunu düşünmüyor musunuz?

Medyada sendikalaşma gereklidir. Ama parasal ve akçalı haklardan ziyade, editoryal bağımsızlık için, ifade özgürlüğünün daha iyi vücut bulabilmesi için, haberciliğin daha hakkıyla her türlü korkudan azade olarak yapılabilmesi için önemlidir. Yani 30 yıl önceki medyadaki, basındaki örgütlenme ile bugünün koşulları ile medyadaki örgütlenme dinamikleri aynı değil. Sendikal örgütlenmenin bu anlamda bir ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Medya çalışanları parasal haklarını bireysel olarak yeterince elde edebiliyorlar mı? Yani parasal haklarının korunmaya ihtiyacı yok mu? Maddi açıdan rahatlar mı?

Hayır değiller elbette. Ama bu konuda medyanın değişik sektörleri arasında da farklılık var, uçurum var. Gazete çalışanlarının ücretleri ile televizyon çalışanlarının ücretleri arasında ciddi skala farklılıkları var. Uygulanan yasalar farklı. Sarf ettikleri emeğe karşılık yeterli gelecek parayı kazanamıyor medya çalışanları.

Bireysel başarılara bağlı olarak bireysel pazarlıklarla bazıları iyi kazanırken, daha alt seviyede çalışanlar mağdur ediliyor değil mi birçok sektörde olduğu gibi?

Bireysel başarıların ödüllendirilmesine karşı değilim çünkü habercilik böyle bir iş. Çok yüksek rekabet gerektiren, bir göz ve bakış işi, hissetme, sezgi işi ve o sezgiyi bilgiyle donatma işi, sürat ve enerji işi. O kadar çok şeyin bir arada olması gerekiyor ki. Bunların hepsini kendinde barındıranın daha iyi ücret almasına karşı değilim. Ancak hak ettiklerinin çok altında ücretler alan gazeteci sayısı hiç de az değil.

Sendikaya sektörde çalışan herkesin inanması lazım. Yani öyle bir dönem olur ki, ihtiyaçlar öyle bir dayatır, şartlar öyle şekillenir ki ve o öyle bir sürece dönüşür ki, o süreçte değişim kaçınılmaz olur. Böyle bir süreç olmadıkça ve gelmedikçe zor. Çünkü öbür yandan da şöyle bir şey var, işsiz kalma korkusu, ideallerin ve yüksek değerlerin çok önüne geçebiliyor. Bunu insan davranışlarında geçmişte de gördük şimdi de görebiliyoruz. Kınamak anlamında değil bir realite anlamında söylüyorum.

İLACA İLAVE KATILIM PAYI UYGULAMASINA TEPKİ

KUMLU: "İLAÇ FİYATLARINA UYGULANAN İNDİRİM TUTARI SİGORTALI HASTALARDAN ALINMAK İSTENMEKTEDİR"

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, 15 Aralık 2011 günü ilaca ilave katılım payı uygulaması ile ilgili bir açıklama yaptı. Kumlu açıklamasında şunlara yer verdi:

"TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu'nda 15.12.2011 Perşembe günü (bugün) görüşülecek olan "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nda sigortalı hastalara verilecek her bir ilaç kalemi veya kutu adedi için 3 lirayı geçmemek üzere katılım payı alınması öngörülmekte, yatan hastalardan ise yüzde 1 oranında katılım payı alınması hükmü korunmaktadır.

Hiç kuşkusuz Tasarı'da birleşik hizmetler üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malullük aylığı bağlananlar ile ölenlerin hak sahiplerine emekli ikramiyesi ödenmesine olanak sağlanması; Van depreminde malul kalan sigortalılar ile ölen sigortalıların hak sahiplerine aylık bağlanması olumlu hükümlerdir. Ancak tüm kesimlerce desteklenecek bu düzenlemelerin yapıldığı Tasarı'nın içerisine, tüm kesimlerin haklı olarak tepki gösterecekleri "ilaca ilave katılım payı uygulanmasına" ilişkin düzenlemeye de yer verilmesi düşündürücü ve üzüntü vericidir.

Anayasa Mahkemesinin ilgili yasayı iptalinden sonra, 2007 yılında Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapan Kanun Tasarısı'nın görüşülmesi sırasında Çalışma Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ile Emek Platformu'nu oluşturan başkanlar arasında sağlanan mutabakatta, yatan hastalardan katılım payı alınmayacağı karara bağlanmış, Ancak Faruk Çelik'in bakanlıktan ayrılmasından sonra Kanun'a yapılan ilave ile yatan hastalardan yüzde 1 oranında katılım payı alınması öngörülmüştü.

Komisyonda görüşülecek Tasarıda maddenin ilgili hükmü yeniden düzenlenirken, Sayın Çelik ile vardığımız mutabakat gereği beklentilerimizin aksine yatan hastalardan yüzde 1 katılım payı alınması hükmü aynen korunmuş ve ayaktan tedavilerde yüzde 10 ve 20 oranındaki katılım payına ilave olarak ayrıca sigortalı hastalara verilecek her bir ilaç kaleminden veya kutu adetinden 3 liraya kadar katılım payı alınması ön görülmüştür.

Bu uygulama ile ilaç fiyatlarına uygulanan indirim tutarı sigortalı hastalardan alınmak istenmektedir.

Çalışanlar yeteri kadar genel sağlık sigortası primi ödemekte ve katılım payı vermektedir.

Bu yetmiyormuş gibi, sigortalı hastaların cepten ödemekte oldukları para miktarının artırılması, özellikle başta düşük gelirli sigortalılar olmak üzere tüm sigortalıların tedavi olmalarını zorlaştıracaktır.

İlgili düzenlemenin sosyal tarafların görüşünün alınmadan yapılması da o çok sözü edilen "sosyal diyalog" adına üzücü bir durumdur.

TÜRK-İŞ, TBMM' den yatan hastalardan yüzde 1 oranında katılım payı alınması ile her bir ilaç kaleminden veya kutu adetinden 3 liraya kadar katılım payı alınmasına ilişkin hükümlerin yasa metninden çıkarılmasını talep etmektedir."

TBMM KOMİSYONU'NDA İLACA İLAVE KATILIM PAYI UYGULAMASININ TASARI METNİNDEN ÇIKARILMAMASINA TEPKİ

KUMLU: "TASARIDA YAPILAN DEĞİŞİKLİK YETERSİZ"

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, ilaca ilave katılım payı uygulaması öngören Tasarı'nın TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu görüşmelerinde Tasarı metninden çıkartılmaması ile ilgili olarak 16 Aralık 2011 günü bir açıklama yaptı. Kumlu açıklamasında şunlara yer verdi:

"TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu'nda 15.12.2011 Perşembe günü görüşülen 'Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nda sigortalı hastalara verilecek her bir ilaç kalemi veya kutu adedi için 3 lirayı geçmemek üzere katılım payı alınmasını öngören düzenleme değiştirilerek, 4 kaleme kadar ilaç yazılı olan her reçete için toplam 3 lira, 4 kalemden fazla her bir kutu ilaç için de ayrıca 3 liraya kadar katılım payı alınması; yatan hastalardan ise yüzde 1 oranında katılım payı alınması hükmünün korunması kararlaştırılmıştır.

Söz konusu değişiklikler pozitif yönde olsa da beklentileri karşılamamaktadır.

TÜRK-İŞ, TBMM'den ilaca uygulanması öngörülen ek katılım payı ile yatan hastalardan alınacak yüzde 1 katılım payının tümüyle Tasarı metninden çıkartılmasını istemektedir.

Tasarı önümüzdeki günlerde TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nunda görüşülecektir.

TÜRK-İŞ, taleplerinin TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda karşılık bulmasını beklemektedir.

Tasarı'da birleşik hizmetler üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malullük aylığı bağlananlar ile ölenlerin hak sahiplerine emekli ikramiyesi ödenmesine olanak sağlanması; Van depreminde malul kalan sigortalılar ile ölen sigortalıların hak sahiplerine aylık bağlanması olumlu hükümlerdir. Ancak, bu hükümlerden yaşanmış ve yaşanacak olan tüm depremlerde ölen yada malul kalanların da yararlanmalarına olanak sağlanması ve hiç bir koşul öngörülmeden birleşik hizmetler üzerinden emekli aylığı, yaşlılık aylığı, malullük aylığı bağlananlar ile bağlanacak olanlara ve ölenlerin hak sahiplerine de emekli ikramiyelerinin ödenmesi gerekmektedir. TÜRK-İŞ, ilgili hükümlere bu çerçeveden bakılmasını da talep etmektedir"

TÜRK-İŞ VE HAK-İŞ'TEN FRANSA'YA SÖZDE ERMENİ SOYKIRIMI TEPKİSİ

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu ve HAK-İŞ Genel Başkanı Mahmut Arslan, Ermeni iddialarının reddedilmesini suç sayan yasa teklifinin Fransız meclisinde oylanacak olması nedeniyle Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC) ve Fransa'dan CGT, CFTC, CFDT Konfederasyonlarına 21 Aralık 2011 günü ortak bir tepki mektubu gönderdi.

Mektupta, "Türkiye işçi hareketi, böyle bir konuda Avrupa işçi sınıfının sessiz kalmayacağına, düşünce ve ifade özgürlüğünü kısıtlayan ve yaşanmış gerçekleri bir kenara bırakarak tarihi, siyasi amaçlarına göre şekillendirmek arzusunda olanlara karşı tepkisini göstereceğine inanmaktadır" denildi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu ve HAK-İŞ Genel Başkanı Mahmut Arslan tarafından ortaklaşa gönderilen mektupta şu görüşlere yer verildi:

"Uluslararası tarihçileri ve araştırmacıları bir araya getirerek sözde Ermeni soykırımı iddialarının incelenmesi ve aydınlatılması yönünde Türk Hükümeti bugüne kadar pek çok öneride bulunmuştur. Türkiye işçi hareketi, tarihin objektif bir şekilde değerlendirilmesinden yanadır ve tarihin politik hesaplarla şekillendirilmeye çalışılmasından son derece rahatsızlık duymaktadır. Bu anlamda, Türk Hükümetinin tarihi tarihçilere bırakma düşüncesine katılmakta ve bu konuda bütün ülkelerin destek vermesini beklemektedir.

Türkiye işçi hareketi, konunun uluslararası tarihçi ve araştırmacıları bir araya getirerek incelenmesini kabul etmeyenlerin farklı amaçlar taşıdıklarına veya söz konusu dönemde kendi suç ve hatalarını gizlemek istediklerine inanmaktadır. Ayrıca, Ermeni soykırımını reddetmeyi suç sayan bir yasayı kabul eden veya tartışan ülkelerin demokrasi ve insan hakları anlayışlarının sakat olduğuna inanmaktadır.

Yüzünü tarih boyunca Avrupa'ya dönmüş olan Türkiye'yi asılsız iddia ve anlamsız taleplerle yıpratmak isteyenler her zaman var olmuştur. Ancak inandığı doğruları söylediği için kendisini veya bir ulusu haksız bir şekilde soykırımla itham edenlere karşı çıktığı için bir insanı suçlu görmek hatta bu uygulamayı yasalaştırmak nasıl bir bakış açısıdır, anlamak mümkün değildir. Düşünce ve ifade özgürlüğünü yasayla kısıtlamak bu yüzyılın ya da Avrupa Birliği'nin değerleri olmadığı gibi; 22 Aralık 2011 günü, aydınlanma çağının beşiği olan ve söz konusu dönemde yaşananları gayet iyi bilen Fransa'nın Milli Meclis'inde görüşülecek olması ise içler acısı bir durumdur.

Türkiye işçi hareketi, böyle bir konuda Avrupa işçi sınıfının sessiz kalmayacağına, düşünce ve ifade özgürlüğünü kısıtlayan ve yaşanmış gerçekleri bir kenara bırakarak tarihi, siyasi amaçlarına göre şekillendirmek arzusunda olanlara karşı tepkisini göstereceğine inanmaktadır."

FRANSA'YA TEPKİ

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, kamuoyunda "soykırımı inkar yasası" olarak bilinen ve 1915 olaylarıyla ilgili Ermeni iddialarının reddedilmesini suç sayan yasa teklifinin, Fransız Ulusal Meclisi'nde kabul edilmesini 22 Aralık 2011 günü yaptığı bir açıklamayla kınadı. Yönetim Kurulu açıklamasında şunlara yer verildi:

"Tarihin objektif bir şekilde değerlendirilmesinden yana olan TÜRK-İŞ, Fransız Ulusal Meclisi'nde alınan kararın tarihin politik hesaplarla şekillendirilmeye çalışılması gayretlerinin bir ifadesi saymaktadır. İyi niyetten uzak bu tür yaklaşımlar yaraların sarılmasından ziyade yeni yaraların açılmasını beraberinde getirecek ve uzlaşmazlıkları derinleştirecektir. Gelişmiş demokrasinin

örneklerinden biri sayılan Fransa'da ifade özgürlüğünün ipotek altına alınmasını beraberinde getiren bu karar demokrasi tarihine kara bir leke olarak geçecektir.

TÜRK-İŞ, Fransız Senatosu'nun Meclisten geçen söz konusu yasa teklifine geçit vermeyerek bu yanlıştan dönülmesine ilişkin beklentisini dile getirmektedir."

KIRIKKALE ŞEHİTLERİ

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Kırıkkale Mühimmat Deposunda meydana gelen patlama sonucu dört işçimizin hayatını kaybetmesi ile ilgili 3 Ocak 2012 günü bir açıklama yaptı. Yönetim Kurulu açıklamasında şunlara yer verildi:

"2 Ocak 2012 gününün ilk saatlerinde Kırıkkale Mühimmat Deposunda meydana gelen patlama sonucunda Türk Harb-İş Sendikamıza üye Salih Erkeç, Adnan Dağdeviren, Samet Aygar ve Cezayir Çalışkan isimli arkadaşlarımızın vefatları, TÜRK-İŞ topluluğunda büyük bir üzüntüye neden olmuştur. Askeri işyerlerinde çalışan işçilerimizin yüksek risk altında olduğu bir gerçektir. Bu işyerlerinde iş sağlığı, iş güvenliği önlemleri üzerinde hassasiyetle durulması gerektiği açıktır. Genel Kurmay Başkanlığı, konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, patlamayla ilgili adli ve idari soruşturmanın başlatıldığını açıklamıştır. Bizim gönlümüzde iş kazaları sonucu vefat eden bütün arkadaşlarımız gibi bu dört arkadaşımız da şehittir. Söz konusu arkadaşlarımızın Kara Kuvvetleri Komutanlığı tarafından da şehit sayılmaları ve mertebelerinin hukuken de tescili bu acı olay karşısındaki tek tesellimizdir. TÜRK-İŞ bu memnuniyetini yazdığı bir mektup ile Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na da iletmiştir. TÜRK-İŞ olarak, hayatını kaybeden işçilerimize Allah'tan rahmet, ailelerine, yakınlarına ve Türk Harb-İş Sendikamıza ve üyelerine başsağlığı ve sabır diliyoruz."

KILIÇDAROĞLU'NA MEKTUP

TÜRK-İŞ, TBMM Grup Toplantısında yaptığı konuşmada yer alan TÜRK-İŞ aleyhine söylemleri nedeniyle CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na bir mektup gönderdi. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu ve TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Pevrul Kavlak imzasıyla gönderilen mektupta şunlara yer verildi:

"Sayın Genel Başkan;

Uzunca bir süredir TÜRK-İŞ karşıtı tavrınızı ve TÜRK-İŞ'e karşı öfkenizi dikkatle ve sabırla izliyoruz.

TÜRK-İŞ'i 'arka bahçeniz' olarak görmek istediğinizi biliyor, 'arka bahçe olma' geleneği hiçbir zaman bulunmayan TÜRK-İŞ'in tüm siyasi partilere koyduğu mesafeyi size de koymasının sıkıntısını yaşadığınızı ve bu nedenle olur olmaz her konuda TÜRK-İŞ'i hedef aldığınızı görüyoruz.

Çok iyi biliyorsunuz ki sendikalar bütün demokratik ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de demokrasinin temel kurumlarından biridir ve demokratik işleyiş, sendikaların doğal yapısını oluşturmaktadır.

TÜRK-İŞ' in ve üye sendikalarının yöneticileri, işçinin huzurunda tıpkı sizler gibi genel kurullarda seçilir. Onları seçen genel kurul, yasal zorunluluk gereği alacakları ücretleri de belirler. Bu nedenle sendika yöneticilerinin ücretleri de, bindikleri otomobiller de onları seçenler tarafından bilinir.

Asgari ücretin nasıl belirlendiği, bu belirlemeyi yapan kurulun yapısı ve çalışma koşulları tarafınızca bilinmektedir. TÜRK-İŞ'in tercihi bu dönemde muhalefet şerhi koyup, zam oranının düşük belirlenmesine neden olmak yerine, işçinin cebine girecek para miktarını artırmak yönünde olmuştur. Bu gerçeği kavramanız için, işverenin ve hükümetin önerdiği zam oranları ile bu oranın nasıl tarafımızdan iki katına çıkarıldığını araştırmanız yeterli olacaktır.

Kaldı ki TÜRK-İŞ, alınan zam oranının yetersiz olduğunu vurgulamış, ancak işçileri daha düşük bir zamma mahkum etmemek için söz konusu orana onay verdiğini de açıklamıştır.

TÜRK-İŞ ile ilgili her konuda olduğu gibi, asgari ücret konusunda da kuru, yetersiz ve tek yanlı bilgilerle konuşmanız, bilmelisiniz ki, her şeyden önce partinizi yıpratmaktadır.

İşçi kuruluşlarını dışlayarak, üyemiz işçileri tahrik ederek varabileceğiniz bir yer yoktur. TÜRK-İŞ topluluğu, söylemlerinizde kullandığınız üsluptan son derece rahatsız olmaktadır ve bilmelisiniz ki bu rahatsızlığın tepkiye dönüşmesi bizlerce güçlükle engellenmektedir.

Yapmanız gereken Türkiye'nin en geniş seçmen kesimini oluşturan işçilerin ve emeklilerinin oylarını niçin alamadığınızı düşünmek, onlarla ve temsilcileri ile niçin sürekli kavga ettiğinizi, niçin öfke dolu olduğunuzu sorgulamaktır.

Sorgulamanız gereken bir diğer husus da, bizlerle yaptığınız baş başa görüşmelerde sergilediğiniz pozitif ve uyumlu tavrı niçin kürsülerde terk ettiğinizdir. 'Özü sözü bir genel başkan' olabilmenin bir yolu da baş başa görüşmelerle, kürsü söylemlerinde aynı dili kullanabilmekten geçmektedir.

TÜRK-İŞ, hiç bir siyasi partinin arka bahçesi olmadığı gibi CHP'nin de arka bahçesi olmayacaktır ve bu durumu kabullenmeniz bundan sonra atacağınız adımlar açısından yararlı olacaktır."

Cumhurbaşkanı Gül'den Sendika ve Meslek Kuruluşlarına İftar

Cumhurbaşkanı Gül'ün Çankaya Köşkü'nde 17 Ağustos 2011 günü verdiği iftar yemeğine başta TÜRK-İŞ olmak üzere sendika ve meslek kuruluşlarının temsilcileri katıldı.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, sendika ve meslek kuruluşu temsilcileriyle Çankaya Köşkü'ndeki iftar yemeğinde bir araya geldi.

Yemekte bir konuşma yapan Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, her şeyin başında huzur ve güvenliğin geldiğine işaret ederek, huzur ve güvenliğin çok geniş anlamda düşünülebileceğini belirtti ve "İş dünyasındaki huzur, karşılıklı anlayış ve dayanışma çok önemlidir. Bir tarafta işverenlerimiz, bir tarafta çalışanlarımızın, emekçilerimizin temsilcisi sendikalarımız. Bütün alanlarda, sanayide, hizmet sektöründe, tarımda,her alanda çalışma hayatındaki huzur, bir memleketin genel huzurunun temel direklerinden biridir. Bunu sağlamak da tabii ki devletin görevidir" dedi.

Cumhurbaşkanı Gül, konuklarının Türkiye'nin sadece ekonomik hayatıyla değil, daha geniş anlamda siyasi ve demokratik hayatıyla ilgili görüşlerinin ve tavsiyelerinin de olduğunu ve kendisinin tüm bunları dikkatli bir biçimde izlediğini kaydederek herkesin bu fikirlerden azami derece faydalanması gerektiğini aktardı. Bunların, Türkiye'nin geleceğini kurmakta büyük ufuklar açacağına olan inancını dile getiren Cumhurbaşkanı Gül, "Şunu unutmayalım ki, memleket kendi memleketimizdir. Hepimiz bu ülkenin birbirine eşit şerefli vatandaşlarıyız; hepimizin bireysel sorumluluğu olduğu gibi kurumsal sorumluluğu da vardır." dedi.

Dünyanın özellikle son yıllarda büyük ekonomik krizlerle karşılaştığını kaydeden Cumhurbaşkanı Gül, 2008 krizinin üzerinden dünyanın bir başka kriz ile karşı karşıya olduğunu kaydederek, bütün bunların her ülkenin kırılgan olabileceğini gösterdiğine dikkat çekti. Cumhurbaşkanı Gül, "Bu ortamda ülkeler ne kadar kendi evlerini düzene koyarlarsa, kendi iç barışlarını diyalog yoluyla temin ederlerse, çalışma hayatında ne kadar çok karşılıklı anlayış ve birbirinin hukukuna saygı duyulan bir ortam oluşursa bu zararlardan o kadar etkilenmeden kurtulabilirler. Tabii ki sadece bu krizlerden kurtulmak değil, refah düzeyini topyekün yükseltmek, yüceltmek gerekir." dedi.

Ülkemizde bazı bölgelerde hâlâ refah düzeyinin geride olduğuna dikkat çekerek, konuklarından, elbirliği içerisinde çalışarak, tüm enerjilerini ülkemizin refahı ve mutluluğu için vermelerini isteyen Cumhurbaşkanı Gül, "Sizler çalışma hayatını en değerli temsilcilerisiniz; sizler ne kadar mutlu olursanız bu memleket o kadar mutlu demektir" şeklinde seslendi.

Mutluluğun sadece özgürlüklerle, hukukla olmadığını ifade eden Cumhurbaşkanı Gül, bunun yanında ekonomik zenginliğin ve tüm vatandaşların temel ihtiyaçlarını rahat bir şekilde karşılayabileceği bir ortamın sağlanamaması halinde mutluluktan bahsedilemeyeceğini vurguladı. Cumhurbaşkanı Gül, kiminin yediği, kiminin baktığı bir ülkede mutluluktan bahsedilemeyeceğini aktararak, "Komşusu açken, diğer bir komşunun tok olmasını düşünemeyiz. O bakımdan elbirliği içerisinde, bir taraftan kamuda, devlette sorumlu olanlar, bir taraftan özel sektörde sorumlu olanlar, hep beraber elbirliği içerisinde bu arzu ettiğimiz hedeflere, ortama ulaşacağız ve bunu sağlamak da bizim elimizde" dedi.

Tuzla'da Örnek Karar

Yargı, ekonomik yükümlülükten kaçmak için taşerona başvuran işverenler aleyhine örnek bir karara imza attı. Nihat Öztürk adlı taşeron işçinin açtığı işe iade davasında mahkeme, Desan Tersanesi'nde, yasalara aykırı biçimde, sırf yasal yükümlülükten kaçmak için hileli şekilde taşeron bir şirket kurulduğunu, işçiler taşeron şirkette gösterildiği halde bütün talimatların asıl işveren tarafından verildiğini tespit etti. Mahkeme, Öztürk'ün de taşeron firmanın değil, asıl işveren olan Desan kadrosunda sayılmasına karar verdi.

Nihat Öztürk adlı işçi 1 Mayıs 2008'de aylık 850 TL'ye Desan'da 'Pruva Tersanecilik' adlı taşeron şirkette işe başladı. 2 Ocak 2010'a kadar bu şirket adına çalıştı. Ardından 'performans düşüklüğü' gerekçesiyle işten atıldı. Öztürk, Kartal 1. İş Mahkemesi'nde işe iade davası açtı. Öztürk'ün avukatları, verdikleri dilekçede, her ne kadar müvekkilleri Pruva adlı taşeronda çalışsa bile asıl işveren olan Desan'ın kadrosunda sayılması gerektiğini savundu. Desan ise aynı nedenle itiraz etti. Desan'a göre, davanın muhatabı kendileri değil, Pruva adlı taşeron şirketti.

Bu iddialar üzerine mahkeme Avukat Nafiye Ceylan'ı bilirkişi tayin etti. Raporda, bilirkişi, 29 Nisan 2011'de keşife gittiği tersanede, Pruva adlı şirketin yetkilisiyle görüşmek istedi. İşte bu noktada asıl işveren ile taşeron şirket ilişkisi ortaya çıktı: "Davacının bağlı çalıştığı Pruva şirketinin yetkilisi ile görüşülmek istenmiş ancak böyle bir kişiye ulaşılamamıştır. Sadece davacının çalıştığı sahada yapılan keşifte, Desan'a ait iş kıyafetleri ile işçiler gözlemlenmiş, ancak bu kişilerin hangisinin alt işveren işçisi, hangisinin asıl işveren işçisi olduğu anlaşılamamıştır."

Bilirkişi'nin yaptığı incelemeye göre Desan, Pruva adlı şirketle yalnızca bir geminin raspa, boya ve sıvama işleri için sözleşmişti. Fakat İş Yasası'na göre, yalnızca uzmanlık gerektiren işler taşerona havale edilebilirdi. Oysa boya ve sıvama için uzmanlık gerekmiyordu. Raporunda bilirkişi bu durumu şöyle değerlendirdi: "Bu husus Alt İşverenlik Yönetmenliği'ne aykırı bir durumdur. Sadece ekonomik nedenlerle yasal düzenlemelerden kurtulmak amacıyla kurulan bir ilişki olduğu kanaati uyandırıyor."

Bilirkişi, daha önce Desan'da çalışmış iki işçiyi de tanık olarak dinledi. Bu işçiler Desan'da işe başladıklarını, daha sonra bordrolarına Pruva yazıldığını, fakat talimatların yine Desan'daki yetkililer tarafından verildiğini anlattı. Ayrıca Bilirkişi, Desan'ın dokuz şirkete daha ortak olduğunu, dokuz şirketten birinin de Pruva olduğunu tespit etti. Bir Pruva faturası üzerinde de Kaptanoğlu Holding'in kaşesinin bulunduğu belirlendi.

Bu veriler ışığında Bilirkişi, iki şirket arasında organik bir bağ bulunduğunu, iki şirket arasındaki ilişkinin, yasalara aykırı bir şekilde muvazaalı kurulduğunu raporunda ifade etti. Dolayısıyla davacı Nihat Öztürk'ün baştan bu yana Desan'ın işçisi olduğunu ve işe iade edilmesi gerektiğini raporuna yazdı. Kartal 1. İş Mahkemesi'nde 8 Eylül 2011'de görülen son duruşmada Hâkim, bilirkişi raporu doğrultusunda davalı şirketin Desan, işçi Öztürk'ün de Desan'ın işçisi olduğunu belirterek işe iadeyi onadı. Ayrıca dört aylık ücret ve tazminatlarının da ödenmesini kararlaştırdı.

Av. Selçuk EREN
av.selcukeren@hotmail.com

Emekli İşçiye Kötü Haber

Danıştay 10. Dairesi, sadece kamu görevlisi emeklilere banka promosyonu verilmesini öngören Başbakanlık genelgesinin iptal istemini, oy birliğiyle reddetti.

Türkiye Emekliler Derneği üyesi bir işçi emeklisi, Başbakanlık'ın 20 Temmuz 2007'de yayımlanan "Banka Promosyonları" konulu genelgesinin, "sadece kamu görevlilerine ödenecek promosyonları düzenlemesi, işçi emeklilerini kapsamaması nedeniyle eşitlik ilkesine ve hukuka aykırı olduğunu" ileri sürerek, iptali istemiyle Danıştay'da dava açtı.

Dairenin kararında, "Genelgenin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca çıkarıldığı dikkate alındığında bu yasa kapsamında bulunmayan işçilere ait emekli maaşlarını kapsamayacak şekilde düzenleme yapılmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır" ifadesi kullanıldı.

Doğum Borçlanmasıyla İlgili Yargıtay Kararı

2008 yılında yürürlüğe giren sosyal güvenlik reformuyla birlikte, doğum yapmış kadınlara borçlanma hakkı getirilmişti. Düzenleme göre, iki doğum yapmış olan kadınlar, doğum sonrası çalışamadıkları ikişer yıldan toplam dört yıllık süreyi borçlanabilecekti.

Borçlanma hakkı yasaya girdi girmesine ancak uygulamada yorum farklılıklarından kaynaklanan sorunlar bitmek bilmiyor. SGK önce, doğumdan önce sigortalı olmak ve işten ayrıldıktan sonra 300 gün içinde doğum yapmış olmak şartlarını aradı. Daha sonra 300 gün şartını kaldırdı fakat doğumdan önce sigortalı (SSK) olma şartı devam etti.

Doğum borçlanmasından yararlanmak isteyen ama doğum öncesi SSK girişi olmayan binlerce kadının borçlanma talebi reddedildi. Bunun üzerine konu yargıya taşındı ve yargı kararları çıkmaya başladı. Bunlardan biri de İzmir 6. İş Mahkemesi kararıydı. Mahkeme, sigorta başlangıcından önceki doğumların da borçlanılabileceğine hükmetmiş ancak bu karar Yargıtay tarafından bozulmuştu.

6. İş Mahkemesi, Yargıtay'ın bozma kararına karşı direndi ve konu Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'na intikal etti. Dava açmış veya açmaya hazırlanan yüz binlerce kadın buradan çıkacak kararı bekliyordu ve nihayet karar çıktı. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 2011/10-311 esas No'lu kararında, "Doğum borçlanması yapabilmek için doğumdan önce SSK'lı çalışmış olmak şarttır" dedi. Yani sigorta başlangıcınızdan önce yapmış olduğunuz doğumları borçlanamayacaksınız.

Sendikacı Milletvekilleri (1946-1960) - 2

Doç. Dr. Aziz ÇELİK
Kocaeli Üniversitesi İİBF ÇEEİ Bölümü

Meclisin Sosyal-Sınıfsal Bileşimi (1946-1960)

1946-1960 döneminde yasama organında işçi-sendikacıların sayısı ve işçi sınıfının sosyal temsili son derece cılızdır. Dönem içinde yapılan 4 genel ve 4 ara seçim sonucunda sadece 14 (bazıları tekrar seçildiği için 11 isim söz konusudur) işçi-sendikacı kökenli milletvekili seçilebilmiştir. Toplam 2103 milletvekilinin sadece 14'ü işçi ve sendika kökenlidir (Tablo 1).

Sendikacı-işçi kökenli milletvekillerinin siyasi partiler arasında dağılımı konusunda da ciddi farklılıklar söz konusudur. Demokrat Parti'den (DP) 12 işçi-sendikacı kökenli milletvekili seçilirken, Cumhuriyet Halk Partisi'nden (CHP) ise sadece 2 milletvekili seçilebilmiştir. CHP milletvekilleri içinde işçi-sendikacı kökenli milletvekili sayısının azlığı sadece dönem boyunca CHP milletvekillerinin azlığı ile açıklanamaz. Çünkü oransal olarak da CHP, DP'nin çok gerisindedir.

İşçi-sendikacı kökenli milletvekillerinin 1946-1960 dönemi boyunca Meclis'te temsil oranı sadece yüzde 0.7'dir. Bu oran DP milletvekilleri içinde yüzde 0,9 iken, CHP'de yüzde 0,3 olarak gerçekleşmiştir. Dönem boyunca işçilerin yasama organında temsili ihmal edilebilir orandadır. Dikkat çeken nokta ise DP'nin sendikacıların-işçilerin temsiline daha fazla olanak tanımış olmasıdır. 1950 ve 1954 seçimlerinde sadece DP'den sendikacı milletvekilleri seçilmiştir. 1946-50 arasında iki milletvekili ile başlayan işçi-sendikacı temsiliyetinin 1957 seçimlerinde 6 milletvekiline ulaştığı görülmektedir. 1946-50 döneminde yüzde 0.4 olan temsiliyetin 1957 seçimlerinde yüzde 1 seviyesine ulaştığını görüyoruz. Toplam açısından ihmal edilebilir büyüklükler olmasına karşın, işçi-sendikacı temsiliyetinin giderek artma eğilimi gösterdiğini söylemek mümkündür. Diğer sosyal sınıf ve mesleklerin siyasal temsili ile işçi ve sendikacıları karşılaştırdığımızda oldukça çarpık bir tablo ortaya çıkmaktadır.

Tablo 1
Mecliste İşçi-Sendikacı Kökenli Milletvekilleri (1946-1960)

	1946-1950			1950-1954			1954-1957			1957-1960			1946-1960 Toplam		
Partiler	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C
CHP	395	2	0.3	69	-	-	31	-	-	178	1	0.6	673	3	0.3
DP	66	-	-	415	3	0.7	503	4	0.8	424	5	1.2	1408	12	0.9
Diğer	4	-	-	3	-	-	7	-	-	8	-	-	22	-	-
Toplam	465	2	0.4	487	3	0.6	541	4	0.7	610	6	1.0	2103	15	0.7

A: Milletvekili Sayısı, B: İşçi-Sendikacı Milletvekili Sayısı, C: İşçi-Sendikacı Milletvekili Oranı (Yüzde). Diğer: CMP, HP, MP ve Bağımsızlardan oluşmaktadır

Kaynak: Tablo şu kaynaklardan yararlanılarak tarafımızdan oluşturulmuştur: Türkiye Büyük Millet Meclisi Albümü 1920-1991, Ankara 1994; Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi, Cilt 10, İstanbul: İletişim Yayınları, (tarihsiz); http://www.tuik.gov.tr/secimdagitimapp/secim.zul

Tablo 2'de görüldüğü gibi, TBMM'nin sınıfsal/mesleksel bileşiminde işçi-sendikacı oranı sadece yüzde 0.7 olarak ortaya çıkarken, tüccar, sanayicilerin ve özel sektör yöneticilerinden oluşan sermaye bloğunun oranı yüzde 24.5'e ulaşmaktadır. Sermayenin doğrudan temsilcileri TBMM'de en büyük çıkar grubunu oluştururken işçi ve sendikacılar en küçük sosyal/sınıfsal grup özelliğini göstermektedir.[1] Mecliste sermaye ve emeğin temsili açısından çok ciddi bir asimetri, dahası uçurum olduğunu görmekteyiz. Kuşkusuz bu çarpık tablo yasama faaliyetlerinin sonuçlarına da doğrudan etkide bulunmaktadır.

1946-1960 döneminde yasama organına egemen olan iki ana akım parti açısından baktığımızda, tablonun sıralaması değişmemektedir. CHP sermayedar sınıflara yüzde 21.5 oranında bir temsil sağlarken işçi ve sendikacı temsili yüzde 0.2 civarında kalmaktadır. Öte yandan yüzde 10 civarında olan çiftçiler de hesaba katıldığında varlıklı sınıfların doğrudan temsili yüzde 30-35 civarına yükselmektedir. DP'de bekleneceği gibi, sermayedar sınıfların temsili biraz daha yüksek bir sayıya yüzde 27.5'a ulaşmaktadır. Buna karşın işçi-sendikacı temsili yüzde 1 gibi sembolik bir oranda kalmakla birlikte CHP'ye göre biraz daha yüksektir. DP bir yandan liberal yönelimli bir parti olarak sermaye temsiline daha çok yer verirken öte yandan alt sınıflara da bir nebze fazla yer vermektedir.

İşçi-sendikacı kökenli milletvekili adaylarının ve milletvekillerinin azlığında siyasi partilerin tutumu kadar sendika liderlerinin de hatası olduğu vurgulanmaktadır. Sendikacıların, birleşerek siyasi mücadeleye atılmaları gerekirken, herkes tek başına adaylık mücadelesi veriyordu. Bu yüzden anlaşmazlıklar, çekememezlikler ve kötülemeler, işçi adayları birbirine düşürüyordu.[2]

Sendikacı Milletvekilleri Başarılı mı?

Sendikacı kökenli milletvekillerinin işlevsel olup olamadığı, kendilerinden bekleneni verip veremediği konusuna olumlu yanıt vermek ol-

Tablo 2
Mecliste Sınıfsal-Mesleki Temsil Oranları (1946-1960)

	CHP	DP	Genel
Tüccar-Sanayici-Özel Sektör Yönetici	21.5	27.5	24.5
Hukukçu	17.2	20.6	18.9
Memur	20.2	15.4	17.8
Diğer	16.9	17.8	17.4
Çiftçi	11.2	10.0	10.6
Asker	9.3	4.6	6.9
Sanatçı-gazeteci	3.5	2.9	3.2
İşçi-Sendikacı	0.2	1.2	0.7

Kaynak: Çoker, Gürsel ve diğerleri, "Cumhuriyet Meclislerinin Anatomisi", Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi, Cilt 10, sayfa 2674'te yer alan tablodaki veriler esas alınarak yeniden düzenlenmiş ve hesaplanmıştır. Diğer kategorisinde teknik elemanlar, mimar, mühendis, mali müşavir ve esnaflar yer almaktadır.

dukça zordur. Sayılarının az olması, seçildikten sonra sendikal örgütlerdeki görevlerinden ayrılmaları önemli bir açmazdı.

1924 Anayasası "yasama bağdaşmazlığını" oldukça sınırlı tutmuştu: 23. Madde "Meb'usluk ve Hükûmet memuriyeti bir zat uhdesinde içtima edemez" hükmünü içeriyordu. Dolayısıyla sendikacıların sendikal görevleriyle milletvekillerini bir arada yürütmeleri önünde Anayasal bir engel yoktu. Ancak gerek İİSB gerekse TÜRK-İŞ Ana Tüzüklerinde yer alan hükümler bu örgütlerde icra organlarında bulunanların siyasi partilerde görev almasını engelliyordu.

Öte yandan partilerin temel tercihleri ve parti disiplini nedeniyle sendikacı milletvekillerinden beklentinin düşük olması doğaldır. Ancak bu beklentileri de karşıladıklarını söylemek zordur.

Sendikacı milletvekillerinin neler yapabildiklerini dönemin sendika faaliyet raporlarından da izlemek mümkündür. İİSB 1953 tarihli raporunda "İstanbul işçi milletvekilleri Sayın Ahmet Topçu ile İhsan Altınel İstanbul'a her gelişlerinde Birliğimize uğrayarak tek tek ve kül halinde işçiyi alakadar eden mevzularla meşgul olmuşlardı[3] derken, 1954 raporunda İstanbul Milletvekilleri hakkında 8-10 satırlık bir bilgi yer almakta ve İstanbul Milletvekilleri ile iki toplantı yapıldığı, işçi milletvekillerinin de Birlikle temaslarını eksik etmedikleri belirtilmektedir.[4] 1958 TÜRK-İŞ Mümessiller Heyetine sunulan İdare Heyeti raporunda ise sendikacı milletvekillerinin beklentileri karşılamaktan çok uzak olduğu şu seslenişte kendini açığa vuruyordu:[5]

"Yıllarca bizlerle beraber omuz omuza, diz dize, dirsek dirseğe vazife görmüş sendikaların muhtelif kademelerinde vazife ile zaman vermiş derdimize, Kongrelerde, toplantılarda yemek masalarında, köşe bucakta en kısa tabirle her fırsat buluşta söylemiş müdafaa etmiş ve teşrii kuvvete sahip kişilerden talepte bulunmuş, bu gün ise ayni libaslara sahip işçilikten yetişmiş millet vekillerinin bizlerden müzaharetlerini esirgememelerini dünkü bildikleri ve yaşadıkları, bu gün de unutmamaları gereken meselelerimizi dile getirmelerini kıymetli mesailerinin bir kısmını bizden esirgememelerini bilhassa talep etmekteyiz."

Şaban Yıldız, Ahmet Topçu ile sendikacılıkta olsun, siyasi sahada olsun yakın arkadaş olduğunu, DP listesinden aday olarak gördüğünde sevindiğini ancak milletvekili olduktan sonra sükûtu hayale uğradığını belirtmektedir.[6] 1957 yılında Akis'te işçi milletvekilleri ile ilgili olarak yer alan bir değerlendirme, sendikacı kökenli milletvekillerinin aslında ana akım siyasi partiler tarafından devşirildiklerini ve seçildikten sonra işçilikle ilgilerini kestiklerini ortaya koyuyordu. Milletvekilliği, sendikacılar için bir sosyal mobilite, sosyal statülerini değiştirme aracı haline gelmişti:[7]

"[H]ele işçi adayları, ister iktidar, ister muhalafet saflarında olsun, herşeyden önce işçilikle ilişkilerini kesiyorlar ve tabiatiyle işçi davalarını unutuyorlardı. B.M.M ne işçi adayı olarak girip de sonunda zenginleşmeden, ev, apartman yapmadan dönen görülmemişti. Birçokları fabrika ve atölye sahibi bile olmuşlar, ticarete atılmışlardı. Bunlar arasında aday listesinde yerini sağlamladıktan sonra, seçim mücadelesini bir yana bırakıp, ticari işleri için kredi peşinde koşanlara bile rastlamak mümkün. Tabiatiyle bu şartlar altında işçi adaylarının B.M.M de veya dışında işçilere değil kendilerine fayda sağlamaya çalıştıkları görülmüştü. (...) Nitekim bugüne kadar B.M.M ndeki işçi milletvekillerinin işçiler lehine bir teşebbüste bulundukları, faydalı işler yaptıkları görülmemişti. İzmir işçileri geçen devre milletvekilleri Ankaraya giderken kendilerine ekmekle soğan vermişlerdi. İşçiler bu suretle nasıl geçindiklerini anlatıyorlardı. Fakat işçi milletvekilleri ekmekle soğanı çoktan unutmuşlardı ve ister iktidar partisine, ister muhalefet partisine mensup olsunlar DP'nin refah ve kalkınma edebiyatına itiraz edebilecek halleri yoktu."[sic]

1946-1960 Dönemi Sendikacı Milletvekillerinin Biyografileri

1946-1960 döneminde seçilen işçi-sendikacı milletvekillerine ilişkin ayrıntılı bilgiler (mensup oldukları partiler, seçildikleri dönem, sendikal konumları, seçildikleri bölgeler, eğitim durumları vb.) aşağıdaki alfabetik olarak yer almaktadır.[8]

Abidin Tekön: İzmir doğumlu olan Tekön 1950 ve 1954 seçimlerinde DP İzmir Milletvekili seçilmiştir. Ortaokul mezunu olan Tekön Rumca

bilmektedir. Şark Sanayi ve Mensucat fabrikasında tesviyeci ustası olarak çalışan Tekön, 1947'de aynı fabrikada işçi mümessili seçildi. Ardından, daha sonra İzmir Mensucat Sanayi İşçileri Sendikası adını alacak olan İzmir Sanayi İşçileri Birliği Derneğinin başkanlığına seçildi. 1948 yılında *İşçinin Sesi* adıyla bir gazete çıkardı. İki sene boyunca gazetenin sorumluluğunu yürüttü.

Tekön, İşçinin Sesi gazetesinde CHP iktidarına karşı oldukça sert bir muhalefet yürüttü. "Grev neden hakkımızdır?" başlıklı yazılarla grev hakkını savundu. Meclisi ve milletvekillerini "B. Millet Meclisinden Neler bekliyorduk ve daha ne Vakte kadar bekliyeceğiz", "Uyuyor sanmayın her şeyden haberdarız!..." başlıklı yazılarla eleştirdi. Gazetede "imtiyazsız ve sınıfsız bir hayata susadık" gibi ironik başlıklı yazılara yer verdi. Tekön'un kullandığı söylem dönemin çeşitli sendika yayınlarına göre oldukça serttir.[9]

Tekön oldukça aktif bir DP'lidir. 1946'da DP'nin İzmir'de ilk kuruluşu ile birlikte DP'ye üye olmuş ocak ve bucak yöneticiliği yapmıştır. Tekön'ün Tercümeihal Kâğıdında yer alan şu satırlar dönemin sendika-parti ilişkileri ve işçilerin CHP'ye bakışı açısından oldukça aydınlatıcıdır: "*Ayrıca kayıtlı bulunduğum ve 16000 üyesi bulunan ve halk partisi vasiliği altında çalışan İzmir sanayi işçiler birliği derneğinin 947 senesi umumi heyet toplantısında yine işçi arkadaşlarımın teveccühü ile (Sanayi İşçiler Derneğinin) başkanlığına seçilmek suretile bu derneği de Halk partisinin vasiliğinden kurtardım.*"[10]

Ahmet Topçu: 1950 ve 1954 dönemlerinde DP İstanbul milletvekili. İstanbul doğumlu. İlkokul mezunu. 32 yaşında milletvekili oldu. Milletvekili olmadan önce 12 yıl Paşabahçe cam fabrikasında usta olarak çalışmıştı. İstanbul Şişe ve Cam İşçileri Sendikasının kuruluşuna katıldı ve 1947'den milletvekili seçilinceye kadar bu sendikanın başkanlığını yaptı. Ayrıca İİSB Yönetim Kurulu üyeliği yaptı.[11] Topçu, DP'nin Paşabahçe ocak başkanlığını da yapmıştır.[12] Topçu, Barkın'ı oldukça yanıltmış belki de hayal kırıklığına uğratmış bir sendikacıdır. Daha önce de belirttiğimiz gibi, Barkın, Topçu'nun Demokrat Parti faaliyetlerini durdurup kendileriyle her yönden işbirliğine geçtiğini rapor etmektedir.[13]

Topçu bu rapordan 8 ay sonra DP milletvekili seçilecektir. Topçu konuşmalarıyla ve *Hürbilek* gazetesindeki polemikleriyle tanınan, militan ve kalemşor bir öncü işçidir.[14] Topçu, *Hürbilek*'in bir soruşturmasına verdiği yanıtta devletin işveren sınıfının diğer sınıflar üzerinde hakimiyetini temsil ettiğini belirtmekte ve sınıf mücadelesi yolunu önermektedir.[15] Topçu'nun bu görüşleri oldukça tartışma yaratmıştır.[16] Topçu'nun görüşleri üzerinde dönemin sosyalist aydınlarının etkisi çok belirgindir.

Topçu'nun *Hürbilek*'in sorularına verdiği yanıtlardaki devlet ve sınıf analizi dönemin sosyalist aydınlarından Fehmi Yazıcı'nın görüşleriyle neredeyse aynıdır. Topçu şunları söylemektedir "Halbuki devlet işveren sınıfının diğer sınıflar üzerindeki hakimiyetini temsil ettiğinden devletin işçi ve sermayeci arasında herhangi bir ihtilaftan dolayı ka[rar vermesi iş]erenin karar vermesi demektir. (...) Sınıf mücadelesi yolu, bu yol her sınıfın kendi kuvvetlerine dayanarak haklarını elde etme yoludur. Demokrat memleketler bu usulü takip etmişlerdir."[17]

Yazıcı ise Haziran 1949'da basılan kitabında şunları söylemektedir: "Halbuki Devlet, iktidarı elinde tutan sınıfın hakimiyetinin bir ifadesidir. Hakikat bu olunca da, temsil ettiği sınıf aleyhine bir hareketi Devlet'ten beklemek abes olur. (...) Nitekim, sınıflı bir cemiyette, işçi ile sermayeci arasında çıkan herhangi bir ihtilafta Devlet'in hakem olması, demek; o ihtilaf hakkında yine sermayecinin karar vermesi, demektir. Gerçek demokrasilerde sınıflar; haklarını, refah ve saadetlerini, kendi kuvvetlerine dayanarak ihkak ederler."[18]

Topçu'nun sosyalizan siyasal görüşlerle DP'den milletvekili olmayı tercih etmesinde, başka nedenlerin yanı sıra CHP'nin o dönem işçi sınıfına, sendikalara ve grev hakkına yaklaşımı ve genel olarak tek-parti yönetiminin baskıcı politikalarını temsil etmesi nedeniyle sendikacı ve sol aydınlardan CHP'ye yönelen tepki de rol oynamıştır.

Ahmet Ünal: 1957 seçimlerinde DP İzmir milletvekili seçildi. İlkokul mezunu. Mensucat Fabrikası iplik ustası. İzmir İşçi Sendikaları Birliği Başkanı. 27 Mayıs sonrasında tutuklandı. Yassıada'da yargılandı ve Anayasayı ihlâlden mahkûm oldu.[19]

Ali Rıza Arı: 1947 ara seçimlerinde CHP İstanbul milletvekili seçildi. Lise mezunu. Makine ve elektrik teknisyeni, İstanbul Elektrik Santralı atölye şefi. Sendikal görevi yok. Arı, 1950 seçimleri CHP seçim broşüründe şöyle tanıtılmaktadır: "Demirhisar doğumlu. Avrupa'nın çok sayıda şehrinde iş sistemleri, iş hayatı ve sosyal sistemler üzerinde tetkiklerde bulundu. Balıkesir'de Müdafayi Hukuk teşkilatında çalıştı. İstanbul elektrik şirketinde elektrik işçisi, Silahtarağa fabrikasında makine ve elektrik teknisyenliği yaptı." Metal işçisi. Meclis Çalışma Komisyonunun kâtip üyeliğini yaptı. Hal tercümesinde ayrıca, "işçiyi ve İstanbulluyu ilgilendiren her meselede ateşli çalışmaları ile tanınmıştır" ifadesi yer almaktadır.[20]

İhsan Altınel: 1950'de DP İstanbul Milletvekili seçildi. Sinop doğumlu. İlkokul mezunu. Mesleği dokuma işçisi. İstanbul Mensucat (Çikvaşvili) Fabrikası'nda Umumi Kontrolör olarak çalışmaktadır. Hür Mensucat İşçileri Sendikası Başkanıdır. *Hürbilek*'e göre ayrıca fabrikanın karşısında bir kahvehane işletmekte ve 4-5 ay evvel arkadaşlarının teşviki ile sendika hareketlerine katılmıştır.[21]

İsmail İnan: 1957'de CHP Ankara milletvekili seçildi. Trabzon doğumlu olan İnan ilkokul mezundur. 1942'den 1947'ye kadar çeşitli işlerde çalıştı. 1948'de İstanbul Garsonlar Sendikasının kurulmasında büyük rolü olmuş ve bu sendikanın başkanlığına getirilmiştir. İİSB İdare Heyeti sözcülüğü ve muhasipliği yaptı. 1950 seçimlerine İstanbul Bağımsız Milletvekili adayı olarak katıldı. 1952'de Toleyis Federasyonu ve TÜRK-İŞ Genel Başkanlığına seçildi. 1953'ten 1957'ye kadar TÜRK-İŞ Genel Sekreterliğini yürüttü. 1961'de işçi ve sendika kontenjanından Kurucu Meclis'e seçildi.[22]

Mahmut Yüksel: 1957, seçimlerinde DP İstanbul milletvekili seçildi. İnebolu doğumlu. Akşam Sanat Okulu mezunu. Makine tamir ve montör ustası olarak işçilik yaptı. 1948 yılında Liman Dok İşçileri Sendikası Başkanlığına, 1952 yılında Deniz-İş Federasyonu ve İİSB Başkanlığına seçildi.[23] 27 Mayıs sonrasında tutuklandı, Yassıada'da beraat etti. 1972 yılına kadar sendikacılığa devam etti.[24]

Naci Kurt: 1954 seçimlerinde DP İstanbul milletvekili seçildi. Mardin-Midyat doğumlu olan Kurt sanat enstitüsü mezunu. Sümerbank Bakırköy ve Cibali tütün fabrikalarında çalıştı. Ağaç İşçileri Sendikasının Başkalığını yaptı. TTMGYF'nin kuruluşuna katıldı ve ilk genel kurulda başkanlığına seçildi. 1953'te TÜRK-İŞ Genel Başkanı seçildi. Meclis'te 1954-1957 arası Çalışma Komisyonu raportörlüğü yaptı.[25]

Necati Diken: DP, 1954 ve 1957'de DP Zonguldak Milletvekili seçildi. Devrek doğumlu. Sanat okulu mezunu. Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Başkanı.

Recep Kırım: 1957'de DP Bursa milletvekili seçildi. Yunanistan-Drama doğumlu. Lise mezunu. Ailesi Cumhuriyetten sonra mübadil olarak Türkiye'ye geldi. Bursa Merinos fabrikasında işçi olarak çalıştı. 1951'de Bursa Mensucat İşçileri Sendikası Başkanlığını profesyonel olarak sürdürmeye başladı. 1954'te Bursa İşçi Sendikaları Birliği Başkanı seçildi. Bursa'da Nisan 1952'de yapılan TÜRK-İŞ kuruluş hazırlık toplantısına katıldı. 27 Mayıs sonrasında 2.5 yıl tutuklu kaldı ve yargılama sonucunda Anayasayı ihlâlden suçlu bulundu.[26]

Rüştü Güneri: 1957 seçimlerinde DP İstanbul milletvekili seçildi. Erbaa doğumlu, lise mezunu ve Fransızca bilir. Hukuk fakültesine devam etmekteyken eğitimini tamamlamak üzere Fransa'ya gitti. Tercümeilhal Kâğıdındaki beyanına göre, Fransa'da işçi hareketleri, sendikaları daha doğrusu sosyal hayatı tetkike zaman buldu. Türkiye Gemi Adamları Sendikası Başkanlığına seçildi.[27] 27 Mayıs sonrasında 16 ay tutuklu kaldı. Beraat etti.[28] Türkiye İşçi Parti'e katıldı, MYK üyesi seçildi ve Genel Sekreterliğine getirildi. Ancak Kasım 1962'de Cemil Gider ile birlikte partiden istifa etti.[29]

Notlar

1 Fahri Çoker, Seyfettin Gürsel ve diğerleri, "Cumhuriyet Meclislerinin Anatomisi", **Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi,** Cilt 10, s. 2671-2682.

2 **Akis,** 12 Ekim 1957.

3 İstanbul İşçi Sendikaları Birliği. **1952-1953 Devresi 9 Aylık Faaliyet Raporu**. İstanbul: 1953.

4 İstanbul İşçi Sendikaları Birliği. **1953-1954 Devresi 14 Aylık Faaliyet Raporu**. İstanbul: Faik Baran Matbaası, 1954, s. 10.

5 TÜRK-İŞ, **TÜRK-İŞ Mümessiller Heyeti Zabıt ve Raporları (14,-15-16.4.1958),** Ankara: Babaoğul Matbaası, 1958, s. 42.

6 Kemal Sülker, **Sendikacılar ve Politika.** İstanbul: May Yayınları, 1975. s. 127.

7 **Akis,** 12 Ekim 1957.

8 Milletvekilleri hakkındaki bilgiler Türkiye Büyük Millet Meclisi Albümü 1920-1991, Ankara 1994 ve TBMM Genel Sekreterliği Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü'nde bulunan TBMM Üyelerinin Tercümei Hal Kağıtları ile Türkiye Sendikacılık Ansiklopedisinden derlenmiştir.

9 **İşçinin Sesi** (İzmir), 31 Temmuz 1948, 17 Haziran 1949.

10 Abidin Tekön, **T.B.M.M. Azasının Tercümeihal Kağıdı Örneği,** Sayı 1730, TBMM Genel Sekreterliği Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü.

11 **Hürbilek,** Sayı 93, 28 Nisan 1950, s. 4. Ancak Topçu İİSB'nin sesini duyurmaktan imtina ettiğini belirterek İİSB yönetiminden istifa eder. Hakan Koçak, **Paşabahçe Semtinde İşçi Sınıfının Oluşumu Cam İşçi Hareketinin Gelişimi ve Yönelimleri,** Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009, s. 136.

12 Hakan Koçak, 2009, s. 132.

13 Rebi Barkın, "İşçi sendikaları ve işçilerin teşkilatlanması hakkında rapor", Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreterliğine, Ankara: 12.9.1949, s. 9, **BCA CHPK 490.01.1439.8.1.**

14 Hakan Koçak, 2009, s. 201.

15 **Hürbilek,** Sayı 77, 2 Aralık 1949.

16 Ankara Basın Teknisyenleri Sendikası Genel Sekreteri Ahmet Topçu'nun açıklamalarına sert bir dille yanıt verdi. **Hürbilek,** Sayı 79, 16 Aralık 1949; İsmail Teber, "Ahmet Topçuya Son Cevabım", **Hürbilek,** Sayı 83, 27 Ocak 1950; "Grev mevzuunda A. Topçunun cevabı", Hürbilek, Sayı 84, 24 Şubat 1950. Paşabahçe cam işçilerini konu alan doktora tezinde Hakan Koçak, Topçu'nun bu görüşleri için haklı olarak Marksist bir devlet analizini andırıyor demektedir. Koçak, 2009, s. 201.

17 **Hürbilek,** Sayı 77, 2 Aralık 1949.

18 Fehmi Yazıcı, **Sendika ve Grev Hürriyeti,** İşçi Kitapları Serisi-1. Berksoy Basımevi, 1950, s. 38.

19 **Yüksek Adalet Divanı Kararları,** İstanbul-Yassıada 14 Ekim 1960-15 Eylül 1961. İstanbul: Kabalcı yayınları (aynen basım), 2007.s. 378.

20 Cumhuriyet Halk Partisi (1950). **İstanbul Milletvekili Adayları Hal Tercümeleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi Albümü (TBMM) 1920-1991,** Ankara 1994, s. 158.

21 TBMM, **Türkiye Büyük Millet Meclisi Albümü 1920-1991.** Ankara.1994; Hürbilek, Sayı 93, 28 Nisan 1950, s. 4.

22 İsmail İnan'a ait **Temsilciler Meclisi Hal Tercümesi Örneği,** No, 143, TBMM Genel Sekreterliği Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü; Hürbilek, Sayı 93, 28 Nisan 1950, s. 4.

23 Mahmut Yüksel'e ait **TBMM Azasının Tercümeihal Kağıdı Örneği,** No: 2356, , TBMM Genel Sekreterliği Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü

24 **Türkiye Sendikacılık Ansiklopedisi (TSA),** Cilt 3, Kültür Bakanlığı-Tarih Vakfı Ortak Yayını, İstanbul: 1998, s. 544.

25 TSA, Cilt 2, s. 305-306.

26 TSA, Cilt 2, s. 264-265; **Yüksek Adalet Divanı Kararları,** s. 119.

27 Rüştü Güneri'ye ait **TBMM Azasının Tercümeihal Kağıdı Örneği,** No: 2342, , TBMM Genel Sekreterliği Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü

28 TSA, Cilt 1, s. 516.

29 Sargın, **TİP'li Yıllar,** Cilt 2, s. 1094, 1098.

L20 Emek Zirvesi Fransa'da Yapıldı

3-4 Kasım 2011 günlerinde Cannes'da gerçekleştirilen G20 Zirvesinin bir parçası olarak en büyük ekonomiye sahip 20 ülkenin sendika liderleri hükümet ve devlet başkanlarına küresel krizden çıkış reçetesini sunmak amacıyla L20 Emek Zirvesi adı altında bir araya geldi.

TÜRK-İŞ'in G20 Zirvesine katılan Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'a ilettiği ve L20 bildirisinde ekonomik büyümenin her ülkede yavaşladığı, Euro bölgesindeki büyük ekonomilerin GSYH'lerinde gerilemenin devam edeceği belirtildi. Ekonomik büyümenin daha hızlı olduğu yükselen ve gelişmekte olan ekonomilerin ise bir yavaşlama sürecinde oldukları ifade edildi. Mali piyasaların büyümenin başarısızlığa uğraması nedeniyle panik halinde olduğu ve kısa vadeli kamu fonlarında kesintiye gitmenin yalnızca büyümeyi daha fazla baskılayacağı ve birçok G20 ekonomisini yıkıcı iktisadi, sosyal ve siyasi sonuçları olan yeni bir resesyon ile karşı karşıya bırakacağı vurgulandı.

Bildiride, işsizliğin toparlanmanın önündeki en büyük tehlike olduğu, işsizlik rakamlarının 2015 yılına kadar kriz öncesindeki seviyesine inmesi için her yıl 21 milyon kişinin istihdam edilmesi gerektiği belirtildi. Yavaşlayan büyüme, artan işsizlik ve çoğu G20 ülkesinde giderek artan gelir adaletsizliğinin krize öncülük ettiği, bu durumun büyük sosyal patlamalara ve siyasi istikrarsızlıklara neden olabileceği ifade edildi. Bu çerçevede, Cannes'daki G20 Liderlerinden yalnızca mali piyasalara değil, istihdam güvencesi olmayanlara ve ücretleri baskı altında olan çalışlara ve ailelerine de güven mesajları vermesi istendi.

Atalay Katıldı

Türkiye çalışanlarını temsilen L20 Zirvesine, TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ergün Atalay katıldı. Atalay, söz konusu toplantılara ilişkin yaptığı değerlendirmede L20 Emek Zirvesi ve B20 İşveren Zirvesinin, G20 sürecinin bir parçası haline geldiğini ve bunun küresel düzeyde sosyal diyalogun tesis edilmesi yolunda önemli bir adım olduğunu söyledi. Dünya ekonomisi için tehlikenin devam ettiğini ve yeni krizlerin yaşanabileceğini ifade etti. G20 Zirvesinin başta işsizlik sorununa çözüm bulmak olmak üzere gerekli önlemleri almaması durumunda yeni kriz riskinin giderilemeyeceğini belirten Atalay, kriz öncesi 200 milyon olan küresel işsiz sayısının kriz sonrası 27 milyon arttığını ifade etti. Daha önceki G20 Zirvelerinde sendikal hareket olarak krize çözüm bulma görevinin IMF'ye verilmesini eleştirdiklerini ve gelinen noktada bu eleştirinin ne kadar haklı bir eleştiri olduğunun görüldüğünü ifade eden Atalay, IMF ile bağlarını kriz öncesi koparmasının Türkiye'yi bir faciadan kurtardığını söyledi.

Küresel düzeyde ekonomik iyileşmenin önündeki en büyük engelin işsizlik olduğuna dikkat çeken Atalay, ILO ve OECD verilerine göre 2015 yılında işsizliğin kriz öncesi duruma gelebilmesi için her yıl en az 21 milyon yeni iş olanağına ihtiyaç olduğunu belirtti. Ucuz işgücü, güvencesiz çalıştırma, işçi hak ve özgürlüklerinin kısıtlanması yoluyla elde edilen ekonomik büyümenin insani yanının olmadığını, dolayısıyla bir anlam ifade etmediğini vurguladı. Atalay, uluslararası sendikal hareketin G20 Zirvesinden beklentilerini şöyle özetledi:

"Pittsburgh'da verilen sözlerin yerine getirilmesi ve iyileşmenin merkezine istihdamın yerleştirilmesi, sosyal ortaklık ve toplu sözleşme kurumlarının güçlendirilmesi, pazarlıkla belirlenmiş yasal asgari ücretin tesis edilmesi, düşük gelirlilere gelir desteği yoluyla ücret adaletsizliğinin giderilmesi, gençlerin istihdamına yönelik özel programlar, kapsayıcı sosyal koruma ve mali işlemlerden vergi alınması."

Atalay, ücret kesintilerinin, kamu hizmetlerinde kalitenin düşürülmesinin, sosyal hak kısıtlamalarının ve sendikal hakları hiçe saymanın krizin çözümü anlamında bir yarar getirmediğini bunun başta Yunanistan olmak üzere krizi ağır geçiren tüm ülkelerin uygulamalarında görüldüğünü ifade etti. Önümüzdeki günlerde yasalaşması beklenen, sendikal yaşamı yeniden şekillendirecek olan "Toplu İş İlişkileri Kanunun" sendikal hak ve özgürlükleri geliştirmesi gerektiğini belirten Atalay, "İşçi ve sendikadan korkmayan bir düzenleme istiyoruz" dedi.

L20 Emek Zirvesinde bir araya gelen sendika liderleri, G20 zirvesine katılan Devlet ve Hükümet başkanlarının yanı sıra BM Genel Sekreteri Ban Ki Moon, Avrupa Komisyonu Başkanı Jose Manuel Barroso, ILO Genel Direktörü Juan Somavia, OECD Genel Sekreteri Angel Gurria, Dünya Ticaret Örgütü Genel Direktörü Pascal Lamy, IMF İdare Direktörü Christine Lagarde, Dün-

Uğraş GÖK
intdept@turkis.org.tr

ya Bankası Başkanı Robert Zoellick gibi küresel ekonomiye yön veren kişilerle çeşitli toplantılar yaptı. Söz konusu toplantılarda uluslararası sendikal hareket, küresel kriz ve insanların yaşam koşullarını belirleyecek yeni ekonomi politikaları konusunda görüş ve taleplerini aktardı.

Küresel sendikal hareket, Cannes G20 Zirvesi çerçevesinde, B20 adı altında toplanan gelişmiş 20 ülkenin işveren örgütleri ile de bir araya gelerek ortak bir açıklama yaptı. Açıklamada, B20 ve L20'nin dünya ekonomisinin içinde bulunduğu vahim durumdan derin bir endişe duyduğu, işsizlik ve belirsizlik dışında bir gelişme vaat etmeyen küresel piyasa istikrasızlığıyla karşı karşıya olduğu ifade edildi. Bu nedenle, G20 gündemine sosyal konuların dahil edilmesini talep eden açıklamada, işsizliği ve küresel ekonomiye güvenmeyen insanların kaygılarını azaltmaları ve sosyal konuları öncelikli gündem maddesi haline getirmeleri için G20 Liderlerine çağrıda bulunuldu. Bu noktada, Uluslararası İşveren Örgütü, Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün katkılarının dikkate alınması istendi.

Açıklamada, ülkelerin istihdamın korunması ve geliştirilmesi için çaba sarf ettikleri, ancak büyümenin çoğu G20 ülkesinde azaldığı ve işsizliğin daha kötü bir hal aldığı belirtilerek işletme ve yeni iş olanakları yaratılmasına öncelik verilmesi talep edildi.

Gençlerin durumuna özel olarak değinen açıklamada, mesleki eğitim olanakları ve istihdam edilebilirliğin geliştirilmesi için daha fazla gayret gösterilmesi istendi. Genç istihdamı, girişimcilik, işlerin çevre ile uyumlu hale getirilmesi, kayıtdışı ekonomiye karşı mücadele, gibi konulara dikkat çekildi.

İş ve emek dünyası temsilcilerinin, sosyal korumanın tesisi ve güçlendirilmesi noktasında güçlü ortak ilkeler temelinde çıkar birliği içinde oldukları ifade edildi. Çalışma yaşamında temel hakların ve ilkelerin uygulanmasının hükümetlerin sorumluluğunda olduğu vurgulanan açıklamada, somut gelişmeler sağlanması amacıyla 1998'de yayımlanan Çalışmaya İlişkin Temel Haklar ve İlkeler Bildirisine ve ILO'nun ilgili diğer araçlarına işaret edildi.

Temel Ekonomik Büyüklükler (2012 Yılı)

Enis BAĞDADİOĞLU

TÜRK-İŞ Araştırma Müdür Yardımcısı
enisbagdadioglu@gmail.com

TÜRK-İŞ 21. Olağan Genel Kurulu'na sunulan Çalışma Raporu'nun "Ekonomik ve Sosyal Alandaki Gelişmeler" bölümünde yer alan değerlendirmede, ülkede uygulanan sosyo-ekonomik politikalarda köklü değişim yapılması gereğine vurgu yapılmıştı.[1]

Dünya ekonomisinde yaşanan belirsizliklerin gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeleri doğrudan etkilediği, ülkeler arasındaki ayrışmanın giderek artığı bir ortamda, Türkiye'de 2012 yılı için öngörülen temel ekonomik büyüklükler önem taşımaktadır.

Türkiye'nin sorunları yapısaldır ve kökeni geçmişe dayanmaktadır. Yaşanan ekonomik ve sosyal krizler sadece bugünün sorunu değildir. Bir anlamda, günümüze gelen neoliberal politikaların yarattığı bir sonuçtur. Ülkemiz uygulamalarının da ortaya çıkardığı gibi, anılan politikaların geçerli olduğu ekonomilerde birikim, kalıcı büyüme, yapısal değişme, insani gelişim, istihdam, sanayileşme, teknolojik dönüşüm, adil gelir dağılımı, sosyal adalet, ekonomik bağımsızlık gibi temel ve orta uzun döneme dönük hedefler göz ardı edilmektedir.

2012-2014 arasını kapsayan Orta Vadeli program (OVP),[2] ulusal ekonominin kısa-orta dönemde makro dengelerini özetleyen ana stratejik metindir. OVM'de öngörülen makro ekonomik göstergeler başta ücretli çalışanlar olarak bütün kesimlerin yaşama koşullarını etkilediğinden önem kazanmaktadır.

OVM kapsamında hazırlanan 2012 Yılı Programı'nda[3] yer alan bazı hedefler uygulamalarda hemen karşılık bulmuştur. Programda yer verilen "asgari ücretin 2012 yılı Ocak ve Temmuz aylarında yüzde 3 oranında artırılması" öngörüsü,[4] asgari ücretin yeniden belirlenmesi çalışmalarında etkili kılınmak istenmiştir. Benzer şekilde Programda ye alan ve çalışanların yaşama koşullarını doğrudan belirleyen ele geçen ücretlerdeki 2011 yılı gelişmeleri, 2012'de uygulanacak (sürdürülecek) politikaların da izini yansıtmaktadır.

OVM'de öngörülen 2012 yılı temel hedefleri 2011 yılı gerçekleşme tahminiyle birlikte tabloda yer almaktadır.

Ekonomilerin uzun dönem büyüme performansları önem taşımaktadır. Sürdürülebilir büyüme hızlarının sağlanması, uygulanan ekonomik politikaların kendi dinamikleri içinde bir takım faktörlerin etkileşimiyle gerçekleşmekte, sermaye ve işgücü artışı büyümenin itici gücü olmaktadır. 2012 yılı için gayrisafi yurtiçi hasılada büyüme hızının yavaşlayacağı ve yüzde 4,0 olacağı öngörülmektedir.

2012 yılında, toplam tüketim ve toplam sabit sermaye yatırımında bir önceki yıla göre yavaşlama öngörülmektedir. Uygulana gelen ekonomik politika çerçevesinde kamunun üretimden çekilmesi sonucu kamu sabit sermaye yatırımlarının payı giderek azalmaktadır. Özel kesim sabit sermaye yatırımları ise tüm beklentilere, teşviklere ve kredilere rağmen istenilen düzeyde değildir.

Bu durum, çalışanların satın alma gücünü geriletecek politikaların uygulanacağı anlamını taşımakta, diğer yandan özellikle işgücü piyasasında sıkıntılar olacağını ve istihdamda önemli bir artış yaşanmayacağını göstermektedir.

Nüfusun yıl ortalaması olarak 935 bin kişi artacağı 2012 yılında, işgücüne katılma ve istihdam oranında önemli bir değişiklik öngörülmemesine karşın, istihdamda 332 bin kişilik artış hedeflenmekte ve böylece işsizlik oranının yüzde 10,4 düzeyinde kalacağı beklenmektedir. Diğer bir ifadeyle, istihdam yaratma ve işsizlikle mücadele sorununa OVP ile yeni ve farklı bir politika uygulaması söz konusu değildir.

Türkiye'nin ihracatı, yaşanan küresel krizle birlikte dünyada görülen durgunluğa bağlı olarak gerilemenin ardından 2011 yılında yeniden yükselerek kriz öncesi düzeye gelmiştir. Türkiye'nin ithal ikameci politikaların yerine dışa açılmacı politikalar izlemesi ve dış ticaretin serbestleşmesi ile birlikte ön plan çıkan/çıkarılan ihracat verilerinde 2011 yılı itibariyle 134,8 milyar dolar tutarının yakalanması olumlu bir gelişmedir. Ancak dış ticaretin ithalat ayağına bakıldığında aynı yıl itibariyle ülke-

nin ithalat tutarı 236,9 milyar dolar olarak tahmin edilmektedir. Dış ticaret dengesi anılan yıl 102,1 milyar dolar açık verecektir. 2012 yılında ihracat ve ithalatta artış öngörülmekte ve fakat dış ticaret dengesi yine 100 milyar doların üzerinde olacaktır.

Türkiye ekonomisi belirsizliklerin öngörüldüğü 2012 yılında yaşanacak bir krizden en fazla dış ticaret kanalıyla etkilenecektir. Küresel finans krizi sonrası Türkiye'ye uluslararası sermaye gelmesi için uygulanacak politikalar önem kazanmaktadır. Ulusal tasarrufların artırılması yerine yurtdışı kaynaklara dayanan bir büyüme anlayışı, dış kaynak imkanlarındaki daralmaya bağlı olarak büyümenin finansmanını da zorlaştıracaktır.

Türkiye ekonomisinin en önemli kırılgan noktası cari işlemler açığıdır Yapılan çalışmalar cari işlemlerdeki açığın nihai olarak yurtiçinde yerli üretimi olumsuz etkilediğini ve istihdamı gerilettiğini, işsizlik oranlarının yükseldiğini ortaya koymuştur. Cari işlemler dengesi 2011 yılında olduğu gibi –biraz gerilese de- 2012 yılında yine açık vermektedir. 2012 yılında Türkiye'nin cari açığı 65,4 milyar dolar olacaktır ve aynı yıl itibariyle mili gelirin yüzde 8,0'ine ulaşacaktır.

2000'li yıllarda temel doğrultusu fazla değişmeden uygulanan ekonomik politikaya yönelik temel övgü konularından birisi enflasyon hızının orta dönemde tek haneli rakamlara düşürülebilmiş olması olmuştur. Ancak OVP'de 2011 yılı için tüketici fiyatları endeksinde yılsonu değişimi için öngörülen yüzde 7,8 oranındaki tahmin yüzde 10,45 olarak gerçekleşmiştir. Bu durumda 2012 için öngörülen yüzde 5,2'lik hedefin gerçekleştirilmesi pek olası gözükmemektedir. Öngörülen enflasyona bağlı olarak belirlenen ücret zamlarında, gerçekleşen enflasyon farkı düzeltmesi yapılmadığında çalışanların satın alma gücü gerilemekte ve yaşama koşulları daha da bozulmaktadır.

Tablo 1: Temel Ekonomik Büyüklükler

	2011	2012
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	1.281	1.426
GSYH (Milyar Dolar, Cari Fiyatlarla)	766	822
Kişi Başına Milli Gelir (GSYH, Dolar)	10.363	10.973
GSYH Büyümesi (1)	7,5	4,0
Toplam Tüketim (1)	6,2	3,0
Kamu	6,5	3,1
Özel	6,1	3,0
Toplam Sabit Sermaye Yatırımı (1)	19,3	6,2
Kamu	7,7	-0,6
Özel	22,3	7,7
Nüfus (Yıl Ortası, Bin Kişi)	73.950	74.885
İşgücüne Katılma Oranı (%)	49,9	49,7
İstihdam Düzeyi (Bin Kişi)	23.925	24.257
İstihdam Oranı (%)	44,7	44,5
İşsizlik Oranı (%)	10,5	10,4
İhracat (FOB) (Milyar Dolar)	134,8	148,5
İthalat (CIF) (Milyar Dolar)	236,9	248,7
Dış Ticaret Dengesi (Milyar Dolar)	-102,1	-100,2
İhracat / İthalat (%)	56,9	59,7
Cari İşlemler Dengesi (Milyar Dolar)	-71,7	-65,4
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-9,4	-8,0
GSYH Deflatörü	8,0	7,0
TÜFE Yıl Sonu % Değişme (Tahmin) (2)	7,8	5,2

Kaynak: Orta Vadeli Program (2012-2014)
(1) Sabit fiyatlarla yüzde değişimi göstermektedir.
(2) 2012 yılı rakamı TCMB Enflasyon Raporu 2011-III'te yer alan tahmindir.

Ülkenin gerçekleriyle uyumlu, kalkınma hedef ve politikalarıyla donatılmış bir programa ihtiyaç bulunmaktadır. Şimdiye kadar uygulanan ekonomik politikalar esas itibariyle çalışanların fedakarlığını esas almış, bu yaklaşım hak ve çıkar kayıplarını da beraberinde getirmiştir. Geçmiş dönemde çalışanlara bir dizi yanlışlıklar ve haksızlık yapılmıştır. Görünen odur ki bu yapı 2012 ve izleyen yıllarda da sürdürülmek istenmektedir. Aslında bu yapıyı sürdürmeye çalışmak, çalışanların yaşama ve çalışma koşullarını daha da geriletmek anlamındadır.

Ekonomik açıdan ülkenin önünde bulunan iki alternatiften, halen sürdürülmekte olan uluslararası ekonomik program yerine ülkenin gerçekleriyle uyumlu kalkınma hedef ve politikalarıyla donatılmış bir program temel olmalıdır. İnsana öncelik veren ekonomik ve sosyal politikaların benimsenmesi ve ülkede uygulanması gündemin öncelikli konusudur.

Notlar

1 TÜRK-İŞ 21. Olağan Genel Kurul Çalışma Raporu, Ankara, 2011, s.213.

2 13 Ekim 2011 günlü ve 28083 mükerrer sayılı Resmi Gazete.

3 30 Ekim 2011 günlü ve 28100 mükerrer sayılı Resmi Gazete.

4 2012 Yılı Programı, s. 73.

SGK SMS İle Bilgi Verecek

Sosyal güvenlik kurumu sigortalılar ile emekli dul ve yetimlere SMS ile ücretsiz bilgi verecek. Kurum 2012 yılında GMS numaralarını kuruma online olarak ya da doğrudan bildirenlere;

Şahıs ödemeleri, çölyak ödemeleri, 4a sigortalı tescil, 4b sigortalı tescil, 4c sigortalı tescil, 4a sigortalı işten ayrılış, 4b sigortalı işten ayrılış, 4c sigortalı işten ayrılış, 4a toptan ödeme, 4b toptan ödeme, 4b aylık bağlama, 4a geçici iş göremezlik, 4b geçici iş göremezlik, 4a emzirme yardımı ödemesi, 4b emzirme yardımı ödemesi, 4a hizmet borçlanmaları, 4a emekli ödemeleri, 4a cenaze ödemeleri konularında SMS ile hizmet verecek. Bu hizmetten yararlanmak isteyen sigortalılar ile emekli dul ve yetimler "http://app2.sgk.gov.tr/IletişimBilgileriSorgula.jsp" adresinden gsm numaralarını kuruma bildirecek.

İlaçlar İçin Cepten Daha Fazla Para Ödenecek

TBMM'nde kabul edilen ve onaylanmak üzere Cumhurbaşkanına gönderilen "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla" sigortalılar, emekliler bunların geçindirmekle yükümlü oldukları aile bireyleri ile dul ve yetimler, hekimler tarafından yazılacak reçetelerdeki ilaçları, ödemekte oldukları yüzde 10 ile 20 oranındaki katılıp payına ek olarak, ayrıca 3 kutuya kadar ilaç yazılı her reçete için 3 lira, 3 kutudan fazla her bir ilaç için-de 1 lira daha ödeyerek alabilecek.

Örneğin hastalığı nedeniyle hekime başvuran hastaya 5 kutu ilaç yazıldığını ve ilaçların bedelinin 30 lira olduğunu varsayarsak, sigortalı hasta, muayene katılım payı dışında, ilaçlarını 6 lira ödeyerek alabilmekteydi. Yürürlüğe konan yeni yasa ile ilaçlarını 11 lira ödeyerek alabilecek.

Yeni yasa düşük gelir grubundaki sigortalılar ile emekli dul ve yetimleri olumsuz etkileyecek, tedavilerini zorlaştıracak.

Yönetim Kurulu Baypas Edildi

Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulu personel atamasında tümüyle devre dışı kaldı. Sosyal Güvenlik Kurumu Yasası ile Genel Müdürlükler ile Strateji Geliştirme Başkanlığı bünyesindeki daire başkanları, insan kaynakları, Destek Hizmetleri Daire başkanları ile Sosyal Güvenlik İl Müdürleri Kurum Başkanının önerisi üzerine Yönetim Kurulu Kararı ile atanırken, "Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname" Yönetim Kurulunun bu yetkisini kaldırdı. Yapılan bu düzenleme Kurumun özerk yönetim yapısını ortadan kaldırdı. Sadece yasada yazılı bir metin olarak kaldı.

Çok daha önemlisi, personel atamalarında bilgi ve beceriden çok siyasi tercihlerin dikkate alınacağı endişesi kurum çalışanlarını da, kurumun sosyal taraflarını da rahatsız etti.

Celal TOZAN
celaltozan@hotmail.com

Yılbaşından İtibaren GSS Zorunlu

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası ile ülkemizde uygulanmasına başlanılan Genel Sağlık Sigortasının zorunlu uygulanmasına en son 01.01.2011 tarihinde başlanacaktı. Ancak, 12 Haziran 2011 günü genel seçimlerin yapılacak olması nedeniyle Genel Sağlık Sigortasının zorunlu uygulaması bir kez daha ertelenmiş, 01.01.2012 tarihine bırakılmıştı.

01.01.2012 tarihinden itibaren Genel Sağlık Sigortasının zorunlu uygulaması başladı. Çalışmayan, sosyal güvenlik kurumlarından gelir aylık almayan, isteğe bağlı sigortaya devam etmeyen ülkede yaşayan herkes, vatansız sığınmacılar ile, mütekabiliyet esasına dayalı olarak oturma izni almış yabancı uyruklular dahil Genel Sağlık Sigortalısı olarak Kurum tarafından resen tescilleri yapılacak. Sigortalılar ile emeklilerin 18 yaşını doldurmuş okumayan, çalışmayan kız ve erkek çocuklarının da Genel Sağlık Sigortalısı olarak Kurum tarafından resen tescil edilecek.

18 yaşını 1.10.2008 tarihinden önce doldurmuş kız çocuklarının evlenmedikçe, çalışmadıkça ebeveynin sağlık sigortasından yararlanma hakları devam edecek. Ekim 2008 ayından sonra 18 yaşını doldurmuş kız ve erkek çocuklardan orta öğrenime devam edenler, 20 yaşını doldurdukları tarihten sonra yüksek öğrenime devam etmezler ise Genel Sağlık Sigortalısı olarak Kurum tarafından resen tescilleri yapılacak.

Yüksek öğrenime devam edenlerin ise 25 yaşlarına kadar Genel Sağlık Sigortalısı olarak tescilleri öğrenim gördükleri okullar tarafından yaptırılarak primleri bu okullarca ödenecek.

Genel Sağlık Sigortası primi, gelir testi sonrasında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca belirlenen gelirin yüzde 12'si tutarında olacak.

Kurum tarafından genel sağlık sigortalısı olarak resen tescili yapılacak olanlar 01.01.2012 tarihinden itibaren bir ay içinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına başvurarak prim ödeyecekleri gelirlerini tespit ettirecek.

Bir ay içinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına başvurup gelir testi yaptırmayanlar asgari ücretin iki katı kazanç üzerinden prim ödeyecek.

65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler, İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre şeref aylığı alan kişiler, Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler, Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu hükümlerine göre korunma, bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden ücretsiz faydalanan kişiler, harp malullüğü aylığı alanlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamında aylık alanlar, Köy Kanununa göre aylık alan kişiler, Dünya Olimpiyat ve Avrupa Şampiyonluğu Kazanmış Sporculara ve Bunların Ailelerine Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık alan kişiler, Genel Sağlık Sigortalısı olarak ayrıca tescil edilmelerine gerek kalmadan sağlık yardımlarından yararlanacak.

Özel Sektörde Kısmi Süreli Çalışanlar GSS Primi Ödeyecek

1 Ocak 2012 tarihinden itibaren Genel Sağlık Sigortasının zorunlu uygulamasına başlandığından, özel sektörde kısmi süreli çalıştığı halde, ay içinde çalışmadığı günler için prim ödemeyen işçi, 2012 yılından itibaren ay içinde primlerinin ödenmediği sürelerin genel sağlık sigortası primini kendisi ödeyecek.

Kamuda kısmi süreli çalışan işçilerin çalışmadıkları sürelere ait Genel Sağlık Sigortası primini işverenleri öderken, özel sektörde çalışan işçiler ay içindeki eksik günlere ilişkin Genel Sağlık Sigortası primlerini gelir testi sonucu belirlenecek kazançları üzerinden kendileri ödeyecek. Ay içinde çalışmadıkları günlerin primlerini ödemeyen işçi Genel Sağlık Sigortasından yararlanamayacak ve ödenmeyen primler Kurum tarafından resen tahsil edilecek.

Yoksulluğu kabul edilen işçinin bu sürelere ilişkin primini devlet ödeyecek.

Kamu veya özel sektörde çalışan sigortalı işçiler bir ayı geçen ücretsiz izin kullanmaları halinde bir aydan sonraki sürelerin Genel Sağlık Sigortası primlerini de kendileri ödeyecek.

Ölüm Sigortası

Barış İYİAYDIN
TÜRK-İŞ Uzman Yardımcısı
barisiyiaydin@turkis.org.tr

Sosyal güvenlik hukukunda yer alan ölüm sigortası aileyi esas almaktadır. Zira ne zaman ve nerede karşılaşılacağı belli olmayan ölüm, ailenin gelir getiren bireyinin ya da bireylerinden birinin başına gelebilir. Bu sebeple ailenin geliri, yaşamsal giderleri karşılamayacak duruma düşeceği gibi tamamen ortadan da kalkabilir. Ölüm sigortası, ölen sigortalının hak sahiplerinin böyle bir durumla karşılaşmaması için oluşturulan bir sosyal sigorta koludur.

Sosyal güvenlik hukukunda ölüm sigortasından sağlanan iki yardım vardır. Bunlardan ilki sigortalının iş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle ölmesinden dolayı bağlanan ölüm geliri, ikincisi sigortalının iş kazası ve meslek hastalığı dışında bir nedenle ölmesinden dolayı hak sahiplerine bağlanan ölüm aylığıdır.

01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı yasa ile birlikte ölüm aylığına hak kazanma koşullarında değişiklik yapılmıştır. Sosyal güvenlik hukukunun önemli bir ilkesi, her uyuşmazlığın dayandığı işlem ve olayların meydana geldiği tarihte, yürürlükte olan yasal kurallara göre çözümlenmesi gerektiğidir. Bu ilkeden yola çıkarak çalışmamızda, 5510 sayılı yasanın yürürlüğe girmesinden önce ve sonra ölen sigortalı hak sahiplerinin ölüm aylığı talep şartlarını inceleyeceğiz.

Ölüm Aylığı

Hak sahiplerinin ölüm aylığı talebinde bulunabilmeleri için sigortalı hayatta iken Kanunda belirtilen şartları yerine getirmiş olması gerekir. Bu şartların en önemlisi, sigortalılık süresi ve prim ödeme gün sayısıdır. Sigortalılık süresi ilk defa sigortalı olarak çalışmaya başlanılan tarih ile ölüm aylığı için yapılan başvuru tarihi arasındaki süredir. Prim gün sayısı ise sigortalı olarak çalıştığı dönemde adına yatırılan yaşlılık, malullük ve ölüm sigorta primleridir.

Sigortalı, yaşlılık, malullük ya da vazife malullüğü aylığı alırken ölmüşse veya bu aylıklardan birini almak için başvuruda bulunmuş, ancak işlemleri tamamlanmadan ölmüşse, hak sahiplerine doğrudan ölüm aylığı bağlanır. Ayrıca bu aylıklardan birini almaktayken, sigortalı olarak çalışmaya başlamasından dolayı aylığı kesilen sigortalı ölürse bu durumda yine hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanır.

Sigortalı yukarıda bahsedilen aylıklardan birine hak kazanmamışsa, ölümü halinde hak sahiplerinin talepte bulunması için Kanunda belirtilen ölüm aylığı şartlarını yerine getirmiş olması gerekir.

Söz konusu şartlar 4a(SSK) kapsamında olan sigortalının ölüm tarihine göre değişiklik göstermektedir. Sigortalı 01.10.2008 tarihinden önce ölmüşse hak sahiplerine mülga 506 sayılı Kanun hükümlerine göre, bu tarihten sonra ölmüşse 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre ölüm aylığı bağlanır.

01.10.2008 Tarihinden Önce;

Sigortalı 01.10.2008 tarihinden önce ölmüşse, 5 yıl sigortalılık süresi ve 900 prim gün sayısı şartını yerine getirmiş olması halinde hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanır. Eğer prim gün sayısı eksikse hak sahipleri hizmet borçlanması yaparak eksik günleri tamamlayabilir.

01.10.2008 Tarihinden Sonra;

5510 sayılı Kanun yürürlüğe girdikten sonra ölen 4a(SSK) kapsamında çalışan sigortalıların hak sahipleri iki ayrı şekilde ölüm aylığı talebinde bulunur.

a) Sigortalılık süresi aranmaksızın, 1800 prim gün sayısını yerine getiren sigortalıların hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanır. Bu şartı yerine getirerek başvuru yapacak olanlar, prim gün sayısı eksikse bu süreyi hizmet borçlanması yaparak tamamlayabilir.

b) 5 yıl sigortalılık süresi ve 900 prim gün sayısını yerine getiren sigortalının hak sahipleri ölüm aylığı talebinde bulunabilir. Ancak bu hak sahipleri eğer günleri eksikse hizmet borçlanması yapma hakkına sahip değildir.

Örnek: Sigortalının 6 yıl sigortalılık süresi ve 850 prim gün sayısı bulunmaktadır. Hak sahiplerinin Kanunda belirtilen 1800 prim gün

sayısını tamamlamak için askerlik borçlanması yapması gerekir. Ancak askerlik süresi 600 gün olduğu için daha fazla süre borçlanamadıklarından ikinci seçenek olan 5 yıl sigortalılık süresi ve 900 prim gün sayısı üzerinden talepte bulunmak istemişlerdir. Ancak bu seçenekte hizmet borçlanması yapılmadığı için ölüm aylığı talebinde bulunamamışlardır.

Örnek: 05.05.2011 tarihinde vefat eden sigortalının 8 yıl sigortalılık süresi ve 899 gün prim ödemesi olduğu tespit edilmiştir. 5510 sayılı Kanunda belirtilen hükümlere göre sigortalı en az 900 gün prim ödeme şartını yerine getirmediğinden ve aynı yasa hükümlerine göre hak sahiplerinin hizmet borçlanması yapma hakkı olmadığından ölüm aylığı bağlanmaz.

Hak Sahiplerine İlişkin Koşullar

5510 sayılı Kanunun 20 ve 34'ncü maddelerine göre kendilerine ölüm sigortası yardımı yapılacak ve aylık bağlanacak olanlar, ölen sigortalının eşi, çocukları ve anne babasıdır.

Eşe Aylık Bağlama Şartları

Dul kalan eşe sigortalı ile yasal olarak evli olması halinde ölüm aylığı bağlanır. Dini nikahla evlenen ya da herhangi bir evlilik bağı olmadan birlikte yaşayan eşlere ölüm aylığı bağlanmaz. Dul eşin evlenmesi halinde bağlanan aylık kesilir. Eşin sigortalı olarak çalışması ya da sosyal güvenlik kurumlarından gelir alması, aylık bağlanmasını etkilemez ancak aylığın oranını düşürür.

Çocuklara Aylık Bağlama Şartları

"Sigortalı tarafından evlat edinilmiş, tanınmış veya soybağı düzeltilmiş veya babalığı hükme bağlanmış çocukları ile sigortalının ölümünden sonra doğan çocukları, bağlanacak aylıktan kanunda belirtilen esaslara göre yararlanırlar."[1]

Çocukların ölüm aylığına hak kazanmaları için 5510 sayılı Kanuna göre veya yabancı bir ülke mevzuatına göre çalışmaması ya da kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmaması gerekir. Ancak çocukların 5510 sayılı Kanunun 5'nci maddesinin birinci fıkrasının (a),[2] (b)[3] ve (e)[4] bendine göre çalışmaları, ölüm aylığının bağlanmasına engel değildir. Bütün çocuklar ölüm aylığına hak kazanabilmek için bu şartları yerine getirmek zorundadır. Ancak ölüm aylığının bağlanmasında kız, erkek ve malul çocukları arasında bazı farklılıklar mevcuttur.

Erkek Çocuklar

Erkek çocuklar, öğrenci olmamaları halinde 18 yaşına kadar ölüm aylığını almaya devam ederler. Bu yaş sınırından sonra aylık doğrudan kesilir. Ancak orta öğrenimlerine devam etmeleri halinde 20, yüksek öğrenim yapmaları halinde ise 25 yaşına kadar aylık alırlar.

Kanunda belirlenen yaşı doldurmadan öğrencilikleri sona eren erkek çocukların aylıkları, öğrencilikle resmen ilişiğinin kesildiği tarihi takip eden ay başında kesilir. Öğrenciyken aylık almaya devam eden erkek çocukların evlenmesi halinde aylıkları -kız çocuklarından farklı olarak- kesilmez.

Kız Çocuklar

Genellikle kız çocuklarının ölüm aylığına hak kazanma koşulları karıştırılmaktadır. Erkek çocuklardan farklı olarak kız çocuklarında belli bir yaşa kadar öğrenci olma şartı aranmaz. Çünkü kız çocukları öğrenciliklerini tamamladıktan sonra aşağıdaki şartları taşımaları halinde ölüm aylığı almaya yaşları ne olursa olsun devam ederler.

1) Evli olmamak,
2) Sonradan boşanmış ve dul kalmış olmak,
3) Sigortalı olarak çalışmamak,
4) Sosyal güvenlik kurumundan gelir ve aylık almamak.

"Ölüm aylığı almakta olan kız çocukları evlenmeleri halinde talepte bulunurlarsa almakta oldukları gelir ve aylıklarının iki yıllık tutarı bir defaya mahsus olmak üzere evlenme ödeneği olarak peşin ödenir."[5] Evlenen kız çocuklarının gelir ve aylıkları, evlenme tarihinden sonraki ödeme dönemi başından itibaren durdurulur ve bu tarihten iki sene sonra kesilir. Kız çocuklarının aylığı kesildikten sonra diğer hak sahiplerinin gelir ve aylıklarında artış olur. Kız çocuklarının boşanması söz konusu olursa aylık tekrar bağlanır. Ancak boşanma iki yıldan önce gerçekleşirse iki yıllık sürenin dolmasının ardından aylık bağlanır.

Malul Çocuklar

Sosyal Güvenlik Kurumu sağlık kurulunca çalışma gücünü en az yüzde 60 oranında kaybettiği tespit edilen hak sahibi malul kız ve erkek çocuklar ölüm aylığına, yaşlarına, öğrencilik niteliğine ve evli olup olmamalarına bakılmaksızın hak kazanırlar. Malul çocuklarda bu şartlar aranmasa da diğer hak sahibi çocuklarda olduğu gibi ölüm aylığı talebinde bulunabilmek için 5510 sayılı Kanuna - Kanunun 5'nci maddesinin birinci fıkrasının (a,b,e) bentlerine göre çalışmaları hariç- veya yabancı bir ülke mevzuatında tabi olarak çalışmamaları gerekir.

Ana ve Baba

Ana ve babaların çocuklarının ölümünden dolayı ölüm aylığı talebinde bulunmaları,sigortalının eş ve çocuklarından artan hisse kalması halinde mümkündür. Ölüm aylığı bağlanırken öncelikle eş ve çocuklar göz önünde bulundurulur. Sigortalının dul kalan eş'i yüzde 50 oranında hak sahibiyken, çocukların her biri yüzde 25 oranında hak

sahibidir. Dul kalan eş'e sigortalı olarak çalışmaması ve çocuğu olmaması halinde yüzde 75 oranında aylık bağlanır. Çocuklar sigortalının ölümü ile anasız ve babasız kalmışsa ve kendilerinden başka hak sahibi bulunmuyorsa bağlanacak aylığın oranı yüzde 50'dir. Dul kalan eş ile birlikte iki ve daha fazla çocuk varsa hissenin tamamı doğrudan bu kişilere bağlanır. Artan hisse olmadığından ana ve babaya ölüm aylığı bağlanmaz. Ancak daha sonra durum değişikliği (evlenme, öğrenciliğin sona ermesi, sigortalı işe başlama vb.) nedeniyle artan hisse ortaya çıkarsa ana ve baba ölüm aylığı talebinde bulunmaya hak kazanır. Diğer şartlara haiz olmaları halinde ölüm aylığı hemen bağlanır. Şunu belirtmeliyiz ki 65 yaşın üzerinde olan ana ve babalar için artan hisse şartı aranmadan doğrudan aylık bağlanır. Ancak hem 65 yaş üstü hem diğer ana ve babalar için aranan ölüm aylığı şartları aynıdır.

Ana ve babada ölüm aylığı için aranan şartlar;

1) Ana ve babanın her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelir asgari ücretin net tutarından daha az olmalıdır.

Ana ve babanın herhangi bir geliri varsa ve bu gelir ilgili tarihte geçerli olan asgari ücretin net tutarından (01.07.2011-31.12.2011 tarihleri arası asgari ücret net tutarı 658,95 TL'dir) fazla ise aylık bağlanmaz. Ana ve babaya yüzde 12,5 oranında olmak üzere toplam yüzde 25 oranında aylık bağlanır. Örneğin, baba kazançlarından dolayı 800 TL yaşlılık aylığı alıyorsa, ölüm aylığına asgari ücretin net tutarından fazla geliri olduğu için hak kazanamaz. Ayrıca ana ve baba evliyse ve toplam gelirlerinin kişi başına düşen tutarı asgari ücretin net tutarının üzerindeyse ikisine de aylık bağlanmaz. (Örneğin aylık 1500 TL kira geliri olan ana ve babanın kişi başına düşen geliri asgari ücretin net tutarından fazladır.)

2) Diğer çocuklardan hak kazanılan gelir ve aylıkları hariç olmak üzere, gelir ve/veya aylık bağlanmamış olmasıdır.

Sonuç

01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanun mevcut Sosyal Güvenlik Kuruluşlarını tamamen ortadan kaldırmış ve sosyal güvenlik haklarını tek bir yasa altında toplamıştır. Dokuzuncu beş yıllık kalkınma planında bu reformun amacı adil, kolay erişilebilir, yoksulluğa karşı daha etkin bir koruma sağlayan, mali açıdan sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sistemine ulaşabilmek olarak açıklanmıştır.

Çalışmamızın konusu olan ölüm aylığına hak kazanma şartları da bu Kanun ile değişikliğe uğramıştır. Söz konusu değişiklik farklı sigorta statülerinde çalışanların aylığa hak kazanma koşullarında norm ve standart birliği sağlanmaya çalışılsa da kolay erişilmediği ve bu sebeple hak sahiplerini yoksullukla karşı karşıya bıraktığı için amacına ulaşamamıştır.

Kanun koyucu, norm ve standart birliğini sağlamak amacıyla düzenleme yaparken farklı çalışma koşullarını göz önünde bulundurmamıştır. Son yıllarda hızla artan belirli süreli çalışma, kısmi süreli çalışma ve evde çalışma modelleri ile işçiler tam zamanlı iş güvencesinden yoksun kalmış ve istihdamın sürekliliği azalmıştır. Ülkemizde sayısı 2 milyona ulaşan taşeron işçisi iş güvencesinden yoksun insan onuruna yakışmayan şartlarda çalışmaktadır. 2010 yılı SGK verilerine göre; 1 milyon 802 bin kişi mevsimlik ve 2 milyon 643 bin kişi yarı zamanlı olarak istihdam edilmektedir. Bu şekilde istihdam edilenler toplam istihdamın yüzde 20'sini oluşturmaktadır. Bu çalışanlar yılın büyük bir kısmını çalışmadan geçirmek durumundadır. Bu nedenle ölüm aylığı için şart koşulan prim gün sayısını tamamlamaları neredeyse imkansız hale gelmektedir. Çalışma koşullarını gözetmeden borçlanma hakkını kaldırmak sigortalının hak sahiplerini yoksullukla karşı karşıya bırakmak anlamına gelmektedir.

Sosyal devlet olmanın bir gereği, iktisaden zor durumda kalmış olan vatandaşların sosyal güvenlik kapsamında geçim koşullarını sağlamaktır. Bu sigorta üzerinden bağlanan gelir ya da aylıklar sosyal devlet olmanın maliyetidir. Ölen sigortalının geride kalan hak sahiplerinin gelir kaybı nedeniyle mağdur olması, sosyal devlet anlayışı ile bağdaştırılamayacağı gibi bağlanan bu gelir ve aylıkların sosyal güvenlik ekonomisi üzerinde bir yük olarak görülerek hak kazanma şartlarının ağırlaştırılması da anlaşılamamaktadır. 4/a sigorta kapsamında çalışanların ölüm aylığına hak kazanma şartlarının çalışma koşulları göz önünde bulundurularak yeniden düzenlenmesi gerekir. Bu nedenle 01.10.2008 öncesinde ki uygulamada olduğu gibi hak sahiplerinin borçlanarak ölüm aylığı talebinde bulunmaları haksız uygulamaya son verecektir.

Notlar

1 5510 Sayılı Kanun 34. Madde 2. Fıkra.

2 A bendi :Hizmet akdi ile çalışmamakla birlikte, ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde iş kazası ve meslek hastalığı ile analık sigortasına tabi çalıştırılan hükümlü ve tutuklular.

3 B bendi : Haklarında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası hükümleri uygulanan, 3308 s. Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile yine iş kazası ve meslek hastalığı sigortasına tabi meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında zorunlu staja tabi tutulan öğrenciler.

4 E bendi : Türkiye iş kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan ve haklarında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanan kursiyerler.

5 5510 Sayılı Kanun 37. Madde.

Emekli Aylıkları Hesaplama Sistemi

Namık TAN

TÜRK-İŞ Araştırma Müdür Yardımcısı
namiktan@turkis.org.tr

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, emekli aylıklarının hesaplanmasında farklı bir yöntem getirmiş ve geçmiş dönemleri de etkileyen bir süreci başlatmıştır. 2000 yılı öncesi çalışması olanların Ekim 2008 sonrasında aylık bağlanması talebinde bulunmaları durumunda, üç farklı kısmi aylık üzerinden emekli aylığı hesaplanmaktadır. **Birinci kısmi aylık**; 2000 yılı öncesi prim kazançlarına göre belirlenen gösterge/prim gün sayısı ve aylık bağlama oranı esas alınarak hesaplanmaktadır. **İkinci kısmi aylık**; Ocak 2000 / Ekim 2008 dönemindeki prim kazançları ortalaması ve bu dönemdeki prim gün sayısı ile aylık bağlama oranı dikkate alınarak hesaplanmaktadır. **Üçüncü kısmi aylık**; Ekim 2008 sonrası süreçte ödenen prim kazançları / prim gün sayısı ve aylık bağlama oranı ile belirlenmektedir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, prim kazançlarının güncellenmesini ve aylık bağlama oranlarını değiştirdiğinden, kısmi aylık hesaplamalarında birbirini etkileyen yöntemler getirilmiştir.

Her bir kısmi aylık hesaplanırken, çalışılan dönemlerdeki ortalama kazançlar ve aylık bağlama oranları temel alınmaktadır. Toplam prim gün sayısı ile her kısmi aylık dönemindeki ödenen prim gün sayısı üzerinden bir oran belirlenerek, kısmi aylıklar hesaplanmaktadır. Ekim 2008 sonrası dönemde çalışma süresi artıkça, prim kazancına göre değişmekle birlikte aylıkları küçülten bir sistem getirilmiştir.

5510 sayılı Kanun, aylıkların hesaplanmasında belirleyici olan güncellenme katsayısını değiştirmiştir. 1 Ekim 2008 öncesi dönemlerdeki prim kazançlarına yıl sonu TÜFE artışları ve gelişme hızının yüzde 100'ü yansıtılmaktaydı. 1 Ekim 2008 sonrası prim kazançları güncellenirken, yıl sonu TÜFE artışlarının yüzde 100'ü ile gelişme hızının yüzde 30'unun uygulanması, emekli aylığının düşmesinde birinci etken olmuştur.

Emekli aylığının hesaplanmasında ikinci etken, aylık bağlama oranıdır.

9000 prim gün sayısı olan bir sigortalı üzerinden değerlendirme yapıldığında;

- 506 sayılı Kanun hükümlerine göre, aylık bağlama oranı yüzde 76,
- 4447 sayılı Kanun hükümlerine göre, aylık bağlama oranı yüzde 65,
- 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre, aylık bağlam oranı yüzde 50

5510 sayılı Kanunda yapılan aylık hesaplamalarındaki değişiklik; 2009 yılından itibaren çalışılan sürenin uzaması ve prim kazanç tutarları, emekli aylıklarının hesaplanmasını temelden etkilemiştir. 4447 ve 5510 sayılı Kanunların geçici maddelerinde, emekli aylığı hesaplamalarında çalışılan dönemlerdeki mevzuatının geçerli olacağının öngörülmesine rağmen, 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre çalışma süresi uzadıkça, emekli aylıklarında kayıplar dikkat çekmektedir.

2011 yılında aylığa hak kazanma koşullarını yerine getiren bir sigortalının prime esas kazancının 2500 TL'nin altında olması durumunda; 2012 ve takip eden yıllarda emekli aylığı talebinde bulunduğunda emekli aylığının düştüğü bir tablo ile karşılaşılmaktadır. 2012 yılında bağlanacak aylığın, 2011 sonunda bağlanan aylıktan daha az olması, sigorta kurallarına da aykırı bir uygulamadır. Ekim 2008 sonrası çalışma süresi arttıkça, özellikle asgari kazanç üzerinden prim yatıranların kayıpları çok daha büyük olacaktır.

Çözüm Ne?

Emekli aylıklarındaki düşmenin önlenebilmesi için, güncellenme katsayısında yer alan gelişme hızının yüzde 30'u yerine yüzde 100'ü benimsenmelidir. 4447 sayılı Kanun dönemindeki gibi, çalışılan ilk 10 yılın aylık bağlama oranı her bir 360 gün için yüzde 3.5, sonraki günler için her bir 360 güne yüzde 2 aylık bağlama oranı getirilmelidir. Alt sınır aylığı aylık bağlama oranı yüzde 60 olarak benimsenmelidir.

Güncellenme katsayısından yararlanmayan 2000 yılı öncesi ve sonrasındaki emeklilerin refahtan pay almaları öngörülmeli ve bu şekilde emekliler arasında eşitlik sağlanmalıdır.

Yeni Sosyal Avrupa Rehberi Yayımlandı

Tüm AB ülkeleri ve ulusal politikalar için, akıllı, sürdürülebilir ve sosyal içermeci politikalar temelinde sosyoekonomik model kuran Avrupa 2020 stratejisi, Avrupa çapında istihdamı 2020 yılı itibariyle yüzde 75'e, yükseköğretimi tamamlamışların oranını yüzde 40'a çıkarmayı, okulu terk edenlerin oranını yüzde 10'un altına indirmeyi ve en azından 20 milyon insanı yoksulluk ve sosyal dışlanma riskinden kurtarmayı taahhüt ediyor.

Strateji, içermeci bir işgücü ve toplumun inşası için güçlü bir politika çerçevesi sunuyor.

AB bu hedeflere ulaşmak için neler yapıyor ve uygulamada ne gibi girişimlerde bulunuyor? Bu soruların yanıtları, yılda iki defa yayımlanan "Sosyal Avrupa Rehberleri" dizisinde aranıyor.

Sosyal Avrupa Rehberi, yılda iki defa yayımlanan, AB politikasının, istihdam, sosyal konular ve içerme gibi belirli alanlarını kapsayan ve bu alanlara ilişkin özlü değerlendirmelerde bulunan bir belge niteliği taşıyor. Bu belge, temel konu ve sorunları tanımlarken, AB seviyesindeki politikaları ortaya koyup, AB üyesi ülkelerdeki olumlu örnekleri ilgililerin bilgisine sunuyor. Belgede, Başkanlık Konseyi ve Avrupa Meclisi'nin ilgili konulara dair görüşlerine de yer veriliyor. Bu dizinin ilk sayısında AB'nin karşı karşıya kaldığı en önemli sorunu olan istihdam konusuna yoğunlaşılıyor. Bu sayıda özellikle AB'nin işsizliğe karşı yürüttüğü mücadeleye ilişkin çalışmalar ile yeni becerilerin geliştirilip iş fırsatlarının yaratılması konuları ele alınıyor. Avrupa 2020 Stratejisi Avrupa ekonomik yönetişimi ekseninde istihdam politikasının rolü de bu sayıda tartışılıyor. Belgenin son bölümünde AB istihdam politikasının gelecekteki temel yönelimlerine ilişkin bir çerçeveden söz ediliyor.

Aylık Emek Piyasası Raporu Aralık 2011

Avrupa genelinde (özelikle AB 27'de) iş arayanların sayısı krizin başlangıcından beri en yüksek seviyesine ulaştı.

Avrupa'nın işsizlik oranı Eylül 2011 itibariyle yüzde 9,7 sınırına ulaştı. Diğer bir ifadeyle binde birlik bir artış gösterdi. Bu, Mart 2011 işsizlik rakamından binde üç daha fazladır ve 2010'un ilk yarısı için kaydedilmiş olan en yüksek seviyedeki işsizlik rakamıyla aynı seviyeye tekabül etmektedir. Avro bölgesindeki işlik rakamları da yüzde 10,2'ye ulaşarak benzer bir artış gösterdi.

Ortalama işsiz sayısı Şubat 2011'den beri 585 bin kişi artarak Eylül 2011'de 23 milyon kişiye ulaştı ve Nisan 2010'da kaydedilen en yüksek işsiz sayısından yalnızca 75 bin kişi daha az olarak tespit edildi.

Almanya, Belçika, Çek Cumhuriyeti, İsveç, Macaristan ve İrlanda gibi ülkelerde işsizlik belirli bir oranda düşse bile, birçok AB üyesi ülkede iş arayanların sayısı artış göstermeye devam etti. AB işsizlik ortalamasının altında olan ülkelerde bile işsizlik oranlık yükselişe geçti. Söz konusu ülkelerin içinde Avusturya, İtalya, Hollanda, Romanya ve Slovenya yer almakta. İspanya, Bulgaristan, Portekiz, Slovakya ve Yunanistan gibi önceden yüksek işsizlik oranlarına sahip olduğu tespit edilen ülkelerin durumu şimdi daha olumsuz bir görünüm arz etmekte.

Genç işsizliği AB'nin temel sorunu olarak gündemdeki yerini korumakta. Genç işsizliği Şubat 2011'den beri 98 bin kişi artarak Eylül 2011 itibariyle 5,3 milyon kişiye ulaştı. Bu rakamın oransal karşılığı ise yüzde 21,4 olarak tespit edildi. Bu oran bir önceki aydan binde 2, Eylül 2010'dan ise binde 5 daha yüksek. Aynı zamanda bu oran Şubat 2010'da kaydedilmiş olan en yüksek işsizlik oranıyla aynı seviyede.

Hali hazırdaki ekonomik koşullarda, Avrupalı tüketicilerin çoğu önümüzdeki dönem işsizliğin artacağını düşünürken, işverenler üçüncü sektör ve inşaat sektöründe istihdamın azalacağına inanmakta.

Olumlu bir gösterge olarak, internet üzerinden işe alım işlemleri –yavaş bir şekilde olsa da- artış göstermekte. Diğer yandan istihdam bürolarının artış hızında ise yavaşlama söz konusu.

Ekim ayında yeniden yapılanma faaliyeti –iş olanakları üzerinde olumsuz bir etki yaratarak- artmaya devam etti.

Güven SAVUL
guvensavul@turkis.org.tr

Avrupanın Krizden Çıkış Reçetesi: İstihdam ve Sosyal Politikalar

Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan Avrupa'da İstihdam ve Sosyal Gelişmeler (ESDE) raporunun yıllık ilk değerlendirmesinde, istihdam ve sosyal politika önlemelerini içeren bir politika karmasının, hali hazırdaki mali konsolidasyon iklimi ve tatsız ekonomik görüm altında, uzun dönemli istihdam açısından zengin bir toparlanmanın sağlanması için önemli olduğunun altı çiziliyor.

Raporda ulaşılan sonuçlar, özellikle imalat ve inşaat sektöründeki ücret eşitsizliği ve orta seviyede kazanç getiren işlerin ortadan kalkması gibi Avrupa'nın yapısal sorunlarının, kriz tarafından ne derece kötüleştirildiğini ortaya koymakta. 2010'da yoksulluk ve sosyal dışlanma riskiyle karşı karşıya olan Avrupaların sayısı 115 milyon olarak belirlendi. Bu rakam tüm AB nüfusunun yüzde 23'üne tekabül etmekte.

Rapor, AB'nin daha az eşitlikçi olan ülkelerinde (İtalya veya Yunanistan gibi) eşitsizliklerin azaldığını veya eşitsizliklerin yavaş bir şekilde arttığını, buna karşılık Kuzey ülkeleri gibi (AB üyesi ülkeler olarak İsveç, Danimarka, Finlandiya) AB'nin daha eşitlikçi ülkelerinde eşitsizliklerin genel olarak artış eğiliminde olduğunu ortaya koymakta.

Yoksulluk açısından değerlendirildiğinde, Doğu Avrupa ülkelerinin temel yaşamsal maddelere ulaşma konusunda, Kuzey ve Batı Avrupa ülkelerine göre daha ciddi sorunlarla karşılaştığı raporda belirtilmekte. Özellikle yaşlılık döneminde tek başına yaşayan ebeveynler ve çalışma gücünü kaybeden bireylerin yoksulluk ve sosyal dışlanmayla karşılaşma riskinin daha yoğun olduğu raporda vurgulanmakta. Çalıştığı halde yoksulluk riskiyle karşı karşıya olan ve "çalışan yoksullar" olarak anılanların oranının ise yüzde 8'in üzerinde olduğu tespit edilmekte.

Yaşlı işçilerin istihdam edilebilirliğinin artırılması ve aktif yaşlanmanın teşviki, AB'nin 2020 yılı hedefi olan yüzde 75'lik istihdama ulaşmasında önemli birer araç olarak değerlendirilmekte. Aktif yaşlanma politikalarının erken emekliliği engelleyeceği, yaşam boyu öğrenme sürecini canlandıracağı, çalışma koşullarını yaşlıların ihtiyaçlarına göre şekillendirip yaşlılara koruma sağlayacağı raporda savunulmakta.

İşçilerin dolaşımı, işsizliğe ve emek piyasaları içindeki dengesizliklere dikkat çekmesi açısından önemli bir konu olarak değerlendirilmekte. Eldeki verilere göre işçi göçü alan çoğu ülkede, işsizlik veya ücretler üzerinde kayda değer bir değişim olmadığı, işçi gönderen ülkelerde ise beyin göçü olgusunun ortalama olarak sınırlı bir görünüme sahip olduğu raporda belirtilmekte. Elde edilen deneyimler, işçilerin dolaşımının, hem işçi göçü alan ülkeye ve kayıt dışı çalışmanın düşürülmesine hem de bireylere yararlı olduğunu ortaya koymakta.

Çokuluslu Şirket Anlaşmalarına İlişkin Veri Tabanı

Çokuluslu şirket anlaşmalarına ilişkin veri tabanından ilgili arama kriterli sonucunda dünya genelinde 10 milyondan fazla işçi istihdam eden 138 şirketle ilgili bağıtlanmış 215 belgeye ulaşılabilir.

Çokuluslu şirket anlaşmaları, Avrupalı/çokuluslu şirketlerin faaliyetlerini yürüttüğü veya söz konusu şirketlerin almış olduğu kararların etkili olduğu ülkelerde, şirket seviyesinde, yönetimler ve işçi örgütleri arasında yürüttüğü müzakerelerin sonucunda bağıtlandı.

Bu sözleşmeler, istihdam politikası, serbest dolaşım ve meslek içi eğitimin yanı sıra yeniden yapılanma, yeniden örgütlenme ve alınması gereken önlemlerle de ilgili. Söz konusu sözleşmeler, işçi sağlığı ve güvenliği, çalışma koşulları, eşit fırsatlar veya benzer konulara da dikkat çekmekte. Sözleşmeler, gelişmekte olan şirketlerin sosyal sorumluluğu üzerine yapılan en yenilikçi faaliyetler arasında değerlendiriliyor. Sözleşmelerin, çokuluslu şirketler ve onların paydaşları arasında temel işçi haklarına duyulan saygıyı geliştirecek etkili bir araç olduğu belirtiliyor.

Toplu İş Sözleşmesi Maddeleri

(Amaç)

Dr. Naci ÖNSAL

TÜRK-İŞ Genel Sekreter Yardımcısı
nacionsal@turkis.org.tr

1.

Amaç maddesi 1980 öncesinde tarafları yoran ve üzerinde yoğun müzakereler yapılan maddelerden birisiydi. İşverenler, işçi sendikalarının Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu'ndaki toplu iş sözleşmesi tanımını aşan ve siyasi nitelikli bazı kavramları bu madde de düzenlemek istediklerini ve bunun mümkün olmadığını düşünüyorlardı. Buna karşılık işçi sendikaları sendika ve toplu iş sözleşmesi haklarını özgürce kullanmalarına izin verilmek istenilmediğini söylüyorlardı.

Çalışmamız 1980 sonrasını esas aldığı için tartışmalara örnek gösterilebilecek maddelere yer vermeyeceğiz ve yukarıdaki hatırlatmayı yapmakla yetineceğiz. Zaten 1980 sonrası işçi sendikalarının bir kısmı kapatılırken, kapatılmayanların da faaliyetleri durdurulmuştur. Bu nedenle de tüm toplu iş sözleşmeleri 2364 sayılı Kanun ile oluşturulan Yüksek Hakem Kurulu tarafından yeniden yürürlüğe konulmuştur.

Yüksek Hakem Kurulu, toplu iş sözleşmelerini yeniden yürürlüğe koyma çalışmalarına başlamadan önce bir süre uygulayacağı ilke kararları üzerinde çalışmıştır. İlkeler belirlemiş, bu ilkeleri uygun toplu iş sözleşmesi maddeleri kaleme almıştır. Yüksek Hakem Kurulu tarafından kaleme alınan maddelerden birisi de amaç maddesidir. Kurul tarafından yeniden yürürlüğe konulan toplu iş sözleşmelerine bu madde yazılmıştır.

Çalışmamıza konu olarak yakın tarihli toplu iş sözleşmelerinden alınan örnek maddelerin bir kısmı Yüksek Hakem Kurulu tarafından düzenlenmiş maddenin değiştirilmeden devam ettiğini, bir kısmı ise ufak değişiklikler yapılarak sürdürüldüğünü göstermektedir. Kuşkusuz değişik düzenlenmiş örnekler de bulunmaktadır.

Toplu iş sözleşmelerinin bir kısmında da taraflar amaç maddesi düzenlemek ihtiyacı duymamışlardır.

Aşağıda değişik toplu iş sözleşmelerinden alınmış 5 örnek maddeye yer verilmiş (2.) ve bu maddeler üzerine düşünülenler (3.) kaleme alınarak son söz (4.) söylenmiştir.

2.

a- Bu toplu iş sözleşmesinin amacı işyerinde düzenli, verimli çalışmayı sağlamak, üretimi artırmak, işverenlerin ve işçilerin hak ve menfaatlerini dengelemek, karşılıklı iyi niyet ve güvenli iş barışını sağlamak, taraflar arasında doğabilecek farklılıkları uzlaştırıcı yollarla çözümlemektir.

b- Bu toplu iş sözleşmesinin amacı, işyerinde düzenli ve verimli çalışmayı sağlamak, üretimi arttırmak, işverenlerin ve işçilerin hak ve menfaatlerini dengelemek karşılıklı iyi niyet ve güvenli iş barışını sağlamak, taraflar arasında doğacak farklılıkları uzlaştırıcı yollarla kotarmaktır.

c- Sözleşmenin amacı; hizmet akdinin yapılması, muhtevası ve sona ermesi ile ilgili hususları düzenlemek, işçi, işveren ve sendika münasebetlerini ilgilendiren diğer hususlar ile tarafları karşılıklı hak ve borçlarını tespit etmek ve bunların uygulanmasını sağlamak ve taraflar arasında çıkabilecek ihtilafların uzlaşma yollarını ve hal şekillerini göstermek, iş ahengini ve çalışma barışını sağlamaktır.

d- Bu toplu iş sözleşmesinin amacı, hizmet akdinin yapılması, muhtevası, yürütümü ve sona ermesi ile ilgili hususları düzenlemek, işyerinde düzenli ve verimli çalışmayı sağlamak üretimi artırmak, işverenin ve işçilerin hak ve menfaatlerini dengelemek, karşılıklı iyi niyet ve güvenle iş barışını sağlamak, taraflar arasında doğabilecek farklılıkları uzlaştırıcı yollarla çözümlemektir.

e- Tarafların amacı; iş sözleşmesinin yapılması, içeriği ve sona ermesi ile ilgili hususları düzenlemek ve işçi-işveren ilişkilerini ilgilendiren diğer hususlar ile tarafların karşılıklı hak ve borçlarını tespit, bunların iyi niyetle uygulanmasını ve denetimini sağlamak ve taraflar arasında çıkabilecek uyuşmazlıkların uzlaşma yoluyla hal ve şekillerini göstermek ve bütün bu hususlar üzerinde bu işletme toplu iş sözleşmesinde anlaşmaya varıldığı şekilde işveren ve işveren vekilleriyle onun çalıştırdığı işçiler ve işçi sendikası arasındaki iş ahengi ve çalışma barışını sağlamak, işçilerin ve işverenin ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek, ekonomik güçlerini arttırmak, üretimi en iyi sağlık ve güvenli iş, işyeri ve çalışma koşullarında gerçekleştirmektir.

3.

Örnek madde (a) Yüksek Hakem Kurulu'nun halen kendisine gelen uyuşmazlıklarda toplu iş sözleşmelerine yazdığı maddedir. Örnek madde (2) ise, "çözümlemektir" ibaresi yerine "kotarmaktır" yazılması dışında yine aynı maddedir.

2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu 2. maddesinde toplu iş sözleşmesini; "hizmet akdinin yapılması, muhtevası ve sona ermesi ile ilgili hususları düzenlemek üzere işçi sendikası ile işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işveren arasında yapılan sözleşmedir" şeklinde tanımlamaktadır. Taraflar dilerlerse, karşılıklı hak ve borçlarını, sözleşmenin uygulanmasını ve denetimini, uyuşmazlıkların çözümü için başvurulacak yolları düzenleyen maddeler de düzenleyebilirler.

Örnek madde (c), 2822 sayılı kanunun 2. maddesini esas alarak yapılmış bir düzenlemedir. İlave olarak "iş ahengi ve çalışma barışını sağlamak" ibaresi eklenmiştir.

Örnek madde (d) ise; (c). maddenin birinci cümlesi ile (a). maddenin son bölümünün birleştirildiği bir düzenlemedir.

Örnek madde (e)'ye gelince; kanunun 2. maddesi düzenlemesi yanında, Yüksek Hakem Kurulu tarafından yapılan düzenlemeyi de kapsamaktadır. Ayrıca; "İşveren ve işveren vekilleri ile işçiler ve işçi sendikası arasında iş ahengi ve çalışma barışını sağlamak, işçilerin ve işverenin ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek, işçilerin ve işverenin ekonomik güçlerini artırmak, üretimi en iyi sağlık ve güvenli iş-işyeri ve çalışma koşullarında gerçekleştirmek" düzenlemeleri de yapılmıştır.

Bu son düzenlemelerdeki yazım bozukluğunun yanında "işçilerin ve işverenin ekonomik ve sosyal durumlarını düzenlemek" şeklinde yorumlanması kolay olmayan bir düzenleme de dikkat çekicidir. Zira toplu iş sözleşmesi ile işçilerin çalışma ilişkileri dışındaki hayatlarına ilişkin düzenlemeler kararlaştırılamaz.

4.

Toplu iş sözleşmesi, yazılı yapılma zorunluluğu olan bir sözleşme türü olup işyerinin hukukudur. Taraflar, öncelikle toplu iş sözleşmesine uyacaklar, sorularına cevap bulamadıkları halde sırasıyla diğer hukuk kurallarına başvuracaklardır. Bu nedenle toplu iş sözleşmelerinde yapılan düzenlemelerin açık, net, anlaşılır olması çok önemlidir.

Toplu iş sözleşmelerine amaç maddesi yazılmasını hukuk düzenlemelerinin (yönetmelik, tüzük, kanun) amaç maddesi ile başlıyor olmasına bağlamak mümkündür. Zira amaç maddesi toplu iş sözleşmesine yazılması zorunlu nitelikte bir madde değildir. Amaç maddesi normatif bir hüküm değildir. Kaldı ki normatif hükümlerin dahi toplu iş sözleşmesinde yer almasının şart olmadığını ileri süren görüşler vardır.

Ayrıca iş sözleşmesine ilişkin olarak belirtilen hususların (iş sözleşmesinin kurulması, içeriği ve sona ermesi) en az birinin toplu iş sözleşmesinde düzenlenmesini yeterli sayan görüş de bilinmektedir.

Sonuç olarak amaç maddesi, tarafların toplu iş sözleşmesine giriş yaptıkları, iyi niyetlerini açıkladıkları ve karşılıklı hak ve borçlarını bu niyetle yerine getireceklerini sözleştikleri, işyerine ve çalışma barışına verdikleri önemi dile getirdikleri bir maddedir.

Boşanmış ve Eşi Vefat Etmiş Kadınlar

Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü ve Boğaziçi Üniversitesi, boşanmış ve eşi vefat etmiş kadınlar üzerine bir araştırma yaptı. Araştırmada bu kadınların toplumsal hayata ne şekilde tutundukları ve buna yönelik bir politikalar üzerinde duruldu.

"Boşanmış ve Eşi Vefat Etmiş Kadınlar İçin Bir Nakit Sosyal Yardım Programı Geliştirilmesine Yönelik Araştırma Projesi" adlı araştırma kapsamında, Haziran-Temmuz 2010 döneminde, İstanbul, Trabzon, Bursa ve Van'da, Eylül 2010'da ise Denizli ve Malatya'da eşi vefat etmiş, boşanmış 1220 kadınla anket çalışması uygulandı. Ayrıca eşi cezaevinde olan ve eşi tarafından terk edilmiş toplam 26 kadınla da yüz yüze derinlemesine görüşme yapıldı.

Araştırma çıktıları kadınların mağduriyetini ortaya koydu. Sonuçlara göre, eşi vefat etmiş kadınların yüzde 52,2'sinin, boşanmış kadınların yüzde 51,6'sının, evli kadınların ise yüzde 73,4'ünün sosyal güvencesi bulunmuyor.

Sağlık hizmetlerine erişimde önemli bir araç olan yeşil kart sahipliği ise çok düşük. Sosyal güvencesi olmayan eşi vefat etmiş kadınların yüzde 49,2'si, boşanmış kadınların ise yaklaşık yüzde 59'u yeşil kart kapsamında değil.

Kadınların dörtte biri yiyecek, yakacak, giyecek, ev eşyası ve çocukların eğitimi gibi temel ihtiyaçları karşılayabiliyor; görüşülen tüm kadınların dörtte birinden fazlası yaşamsal ihtiyaçlarının karşılanma durumunun yeterli olmadığını ifade ediyor.

Kadınların yaşamlarını sürdürmeleri için kurumlar dışında genellikle komşular, aile ve akrabalar gibi enformel destek mekanizmalarından da yararlandıkları, ancak bu desteklerin çoğu zaman yetersiz kaldığı dile getiriliyor.

Sosyal güvencesiz olan eşi vefat etmiş kadınların yüzde 66,6'sı, boşanmış kadınların ise yüzde 39,8'i kişi başına 100 TL'nin altında gelir düzeyi olan hanelerde yaşıyor. Sosyal güvencesi olan kadınların yaşadıkları hanelerin gelir durumları beklendiği gibi gelir açısından göreli olarak daha iyi konumda. Buna karşılık, hem sosyal güvencesiz hem sosyal güvenceli konumdaki kadınların arasında eşi vefat etmişlerin gelir durumunun göreli olarak daha kötü olduğu görülüyor.

Eşi vefat etmiş kadınların yüzde 5,5'i, boşanmış kadınların yüzde 26,1'i gelir getirici işlerde çalışıyor. Kadınların yüzde 63'ünün esnafa, ev sahibine borcu var.

Aile ve Kamu Kurumu Desteği Yok

Araştırmaya göre, kadınlar ailelerinden ve kamu kurumlarından maddi ve manevi desteği alamıyor; bunun nedeni, kadınlara karşı cinsiyete dayalı eşitsizlik ve ayrımcılığın yanında son yıllarda artan güvencesiz çalışma yaşamı ve sosyal güvenlik sisteminin yetersizlikleri. Ayrıca, sosyal güvence kapsamındaki eşleri ölen kadınlar ya da boşanma sonrası nafaka hakkı kazanan kadınlar bile gelir kaybı ve yoksullaşma yaşıyor.

Özellikle küçük yaşta çocukları olan kadınlar eve iş alarak oldukça düşük ücretler karşılığı parça başı işler yapıyor ya da gündeliğe gitme, mahalledeki apartman merdivenlerini silme gibi zor koşullarda çalışıyor.

Dul Kadın Sıkıntısı

Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi Bölümü'nden Prof. Dr. Şemsa Özar, kadınların çalışabilir durumda olduklarında bile iş bulma sıkıntısı yaşadıklarını bunun meslek edindirme kursu ile çözülemediğini çünkü kurslarda paraya dönmeyen, "kadın meslekleri" denen el işi gibi işler öğretildiğini söyledi. Derinlemesine yaptıkları görüşmelerde, maddi sıkıntının yanında eşi ölmüş kadınların sürekli "dul kadın olma" halinin yaşamlarında oluşturduğu baskıdan şikâyetçi olduklarını söyleyen Özar, baskı yaşamayanların da zaten baskı görmemek için kendi içlerine kapandıklarına dikkat çekti.

Nakit Yardımı Çözüm Getirmez

Araştırmaya göre, dünyadaki ve bu çalışmadaki bulgular, kadınların yaşamlarını kendi tercihleri doğrultusunda iyileştirecek bir ortamın oluşturulmasının "yardım" adı altında nakit transferi yaparak mümkün değil.

Sunulacak politikalar bir yandan kadınların sorunlarını acil çözmeye yönelik olmalı, diğer yandan da kadınları erkeğe ve aileye bağımlı olmadan yaşamını sürdürmesini sağlamayı hedeflemeli.

Araştırma sonucu, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin'e sunularak, önceliğin eşi ölmüş kadınlara verecekleri belirtilmiş. Kadınlara TOKI'den ev verilmesi, Kredi Yurtlar Kurumu'nun bu kadınların çocuklarına burs sağlaması, İŞ-KUR'un yine aynı kadınlara iş bulmada öncelik vermesine dair de protokoller hazırlanmış.

Hülya UZUNER
hulyauzuner@gmail.com

"Çocuk Anneler" Araştırması

Kız çocuklarının erken yaşta evlendirilmesi konusu, az gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülkede yaşanıyor. Şanlıurfa Barosu Çocuk Hakları Komisyonu, çocuk yaşta evlenip çocuk sahibi olunması konusunun mücadele edilmesi gereken bir sorun olması, mevcut yasalarla çözülememesi ve çocukları koruyan bir yasaya ihtiyaç duyulması nedeniyle bir araştırma yaptı.

Şanlıurfa Barosu tarafından gerçekleştirilen "Çocuk Anneler" araştırmasının çıktıları ne yazık ki üzüntü verici. Şanlıurfa'da geçen yıl kayıtlara 21 bin 91 doğumdan 712'sinin "çocuk anneler" tarafından gerçekleştirildiği belirtildi.

Araştırma sonuçları hakkında bilgi veren Baro Başkanı İrfan Güven, Şanlıurfa Kadın Hastalıkları ve Doğum Hastanesi'nde geçen yılki doğumların yüzde 3,4'ünün küçük yaşta evlendirilen kız çocukları tarafından gerçekleştirildiğini, bu şekildeki vakaların, büyük oranda adli makamlara yansıtılmadığını belirtti.

Güven ayrıca, hastanedeki vakaların neredeyse hiç savcılığa bildirilmediğini ve Şanlıurfa Kadın Hastalıkları ve Doğum Hastanesi'nde 2010 yılında 712 çocuk anne doğum yapmış olmasına rağmen, bunların sadece 8'inin savcılığa bildirilmiş olduğunu; 2011 yılında ise 120 çocuk anne hastanede doğum yapmış olmasına rağmen, bunların sadece 12'sinin savcılığa bildirilmiş olduğunu vurguladı. Güven, "TÜİK verilerine bakıldığında konu Türkiye çapında genel bir sıkıntı. Bu konuda değerlendirme yetkisi sadece cumhuriyet savcısında olduğu için makamların ve yetkili birimlerin bunu savcılığa bildirmesi şart" dedi.

Konunun gündeme gelmesinin ardından erken yaşta doğumların adli mercilere daha fazla ihbar edilmeye başlandığına değinen Güven, ancak bunun da beraberinde çeşitli sıkıntıları getirdiğini vurguladı.

Güven; "Doğrusu çocuk gelinlerle ilgili bir şeyler yapmak isterken bir anlamda çocuk anne ve karnında taşıdığı bebeğin yaşam hakları tehlikeye girmeye başladı. Çocuk yaştaki kadınlarla evli olanların ve ailelerin, konunun gündeme gelmesiyle çevreden baskı görmeye başladığı ve psikolojik bir sorun yaşandığını, bununla birlikte ailede ve çevrede çocuk annelere hastanede doğum yaptırmama gibi bir eğilimin de ortaya çıkmasından kaygı duyulmaktadır" dedi.

Güven, "çocuk anneler" sorununun ve erken evliliklerin sadece İç Anadolu, Doğu veya Güneydoğu Anadolu'da gerçekleşmediğini, benzer durumların İstanbul, Antalya, İzmir gibi kentlerde de yaşandığını belirtti. Ayrıca, "çocuk anneler" sorununun çözülmesine yönelik bir yasanın, Meclis tarafından ele alınması gerektiğini ifade etti.

Suçla mücadele konusunda eksikliği ortaya koyan bu duruma, Anayasa Mahkemesinin de kısmen neden olduğunu savunan Güven; "Çünkü TCK'nın ilgili maddesi, eşitlik ilkesine aykırılık nedeniyle 2005 yılında iptal edildi. İptal edilen bu düzenleme ne getiriyordu? Şayet mağdur çocukla, evlenmiş gibi birlikte olan veya evlenmemiş kişi arasında 5 yaş fark varsa, şikâyete bağlı olmaksızın direkt soruşturma yürütülebiliyordu. En azından bu haliyle küçüğün yaşlı birine gelin gitmesi riski ortadan kalkmış oluyordu. Ama artık bu koruma maalesef yok. Yalnız 12 Eylül referandumu ile yapılan anayasa değişikliği sonucu, çocuklar ve kadınlar için pozitif ayrımcılığın önü açılmış oldu. Sanırım bu düzenleme bugün olmuş olsaydı, Anayasa Mahkemesi muhtemelen bu ilke nedeniyle, düzenlemeyi iptal etmeyecekti. Meclisin bu konuyu acilen ele alıp yeni bir düzenleme yapması lazım. Çünkü çocukları koruyan bir yasaya ihtiyaç var" diye konuştu.

Bu konuda yapılan araştırmaların ve konuya verilen önemin fazla olması, Türkiye'de çocuk gelinler ve çocuk anneler sorunuyla ilgili ilk kapsamlı raporun önümüzdeki günlerde TBMM'de açıklanacağı Şanlıurfa yerel gazetesi ve Kanal Urfa tarafından bildirildi.

Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü'ne göre, Türkiye'de 5 milyondan fazla çocuk gelin bulunuyor. Bu yılın ilk 6 ayında resmi verilere göre Diyarbakır'da 181 çocuk anne oldu. Şanlıurfa'da ise 120 kız çocuğu doğum yaptı. Türkiye'nin en önemli toplumsal sorunlarından biri olan çocuk gelin ve çocuk anne olgusu, tüm yönleriyle, bilimsel bir araştırmayla ortaya kondu.

Avusturya'da Kıdem Tazminatı

Kadim ÜLKER

Viyana İşçi Odası Çalışma Hukuku Danışmanı

Bazı istisnai durumların dışında Avusturya'da çalışanların iş akdinin feshedilmesinde herhangi bir engel bulunmamaktadır. Bu istisnai durumlar, çalışanın engelli olması, askerlik görevini yapması, hamilelik ve lohusalık durumunun bulunması, bunların sonucunda doğum izninde ve çıraklık eğitiminde bulunması gibi hallerdir.

Yukarıda belirtilen nedenlerin olmaması halinde iş sözleşmesi kısa süreli iş akdini bitirme sürelerine uyarak her an bitirilebilir. Bu gerçeklikten hareketle yasa yapıcılar Avusturya sendikal hareketinin de mücadelesi sonucunda kıdem tazminatı ödenmesini bir yasayla yürürlüğe koymuştur. Buradaki amaç çalışanın iş akdinin feshinden bir iş bulana kadarki sürede kendisine maddi destek olunmasıdır. İş sözleşmesinin yüz kızartıcı bir nedenin dışında kolaylıkla bitirilmesi olası olmayan devlet memurları kıdem tazminatı uygulaması dışında bırakılmıştır.

Hala yürürlükte bulunan üç kıdem tazminatı biçimi vardır. Bunlardan birincisi Eski Kıdem Tazminatı, ikincisi Yeni Kıdem Tazminatı, üçüncüsü ise İnşaat İşçileri Kıdem Tazminatı'dır.

Bu kıdem tazminatlarını teker teker ele alalım:

A. Eski Kıdem Tazminatı Hakkı:

Kıdem Tazminatı uygulamalarında en eski olanıdır. Eski Kıdem Tazminatı hakkının kapsamı 1979 yılında yürürlüğe giren İşçi Kıdem Tazminatı Yasası ve 1921 yılından beri yürürlükte bulunan Hizmetliler Yasası ile belirlenmiştir.

Bu hakkın ödenmesinde iki temel şart önem arz etmektedir; birincisi iş sözleşmesinin en az üç yılı doldurmuş bulunması, ikincisi ise iş akdinin bitirilme biçimidir. Aynı işletmede aralıksız olarak en az üç yıl çalışmış olan işçilerin iş ilişkileri aşağıdaki biçimlerde bitirilmesi halinde kendilerine kıdem tazminatı hakkı ödenir:

- İş ilişkisinin işveren tarafından bitirilmesi,
- İşverenin çalışanını haksız olarak işten el çektirilmesi,
- İş ilişkisinin çalışan tarafından sağlık veya işverenin yerine getirmesi gereken yükümlülüğü yerine getirmemesi gibi nedenlerden çıkış bildirim süresine uymadan haklı olarak önceden sonlandırılması,
- Belli bir zamanla süreli bir iş ilişkisinin o sürenin bitimi ile sonlandırılması,
- İş ilişkisinin işveren ile çalışanın varmış oldukları anlaşma ile sona erdirilmesi.

Kıdem Tazminatı Ne Zaman Ödenmez?

İş ilişkisi, emeklilik ve annelik koruması gibi istisnai durumların dışında, çalışan tarafından fesih bildirim süresine uyarak veya haksız nedenlerden dolayı bitirilmesinde, ya da işveren tarafından fesih bildirim süresine uymadan haklı olarak iş sözleşmesinin anında bitirilmesinde kıdem tazminatı hakkı olmaz.

Birlikte Hesaplanan Süreler

Aynı işletmede daha önceden çalışılan sürelerin hepsi kıdem tazminatı ödenmemiş olması halinde kıdem tazminatı için gerekli sürelere dâhil edilir. Çıraklık eğitimi süresinin bulunması halinde ise aynı işletmede çalışılmışlık süresi toplam yedi yılı doldurması gerekmektedir. Üç veya dört yıllık çıraklık süresi tek başına kıdem tazminatı hakkının ödenmesine yeterli değildir.

Genç çalışanların yurt içinde yapmış oldukları askerlik süreleri kıdem tazminatına tam olarak kabul edilen çalışma süreleridir. Bu süreler de kıdem tazminatı hakkı için toplam çalışmışlık süresine dâhil edilir.

Hamile kadınların doğum öncesi ve sonrasında sekizer haftalık lohusalık döneminde işletmede çalışmasının yasak olduğu süreler de kıdem tazminatına dâhil edilir. Çocuk bakım süresi doğum izni ise yasal olarak kıdem süresinde dikkate alınmaz.

Başka işletmelerde çalışılmış süreler kıdem tazminatında dikkate alınmaz, ancak çalışılan firma ile özel anlaşmaya varılırsa, o süreler de kıdem tazminatına kabul edilebilinir.

Çalışmışlık Süresine Göre Kıdem Tazminatı Hakkı

Kıdem tazminatı hakkı çalışmışlık süresine göre şöyledir:

3 yıl çalışmışlık süresinde 2 aylık ücret,

5 yıl çalışmışlık süresinde 3 aylık ücret,

10 yıl çalışmışlık süresinde 4 aylık ücret,

15 yıl çalışmışlık süresinde 6 aylık ücret,

20 yıl çalışmışlık süresinde 9 aylık ücret,

25 yıl çalışmışlık süresinde 12 aylık ücret.

Kıdem Tazminatının Hesaplanması

Kıdem tazminatının hesaplanmasında son aylık ücret esas alınır. Bu son aylık ücrette düzenli olarak ödenen ek ödemeler, 13. ve 14. ücret olarak ödenen izin ve noel paralarının paya düşen kısmı da kıdem tazminatı hesabında dikkate alınır. Sürekli farklı ücretlerin ödenmesi halinde, kıdem tazminatının eksik veya fazla hesaplanmaması için son ücret/maaş değil, bir yıllık ortalama kazancın hepsinin ortalaması esas alınır. Ayrıca çeşitli giderlerin karşılığı olarak ödenen kilometre ve diyet paraları kıdem tazminatında dikkate alınmaz.

Kıdem Tazminatı Ne Zaman Ödenmelidir?

İş ilişkisinin bitmesi halinde, üç aylık kıdem tazminatı hakkı hemen ödenmesi zorunludur. Üç aylık ücretten fazla olan kıdem tazminatı hakkı ise iş ilişkisinin bitmesinden üç ay sonra dördüncü ayın başlamasıyla birlikte, birer aylık taksitler halinde iş sözleşmesi bitirilmiş olan işçiye ödenmesi gerekir.

İş sözleşmesinin çalışan tarafından emekliliğe ayrılma nedeninden dolayı iş ilişkisinin bitirilmesi halinde, ödenecek kıdem tazminatı hakkı işveren tarafından yasal olarak taksitle ödeme kuralı vardır. Bu durumda o işletmede en az on yıllık çalışma süresinin dolmuş olma şartı aranır.

Bu durumda kıdem tazminatının tümü taksitle ödenebilir. Her bir taksit en az yarım kıdem tazminatı ücreti kadar olmalıdır.

Emeklilikte Kıdem Tazminatı

Kıdem tazminatı hakkı aşağıdaki koşullarda işçi veya hizmetli tarafından bitirilmesi durumunda da ödenir.

1. İş ilişkisi aralıksız en az 10 yıllı süreyi doldurmuş olması halinde:
   - Erkeklerde 65. , kadınlarda ise 60. yaşın doldurulmuş olması, ya da
   - Yasal emeklilik sigortası nezdinde uzun süreli çalışmışlıktan dolayı erken emeklilik hakkına sahip olanlar, ya da
   - Emeklilik sigortasından uzun süreli çalışmışlıkta elde edilen koridor emekliliğe ayrılmış olanlar, ya da
   - Ağır işlerde çalışmaktan dolayı emekliye ayrılanlar.
2. Aşağıda belirtilen emekliliklerin olması durumunda:
   - Yasal emeklilik sigortasından işgücünü kaybetmekten dolayı bir emeklilik hakkı olanlar, ya da
   - Yine yasal emeklilik sigortası tarafından çalışanın iş gücünü kaybından - malulen emeklilikten- dolayı erken emeklilik hakkı tanınması durumunda emekliliğe ayrılanlar ve iş ilişkilerini de kendilerinin bitirmeleri halinde, yasal kıdem tazminatı hakkı ödenir.

Burada en az on yıllık çalışma süresini doldurmuş olma şartı aranmaz.

B. Yeni Kıdem Tazminatı

Eski Kıdem Tazminatı için şart koşulan an az üç yıllık çalışmışlığın aynı işletmede bulunması çalışan önemli bir kesim tarafından yerine getirilememekteydi. Örneğin Avusturya ekonomisinin önemli girdisini oluşturan turizm alanında otel ve lokanta işlerinde sezon işçisi olarak çalışanlar emekliliğe kadar kıdem tazminatından mahrum olmaktaydılar. Tarım, bahçe ve çiçek yetiştirme kollarında çalışanlar da otel ve lokanta işçilerinden farklı değillerdi. Bu gereksinimden yola çıkarak "Herkese kıdem tazminatı" talebi sonrasında Yeni Kıdem Tazminatı 1 Ocak 2003'ten sonra başlayan iş ilişkileri için geçerli olan Yeni Kıdem Tazminatı yasası yürürlüğe sokuldu.

Yeni Kıdem Tazminatı yasası yürürlüğe sokulduğu ilk yıllarda muhafazakâr partilerden, sosyal demokrat partilere, oradan da sendikal örgütlere kadar herkes yasaya sahip çıktılar. Yasanın kendi yasaları olduğunu her türlü siyasi parti seçim propagandasında kullandılar. Sendikalar ise 2003 yılında yürürlüğe sokulan yasanın çok önemli bir sosyal politika başarısı olarak üyelerine anlattılar.

İlk kıdem tazminatı ödemelerinin başladığı 2006 yılı ve sonrasında Yeni Kıdem Tazminatı ile Eski Kıdem Tazminatı ödemelerinde dağlar kadar fark olduğu görüldü. Ayrıntısını yazının devamında okuyacağınız Yeni Kıdem Tazminatı ödemesinin Eski Kıdem Tazminatına eşit olabilmesi için 35 yıl çalışmış olmak gerekmektedir. Kısaca Eski Kıdem Tazminatına göre 25 yıl çalışıldığı durumda alınacak kıdem tazminatı bedeli Yeni Kıdem Tazminatı uygulamasına göre 35 yıl çalışmışlığa eşittir.

Kıdem Tazminatı Kasası'na İşveren Ödentisi

İşveren her çalıştırdığı işçisi için Kıdem Tazminatı Kasası'na kıdem tazminatı ödemesi yapar. Kıdem tazminatı ödentisi aylık ücretin yüzde 1,53 oranı kadardır. Her takvim yılında ödenen 13. ve 14. ücretler olan noel ve izin paraları için de kıdem tazminatı ödentisi Kıdem Tazminatı Kasası'na ödenir. Çalışmışlığın ilk ayında bu ödeme yapılmaz, ilk ay nötr zamandır.

Bir ay bekleme süresinden sonra işveren işletmesinde çalıştırdığı işçisi için çalışmışlığın ikinci ayından itibaren kıdem tazminatı ödentisini yetkili kasaya havale etmeye başlar. Aynı işyerinde işçiye giriş çıkış yapılması ve tekrar çalışmaya başlanması durumunda, kıdem tazminatı ödemesi birinci aydan itibaren ödenmeye devam eder.

İş sözleşmesinin devam etmesine rağmen, ücretin aşağıda belirtilen nedenlerden işveren tarafından ödenmediği zamanlar için de işveren Kıdem Tazminatı Kasası'na kıdem tazminatı ödemesi yapmak zorundadır:

- Askerlik görevini yerine getirenlerin askerlikte bulundukları süre ve eğitimde bulunulan süreler,
- Loğusalık parası ve istirahat parası alınan sürelerde,

Bakım parası alınan ve hasta bir yakına bakım izninde bulunulan süreler için kıdem tazminatı da Sosyal ve Çalışma Bakanlığı tarafından kurulmuş bir fon tarafından karşılanır. Eğitim izninde bulunanların kıdem tazminat ödentisi Federal İş ve Ticaret Bakanlığı tarafından alınması gereken işsizlik parasının yüzde 1,53 oranında ödenir.

Kıdem Tazminatı Kasası'nın Seçimi, Kasanın Belirlenmesinde Söz Hakkı, Yaptırım Şartları

Bir işverenin ödediği bütün kıdem tazminatı ödentisi hep aynı kasaya yapılır. Bir işletmede çalışan her işçi ve hizmetli için ödenecek kıdem tazminatı primi aynı kasaya havale edilir.

Bir işyerinde işçi temsilcisinin bulunması halinde, kıdem tazminatının havale edileceği Kıdem Tazminatı Kasasının seçimi, işveren ile işçi temsilciliği arasında varılan anlaşmayla belirlenir.

İşçi temsilciliğinin bulunmadığı işletmelerde Kıdem Tazminatı Kasasını sadece işveren belirler. Çalışanların üçte biri işveren tarafından kasanın seçilmesine iki hafta içerisinde yazılı itiraz etmedikleri takdirde, Kıdem Tazminatı Kasası'nın seçimi yapıldı demektir. İşçilerin sendikaya üye olmamasına rağmen branş yetkili sendikası bu sürede görüşmelere katılabilir. Yetkili Kıdem Tazminatı Kasası'nın belirlenmesinde anlaşmanın olmaması durumunda Uyuşma Dairesi'ne gidilerek, uyuşmanın sağlanması talep edilir.

Bir Kıdem Tazminatı Kasası'na dâhil olmak somut bir giriş anlaşmasıyla olur, bu anlaşma içinde kasanın idari masrafları için keseceği giderler de belirlenir. Kıdem Tazminatı Kasası kendileriyle çalışmak isteyen firmayı ve işvereni genel şartlarla kabul etmek zorundadır.

İşveren, altı ay içerisinde bir Kıdem Tazminatı Kasası hala belirlememiş olması durumunda, Sosyal Sigortalar Birlikleri Merkezi yasaların öngörmesinden dolayı işletme için zorunlu bir Kıdem Tazminatı Kasası atar.

Adı geçen Kıdem Tazminatı Kasası pratikte bir sigorta veya bir banka tarafından kurulmuş ve idare edilmekte olan bir işletmedir. İşçiler için sigorta veya bir bankadan oluşan bu kasaya ödenen kıdem tazminatı ödentisi, ödemenin olacağı güne kadar yine işverenler tarafından sermaye olarak değerlendirilir.

Primlerin Ödenmesi

Primlerin ödemesi sosyal kesintilerle birlikte Bölge Hastalık Sigortası üzerinden yapılır. Bölge Hastalık Sigortası almış olduğu bu prim ödemesini yetkili Kıdem Tazminatı Kasası'na havale eder.

Ödenen primlerinin kontrolü Bölge Hastalık Sigortası'nın görevidir, kontrol idari bir süreçtir ve İş Mahkemesi'nde konuyla ilgili dava açılması gereksizdir.

Firma tarafından ödenmesi gereken kıdem tazminatı kasaya havale edilmediği zaman, diğer sigorta primleri gibi işverenden cezalı olarak tahsil edilir, bu ceza durumu 2010 tarihi itibarıyla yüzde 7,32'dir.

Kıdem Tazminatının Miktarı

Kıdem tazminatının miktarı, her ay kasaya ödenen prim bedellerin toplamından oluşur, buna kasada birikmiş paranın kasada kaldığı sürede işleyen yasal faiz oranı da dâhil edilirken, kasanın idari masraflar bu toplanan kıdem tazminatı parasından düşülür. Kıdem Tazminatı Kasası ödenen kıdem tazminatının nominal değerini garanti etmek zorundadır.

Kıdem Tazminatının Çalışana Ödenme Şartları

Kıdem tazminatının ödeme koşulu en başta iş ilişkisinin bitmiş olma koşuluna bağlıdır.

- İş ilişkisinin çalışan tarafından bitirilmiş olmaması, haksız olarak işten el çektirilmiş olmamaları ve ayrıca iş ilişkisi işçi ve hizmetli tarafından haksız olarak derhal bitirilmemiş olması gerekir.
- En az üç yıllık prim ödeme süresinin dolmuş olması gerekir, burada başka işletmelerde çalışılan süreler de dikkate alınır.

İş ilişkisinin işçi tarafından fesih bildirim süresine uyularak doğum izni süresinde içinde bitirilmesi durumunda da ödeme yapılır. Burada da en az üç yıllık prim ödeme süresinin dolmuş olması gerekir.

Ayrıca beş yıldır herhangi bir işletmede çalışmayanların daha önceki çalışmış oldukları sürede birikmiş kıdem tazminatı hakkını talep etme hakları da vardır. Yurtdışında ikamet edenler için de bu şart geçerlidir.

Kıdem tazminatının ödenme hakkı doğmuş olan çalışanlar, bu hakkı mutlaka ödeme ile değerlendirmek zorunda değildir. Ödemenin dışında başka olanaklar da vardır:

- Kıdem tazminatı anaparaya çevrilebilinir,
- Kıdem tazminatı bedeli olan para Kıdem Tazminatı Kasası'nda bırakılarak, faizinin işlemesi istenilir,
- Kıdem tazminatı hakkı sonra çalışılan firmaların Kıdem Tazminatı Kasası'na devrettirilir,
- Özel ek bir emeklilik sigortasına veya bir sigorta kasasına aktarılabilinir.

İş ilişkisinin çalışan tarafından fesih bildirim süresine uyularak bitirilmesi halinde kıdem tazminatı hakkı ödenmez. Bu hak Kıdem Tazminatı Kasası'nda çalışanın hesabında saklı kalır. Daha sonraki iş ilişkisinin işveren tarafından bitirilmesi durumunda, önceki ve sonraki çalışmışlık sürelerinde doğan hak toplanarak ödenme talebinde bulunulabilinir.

Yasa tarafından istenen üç yıllık prim ödenme süresi dolmadığı durumda, ödemesi yapılan kıdem tazminatı primi kasada hakkın doğmasına ve tekrar iş ilişkisinin bitmesine kadar kalır.

İşçi ve hizmetlinin vefatı durumunda kıdem tazminatı hakkı onun eşi ve yasal varislerine eşit olarak ödenir. Varislerden çocuğun olması halinde, bu çocuk için hak sahibinin vefatı günü itibariyle Maliye Dairesi'nden Aile Yardım Parası ödenmiş olması gerekir. Bu hakkın ödenmesi için, varislerin (eş veya çocuklar) hak sahibinin vefatından sonra üç ay içerisinde Kıdem Tazminatı Kasası'na ödeme için yazılı başvuruda bulunmaları zorunludur. Hak sahiplerinden bir varisin bu üç aylık bu süreyi kaçırması halinde, mahkemeye başvurarak diğer hak sahiplerinden hak talebinde bulunabilir.

Üç ay içerisinde varisler tarafından Kıdem Tazminatı Kasası'na herhangi bir hak talebinde bulunulmaması halinde, kıdem tazminatı hakkı kasa tarafından vefat ile ilgili işlemlerin yapıldığı hukuki merciye devredilir.

İş ilişkisinin bitiminden sonra altı ay içerisinde Kıdem Tazminatı Kasası'na birikmiş olan kıdem tazminatı hakkının ne yapılmak istendiği i yazılı olarak bildirilmediği takdirde, birikmiş olan para Kıdem Tazminatı Kasası'nda kalır ve faiziyle işlemeye devam eder.

31.12.2002 tarihi öncesi başlanılan iş ilişkisinde doğmuş olan Eski Kıdem Tazminatı hakkının devredilmesi olanağı:

- 31.12.2002 tarihi öncesi başlanılan iş ilişkisinde doğmuş olan kıdem tazminatı Eski Kıdem Tazminatı düzenlemesine göredir ve tek taraflı olarak değiştirilmez.
- Eski kıdem tazminatı hakkı yeni kıdem tazminatı hakkına aktarılabilinir. Bu değişiklik, işveren ile çalışan işçi arasında sadece yazılı olarak varacakları bir anlaşma ile mümkündür, toplu sözleşmeler ve işyeri sözleşmeleri bu anlaşmanın çerçevesini belirleyebilir.

Doğmuş olan Eski Kıdem Tazminatı hakkı iki şekilde yeni sisteme devredilebilinir. Her iki devretme biçimindeki fark, devredilen güne kadarki doğan Eski Kıdem Tazminatı hakkının ne yapılacağı konusudur. Değişikliğe geçtikten sonraki hak artık Yeni Kıdem Tazminatı sistemindedir.

a) Eski hakkın işveren nezdinde dondurulmuş ve saklı kalmış olması:

Bu saklı tutma veya dondurma biçimiyle adlandırılan değişiklikte, aynı işverende dondurulmuş veya saklı tutulmuş kıdem tazminatı hakkı için eski kıdem tazminatı uygulaması geçerlidir. Bu hak işveren tarafından ödenir. Ancak iş ilişkisinin çalışan işçi tarafından bitirilmesi, çalışanının iş ilişkisinin işveren tarafından işten el çektirilerek bitirilmesi ve işçinin haksız olarak iş ilişkisini zamanından erken bitirmesi gibi durumlarda dondurulmuş olan eski kıdem tazminatı hakkı kaybolur.

b) Kıdem tazminatı hakkının yeni yasaya aktarılması hali:

Kıdem tazminatının eski kıdem tazminatı yasasından, yeni kıdem tazminatı yasanına aktarılması durumunda; hem eski yasadan doğmuş yeni yasaya aktarılan bedel, hem de değişikliğin yapılmış olduğu günden itibaren ödenen bedel artık yeni kıdem tazminatı uygulamasına göre Kıdem Tazminatı Kasası'na tabidir. İş sözleşmesinin bitiriliş biçimine göre herhangi bir kaybolma söz konusu değildir.

C. İnşaat İşçileri Kıdem Tazminatı

1987 yılına kadar inşaat işçileri de Eski Kıdem Tazminatı uygulamasına tabiydi. Avusturya'da inşaat işleri kış aylarında mevsim nedenlerinden dolayı genellikle tatil edilir, çalışılmaz. Dolayısıyla inşaat işçileri İş ve İşçi Kurumu'na gönderilir ve kendilerinin işsiz parası alması için başvurmaları istenir. Kısaca inşaat işçisinin iş sözleşmesi kış aylarına doğru bitirildiğinden Eski Kıdem Tazminatı şartlarını yerine getirmeleri olası olmamaktaydı. İnşaat işçileri de bundan dolayı iş hayatına atıldıkları ilk günden, emekliliğe kadar en fazla işsiz kalan işçi kesimi olmalarına rağmen kıdem tazminatı hakkından faydalanamamaktaydılar.

1987 yılında İnşaat İşçileri Kıdem Tazminatı Yasası'nı inşaat işçisinin kıdem tazminatı hakkını düzenlemek için yürürlüğe sokuldu. Bu yasayı hayata geçirmek için 1987 yılı öncesinde özellikle İnşaat İşçileri Sendikası ve Avusturya İşçi Odası tarafından ciddi uğraşılar verildi. Adı geçen yasayla inşaat işçilerin uğradığı mağduriyeti ortadan kaldırmak için daha önceden var olan İnşaat İşçileri İzin Kasası çerçevesinde bir de İnşaat İşçileri Kıdem Tazminatı Kasası oluşturuldu. İşverenler, işçilerin aylık ücret bedellerinin belli bir oranında kıdem tazminatı ödentisi olarak İnşaat İşçileri Kıdem Tazminatı Kasası'na bir bedel havale etmekte.

Bu yasa kıdem tazminatı hakkı için gerekli şartı yerine getiren inşaat işçisinin kıdem tazminatı hakkını Kıdem Tazminatı Kasası'nda tutulmasını sağlamaktadır. Üç yıl içerisinde iş sözleşmesinin sonlandırılıp, tekrar başlamasıyla da olsa, aynı işletmede toplam 92 haftalık çalışmışlık süresinin dolmasıyla kıdem tazminatı hakkı başladı demektir. İlk üç yıllık süre içerisinde bir inşaat işletmesinde 92 haftalık çalışma süresinin dolmasından sonra, daha sonraki işletmelerdeki çalışma süreleri de eklenmektedir.

Burada iş sözleşmesinin mutlaka işveren tarafından veya işçi tarafından haklı nedenlerden dolayı bitirilmesi gerekmektedir. O iş sözleşmesinin farklı bitirilmesi durumunda burada geçen süre kıdem tazminatı hakkına tabi tutulmaz.

Biriken haftalık çalışma sürelerine göre kıdem tazminatı hakkı işçiye iki durumda ödenir. Birinci durum işçinin emekli olması halidir, ikincisi ise inşaat işçisinin iş sözleşmesinin bitiminden itibaren herhangi bir inşaat işletmesinde çalışmaması gerekmektedir. Emekliye ayrılan veya bir yıldan fazla bir süredir inşaat sektöründe çalışmayan işçiye Kıdem Tazminatı Kasası tarafından kıdem tazminatı ödenir.

Çalışmışlık süresine göre kıdem tazminatı hakkı aşağıdaki gibidir:

156 haftadan fazla çalışmışlık durumunda 2 aylık ücret,

260 haftadan fazla çalışmışlık durumunda 3 aylık ücret,

520 haftadan fazla çalışmışlık durumunda 4 aylık ücret,

780 haftadan fazla çalışmışlık durumunda 6 aylık ücret,

1040 haftadan fazla çalışmışlık durumunda 9 aylık ücret,

1030 haftadan fazla çalışmışlık durumunda 12 aylık ücret ödenir.

Kıdem tazminatı inşaat işçilerinde 12 aylık, yani bir yıllık ücret karşılığı ile sınırlıdır.

Bütün bu kıdem tazminatı uygulamasında çalışanlar Eski Kıdem Tazminatı ve İnşaat İşçileri Kıdem Tazminatı uygulamasından bir iki değişik taleplerin dışında memnun olduklarını belirtebiliriz. Bu talepler de Eski Kıdem Tazminatı ve İnşaat İşçileri Kıdem Tazminatı'nın işçinin iş ilişkisini bitirme durumunda da ödenmesidir. Birde inşaat işçisi tarafların anlaşmasıyla iş ilişkisinin bitirilmesinde de kıdem tazminatı hakkının ödenmesini istemektedir.

Ancak 2003 yılından sonra işbaşı yapanlar ise Yeni Kıdem Tazminatı'nın miktarından dolayı aldatıldıklarını düşünmekteler.

Çok Uluslu Şirketlerde Örgütlenme ve IKEA Örneği

Deniz AKDOĞAN

Koop-İş Sendikası Genel Başkan Danışmanı

1980'den bugüne adım adım uygulamaya konulan neo-liberal politikalar, üretim metotlarının değişerek hizmetler sektörünün gelişmesine neden olmuştur. Yeni sektörlerin ve çalışma biçimlerinin ortaya çıkmasıyla bazı sektörler ve çalışma biçimleri devre dışı kalmıştır. Özelleştirmeler, taşeronlaştırma ve güvencesizleştirme, çalışma hayatını ilgilendiren mevzuat değişiklikleri ve değişen şartlara ayak uyduramaması sonucu güç kaybeden işçi sendikaları, büyümek ve varlıklarını sürdürmek için çözüm yolları bulma arayışına girmişlerdir.

Güç kaybeden işçi sendikaları, yeniden eski güçlerini kazanmak için örgütlenmelerinin şart olduğunun bilincine varmışlar, bu bilinçle ülkemizde etkinliği artan çok uluslu şirketler öncelikli örgütlenme alanı olmaya başlamıştır.

TÜRK-İŞ'e bağlı Koop-İş Sendikası da dünyadaki ve ülkemizdeki gelişmeleri yakından takip ederek yeni örgütleme stratejisini oluşturmuş ve örgütlenme hedefinde öncelikli olarak çok uluslu şirketlere yer vermiştir. Bu kapsamda öncelikle çok uluslu bir yapı market olan Praktiker'de örgütlenmesini başlatmıştır. Koop-İş Sendikası, zorlu bir mücadelenin ardından Praktiker Yapı Marketleri AŞ.'de örgütlenerek Türkiye'de yapı marketlerde örgütlü ilk sendika olma başarısını elde etmiştir. Bu başarıyı da imzaladığı etkili toplu iş sözleşmesi ile taçlandırmıştır.

Koop-İş Sendikasının yeni hedefi IKEA Türkiye mağazalarıdır. Uzun bir ön hazırlığın ardından, Koop-İş'in üye olduğu küresel sendika UNI'nin desteği de alınarak IKEA mağazalarında örgütlenme süreci başlamıştır.

İsveç şirketi olan IKEA, dünyanın 39 ülkesinde 300'den fazla mağazası ve 600 milyon ziyaretçisiyle faaliyet göstermektedir. Dünya genelinde Frenchise Sistemi ile faaliyetlerini

yürüten IKEA, Türkiye'deki perakende faaliyetlerini MAPA Mobilya ve Aksesuar AŞ. (IKEA Türkiye) çatısı altında sürdürmektedir. IKEA Türkiye'nin İstanbul'da iki, Bursa, İzmir ve Ankara'da da birer mağazası olmak üzere toplam beş mağazası bulunmaktadır. Türkiye'de toplam 1800'e yakın çalışanı bulunan IKEA, bugün dünyanın en büyük ev mobilyası mağazasıdır.

Bir dünya devi olan IKEA, çalışanlarını ağır koşullarda ve düşük ücret altında istihdam etmektedir. IKEA Türkiye Mağazalarında çalışanların yaş ortalaması oldukça genç olmasına rağmen özellikle lojistik bölümünde çalışanların büyük çoğunluğunda bel fıtığı gibi bel rahatsızlıkları görülmektedir.

IKEA Çalışanları Dünya Genelinde Sendikalı!

IKEA'nın dünya genelinde 100 bin çalışanı bulunmaktadır. Yeni açılan mağazalarıyla çalışan sayısı sürekli artmaktadır. Küresel bir mobilya devi olan IKEA'nın faaliyet gösterdiği ülkelerin neredeyse tamamında çalışanlar sendikalıdır. IKEA çalışanlarının sendikalı olmasının sağlanmasında iki neden etkili olmuştur.

Bunlardan birincisi; IKEA İsveç Yönetiminin Küresel Sendikalar ile (UNI Küresel Sendikası ve BWI İnşaat ve Ağaç İşçileri Enternasyonali) sosyal diyalog içerisinde bulunmasıdır.

İkinci neden ise UNI Küresel Sendikası'na bağlı IKEA Mağazalarında örgütlenen sendikaların küresel anlamda bir araya gelerek dayanışma içerisinde olmasıdır.

IKEA, Uluslararası Alanda Çalışanlarının Örgütlenme Hakkına Saygı Duyduğunu Beyan Etti

IKEA'da çalışanlar, ister IKEA'nın Frenchise Mağazalarında çalışıyor olsun ister IKEA'nın kendi mağazalarının çalışanı olsun, IKEA'nın imzaladığı uluslararası sözleşmeler gereği IKEA'nın küresel sosyal sorumluluk ilkelerinin kapsamında bulunmaktadırlar.

IKEA IWAY, (Çevre için Asgari Gereksinimler, Sosyal Şartlar ve Çalışma Koşulları, Ürün Satınalmada Materyaller ve Hizmetler Standartları) 'na göre;

IKEA,

- İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi,
- Çalışmaya İlişkin Temel Haklar ve İlkeler ILO Bildirgesi ve İzlenmesi (Haziran 1998),
- Sürdürülebilir Kalkınma için Rio Deklarasyonu (1992),
- Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi ve Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesini kabul ederek; belirtilen uluslararası geçerliliği olan sözleşmelerde bulunan "Sendikalaşma özgürlüğü ve toplu pazarlık hakkı etkin bir şekilde tanınacaktır" ifadesine sadık kalacağını beyan etmiştir.

Diğer taraftan İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ne göre "Herkes çıkarını korumak için sendikalı olma hakkına sahiptir". IKEA, açıkladığı davranış krallarında söz konusu İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ne yer vermekle sendikalı olmanın en temel insan hakkı olduğunu kabul etmiştir.

IKEA Türkiye Mağazalarında Sendikalaşma

Koop-İş Sendikası 2003 yılından bu yana izlediği yeni örgütleme stratejisi ile önceliğini uluslararası şirketlere vermiştir. Daha önce de belirttiğimiz gibi, geçtiğimiz 6 yıllık süreçte gerçekleştirdiği zorlu mücadele neticesinde Praktiker Yapı Marketleri AŞ.'de örgütlenmiş ve güçlü bir toplu iş sözleşmesi imzalamıştır.

Koop-İş Sendikasının öncelikli hedefi IKEA Türkiye mağazalarında çalışanları sendikalı ve toplu iş sözleşmeli yapmaktır. Koop-İş Sendikası'nın IKEA'da örgütlenme çalışmaları uzun bir ön hazırlığın ardından, UNI Küresel Sendikası'nın desteği de alınarak başlamıştır. İlk üyelik faaliyetleri 2007 yılında başlamıştır. 2010 yılının Ekim ayında UNI Küresel Sendikası, Tez-Koop-İş ve Koop-İş Sendikaları arasında IKEA Mağazalarında Koop-İş Sendikası'nın örgütleneceği ve IKEA Türkiye Örgütlenmesinin UNI Küresel Sendikası tarafından desteklenece ğine dair protokol imzalanmıştır.

Ardından UNI IKEA Küresel Örgülenme Projesinin Türkiye ayağı hazırlık çalışmaları başlamıştır. UNI SCORE (Stratejik Kampanyalar, Örgütlenme, Araştırma ve Eğitim) bölümü ile birlikte Kasım 2010 tarihinde IKEA Türkiye Mağazaları örgütlenme altyapı çalışmaları başlatılmış ve kapsamlı bir rapor hazırlanmıştır.

IKEA İsveç Mağazalarında örgütlü olan ve toplu iş sözleşmesi bulunan HANDELS Sendikası'nın HANDELSNYTT gazetesi muhabiri Janna Ayres İstanbul'a gelerek çalışmalarımız hakkında bilgi almış ve bir röportaj yapmıştır. Röportaj Handels Sendikasının HANDELSNYTT Gazetesinin Mart 2011 sayısında ilk sayfadan verilmiştir.

IKEA Örgütlenme Projesi Çalışma Grubu Stokholm Toplantısı

IKEA Örgütlenme Projesi Çalışma Grubu toplantısı 7-10 Mart 2011 tarihlerinde İsveç'in başkenti Stokholm'de gerçekleşmiştir. Toplantıya; Belçika, Avusturya, Rusya, Amerika Birleşik Devletleri, İrlanda ve İsveç'ten sendikalar ve Türkiye adına Koop-İş Sendikası katılmıştır.

Toplantıda IKEA çalışanlarının en temel hakları olan sendikalaşma hakkına kavuşmaları için IKEA Merkez Yönetimi ile imzalanması planlanan küresel sözleşme'nin çok önem taşıdığı vurgulanmıştır.

Daha sonra Haziran 2011'de İzmir'de gerçekleştirilen UNI Avrupa Gençlik Birimi Yaz Okulu toplantısı sırasında Avrupa'nın birçok ülkesinden sendikaların gençlik birimi temsilcileri tarafından İzmir IKEA mağazası ziyaret edilmiştir. Sendikamız tarafından hazırlanan; Sendikalı Ol! Güçlü Ol! Biz Birlikte Güçlüyüz! sloganlarının yazılı olduğu tişörtleri giyen katılımcılar İzmir IKEA Mağazasında renkli ve etkili bir etkinlik gerçekleştirmişlerdir.

IKEA Türkiye Örgütlenme Projesi İmzalandı

16 Haziran 2011 tarihinde UNI ve Koop-İş temsilcileri tarafından IKEA Türkiye Örgütlenme Projesi imzalanmıştır ve uygulamaya başlanmıştır. Bu çerçevede yerel, ulusal ve küresel koordinasyon ağı oluşturulmuştur. IKEA Türkiye Mağazalarındaki tüm çalışanların sendikalı ve toplu iş sözleşmeli olma amacını içeren bu proje, koordinasyon, iletişim ve örgütlenme kapasitesinin geliştirilmesini hedeflemektedir. Bu bağlamda; eğitim seminerleri, örgütlenme uzmanı istihdamı, haftalık-aylık ve altı aylık aktivite ve mali raporlarının hazırlanması, örgütlenme materyallerinin basılması ve dağıtılması, internet sitesi ve sosyal medya kanallarının kullanılması gibi birçok başlıkta çalışmalar yürütülmektedir. Proje ile Haziran 2012 tarihine kadar IKEA Türkiye Mağazalarında çalışan işçilerin çoğunluğunun Koop-İş Sendikası'na üyeliğinin alınması hedeflenmektedir.

Yapılan bu çalışmalar çerçevesinde UNI SCORE Politika Sekreteri Olga Vinogradova 8-13 Ağustos tarihlerinde IKEA İstanbul, Bursa ve İzmir Mağazalarında incelemelerde bulunmuş ve sendika üyeleri ile toplantılar gerçekleştirmiştir. Yaptığımız örgütlenme çalışmalarını yerinde inceleyen Vinogradova, proje kapsamında hedeflenen adımların zamanında gerçekleştirildiğini belirtmiştir. Ayrıca IKEA'da örgütlenen diğer sendikaların faaliyetleri ve IKEA Küresel Projesi hakkında üyelerimize bilgiler verilmiştir.

İsveç Handels Sendikasından Destek

IKEA örgütlenme faaliyetlerine başladığımız günden itibaren dayanışma içinde hareket ettiğimiz İsveç IKEA Mağazalarında örgütlü olan Handels Sendikası Genel Başkanı Lars-Anders Häggström ve Uluslararası Sekreteri David Eklind, 10-13 Ağustos 2011 tarihlerinde sendikamızın daveti üzerine İstanbul'a gelmiştir. Ziyaret esnasında gerçekleştirilen toplantılarda Koop-İş Sendikası Genel Başkanı Eyüp Alemdar, IKEA örgütlenmesinde gelinen son durum ve hedeflenen yeni çalışmalar hakkında İsveç Sendikası yöneticilerini bilgilendirmiştir. Yapılan toplantıların ardından Koop-İş Sendikası ile Handels Sendikası arasında Kardeşlik ve Dayanışma Protokolü imzalanmıştır.

Örgütlenme çalışmalarımız süresince protokol çerçevesinde iletişim halinde olduğumuz İsveç Handels Sendikası Genel Başkanı Lars-Anders Haggström tarafından Türkiye'deki IKEA işçilerine seslenen Türkçe bir mektup gönderilmiştir. Mektupta İsveç başta olmak üzere dünya genelinde IKEA çalışanlarının sendikalı olduğunu, Türkiye'deki IKEA çalışanlarının da sendikalı olmaktan çekinmemeleri gerektiğini vurgulanmıştır.

Dublin Toplantısı

IKEA Küresel Örgütlenme Projesi Çalışma Grubu toplantılarının bir diğeri de Ağustos 2011'de İrlanda'nın başkenti Dublin'de yapılmıştır. Toplantıya Koop-İş ile birlikte Avusturya, Belçika, Danimarka, Almanya, İrlanda, İsveç ve ABD'den sendikalar katılmıştır. Bu toplantıda IKEA'da sendikalaşma faaliyetleri yürüten sendikaların kendi ülkelerindeki çalışmaları görüşülmüştür. Koop-İş de IKEA örgütlenme çalışmalarında geldiği aşamayı, örgütlenmede yaşadığı zorlukları ve planladığı faaliyetleri aktarmıştır.

Sonuç

Koop-İş Sendikası IKEA Türkiye mağazalarında sendikalaşma çalışmalarına büyük bir kararlılıkla devam etmektedir. Her geçen gün üye sayısı artmakta ve işyerlerinde sendikal bilinç yerleşmektedir. UNI Küresel Sendikası ve İsveç Sendikalarının koordinasyonu ile yürütülen IKEA Türkiye Örgütlenme Projesi yerel-ulusal ve küresel düzeyde yaratılan işbirliği sayesinde hedefine yaklaşmaktadır bunun için IKEA çalışanlarının da Praktiker çalışanlarının sahip olduğu toplu iş sözleşmesine kavuşmaları için Koop-İş Sendikası çatısı altında bir araya gelmeleri gerekmektedir.

Notlar

i IKEA ile BWI (BWI İnşaat ve Ağaç İşçileri Enternasyonali) arasında 25 Mayıs 1998 tarihinde Cenevre'de imzalanan sözleşmeye göre; "IKEA Yönetimi faaliyet gösterdiği tüm ülkelerde tüm IKEA çalışanlarının (tedarikçi firmalar dahil) özgürce sendikalara üye olmalarına ve özgürce toplu pazarlık hakkına sahip olmalarına saygı duyacaklardır."

ii http://www.ikea.com/ms/en_US/about_ikea/pdf/SCGlobal_IWAYSTDVers4.pdf Erişim Tarihi 02.10.2011

iii Praktiker Yapı Marketleri AŞ. ile Koop-İş Sendikası arasında akdedilen Birinci Dönem Toplu İş Sözleşmesi 26.05.2011 tarihinde imzalanmıştır.

iv Aylık yaklaşık 200.000 adet basılan ve sendika haberlerinden ziyade diğer güncel haberleri de konu alan gazete İsveç'in bütün şehirlerinde 100'den fazla satış noktasında İsveç'lilere dağıtılmaktadır.

İnteraktif Risk Değerlendirme Projesi (OIRA)*

Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı (EU-OSHA) tarafından geliştirilmiş proje, mikro ve küçük işletmelerin, kullanımı kolay olan ve ücretsiz bir web uygulaması aracılığıyla risk değerlendirmesi yaparak işçi sağlığı ve iş güvenliğini geliştirmesine yardımcı olacak.

OIRA Projesinin amacı, risklerin tespit edilmesi, değerlendirme, işletmeler için uygun önlemlerin belirlenmesi konusunda karar verme, izleme ve raporlama süreçlerinden oluşuyor. Proje ile küçük işletmelerin üzerindeki yükü azaltarak, risk değerlendirmesini hızlı ve kolay bir şekilde yapmalarını hedefleniyor.

Kıbrıs, Belçika ve Fransa gibi ülkeler başta olmak üzere kuaförlük ve ulaşım gibi sektörlerde pilot uygulama olarak başlatılan risk değerlendirme sistemi Avrupa'da 20 milyon işletme tarafından kullanılıyor.

Sisteme e-posta adresi ve şifre yardımıyla giriş yapılıyor. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan alınan onaylardan sonra uygulama kısa bir süre sonra Türkiye'de de kullanılabilecek.

*http://www.oiraproject.eu/

İngiltere İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü

HSE (Health and Safety Executive) çalışanların sağlık, güvenlik ve refahının korunması için mevzuatın uygulanmasını sağlayıp danışmanlık ve destek hizmetleri vererek çalışmalarda bulunan bir devlet kuruluşu. İnternet üzerinden işçi sağlığı ve iş güvenliğiyle ilgili konularda Türkçe Broşürler yayımlıyor.*

HSE'nin sayfasında yayımlanan Türkçe broşürlerin konuları şöyle:

- Merdiven güvenliğinin en önemli püf noktaları
- Bel ağrılarından sakının: Mobil makine operatörleri ve sürücülere tavsiyeler
- İşyerindeki kayma ve düşmeleri önleme
- Kulaklarınızı koruyun, yoksa sağır olursunuz
- El-kol titreşimi - Çalışanlara tavsiyeler
- Gazla çalışan elle ateşlemeli yemek hizmetleri donanımıyla ilgili önlemler
- Yemek hizmetleri sektöründe sağlık ve güvenlik yönetimi kazandırır
- Mutfaklarda ve gıda servisinde kayma ve tökezlemelerin önlenmesi
- Yemek hizmetleri donanımlarının ve işyerlerinin seçim ve kullanımında sağlık ve güvenlik planlaması
- Yemek hizmetleri işletmelerine uygulanan belli başlı sağlık ve güvenlik mevzuatı
- Yemek hizmetlerinde bakım öncelikleri
- Sizin sağlığınız, sizin güvenliğiniz: Çalışanlar için kılavuz
- İnşaat alanlarında riski azaltmanın beş yolu; Küçük inşaat alanları için; Küçük çaplı işletmeler için; İşçiler için
- Sağlık ve güvenliğe giriş - Küçük işletmelerde sağlık ve güvenlik

* http://www.hse.gov.uk/languages/turkish/index.htm

Mevzuat

- Ömrünü Tamamlamış Araçların Depolaması, Arındırılması, Sökümü ve İşlenmesine İlişkin Teknik Usuller Tebliği - 6 Temmuz 2011
- Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik - 27 Nisan 2011
- Atık Ara Depolama Tesisleri Tebliği - 26 Nisan 2011

Gökhan EROL
gokhanerol@turkis.org.tr

NAPO*
"Gülümseyerek Güvenlik"

Napo, ISG iletişim uzmanlarından oluşan küçük bir grup tarafından, çalışan kişilerin pratik ihtiyaçları, dilleri ve kültürleri arasındaki farklılığı gözeterek ulusal sınırları kırmak için gerekli olan yüksek kalitede bilgilendirici ürün ihtiyacına yanıt olarak tasarlanan orijinal bir fikir.

Filmler herhangi bir konuyu etraflıca kapsamak için tasarlanmamış ve eğitici ya da öğretici filmler olarak görülmemeli. Napo'nun ve arkadaşlarının rolü, ilginç karakterleri, komik hikayeleri, şakacı ve neşeli yaklaşımları ile işçi sağlığı ve iş güvenliği alanına eğlence katmak. "Bir gülümseme ile güvenlik" Napo'nun daha sağlıklı, daha güvenli ve daha iyi işyerleri için yaptığı katkı.

Her bir film, çok sayıda Avrupalı Kurum tarafından ortaklaşa yapılıyor.

İspanya, Bilbao'da bulunan Avrupa İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı web sitesinin geliştirilmesini destekliyor.

Napo'nun Filmleri

Napo'nun film serisi bilgisayarda grafik programlarında üretilmiş. İş yaşamında güvenlik meseleleriyle yüz yüze gelen karakterleri canlandırıyorlar. Ana karakter Napo ve arkadaşları kendilerini kelimelerin olmadığı bir dünyada ifade ediyorlar. Onların hikayelerinin eğitimsel değeri var. Soruları artırır ve iş güvenliğinin çeşitli yönlerden tartışılmasını teşvik eder. Bazen pratik çözümler sunar ya da bu konuda önderlik ederler. Eğitim, kültürel tarafsızlık ve mizah karışımının bir çizgi filmde buluşması "Napo" serisine ayrı bir kimlik kazandırmaktadır. Napo, sevimli fakat dikkatsiz bir karakterdir. Napo'nun evrensel dili, bu filmleri herkes için uygun yapmaktadır. Her bir sahne diğerlerinden bağımsızdır ve bütün bir film olarak ya da ayrı ayrı kullanılabilmektedir.

Napo'nun kullanımı - Filmlerin kullanımı

'Napo'yu kullanmanın en iyi yolu Napo'yu düşünmektir.'

Ana karakter Napo ve arkadaşları kendilerini kelimelerin olmadığı bir dünyada ifade etmektedirler. Kültürel açıdan, "nötr"dürler ve konuştukları dil, geldikleri ülke ya da kültür ve olursa olsun herkes kendini Napo ile özdeşleştirebilir.

Napo serisi, güvenlik problemlerini çözmenin evrensel bir anahtarı değildir. Napo bir güvenlik uzmanı değildir. Onun bakış açısı, güvenliği meslek edinmiş birinin bakış açısı değildir. Napo'nun bütün olarak ya da bölüm bölüm kullanımı, izleyicilere ve izleyicilerin iş güvenliği konusundaki tutum ve görüşlerine, filmin gösterildiği ortama bağlıdır. Napo'nun aşırı kullanımı Napo serisinin etkisini azaltabilir.

Napo, bir çizgi film karakteri olması nedeniyle, drama ya da belgesel filmlerin ulaşamayacağı alanlara girebilmektedir. Napo, korumaya çalıştığımız işçilerin aksine yıkılmaz ve ölümsüzdür.

* http://www.napofilm.net/tr

İş Sağlığı ve Güvenliği Rehberi*

İş kazalarını önleme amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ile yürüttüğü ortak çalışmayla Mesleki ve Teknik Eğitim Okulları için "İş Sağlığı ve Güvenliği Rehberi" hazırladı.

Bakanlıklar arasında, 2009'da imzalanan "Mesleki ve Teknik Öğretim Kurumlarında İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi" protokolü ile iş sağlığı ve güvenliğinin bir yaşam biçimi haline getirilmesi amacıyla bir eylem planı oluşturuldu.

Bu kapsamda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı uzmanlarınca hazırlanan "İş Sağlığı ve Güvenliği Rehberi", Mesleki ve Teknik Eğitim Okulları'nda eğitim gören öğrencilerin, iş kazaları konusunda bilinçlendirilmesinde kullanılacak. Rehberin amacı, işçilerin iş hayatına atılmadan önce, eğitim-öğretim sırasında risk-kontrol-tedbir üçgeninde bilinçlenmelerini gerçekleştirmek ve öğrendiklerini alışkanlık haline getirerek iş sağlığı ve güvenliğini yaşam biçimi haline getirmek olarak açıklandı.

Okullarda ve diğer eğitim-öğretim kurumlarında "sağlık ve güvenlik kültürünün" geliştirilmesi için hazırlanan rehber, "Politika Çerçevesi, Mevzuat, Kontrol Listeleri, Risk Değerlendirmesi Örnekleri, Form ve Belgeler, Kişisel Koruyucu Donanımlar, Güvenlik ve Sağlık İşaretleri ile İlk Yardım" bölümlerinden oluşuyor. Rehberde, "kazalar, sağlık ve güvenlik kontrolleri, alet ve teçhizatın güvenli kullanımı ve bakımı, yüklerin taşınması, tehlikeli maddeler ve kimyasallar, yüksekte yapılan çalışmalar" gibi çeşitli teknik konularda da detaylı bilgiler yer alıyor. İş Sağlığı ve güvenliği konusunda okullara yol gösterecek olan rehber, çeşitli çalışmalarda ihtiyaç duyulabilecek bilgi ve belgeler için de kaynak oluşturuyor.

*http://212.175.131.61/www.isggm.gov.tr/htdocs/files/MTO%20REHBER.pdf

Hazırlayan: **Refik ERBAŞ**
TÜRK-İŞ Teşkilatlandırma Uzmanı
refikerbas26@hotmail.com

PETROL-İŞ

Bericap Direnişi Sona Erdi

Petrol-İş Sendikamız üyesi 4 işçinin tazminatsız olarak işten çıkartılması, işverenin işyerinde Petrol-İş'in toplu iş sözleşmesi yetkisini düşürmek için sistemli bir şekilde baskılar uygulaması nedeniyle 25 Aralık 2010 tarihinde, Gebze'de kurulu Bericap Fabrikası önünde başlayan ve 209 gün süren Bericap direnişi, işçilerin kıdem ve ihbar tazminatlarının ödenmesi üzerine 20 Temmuz 2011 tarihi itibariyle sona erdi.

Dünya genelinde 16 ülkede bulunan 17 üretim tesisiyle Alman çokuluslu firmasının Türkiye'deki işletmesi olan ve Gebze'de faaliyet gösteren Bericap Kapak Sanayi fabrikasında dört işçinin işten çıkartılması nedeniyle işçilerinin tümü iş bırakarak fabrika önünde eylem başlatmışlar, Bericap işvereni de 89 işçinin tümünün iş akitlerini tazminatsız olarak feshetmişti. Kışın ortasında fabrika önünde başlatılan ve çadır kurulmasına dahi izin verilmeyen direniş, yağmur-çamur, kar-kış, soğuk- sıcak demeden 209 gün boyunca büyük bir azim ve kararlılıkla sürdürüldü. Bericap işvereninin, işçilerin kıdem tazminatlarını ödemesi ve ihbar tazminatı yerine geçecek olan 2.5 maaş tutarında da ücret ödenmesiyle direniş sona erdirildi.

Polyplex İşçileri Kazandı

Öte yandan, Petrol-İş Sendikamıza üye oldukları için işten atılan 5 Polyplex işçisi işe iade davasını kazandı. Çorlu İş Mahkemesi Polyplex Europa işyerinden haksız nedenlerle işten çıkartılan 5 sendika üyesi işçinin işe iadesine karar verdi. Polyplex Europa işvereni işten çıkartılan 5 işçiyi geri almaz ise 1 yıllık ücretleri tutarında işe başlatmama tazminatı ödeyecek.

Çorlu Avrupa Serbest Bölgesi'nde faaliyet gösteren Hindistan kökenli Polyplex Europa işçileri Petrol-İş'in Trakya şubesinde örgütlenince, işveren 2010 yılı Kasım ayında ilk aşamada 5 işçiyi işten çıkartmıştı. Petrol-İş sendikasının Polyplex Europa'da örgütlenmesini engellemeye çalışan işveren daha sonra da değişik gerekçelerle 35 işçiyi daha işten çıkartmıştı.

Petrol-İş sendikası tarafından yapılan açıklamada işten çıkartılan diğer Polyplex Europa işçilerinin davalarının da takip edildiği belirtilerek şöyle denildi:

"Sendikamız Polyplex Europa işyeri örgütlenmesinde çoğunluğu sağlayarak yetki tespiti için Çalışma Bakanlığı'na başvuruda bulunmuş, Bakanlık'tan da yetki yazısını almıştı. Ancak Polyplex Europa işvereni yetkiye de itiraz etmişti. Yetki itirazı ile ilgili dava ise yerel mahkemede sürüyor.

Sendikamız, Polyplex Europa işyerinde sürdürdüğü örgütlenme mücadelesini Petrol-İş'in bayrağı bu işyerinde dalgalanana kadar her alanda sonuna kadar devam ettirecektir."

Pakpen İşçileri Örgütlendi

Konya Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren ve PVC kapı, pencere, panjur, kepenk sistemleri üreten Pakpen AŞ. işçileri Petrol-İş'te örgütlendi. 500 işçinin çalıştığı Pakpen'de örgütlenen Petrol-İş Sendikamızın çoğunluk tespiti için yaptığı başvuruya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olumlu yanıt verdi. Ancak Bakanlığın olumlu yanıtına Pakpen işvereni itiraz ettiği için konu yargıya taşındı. Diğer yandan Pakpen işyerindeki örgütlenme sürecinde işten çıkartılan 11 Pakpen işçisinin de işe iade davası sürüyor.

Petrol-İş Genel Kurulu Yapıldı

Petrol-İş Sendikası 26. Olağan Genel Kurulu 17-18 Eylül 2011 günlerinde İstanbul'da yapıldı. Genel Kurul sonucunda Petrol-İş Sendikası'nın yeni Yönetim Kurulu şu şekilde belirlendi:

Genel Başkan	:	Mustafa Öztaşkın
Genel Sekreter	:	Ali Ufuk Yaşar
Genel Mali Sekreter	:	İbrahim Doğangül
Genel Örg. ve Eğt. Sekreteri	:	Nimetullah Sözen
Genel Yönetim Sekreteri	:	Ahmet Kabaca

TEKGIDA-İS

Coca Cola İşçisi Yeniden Örgütleniyor

Yıllarca Tekgıda-İş Sendikamızda örgütlü olan ancak son yıllarda başka bir sendika tarafından örgütlenen Coca Cola işçisi yuvasına dönüyor. Coca Cola işçileri akın akın Tekgıda-İş'e geri geliyor. Mersin ve Ankara'dan sonra, Elazığ Coca Cola işçilerinin tamamı, Tekgıda-İş sendikamıza üye oldu. Diğer işyerlerinde de büyük bir hızla geçişler devam ediyor.

Billur Tuz'da İşçiler İşten Çıkarılıyor

İzmir Çiğli Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan Billur Tuz Fabrikası'nda Tekgıda-İş Sendikamıza üye olan taşeron işçilerin işlerine 1 Ocak'tan itibaren son verilecek. 130 işçinin sendikalı olduğu Billur Tuz'da işçilerin bir kısmına 1 Ocak'ta itibaren işe gelmemeleri konusunda tebligat ulaştırılıyor. Tekgıda-İş Sendikamız işçilerin işine son verilirse kapı önü direnişine başlayacaklarını açıkladı.

Tekgıda-İş Sendikası Genel Başkan Danışmanı Gürsel Köse, şu an durumun kesinleşmediğini belirtirken, işverenin bildirim yapmaya başladığını söyledi. Billur Tuz'daki taşeron işçilerin sendikalarına üye olduğunu belirten Köse, bildirimlerin korkutma ve sendikadan uzaklaştırma amaçlı yapılmış olabileceğini ifade etti. Kimi işçilere sendikadan ayrılmaları durumunda sorun olmayacağının söylendiğini vurgulayan Köse, işçilerin buna rağmen sendikalarından vazgeçmeyeceğini dile getirdi. Billur Tuz'da asıl işverenin taşeron değil, Billur Tuz yönetimi olduğunu belirten Köse, eğer işçiler 1 Ocak'tan itibaren işten çıkarılırsa 2 Ocak'tan itibaren kapı önü direnişine başlayacaklarını söyledi.

Tekgıda-İş Genel Kurulu Yapıldı

Tekgıda-İş Sendikası Genel Kurulu 10-11 Eylül 2011 günlerinde İstanbul'da yapıldı. Genel Kurul sonucunda Tekgıda-İş Sendikası'nın yeni Yönetim Kurulu şu şekilde belirlendi:

Genel Başkan	:	Mustafa Türkel
Genel Sekreter	:	Mecit Amaç
Genel Mali Sekreter	:	Mehmet Karataş
Genel Teşk. Sekreteri	:	Recep Ali Çelik
Genel Eğitim Sekreteri	:	Mustafa Akyürek

TEKSİF

Hugo Boss'da İşçi Kıyımı

Alman moda devi olarak tanımlanan Hugo Boss'un, Ege Serbest Bölgede çalışan yaklaşık 3500 işçisinin büyük çoğunluğu Teksif Sendikamıza üye oldular. Ancak örgütlenme sürecinin başlamasıyla birlikte, çalışanlar baskı altına alınmaya başladı. Bazı işçiler ihbar ve kıdem tazminatları ödenmeden işten çıkarıldı. İşten çıkarılan 12 Teksif üyesi direnişe başladı.

Bu gelişmeler üzerine bir açıklama yapan Teksif Sendikası, Hugo Boss işverenini yasalara saygılı olmaya ve Hugo Boss işverenini Teksif Sendikası ile diyaloğa çağırdı. Teksif ayrıca, sadece fabrika önünde sürdürdüğü eylemi genişletme ve bir kampanyaya dönüştürme kararı aldı.

İŞBİR'de Mücadeleye Devam

Öte yandan, Teksif Sendikamızın Balıkesir İŞBİR Sentetik Fabrikasında sürdürdüğü direniş de devam ediyor. Teksif'e üye oldukları için işten çıkarılan işçilerin 6 Aralık 2011 tarihinden bu yana sürdürdüğü direnişi Teksif Genel Başkan Yardımcısı Metin Kır ve Genel Sekreteri Mustafa Burgaz ziyaret etti. Yöneticiler, TÜRK-İŞ Balıkesir İl Temsilcisi Hüseyin Akyüz ile birlikte bir basın açıklaması yaptılar. Basın açıklamasında, İŞBİR Sentetik işvereninin yasalara ve insan haklarına aykırı tutumu kınandı ve çalışanların emeği ile günden güne büyüyen İŞBİR Sentetik'in işçilerin yasal ve anayasal haklarını gasp ettiği belirtildi.

Hera Tekstil'de Eylem

Afyon'da kurulu Hera Tekstil Fabrikasında Teksif Sendikamıza üye olan 20 işçinin işten atılması, fabrika

önünde yapılan eylemle protesto edildi. Eyleme TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalar da destek verdi.

Eylemde konuşan Teksif Örgütlenme Dairesi Müdürü Asalettin Aslanoğlu, örgütlenmeye Nisan 2011'de başlandığını, 300'e yakın üyelerinin bulunduğunu, firmanın sendikaya üye olan işçilere baskı uygulandığını belirterek, "İşyeri yönetimi arkadaşlarımıza sendikadan istifa etme konusunda baskı yaparak, onların noter masraflarını karşılamak suretiyle istifa ettiriyorlar" dedi.

DERİ-İŞ

Savranoğlu İşçileri Direniyor

Savranoğlu Deri işçileriyle dayanışmak için İzmir'de miting havasında geçen bir yürüyüş gerçekleştirdi. Yaklaşık iki bin dolayında kişinin katıldığı eylemde, işçiler servislerle coşkulu ve kitlesel bir şekilde Menemen tren istasyonundan Savranoğlu Deri fabrikasına kadar yaklaşık üç kilometre yürüdü. Savranoğlu işçileri sık sık gözaltına alınırken, işveren ruhsat almadığı halde, yeni işçilerle ve "Rodeo Deri" adı altında fabrikayı çalıştırıyor.

Yürüyüş sonunda fabrika önünde konuşma yapan Deri-İş Genel Başkanı Musa Servi, işçilerin yaşadıklarının hukuksuzluk örneği olduğunu belirterek, "İzmir'de Emniyet, Belediye, Valilik ve Kaymakamlık gibi yetkili kurumları dolaştık. Sorunlarımızı anlattık. Emniyet, Vali, Büyükşehir Belediye Başkanı dâhil bütün idari amirler bize aynı şeyi söyledi. 'Yeniden açması ve işçi alması mümkün değildir, işe ilk alınacak olan işçiler işten atılanlar olacaktır'. Ancak hukukun arkasından dolanarak herkesin gözü önünde işyerini çalıştıran bu adamlara gereken yaptırımların uygulanmasını bekliyoruz" diye konuştu.

Deri-İş İzmir Şube Başkanı Makum Alagöz ise 111 gündür büyük sıkıntılarla direndiklerini, yaptıkları eylemle Menemen halkına seslerini duyurmak istediklerini ifade etti. "Bu bir direniş çağrısı, birleşme çağrısıdır" diyen Alagöz, "Yıllarca işçileri köle gibi çalıştırmaya alışmış olan işveren, işçileri sokağa attı. Bu işveren yıllarca çevreye ve doğaya zarar verdi. Menemen ve İzmir halkını zehirledi. İşçileri ailelerinden ve çocuklarından ayırarak İstanbul'a sürgün etti. Ama bizler yılmadık ve direniyoruz, tek bir isteğimiz var, işveren sendikayı tanımalı ve atılan işçileri geri almalıdır. Mücadelemiz hem hak hem çevre mücadelesidir" diye konuştu.

AĞAÇ-İŞ

YATAŞ İşçilerine Hak-İş Dayatması ILO Gündeminde

Ankara'da faaliyet gösteren YATAŞ Yatak Yorgan San. Tic. AŞ.'de çalışan bir grup işçi Mart ayında Hak-İş'e bağlı Öz İplik-İş Sendikası'ndan ayrılarak Türk-İş'e bağlı Ağaç-İş Sendikamıza üye olmak istemişler, ancak işveren işçilerin bu girişimini engellemek için üç işçiyi işten atmıştı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Öz İplik-İş Sendikası'nın fabrikada yetkili olmadığını, işkolu farklı olduğu için de olamayacağını açıklaması üzerine, işveren fabrikayı paydos edip işçileri servislerle Hak-İş'e bağlı Öz Ağaç-İş Sendikası'na götürerek üye olmaya zorlamıştı.

Uluslararası İnşaat ve Ağaç İşçileri Konfederasyonu (BWI) üyesi olan Ağaç-İş, YATAŞ işçilerinin sendika seçme hakkının engellemesini ILO'ya mektupla bildirdi. YATAŞ'ta yaşananların ILO'nun 87 ve 98 sayılı şartlarının açık bir ihlali olduğu belirtilen mektupta, "İşçilerin temel insan hakları ve sendikal haklarına saygı gösterilmelidir. İşçiler kendi sendikalarını seçme hakları vardır" denildi. Türkiye'de temel sendikal hakların ihlal edildiği belirtilen mektupta, bu nedenlerle ILO'nun Hak-İş konfederasyonuna, Başbakanlık ve Çalışma Bakanlığı'na protesto mektubu göndermesi talep edildi. Mektupta, "YATAŞ'taki örgütlenme çalışmamıza uluslararası bir destek sunmanızı isteriz" denildi.

SELÜLOZ-İŞ

Form Mukavva İşçilerine TÜRK-İŞ'ten Destek

İzmir'deki Form Mukavva Ambalaj San ve Tic. Ltd. Şti. işyerinde Selüloz-İş Sendikamızın başlattığı örgütlenme çalışması başarıyla sonuçlanmış ve Sendika işyerinde çoğunluğu sağlamıştı. Ancak işveren bir yandan tespit yazısına itiraz ederken diğer yandan 16 işçiyi işten çıkardı. İşten çıkarmaları protesto etmek amacıyla işçiler 20 Haziran 2011 gününden itibaren işyeri önünde çeşitli eylemlerle seslerini duyurmaya çalıştılar.

TÜRK-İŞ İzmir Bölge Temsilciliği ile TÜRK-İŞ'e bağlı Sendikaların İzmir Şube Başkanları eylem yapan işçileri ziyaret ederek mücadelelerine destek verdi. Ziyarette bir konuşma yapan Selüloz-İş Sendikası Genel Başkan Yardımcısı İlhan Aktaş "Bu mücadelede hiçbir zaman yalnız kalmayacağımı söylemiştim. Şimdi bunu yaşıyoruz. Yalnız değiliz. Kardeş sendikalarımızın başkan ve yöneticileri buradalar. Çaktığımız kıvılcım büyüyor. Bu yangını söndürmek Form Mukavva işvereninin elindedir. TÜRK-İŞ bütün olanaklarıyla yanımızdadır" dedi.

TÜRK-İŞ Bölge Temsilcisi Mustafa Kundakçı da, "Bu mücadele bir demokratik mücadeledir, hak arama mücadelesidir. Burada artık sendika vardır. İşverene düşen sendikayla el sıkışmaktır. Emekçiyi sömürebilmek için işverenler kendilerine tanınan yasal olanakları kullanıyorlar. Sendikalar ve emek örgütleri birlikte, bu sermaye sahiplerine emeğin hakkını istismar ettirmeyeceğiz" diye konuştu.

Süperpak İşçileri

Öte yandan, İzmir Torbalı'da bulunan Süperpak işyerinde Selüloz-İş Sendikamıza üye oldukları gerekçesiyle dört işçinin işten atılması üzerine, işçiler bir protesto yürüyüşü yaptı. Süperpak Ambalaj Sanayi'de çalışan yaklaşık 130 işçi, vardiya çalışmasının düzenli olmamasından, ek mesailerin çok yoğun olmasından ve işçilere işyerinde kötü muamele yapılmasından yakınıyorlar.

BASIN-İŞ

Genel Kurulu Yapıldı

Basın-İş Sendikası 18. Olağan Genel Kurulu 10-11 Eylül 2011 günlerinde Ankara'da yapıldı. Genel Kurul sonunda Basın-İş Sendikası yeni Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Genel Başkan	:	Yakup Akkaya
Genel Sekreter	:	Savaş Nigar
Genel Mali Sekreter	:	Hasan Sönmez
Genel Eğitim Sekreteri	:	Menderes Çadır
Genel Teşk. Sekreteri	:	Ahmet Özbakır

TEZKOOP-İŞ

ŞOK İşyerlerinde Sendikal Mücadele

Tezkoop-İş Sendikamız, Şok Marketleri satın aldıktan sonra, kurulu bulunduğu 1995 yılından beri sendikalı ve toplu iş sözleşmeli çalışan üyelerini sendikadan istifaya zorlayan, işten çıkaran, toplu iş sözleşmesi hükümlerini uygulamayan Ülker Grubu'nu protesto etmek ve baskılardan vazgeçirmek için kitlesel basın açıklaması yaptı. Şok Genel Müdürlüğü önünde yapılan eyleme çok sayıda işçi katıldı. Tezkoop-İş Sendikası Genel Eğitim Sekreteri Haydar Özdemiroğlu burada yaptığı açıklamada; "Toplu İş Sözleşmesi, Şok Marketler henüz Migros bünyesindeyken 1 Mayıs 2011'den 1 Mayıs 2014'e kadar geçerli olmak üzere imzalandı. Ülker Grubu Şok Marketleri yürürlükte olan toplu iş sözleşmesini bilerek satın aldı. Bunu bile bile üyelerimize 'sendikadan istifa edin, size daha iyi ekonomik şartlar sunalım' diyor. Ülker Grubu gelir gelmez 100 yıllık işveren oyununa başladı" dedi.

İşçilerin bizzat bölge sorumluları tarafından Ülker Grubu-

nun arabalarına bindirilerek notere götürüldüğünü, istifa noter paralarının Ülker Grubu tarafından ödendiğini açıklayan Özdemiroğlu, "İşçileri sendikadan istifa ettirme çabalarının ardında daha çok ücretle çalıştırma değil, düşük ücretle ve karşılığı ödenmeyen fazla sürelerle çalıştırma, sosyal hakları gasp etme, kuralsız çalıştırarak işçileri işyerinden istifaya zorlayıp kıdem tazminatını vermeme arzusu ve daha çok kar etme hırsı var. Ülker Grubu dikensiz gül bahçesi istiyor" dedi. Özdemiroğlu konuşmasını "Ülker Grubu, uyarımıza kulak vermez, üyelerimiz üzerindeki baskılara devam ettiği sürece Tezkoop-İş Sendikasıyla karşı karşıya kalacak. Baskılar son buluncaya dek mücadelemizi ve eylemlerimizi sürdüreceğiz" diyerek bitirdi.

Tesco-Kipa'da Eyleme Devam

Yaklaşık 8 bin işçinin çalıştığı Tesco-Kipa işyerlerinde, 2003'ten bu yana yürütülen sendikal mücadeleye destek olmak amacıyla yapılan eylemler devam ediyor. Tezkoop-İş Sendikamızın Ankara Panora mağazası önünde yaptığı kitlesel basın açıklamasına Tesco-Kipa işçileri de katıldı.

Tezkoop-İş Sendikası Genel Başkanı Osman Gürsu burada yaptığı açıklamada, "Tesco-Kipa'da 2003 yılından bu yana yürüttüğümüz sendikal mücadelede ipi göğüslememize az bir zaman kaldı. Kipa'da sendikalı bir yaşamın başlayacağını gören işveren sendika karşıtı yöntemlerine yenisini ekledi; çamur atma ve karalama. İşveren, uyduruk imzalı üyelik fişleri bahanesi ile üyelerimize sendikaya üye olup olmadıklarını, imzaların kendilerine ait olup olmadığını soruyor. Resmi makamlara ait bir yetkiyi kullanıyor. Sendikal hak ve özgürlüklere müdahale ediyor. Tesco-Kipa işvereni tüm bunların bir suç olduğunu bilmiyor mu" dedi. Sözleri sık sık sloganlarla kesilen Gürsu konuşmasını "Tezkoop-İş Sendikası olarak, Tesco-Kipa işverenini bu oyundan dönmesi ve derhal toplu sözleşme masasına oturması için uyarıyoruz. Örgütlülüğümüze, mücadele tarihimize ve itibarımıza leke sürmeye çalışanlar, karşılarında tüm Tezkoop-İş üyelerini bulurlar. Bundan hiç şüphe etmesinler. Tezkoop-İş Sendikası üyeleri kazanmanın, hakkını almanın coşkusunu birlikte yaşamaya kararlı. Haklarımızı alıncaya kadar mücadele edeceğiz. Her zorluğu birlikte aşacağız. Direneceğiz" diyerek bitirdi.

KOOP-İŞ

Praktiker'de Toplu Sözleşme İmzalandı

Türkiye'de yapı marketleri sektöründe faaliyet gösteren bir işletmede ilk kez sendikal örgütlenmeyi tamamlayan Koop-İş Sendikamız, Praktiker Yapı Marketleri AŞ. ile toplu iş sözleşmesi imzaladı.

Koop-İş Sendikamızın, 6 yıl önce başladığı örgütlenme mücadelesinde çeşitli güçlüklere, işten çıkarmalara, itirazlara rağmen, uluslararası sendikal hareketin de katkılarıyla toplu sözleşme imzalandı.

Bu toplu sözleşme, Türkiye'de sayıları hızla artan yapı marketleri açısından da ilk olma özelliği taşıyor. 26 Mayıs 2011 tarihinde imzalanan sözleşme iki yıl süreyle geçerli olacak. Sözleşmeyle çalışanların mali haklarında ortalama yüzde 25-30'a karşılık gelen ilerleme sağlandı. Bunun yanında, var olan haklar güvence altına alınıp bunlara yenileri eklendi.

TÜMTİS

UPS'de Toplu Sözleşme İmzalandı

Tümtis Sendikamızın UPS'de yürüttüğü örgütlenme mücadelesi sırasında 163 işçinin işten çıkarılması sonucu başlayan ve 272 gündür süren direniş, 1 Şubat 2011 tarihinde işçiler ve sendikal hareket açısından önemli bir kazanımla sonuçlandı. Tümtis ve UPS arasındaki anlaşmazlığın çözümüne yönelik olarak bir süredir devam eden müzakereler, her iki tarafın tam mutabakatıyla imzalanan bir iyi niyet protokolüyle sona erdi. 151 işçi İstanbul, İzmir, Ankara ve Balıkesir'deki UPS işyerlerinde işe başladı, 4 aylık boşta geçen süre tazminatları taraflarına ödendi; işe başlamayan işçiler 12 aylık brüt ücretleri tutarı ile kıdem ve ihbar tazminatlarını aldı.

TÜMTİS yaklaşık 3 bin işçinin çalıştığı UPS'de çoğunluğu elde ederek yeni bir zafer kazandı.

Bu gelişmelerin ardından, uzun süren müzakereler sonucunda, Tümtis Sendikamız ile UPS arasında 22 Aralık 2011 günü toplu iş sözleşmesi imzalandı. Görüşmelerin 130. Gününde imzalanan sözleşme 1 Ağustos 2011 tarihinden geçerli olacak.

Sözleşme ile işçilere seyyanen 140 TL zam yapıldı ve bir aylık ücretleri tutarında da ikramiye verildi. Sosyal haklarda da yüzde 50'ye varan oranlarda artış sağlandı. Ayrıca alt işverende çalışan 187 işçinin de kadroya alınması karara bağlandı.

Çukurova Kargo İşçileri Kazandı

İşverenin sendikal örgütlülüğü engellemek için işçileri tehdit etmesi ve baskı kurması üzerine 17 Ekim tarihinde başlayan ve 3 gün süren direniş, işçilerin taleplerinin işveren tarafından kabul edilmesiyle sona erdi.

Tümtis Sendikamız üyesi işçilerin çalışma saatlerinin düzenlenmesi, SSK girişlerinin ana firma olan Çukurova Kargo'ya yapılması ve bundan sonra işveren tarafından sendikal örgütlülüğü engelleyici hiç bir baskı yapılmaması, sendikalaşmayı engelleyici hiç bir eylemde bulunulmaması taleplerinin kabul edilmesi üzerine direniş sona erdi ve işçiler işbaşı yaptı.

Tümtis Adana Şube Başkanı Halil Çekin, verilen sözlerin yerine getirilmemesi halinde her türlü yasal ve meşru mücadelenin devam edeceğini, bu işyerinde toplu iş sözleşmeli bir düzene geçilene kadar çalışmalarının kesintisiz bir şekilde sürdürüleceğini edeceğini söyledi.

DEMİRYOL-İŞ

"İşçilerin Vergi Yükü Azaltılmalıdır"

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri ve Demiryol-İş Sendikası Genel Başkanı Ergün Atalay, ücretlilerin gelir vergisine tabi gelirlerin vergilendirilmesinde esas alınan 2012 tarifesinde ilk dilimin 9400 TL'den 10.000 TL'ye yükseltilmesi ve 2012 yılında uygulanacak gelir vergisi tarifeleri ve vergi oranlarının yükseltilmesi nedeniyle bir açıklama yaptı. Atalay'ın açıklamasında şu görüşler yer aldı:

"Belirlenen bu yeni tarifeyle, özel ve kamu işçilerinin toplu iş sözleşmeleriyle sağladıkları artışlar geri alınıyor. Yılın ikinci altı aylık döneminde toplu iş sözleşmeleriyle sağlanan ücret artışları, Eylül ayından itibaren etkisini yitirecek ve yüzde 27 vergi oranı uygulaması dolayısıyla, net ücrette yüzde 7 gibi bir kayıp yaşanacak. İşçiler açısından vergi kaybı büyük rakamlara ulaşıyor. Gelir İdaresi, bu eşitsizliği ve hak kaybını görmezlikten gelemez."

Kamu toplu iş sözleşmeleri görüşmelerinde bu haksızlığı dile getirdiklerini söyleyen Ergün Atalay, toplu iş sözleşmelerle sağlanan ücret artışlarının vergi dilimlerinin dar tutulması ve vergi oranlarının yüksek olması sonucunda, gelir vergisinin yükü işçilerin üzerine yüklendiğine dikkat çekerek, "Bunun anlamı kaşıkla verip, kepçeyle geri almaktır" dedi.

Benzer durumu memurların yaşamadığını ve birçok ödemenin net olması nedeniyle ilk dilime uygulanan yüzde 15 vergi oranını memurların aşmadığını, aynı uygulamanın işçiler içinde getirilmesini isteyen Atalay, "Çalışanlar için tek bir vergi tarifesi olmalıdır. Vergi dilimleri geniş tutularak, işçi ve memurlar arasında eşitlik sağlanmalıdır" görüşünü savundu.

Kurumlar vergisinin yüzde 20 olduğunu, gelir vergisine tabi bağımsız çalışanların asgari ücretlinin verdiği vergiyi ödemediğini belirten Atalay, bu tür farklılıkların sona ermesi için gelir vergisinde köklü değişikliğe gidilmesini istedi.

TÜRK-İŞ'in bu sorunun çözümü amacıyla 9 Kasım 2009 tarihinde milletvekillerine bir mektup gönderdiğine dikkat çeken Atalay, vergide adaletin sağlanmasının ertelenemeyeceğini belirtti.

Demiryol-İş Genel Kurulu Yapıldı

Demiryol-İş Sendikası 9. Olağan Genel Kurulu 10-11 Eylül 2011 günlerinde Ankara'da yapıldı. Genel Kurul sonunda Demiryol-İş Sendikası yeni Yönetim Kurulu şu şekilde belirlendi:

Genel Başkan	:	Ergün Atalay
Genel Sekreter	:	Hüseyin Kaya
Genel Mali Sekreter	:	Zeki Karakurt
Genel Mevzuat Sekreteri	:	İsmail Baygın
Genel Teşk. ve Eğt. Sekreteri	:	Çetin Bayar

DENİZCİLER

Şehir Hatlarına Personel Tepkisi

Türkiye Denizciler Sendikası (TDS), şehir hatları vapurlarında personel sayısının azaltılmasını protesto etti. 14 Aralık 2011 günü Karaköy İskelesi önünde bir araya gelen işçiler, "80 gemiden, 35 gemiye, hizmet rotanız nereye", "Emniyeti hiçe sayma, yolcuyu denize dökme", "Beni gemimden alma, seferi riske atma" pankartları taşıdı. Burada bir konuşma yapan Türkiye Denizciler Sendikası Genel Başkanı Hasan Pekdemir, son beş yılda 80 olan gemi sayısının 35'e indirilerek, daha az gemiyle daha fazla yolcu taşındığını hatırlattı. Pekdemir, buna ek olarak şimdi de, 35 geminden 21'inde makine ve güverte personelinin ani bir kararla azaltılmasına gidildiğini bunun can ve mal güvenliğini tehlikeye soktuğunu söyledi. Pekdemir "Şehir hatları işletmesi günde ortalama 1400 sefer yaparak yaklaşık 150 bin yolcu taşıyor. Bu kadar çok yolcu taşıyan bir işletmenin önceliği emniyetli taşımacılık olmalı" dedi. Pekdemir, son iki yılda gemi güvenliği için özel güvenlik görevlisi istihdamından vazgeçildiğini, bu görevin de güverte ve makine personeline bırakıldığını belirtti ve "Seyir esnasında, yolcuların hastalanması, aralarında tartışma çıkması, denize insan düşmesi, yangın çıkması gibi bir sürü riskli durum varken, personelin azaltılması kabul edilemez" diye konuştu.

HAVA-İŞ

İSG'de İşveren Toplu İşçi Çıkarımı Yapacak

Hava-İş Sendikamız 3 Kasım 2011 tarihinde yaklaşık 2,5 yıllık bir sendikal mücadele süreci sonucunda Limak Holdinge bağlı İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı Yer Hizmetleri AŞ. firmasında 1. dönem toplu iş sözleşmesini imzaladı. Ancak işveren, toplu iş sözleşmesini işlevsiz bırakmak ve 700'e yakın çalışanı ekmeğinden etmek için yeni bir saldırı başlattı.

İSG'den yer hizmeti alan ve en önemli müşterisi olan Pegasus Havayolunun 5 yıllık olarak yapılan yer hizmetleri alım sözleşmesini bitmesine 1,5 yıl kalmasına rağmen sözde tek taraflı fesih etmesi, böylelikle iş hacminin daraldığı bahanesi ile İSG işverenince toplu işçi çıkarma prosedürü uygulanması için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına başvuru yapıldı.

Hava-İş Sendikamızdan yapılan açıklamada, ISG ile Pegasus Havayolu arasında yapılan hizmet alım sözleşme feshinin tam bir oyun, hile ve muvazaa olduğu iddia edildi. Açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Bu ülkemizde sendikalı ve toplu iş sözleşmeli bir çalışma düzenine patronların nasıl bir düşmanlık içinde olduğunu göstermektedir. Sermayenin önündeki her türlü engel fütursuzca kaldırılırken emekçilerin en küçük hak arama girişimleri ve kazanımları derhal bastırılmaktadır.

Sendikamız bu işyerinde olağanüstü engelleme ve baskılara rağmen son 2,5 yıldır çok önemli bir işçi mücadelesi verildi. 2011 Ağustos ayında tüm engellemelere rağmen başlatılan toplu iş sözleşme görüşmeleri 3 Kasım 2011 tarihinde anlaşma ile sonuçlanmıştır. Ancak İSG Yer Hizmetleri AŞ. yönetimi toplu iş sözleşmesinden kurtulmak, diğer sendikasız ve toplu iş sözleşmesiz havayolu firmaları ise İSG'de kazanılan toplu iş sözleşmesinin kendi firmalarına da yayılacağı endişesi ile bu son oyunu sahneye koymuşlardır.

Hava-İş Sendikası ve İSG işçileri bu oyunu bozmak için 2,5 yıldır nasıl direndilerse yine direneceklerdir. İSG yönetimi şimdi işçilerin mücadelesini önlemek için işçilere zorunlu ücretli izin dayatmaktadır. İşçiler hiçbir şekilde bunu kabul etmemekte ve vardiyalarına devam etme kararını uygulamaktadırlar. Pegasus Havayolu işletmesi ise birçok başka illerden getirilen Çelebi Hava Servisi firmasının işçileri ile tüm uçuş emniyet kurallarını hiçe sayarak yer hizmetlerini yürütmeye çalışmaktadır.

Sabiha Gökçen Havalimanının batmaktan kurtarılmasında ve bugün Avrupa'nın en hızlı büyüyen havalimanı olmasında yıllarca alın teri akıtan kölelik düzeninde çalışıp daha sonra temel anayasal hak olan sendikal haklarını kullanan İSG işçileri sadece sendikalı oldukla-

rı için şimdi kış ortasında havayolu patronlarının ortak işçi düşmanı saldırıları ile işsiz bırakılmaktadır.

İSG ve Pegasus Havayolu yönetimlerinin bu ortak işçi düşmanı planı bozulacaktır."

LİMAN-İŞ

İzmir Limanının Özelleştirilmesine Tepki

Liman-İş Sendikası, İzmir Alsancak Limanının satılmasının ülkemiz adına çok büyük zararlara yol açacağını ileri sürerek özelleştirme kararını protesto etti. Liman-İş'ten yapılan açıklamada, kamu limanlarına uzun yıllardan beri teknolojik ekipman ve işgücü anlamında hiçbir şekilde yatırım yapılmadığı belirtilerek şu görüşlere yer verildi:

"Buna rağmen yıllardan beri geliri artış gösteren İzmir Limanının, mevcut haliyle bile 2007 itibariyle gelirinin giderini karşılama oranı yüzde 279'dur. Bugüne kadar 9'u Türkiye Denizcilik İşletmeciliği, biri TCDD'ye ait olmak üzere 10 liman özel sektöre devredilmiş, ihalesi tamamlanan 5 TCDD limanının da devir işlemleri sürmektedir. Ancak limanlardaki özelleştirme süreci istihdam ve verimlilik açısından bekleneni verememiştir. İstihdam yüzde 28 azalmıştır.

İzmir Alsancak Limanı ve diğer tüm kamu limanlarına altyapı ve personel yatırımı yapılsa, mevcut karlılık durumları kuşkusuz birkaç kat artacaktır. Limanlara sadece 8-10 milyon dolarlık yatırım yapıldığında üretim artacak, ülke ekonomisi canlanacaktır. Aynı zamanda içerisinde bulunduğumuz işsizlik ortamında istihdam artışı da sağlanacaktır. Ekonomik faaliyetlerde amaç, toplum çıkarı olmalıdır. Kamu yararının olmadığı koşullarda ülke ekonomisi geriye gider.

Liman özelleştirilmelerinden vazgeçilmesini, halihazırda devam eden özelleştirilmelerin durdurulmasını, limanlardaki personel ve altyapı eksikliklerinin acilen giderilmesini talep ediyoruz. Aksi takdirde özelleştirmelerin faturasını, yalnızca liman işçileri için değil tüm ülkemiz ödeyecektir."

Liman-İş Genel Kurulu Yapıldı

Liman-İş Sendikası 17. Olağan Genel Kurulu 24-25 Eylül 2011 günlerinde Ankara'da yapıldı. Genel Kurul sonunda Liman-İş Sendikası yeni Yönetim Kurulu şu şekilde belirlendi:

Genel Başkan	:	Önder Avcı
Genel Sekreter	:	Ahmet Uçar
Genel Mali Sekreter	:	Hüseyin Gonca

TÜRK HARB-İŞ

Vergi Adaleti İçin İmza Kampanyası

Türk Harb-İş Sendikası, gelir vergisinde adalet için imza kampanyası başlattı. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na ve Başbakanlığa sunulmak üzere hazırlanan bildiri üyelerin imzasına açıldı. İmza kampanyası hakkında açıklamada bulunan Türk Harb-İş Sendikası Genel Başkanı Bayram Bozal, çalışanların vergi adaletsizliğinin mağduru olmaktan kurtarılması gerektiği vurgulayarak, 2012 Bütçe Kanunu görüşmelerinde başta siyasi iktidar olmak üzere, TBMM'deki tüm siyasi partilerin milletvekillerine, gelir ve vergi dağılımı adaletinin gözetildiği bir bütçe oluşturmaları çağrısında bulundu. Bozal, imza kampanyalarını 8-11 Aralık'taki TÜRK-İŞ Genel Kurulu'nda delegelerin imzasına sunduktan sonra toplanan imzaları TBMM Başkanlığı ve Başbakanlığa göndereceklerini söyledi.

Türk Harb-İş Sendikası Genel Merkezi'nden şubelere gönderilen bildiri şöyle:

"GELİR VE VERGİ DAĞILIMINDA ADALET İSTİYORUZ"

Türkiye Cumhuriyeti devletinin adalet temelinde şekillenmesi adına, biz aşağıda imzası bulunan işçiler olarak; Hükümete ve Türkiye Büyük Millet Meclisi temsilcilerine insani ve ahlaki bir çağrıda bulunuyoruz:

Çalışanlar olarak ücretlerimizde, Türkiye ekonomisinin son yıllarda yakaladığı büyüme düzeyi ile eş değer bir büyüme yaşanmamıştır.

Yıllarca enflasyona bağlı olarak ücretlerimize yapılan artışları, daha elimize geçmeden vergi olarak geri ödüyoruz.

Temel ihtiyaçlardan alınan vergiler de eklendiğinde, gelirlerimizin önemli bir dilimini devlet, vergi olarak geri almaktadır. Bu yüzden, asgari geçim koşulları ile barınma, eğitim, sağlık gibi temel ihtiyaçları karşılayabilmek için geleceğimizi borçlanmak zorunda kalıyoruz.

Türkiye'de yıllarca ekonomik ve siyasal istikrarsızlık dönemlerinin en büyük mağduru olan biz çalışanlar, gelir dağılımı ve vergi adaletsizliğine mahkum olarak bir yıl daha geçirmek istemiyoruz.

Bu nedenle 2012 Bütçe Kanunu görüşmelerinde başta siyasi iktidar olmak üzere, TBMM'deki tüm siyasi partilerin milletvekillerine, gelir ve vergi dağılımı adaletinin gözetildiği bir bütçe oluşturmaları çağrısında bulunuyoruz.

Çok kazanandan az, az kazanandan çok vergi şeklinde yıllarca devam eden vergi çarpıklığını gidererek çalışan kesimin, üreten kesimin hakkını teslim edin.

Asgari ücretli kadar dahi vergi ödemeyerek vergi kaçıran yüksek karlı işletmelerin yaptığı yanına kar kalırken, asgari ücretliden peşin vergi kesilen Türkiye gerçeğini, vicdanlarınızda mahkum edin…

Asgari ücretten vergiyi ve ücretler üzerindeki ağır vergi yükünü kaldırarak sosyal barışı ve sosyal adaleti sağlayın."

Türk Harb-İş Genel Kurulu Yapıldı

Türk Harb-İş Sendikası Genel Kurulu 12-13 Kasım 2011 günlerinde Ankara'da yapıldı. Genel Kurul sonunda Türk Harb-İş Sendikası'nın yeni Yönetim Kurulu şu şekilde belirlendi:

Genel Başkan	:	Bayram Bozal
Genel Başkan Yrd.	:	Yüksel İlbeyli
Genel Başkan Yrd.	:	İdris Keşan
Genel Sekreter	:	Haldun Kurubacak
Genel Mali Sekreter	:	Yavuz Koçak
Genel Eğitim Sekreteri	:	Hamza Akyüz

TGS

AA Çalışanlarından Baskılara Tepki

Anadolu Ajansı'nda çalışanlara yönelik baskı, tehdit, mobbing uygulamaları, 24 Ağustos 2011günü Türkiye Gazeteciler Sendikası tarafından Genel Müdürlük binası önünde gerçekleştirilen eylemle protesto edildi. Eyleme, AA çalışanlarının yanı sıra çok sayıda sivil toplum örgütü, sendika, gazeteci meslek örgütü, siyasi parti ve baro temsilcileri de katılarak destek verdi.

TGS Genel Başkanı Ercan İpekçi, yeni yönetimin bir yandan çalışanları emekliliğe zorladığını, diğer yandan ise geride kalan çalışanlara baskı uyguladığını belirtti. İpekçi, çalışanların, iş yoğunluğu olmayan saatlerde işbaşı yapmaya zorlanarak mesai saatlerinin toplu sözleşme hükümleri dışında uzatılmak istendiğini, haftalık izin günlerinin bire düşürülmesi için talimatlar verildiğini, çalışanlardan haksız yere savunma alınarak uyarı cezaları uygulandığını, ayrıca personelin uzmanlık alanları dışında cezalandırma amaçlı atamalara tabi tutulduğunu anlattı. İpekçi, şöyle konuştu:

"Her gün çalışanlar yeni bir sürprizle, yeni bir baskıyla karşı karşıya bırakıldı. Bu baskıya hiç kimse dayanamaz. Böyle bir baskı altında habercilik yapılamaz. Bu zamana kadar Anadolu Ajansı çalışanları hiçbir özveriden kaçınmadan görevlerini yerine getirdiler, gece çalıştılar, sabah erken geldiler, depreme gittiler, uçak kazasına jandarmayla beraber ilk ulaşanlar onlar oldu. Bütün bunları yok sayamazsınız."

TÜRK-İŞ'ten Tepki

Öte yandan, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, Anadolu Ajansı'nda yaşananlarla ilgili bir açıklama yaptı. Yönetim Kurulu açıklamasında şunlara yer verildi: "Anadolu Ajansı'nda, yeni Genel Müdürün atanmasından bu yana artan ve çalışanların mağduriyetinin yanı sıra işyeri barışının da bozulmasını ve kimi hususlarda toplu iş sözleşmesi düzeninin ihlalini beraberinde getiren uygulamalar kaygı yaratmaktadır. Hükümetin, işçi ve işveren örgütleriyle mutabakata vararak çalışma hayatını

düzenleyen yasaları değiştirme ve sendikalaşmanın önünü açma gayretinin sürdüğü bir dönemde, Anadolu Ajansı yönetiminin işyerinde örgütlü bulunan TÜRK-İŞ'e üye Türkiye Gazeteciler Sendikası'na ve onun önerilerine ilişkin diyalog kapılarını kapatan yaklaşımı, kurumlaştırılmaya çalışılan sosyal diyalog yaklaşımına uygun düşmemektedir. Baskıyla hayata geçirilen erken emeklilik uygulamalarının yanı sıra, birçok çalışanın görev yerlerinin değiştirilmesi, gereksiz yere sözlü ya da yazılı savunma alınması, uyarı cezası verilmesi gibi yaklaşımlar işyeri barışını ortadan kaldırmış, görevleri kamu yararına habercilik yapmak olan çalışanlar endişe ve kaygı içinde bırakılarak görevlerini yapamaz hale getirilmiştir. Son bir hafta içinde 70 çalışanın emekliliğe zorlanması ve 52 çalışanın görev yerlerinin değiştirilmesi tüm bu uygulamaların en açık örneğidir. Toplu iş sözleşmesi hükümlerine aykırı olarak işe geliş saatlerinin sabah 08.00'e çekilmesi, ayrıca haftalık izinlerin bir güne indirilmesi gibi keyfi yaklaşımlar ise huzursuzluğun bir başka boyutunu oluşturmaktadır. Talebimiz, Anadolu Ajansı Yönetimi'nin çalışanlara uyguladığı baskı, tehdit ve iş barışını bozan yaklaşımlarını terk etmesi, işyerinde iş barışını sağlayacak uygulamalara ağırlık verilmesidir. TÜRK-İŞ, sorunun diyalog yoluyla çözümü için girişimlerde bulunacak, Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın işyeri barışı için verdiği mücadelenin yanında olacaktır."

Görev Değişimi

Türkiye Gazeteciler Sendikası'nda 17 Kasım 2011 günü istifa nedeniyle görev değişimi yapıldı. Buna göre TGS'nin Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Ercan Sadık İpekçi	Genel Başkan
Yıldırım Boran	Genel Başkan Yardımcısı
Alper Turgut	Genel Sekreter
Hüsnü Erdem	Genel Mali Sekreter
Ali Şimşek	Genel Teşkilatlandırma Sekreteri
Nevit Tokdemir	Genel Eğitim Sekreteri
Celal Uğurlu	Yönetim Kurulu Üyesi
Halil Şahin	Yönetim Kurulu Üyesi

AFL-CIO Amerikan İşçi Federasyonu ve Sanayi Örgütleri Kongresi

Amerikan İşçi Federasyonu ve Sanayi Örgütleri Kongresi (AFL-CIO) 1955 yılında birbirlerine rakip olan Amerikan İşçi Federasyonu AFL ile Sanayi Örgütleri Kongresi CIO'nun birleşmesi sonucu oluşmuştur. AFL-CIO Amerika Birleşik Devletlerinin en büyük sendikalar federasyonu olup 56 ulusal ve uluslararası sendikayı bünyesinde barındırmaktadır. Örgütün 2010 yılı itibarıyla üye sayısı 12,2 milyondur.

AFL-CIO Genel Kurulu 4 yılda bir toplanır. Federasyona bağlı sendikaların üyeleri temsil oranlarına göre delegelerini seçerler. AFL-CIO'ya bağlı eyalet federasyonları ve merkez ve yerel işçi konseylerinin de delege hakkı vardır. Genel Kurul AFL-CIO'nun Genel Başkan, Mali Sekreter ve İdari Başkan Yardımcısı olmak üzere üç üst yöneticisini seçer. Genel Kurul'da ayrıca 43 Başkan Yardımcısı seçilir. Üç üst yönetici ve 43 Başkan Yardımcısı İcra Konseyini oluşturur. Cinsiyet ve etnik köken çeşitliliğinin artırılması amacıyla Genel Kurulda seçilen 43 Başkan Yardımcısına ek olarak Genel Başkanın üç Başkan Yardımcısı tayin etme hakkı bulunmaktadır. İcra Konseyi yılda 4 veya 5 kez toplanır ve AFL-CIO'nun genel politikalarını belirler.

2005 yılında yapılan tüzük değişimi doğrultusunda AFL-CIO'da İcra Konseyinin yanı sıra birde İcra Komitesi oluşturulmuştur. İcra Komitesi Genel Başkan, en fazla üyeye sahip 10 sendika tarafından atanan 10 Genel Başkan Yardımcısı ve İcra Konseyi ile yapılan istişareler neticesinde seçilen 9 Genel Başkan Yardımcısından oluşmaktadır. İcra Komitesi, İcra Konseyi toplantıları arasındaki süre zarfında AFL-CIO'yu idare eder ve bütçeyi onaylar. İcra Komitesi gerekli olduğu durumlarda toplanır.

Kısaca Amerika

Başkent	:	Washington D.C
Nüfus	:	311,705,000
Kişi başı GSMH	:	$45,759.46
Toplam İşgücü	:	155,462,400
İşsizlik Oranı	:	% 11,8
İşgücü'nün Sektörler Arası Dağılımı		
Tarım	:	% 5
Sanayi	:	% 44
Hizmetler	:	% 51
Gençler Arasında işsizlik	:	% 9,3
Toplam İşgücüne Oranla Kadın İşgücü	:	% 46,23
Sendikalaşma Oranı	:	% 13
Araba alabilmek için çalışılması gereken süre	:	1459 saat
Et alabilmek için çalışılması gereken süre	:	50 Dakika
Ekmek alabilmek için çalışılması gereken süre	:	14 Dakika

Change to Win Federation - Kazanmak İçin Değiş Federasyonu

1955-2005 yılları arasında Amerika'daki sendikalı çalışanların neredeyse hepsi AFL-CIO üyesidir fakat 2005 Temmuz ayında AFL-CIO'nun 50. Yıldönümü Kongresi öncesi örgüt içi anlaşmazlık ve iç çekişmeler neticesinde Change to Win Federation (Kazanmak için Değiş Federasyonu) kurulmuştur. AFL-CIO'nun dört büyük sendikasından üçü (Uluslararası Hizmet Çalışanları Sendikası-SEIU, Uluslararası Kamyon Şoförleri Kardeşliği ve Birleşik Gıda ve Ticari Çalışanları Uluslararası Sendikası-UFCW) yeni kurulan bu federasyona geçmiştir. Söz konusu bölünmenin AFL-CIO eski Genel Başkanı John Sweeney ile Uluslararası Hizmet Çalışanları Sendikası-SEIU'nun Genel Başkanı Andy Stern arasındaki kişisel sorunlardan kaynaklandığı söylenmektedir. Yeni kurulan "Kazanmak için Değiş Federasyonu" 2006 yılında AFL-CIO üyesi Birleşik Çiftlik Çalışanlarını da kendi saflarına çekmeyi başarmıştır. Kazanmak için Değiş Federasyonu'nun yaklaşık 4,5 milyon üyesi bulunmaktadır.

Hakan SÜKUN
intdept@turkis.org.tr

AFL-CIO Üyesi Sendikalar

Havayolu Pilotları Birliği (ALPA)

Birleşik Ulaştırma Sendikası (ATU)

Amerikan Hükümet Çalışanları Federasyonu (AFGE)

ABD ve Kanada Müzisyenler Federasyonu (AFM)

Amerikan Okul İdarecileri Federasyonu (AFSA)

Amerikan Eyalet, İlçe ve Belediye Çalışanları Federasyonu (AFSCME)

Amerikan Öğretmenler Federasyonu (AFT)

Amerikan Televizyon ve Radyo Sanatçıları Federasyonu (AFTRA)

Amerikan Posta Çalışanları Federasyonu (APWU)

Amerikan Radyo Birliği (ARA)

Amerikan Tren Hareket Memurları Birliği (ATDA)

Amerika Birleşik Aktör ve Artistler Birliği Çatısında 5 Sendika

Uluslararası Fırın, Konfeksiyon, Tütün Çalışanları ve Tahıl Değirmencileri Sendikası (BCTGM)

Demiryolu Sinyalcileri Kardeşliği (BRS)

Kaliforniya Okul Çalışanları Birliği (CSEA)

Amerika Komünikasyon Çalışanları (CWA)

Uçuş Mürettebatı (Host ve Hostes) Birliği (AFA-CWA)

Tarım İşçiliği Örgütleme Komitesi (FLOC)

Kanada ve ABD Tiyatro ve Sinema Sanatçıları Uluslararası Birliği (IATSE)

Uluslararası Köprü, Yapı ve Demir İşçileri Birliği

Uluslararası İtfaiyeciler Birliği (IAFF)

Uluslararası Isıtma ve Soğutma Yalıtım Çalışanları Birliği (AWIU)

Uluslararası Makinist ve Uzay Sanayi Çalışanları Birliği (IAM)

Uluslararası Kazan ve Demir Gemi Üretim Çalışanları Kardeşliği (IBB)

Uluslararası Elektrik Çalışanları Kardeşliği (IBEW)

Uluslararası Profesyonel ve Teknik Mühendisler Federasyonu (IFPTE)

Uluslararası Yük ve Depo Çalışanları Sendikası (ILWU)

Uluslararası Yük Taşıyıcıları Birliği (ILA)

Uluslararası Bakır Baskı, Zımba, Gravür Çalışanları Sendikası

Uluslararası Hediyelik Eşya ve Üretim Çalışanları Sendikası

Uluslararası Tuğlacılar Sendikası (BAC)

Uluslararası Asansör Üretim Çalışanları Sendikası (IUEC)

Uluslararası İşletme Mühendisleri Sendikası (IUOE)

Uluslararası ABD ve Kanada Boyacılar ve Yardımcı İşler Sendikası (IUPAT)

Uluslararası Polis Birlikleri Sendikası (IUPA)

Uluslararası Kuzey Amerika İşçi Sendikası (LIUNA)

Ulusal Postacılar Sendikası (NPMHU)

Deniz Mühendisleri Birliği (MEBA)

Profesyonel Hava Emniyet Uzmanları Birliği (PASS)

Amerikan Futbol Ligi Oyuncuları Birliği (NFLPA)

Ulusal Hava Trafik Kontrolcüleri Birliği (NATCA)

Uluslararası Mektup ve Zarf Dağıtım Çalışanları Birliği (NALC)

Ulusal Hemşireler Birliği (NNU)

Uluslararası Ofis ve Profesyonel Çalışanlar Birliği (OPEIU)

ABD ve Kanada Sıva ve Çimento Çalışanları Uluslararası Birliği (OPCMIA)

Kuzey Amerika Uluslararası Denizciler Sendikası (SIU)

Uluslararası Levha Metal Çalışanları Birliği (SMWIA)

Amerika Ulaştırma Çalışanları Sendikası (TWU)

Uluslararası Ulaşım ve Haberleşme Sendikası (TCU)

BURADA BİRLEŞ Sendikası (UNITEHERE)

ABD ve Kanada Sıhhi Tesisat ve Boru Sanayi Kalfa ve Çırakları Birliği(UA)

Otomobil, Uzay Sanayi ve Tarım Uygulamaları Çalışanları Sendikası (UAW)

Amerika Birleşik Maden İşçileri (UMWA)

Uluslararası Çelik, Kâğıt, Orman Ürünleri, Lastik, Üretim ve Enerji Çalışanları Sendikası (USW)

Birleşik Ulaştırma Sendikası (UTU)

Birleşik Çatı ve Su İzolasyonu Çalışanları Sendikası

Amerika Kamu Hizmetleri Çalışanları (UWUA)

Amerika Yazarlar Loncası (WGAE)

2011 Enflasyonu Hedefin Neredeyse 2 Katı

enisbagdadioglu@gmail.com

Dört kişilik ailenin açlık sınırı 940 lira, yoksulluk sınırı 3.063 lira.

Mutfak enflasyonu aylık yüzde 1,49 ve son oniki aylık yüzde 8,36 oranında arttı.

Milyonlarca kişinin geçim şartları "yeşil kart" düzeyinde.

TÜRK-İŞ tarafından, çalışanların geçim koşullarını ortaya koymak ve temel ihtiyaç maddelerindeki fiyat değişikliğinin aile bütçesine yansımalarını belirlemek amacıyla her ay düzenli olarak yapılan "açlık ve yoksulluk sınırı" araştırmasının 2011 Aralık ayı sonuçlarına göre;

- Dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken gıda harcaması tutarı (açlık sınırı) 940,39 lira,
- Gıda harcaması ile birlikte giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer harcamaların toplam tutarı (yoksulluk sınırı) ise 3.063,17 lira oldu.

Fiyat artışları nedeniyle son bir yılda sadece mutfağa gelen ek yük 73 lira olarak hesaplanırken, ailenin yaşama maliyeti bir önceki yıla göre 236 lira arttı. Önceki yılın aynı döneminde açlık sınırı 867,80 lira ve yoksulluk sınırı 2.826,70 lira olarak hesaplanmıştı.

Milyonlarca işçiyi ve ailesini doğrudan ilgilendiren asgari ücret halen 658,95 liradır. Oysa devletin resmi istatistik kurumu olan TÜİK (Türkiye Istatistik Kurumu), kendisine verilen görev çerçevesinde, tek bir işçinin toplam aylık harcamasının Kasım ayı itibariyle 970,85 lira olması gerektiğini hesaplamıştır. Aynı ay verisi ve aynı besin içi harcama oranı (yüzde 26,2) kullanıldığında hesaplanan TÜRK-İŞ rakamı 977,71 liradır.

Bilimsel, objektif ve güvenilir veri ve yöntemler kullanıldığında bulunan benzeri sonuç, maalesef sübjektif yaklaşımlarla pazarlık konusu yapılmakta ve asgari ücretli çalışanlar, aileleriyle birlikte yoksulluğa terk edilmektedir.

Türkiye'de milyonlarca kişinin geçim şartları "yeşil kart" düzeyinde iken, uygulanan gelir ve ücret politikalarıyla 'çalışan yoksulluğu" yaygınlaştırılmaktadır.

TÜRK-İŞ'in verileri temel alındığında Aralık 2011 ayı itibariyle "mutfak enflasyonu"ndaki değişim şöyledir:

- Ankara'da yaşayan dört kişilik bir ailenin "gıda için" yapması gereken asgari harcama tutarı bir önceki aya göre yüzde 1,49 oranında arttı.
- Bir önceki yılın Aralık ayına göre artış oranı yüzde 8,36 oldu.
- Gıda enflasyonunda oniki ay itibariyle artış oranı yüzde 8,36 oranında gerçekleşti.
- Yıllık ortalama artış oranı ise yüzde 6,22 olarak hesaplandı.

Gıda harcaması çalışmasına temel alınan beslenme kalıbında yer alan ürünlerin fiyatlarında Aralık 2011 itibariyle gözlenen değişim şöyledir:

- Süt, yoğurt, peynir grubunda; bu ay bazı ürün markalarında ufak tefek fiyat ayarlamaları olsa da ortalamada önemli bir değişiklik olmamıştır.
- Et, tavuk, balık, sakatat, bakliyat gibi ürünlerin bulunduğu grupta; et fiyatı bu ay değişmemiş, tavuk fiyatı ise gerilemiştir. Balık fiyatlarında özellikle hamsideki artış ortalamayı az da olsa yükseltmiş, sakatat ürünleri (ciğer, yürek, böbrek) fiyatlarında bir değişiklik olmamıştır. Geçtiğimiz ay fiyatı gerileyen yumurta bu ay 7 kuruş zamlanmış ve mutfak harcamasını yükseltmiştir. Bakliyat ürünleri (nohut, mercimek, kuru fasulye, barbunya vb) kırmızı mercimekteki artış hariç aynı kalmıştır.

25. YIL

Çalışanlar, kendilerine ve ailelerine iyi bir yaşam düzeyi sağlayacak ücret hakkına sahiptir. Yoksulluk eşiğinin 'asgari ücretin üçte biri' olarak kabul edildiği ve temel alınan asgari ücretin -bilimsel ve objektif veriler bir yana bırakılarak- pazarlık konusu yapıldığı Türkiye'de, 'insan onuruna yaraşır gelir düzeyi' belirlemesi önem taşımaktadır. TÜRK-İŞ Aralık 1987'den bu yana düzenli ve kesintisiz olarak her ay, gıda harcaması tutarını ve buradan hareketle açlık ve yoksulluk sınırını açıklamaktadır. Bu bültenle yirmi beşinci yılına giren TÜRK-İŞ'in çalışması benzerlerine öncü ve örnek olmuştur. Kuşkusuz hesaplanan tutar bir ücret düzeyi olmayıp haneye girmesi gereken toplam geliri ortaya koymaktadır. Asgari düzeyde ele geçen gelir ile olması gereken gelir arasındaki fark, çalışanların karşı karşıya bırakıldığı 'geçim koşullarını" ortaya koyan önemli bir gösterge olmaktadır.

Tablo 1: Dört Kişilik Ailenin Açlık ve Yoksulluk Sınırı (TL/Ay)

	Aralık'2009	Aralık'2010	Kasım'2011	Aralık'2011
Yetişkin İşçi	218,48	238,10	256,21	259,17
Yetişkin Kadın	184,04	201,90	215,22	218,48
15-19 Yaş Grubu Çocuk	233,25	255,00	271,80	274,94
4-6 Yaş Grubu Çocuk	158,86	172,80	183,35	187,80
Açlık Sınırı	**794,63**	**867,80**	**926,58**	**940,39**
Yoksulluk Sınırı	**2.588,36**	**2.826,70**	**3.018,18**	**3.063,17**

* Gıda harcaması tutarı, yuvarlama nedeniyle, toplamda farklı olabilmektedir.

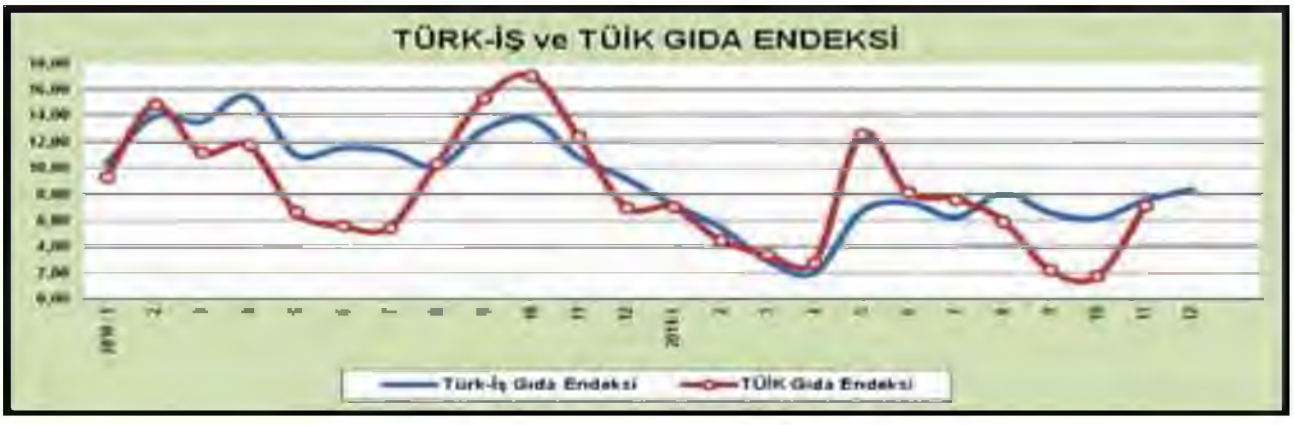
- Yaş sebze-meyve grubunda; mevsim şartları ve soğuyan havayla birlikte sebze ve meyvedeki artış bu ay da devam etti. Ortalama sebze kilogram fiyatı bu ay yüzde 9,56 oranındaki artışla 2,98 lira, ortalama meyve kilogram fiyatı ise yüzde 13,33 oranındaki artışla 2,38 lira olarak hesaplandı. Geçtiğimiz ay 2,80 lira olarak hesaplanan yaş sebze-meyve ağırlıklı ortalama kilogram fiyatı ise yüzde 11,55 oranındaki artışla bu ay 2,80 lira oldu. Domates, patates, kuru soğan, pırasa, lahana, karnabahar, kabak, salatalık, portakal, elma fiyatı değişmeyen ürünler arasında yer alırken, fiyatı artan ürünler arasında ıspanak, pazı, biber, fasulye, limom, ayva, armut, nar dikkati çekti. Havuç ve mandalina fiyatında ise gerileme görüldü. Yapılan hesaplamada -her zaman olduğu gibi- pazarda bol bulunan ve satılan ürünler temel alındı.
- Ekmek, pirinç, un, makarna gibi ürünlerin bulunduğu grupta; bu ay herhangi bir fiyat değişikliği tespit edilmedi. Ancak ekmek fiyatlarında gramajın 250 grama düşürülmesi ile birlikte piyasada bir zam beklentisi söz konusu...
- Son grup içinde yer alan gıda maddelerinden; tereyağı fiyatı ile bazı fiyat ayarlamaları olmasına karşın ortalamada margarin fiyatı aynı kaldı. Zeytinyağı ve ayçiçeği yağı fiyatı da bu ay değişmedi. Siyah ve yeşil zeytin fiyatı -az da olsa- azaldı. Bal, reçel, pekmez, şeker ve tuz ürünlerinin fiyatı bu ay değişmedi. Baharat ürünlerinin (kimyon, nane, karabiber, vb) fiyatı da aynı kaldı. Yağlı tohum ürünlerinden (ceviz, fındık, fıstık, ayçekirdeği vb) fındık zam gördü. Çay kilogram fiyatı 10 kuruş ucuzlarken, ıhlamur ile salça fiyatı bu ay yine değişmedi.

"Açlık ve Yoksulluk Sınırı" çalışmasında hesaplamaya temel olan gıda maddelerinin fiyatları, Konfederasyonumuzca piyasadan, market ve semt pazarları sürekli ve düzenli dolaşılarak doğrudan tespit edilmektedir. Çalışma bu niteliğiyle bağımsızdır ve tüketici fiyatlarındaki artış eğilimini yansıtan "öncü gösterge" niteliği taşımaktadır. Kuşkusuz hesaplanan "yoksulluk sınırı" tutarı ücret düzeyi olmayıp, haneye girmesi gereken gelir toplamını ifade etmektedir.

Tablo 2: Gıda Harcamasındaki Değişim

	Aralık 2008	Aralık 2009	Aralık 2010	Aralık 2011
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	0,22	2,20	0,69	1,49
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	7,50	7,43	9,21	8,36
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	7,50	7,43	9,21	8,36
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)	12,23	4,00	11,97	6,22

Son oniki ay itibariyle gıda fiyatlarındaki gelişim TÜRK-İŞ ve TÜİK verileri temel alındığında şöyle bir seyir izlemiştir:

Kredi Kartı Kullananlar Şaşkın

Yargıtay 13. Hukuk Dairesinin yeni heyetinin, eski heyetin kredi kartlarıyla ilgili verdiği kararların aksine kararlar vermesi tüketicilerin kafasını karıştırdı. Daire, sözleşmede olsun ya da olmasın, bankaların tüketicilerden istedikleri miktardaki yıllık kart ücretini alabilecekleri, tüketicinin bunu kabul etmemesi durumunda bankaların kredi kartını iptal edebileceklerine ilişkin karar verdi. Bu karar, bankaları korurken tüketicileri mağdur ediyor.

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi eski heyeti, 2.5.2008 tarihinde verdiği kararla, bir bankanın tüketiciye verdiği kredi kartı sözleşmesine koyduğu yıllık kart ücreti alınacağına ilişkin şartın tüketiciyle müzakere edilerek sözleşmeye konulduğunun banka tarafından kanıtlanamadığından "Haksız Şart" olduğu, bu nedenle bankanın tüketiciden yıllık kart ücreti alamayacağını belirtmişti.

Daire'nin eski heyetinin verdiği bu kararın dayanağı Tüketicinin Korunması Hakkında Yasa'nın "Sözleşmelerdeki haksız şartlar" başlıklı 6.maddesiydi. Çünkü bankalar, Yasa'ya aykırı olarak tüketicilerle müzakere etmeden sözleşmeleri tek taraflı ve standart olarak hazırlayıp tüketicilere dayatıyor. Tüketiciler bu sözleşmelerin içeriğine etki edemiyor.

Eski heyetinin, Tüketicinin Korunması Hakkında Yasa'ya uygun olarak verdiği bu kararla, tüketiciler, bankaların Yasa'ya ve Dairenin kararına aykırı olarak aldıkları yıllık kart ücretlerini Tüketici Sorunları Hakem Heyetlerine başvuruda bulunarak alabiliyordu. İtiraz eden bankaların açtıkları davalar da tüketici mahkemeleri tarafından reddediliyordu.

Daire'nin yeni heyetinin verdiği bu kararlar Türk yargı sistemi için son derece düşündürücü. Çünkü Tüketicinin Korunması Hakkında Yasa, sözleşmelerdeki haksız şartlar geçersizdir, tüketiciler için bağlayıcı değildir diyor. Daha da önemlisi, sözleşmede olmayan bir şartın dayatılması yasal değildir. Oysa, yeni heyet, "sözleşmede şart olsun ya da olmasın bankaların tüketicilerden kredi kartı ücreti alabileceği" şeklinde karar veriyor. Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin yeni heyetinin verdiği kararlar büyük bir belirsizlik yaratıyor ve tüketiciler için büyük bir haksızlığa neden oluyor.

Sinan VARGI
sinanvargi@turkis.org.tr

Otomobil Alırken Soyuluyoruz!

Bir tüketicinin açtığı dava üzerine Türkiye'de birçok bayiinin 'trafik tescil işlemleri' adı altında haksız kazanç elde ettiği ortaya çıktı. Otomotiv şirketlerinin yılda yaklaşık 200-250 milyon TL'lik haksız kazanç elde etmesine Tüketici Sorunları Hakem Heyeti 'dur' dedi. Her yıl 1 milyonu aşkın motorlu aracın satıldığı Türkiye'de çoğu bayii, tüketiciden 'trafik tescil işlemleri' adı altında 450 ile 750 TL arasında para talep ediyordu. Ruhsat işlemleri için en az 450 TL ödeyen tüketici, ödediği paranın hangi kalemlere gittiğini araştırmıyordu. Otomotiv bayileri bu paranın 162 TL'sini vergi olarak devlete, 80 TL'sini ise müşavirlik hizmetleri için komisyoncuya ödüyor, geriye kalan 200 TL'ye yakın ücret ise şirketlerin kendi kasasına giriyordu. Yılda 1 milyon motorlu aracın satıldığı hesap edilirse otomotiv şirketlerinin bu işlemden yaklaşık olarak 200 milyon TL haksız kazanç kazandığı iddia ediliyor.

Ancak Yenimahalle Tüketici Sorunları Hakem Heyeti, hemen hemen tüm otomotiv markalarının yıllardır tüketicilerden aldığı bu parayı haksız buldu ve tüketiciden alınan paranın iadesine karar verdi. Konu, Mehmet Ali Şengün isimli bir vatandaşın başvurusu ile ortaya çıktı. 2010 yılında Ankara'dan bir otomobil alan Şengün heyete verdiği dilekçede, adı geçen şirketin kendisinden trafik tescil işlemleri için 762 TL tahsil edildiğini ancak kendisine gönderilen faturalarda 188 TL'lik kısmın izah edilemediğini belirtti. Bunun üzerine şirket, heyete yazılı savunma verdi. Savunmasında bu paranın 19 TL plaka, 117 TL ruhsat bedeli, 19 TL damga vergisi, 7 TL kırtasiye masrafı, 88 TL müşavirlik hizmeti, 324 TL bandrol ücreti ve 188 TL'sinin de 'hizmet bedeli' olarak alındığını belirtti. Heyet, 09.08.2011 tarihinde 4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanunun 4A maddesi gereği oybirliği ile tüketiciye 188 TL'nin geri ödenmesine karar verdi.

Ankara'da Otopark Uygulamasına Karşı Dava

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından başkentin bazı cadde, sokak ve bulvarlarında 2010 yılı Aralık ayı sonu itibariyle açık otopark uygulaması başlatılması nedeniyle, durumdan rahatsız ve mağdur olan tüketicinin şikayetleri üzerine Tüketici Hakları Derneği tarafından iptal davası açıldı. Dernek tarafından yapılan açıklamada şu görüşlere yer verildi.

"Çankaya Belediyesinin açmış olduğu dava sonucunda Ankara 1. İdare Mahkemesi 18.02.2011 tarihinde uygulamayla ilgili olarak yürütmeyi durdurma kararı vermiştir. Ancak Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi, Mahkemenin verdiği kararın gereğini yerine getirmeyerek birkaç küçük değişiklikle eski uygulamanın devamı konusunda yeni bir karar almıştır.

Yeni uygulama gereğince, cadde, sokak ve bulvar üzerinde ikamet eden kat maliklerinden sabah saat 8 ile akşam saat 20 arasında park ücreti alınacak. Akşam saat 20 ile sabah saat 8 arasında kat maliklerinden ücret alınmaması için kat maliklerinin ilgili muhtarlıktan veya nüfus müdürlüğünden gerekli ikametgah belgesi alarak otopark işletmesinden kart alması ve bu kartı ibraz etmesi koşulu getirildi.

Ankara Büyükşehir Belediyesinin bu uygulaması hukuka, Anayasa'ya, yasalara, tüketici haklarına, çağdaş ve demokratik belediyecilik anlayışına ve kamu yararına aykırı bir uygulamadır. Belediye bir takım özel firmalara trafikten rant sağlamaktadır.

Tüketici Hakları Derneği olarak, Ankara Büyükşehir Belediye Yönetimini, Anayasa'nın, yasaların, kamu yararı anlayışının, tüketici haklarının, çağdaş ve demokratik belediyecilik anlayışının, trafik mühendisliği biliminin gereklerini yerine getirerek ve Ankaralılara saygı göstererek trafik sorunu ile otopark sorununu çözmeleri çağrısında bulunuyoruz."

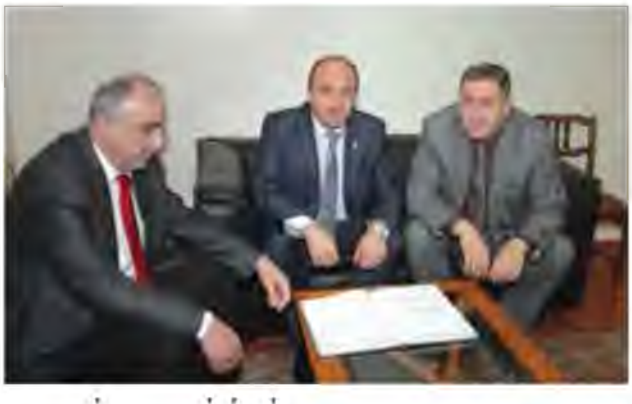
ANAYASA PLATFORMU TOPLANTISI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'nun da yer aldığı sivil toplum kuruluşları temsilcileri, TESK Başkanı Bendevi Palandöken'in ev sahipliğinde, TBMM Başkanı Cemil Çiçek Başkanlığındaki Anayasa Komisyonu üyeleriyle bir araya geldi.

TESK'teki toplantıya Konfederasyonun binasında gerçekleşen buluşmaya Kumlu'nun ve TBMM Başkanı Çiçek'in yanı sıra, AK Parti İstanbul Milletvekili Mustafa Şentop, AK Parti Ankara Milletvekili Ahmet İyimaya, CHP Konya Milletvekili Atilla Kart, MHP Erzurum Milletvekili Oktay Öztürk ve sivil toplum kuruluşları temsilcileri katıldı.

Sivil toplum kuruluşları adına TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, toplantının açılışında yaptığı konuşmada, yeni anayasanın 74 milyonun mutabakat metni olmasını istediklerini söyledi ve "Önümüzdeki dönem, çok sayıda ilde geniş katılımlı toplantılar organize edeceğiz. Türkiye'nin geniş kesimlerini temsil etme kabiliyetimizi harekete geçireceğiz. Bu yolla diyaloğa dayanan ortak akıl aramaya yönelik bir mutabakat kültürünü yeni anayasa hazırlama sürecine egemen kılmaya çalışacağız" dedi.

TBMM Başkanı Cemil Çiçek ise, sivil toplum kuruluşlarının anayasa çalışmalarına destek vermesi halinde 2012 yılının sonuna kadar yeni anayasa yapımını bitirmeyi hedeflediklerini bildirdi. Çiçek, "Biz yeni bir anayasa yazmıyoruz, yeni bir anayasa yapıyoruz" diyerek, bu ikisi arasında büyük bir fark olduğunu ifade etti.

DENETİM VE DİSİPLİN KURULLARI TOPLANDI

TÜRK-İŞ 21. Olağan Genel Kurullarında seçilen Denetim ve Disiplin Kurulları toplanarak görev dağılımı yaptı. 26 Aralık günü toplanan Denetim Kurulu, Başkanlığa Zekeriye Nazlım'ı, Raportörlüğe Ergin Alşan'ı, Üyeliğe de Mustafa Çardakçı'yı seçti. Aynı gün toplanan Disiplin Kurulunun görev dağılımı sonucunda ise Başkanlığa Hasan Öztürk, Raportörlüğe Rukiye Oflu seçildi. Veli Solak, Muharrem Sarıçam ve Bayram Bozal ise üye olara görev aldılar.

ANKARA EMNİYET MÜDÜRÜ

Ankara Emniyet Müdürü Zeki Çatalkaya 28 Aralık 2011 günü TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'yu makamında ziyaret etti. Çatalkaya, 21. Olağan Genel Kurul'da yeniden genel başkanlığa seçilen Kumlu'ya başarılar diledi.

SAADET PARTİSİ GENEL BAŞKANI KAMALAK

Saadet Partisi Genel Başkanı Mustafa Kamalak ve parti yöneticileri 28 Aralık 2011 günü TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'yu makamında ziyaret etti. Kamalak ve çalışma arkadaşları Kumlu'yu yeniden seçilmesi nedeniyle kutladı ve başarılar diledi.

TED GENEL BAŞKANI KAZIM ERGÜN

Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün ve Yönetim Kurulu üyeleri 28 Aralık 2011 günü Genel Başkan Mustafa Kumlu'yu makamında ziyaret etti. Ergün ve çalışma arkadaşları Mustafa Kumlu'ya başarılar diledi.

MHP HEYETİ

Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkan Yardımcısı Hamit Ayanoğlu ve Ankara Milletvekili Mustafa Erdem TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'yu ziyaret ederek kutladı ve çalışmalarında başarılar diledi.

NUMAN KURTULMUŞ ZİYARETİ

Has Parti Genel Başkanı Numan Kurtulmuş ve arkadaşları TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'yu makamında ziyaret ederek tekrar seçilmesi nedeniyle kutladı ve TÜRK-İŞ'e çalışmalarında başarılar diledi.

KESK YÖNETİM KURULU

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Lami Özgen ve Yönetim Kurulu üyeleri TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'yu makamında ziyaret ederek tekrar seçilmesi nedeniyle kutladı ve çalışmalarında başarılar diledi.

EMEKLİLER DERNEĞİ

Tüm İşçi Emeklileri Dul ve Yetimleri Derneği Genel Başkanı Satılmış Çalışkan ve Derneğin Yönetim Kurulu üyeleri TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'yu makamında ziyaret ederek kutladı ve çalışmalarında başarılar diledi.

TÜRKİYE SAKATLAR KONFEDERASYONU

Türkiye Sakatlar Konfederasyonu Genel Başkanı Yusuf Çelebi ve Yönetim Kurulu üyeleri TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'yu makamında ziyaret ederek tekrar seçilmesi nedeniyle kutladı ve çalışmalarında başarılar diledi.

KAMU-DER YÖNETİCİLERİ

Kamu Görevlileri ve Çalışanları Derneği Başkanı Cevdet Baştuğ ve Yönetim Kurulu üyeleri TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu'yu makamında ziyaret ederek tekrar seçilmesi nedeniyle kutladı ve çalışmalarında başarılar diledi.

TÜRKİYE-AB KİK TOPLANTISI

Türkiye-Avrupa Birliği Karma İstişare Komitesi'nin (KİK) 29. toplantısı İstanbul'da gerçekleştirildi. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, KİK Türkiye Kanadı Eş Başkanı olarak oturumları yönetti. Kumlu, "KİK Türkiye Kanadı olarak, AB-Türkiye ilişkilerinin durma noktasına gelmesinden duyduğumuz rahatsızlığı 22 Nisan 2011 tarihinde bir Ortak Açıklama yaparak kamuoyu ile paylaştık. AB-Türkiye ilişkilerinin olması gereken düzeyde seyredebilmesi için elbette Türkiye, AB'ye üyelik yolunda gerçekleştirdiği reformlara heyecanını kaybetmeden devam etmelidir" dedi.

ETUC GENEL SEKRETER VEKİLİ

ETUC Genel Sekreter Vekili Patrick Itschert ile ETUC Türkiye Koordinatörü Yücel Top 4 Temmuz 2011 günü Genel Başkan Mustafa Kumlu'yu ziyaret ettiler. Türkiye'deki çalışma hayatıyla ilgili gelişmeler hakkında bilgi alan Itschert bu yeni dönemde TÜRK-İŞ ile ilişkilerin daha da yoğunlaştırmayı dilediklerini belirtti.

YARGITAY BAŞKANINA ZİYARET

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu ve Genel Sekreter Pevrul Kavlak, 19 Eylül 2011 günü Yargıtay Birinci Başkanı Nazım Kaynak'ı makamında ziyaret etti. Genel Başkan Kumlu ve Genel Sekreter Kavlak, Yargıtay Birinci Başkanı Kaynak'a görevinde başarılar diledi.

SAKARYA TANITIM GÜNLERİ

TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Ergün Atalay, 22 Eylül 2011 günü Ankara'da Atatürk Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen "Sakarya Tanıtım Günleri"nin açılışına katıldı. Sakarya'nın her alanda tanıtılmasının amaçlandığı ve "Sakarya Nehri Ankara'ya akıyor" sloganı ile başlayan "Sakarya Tanıtım Günleri" için bir tören düzenlendi. Törene başta Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay olmak üzere çok sayıda davetli katıldı. Atalay fuar alanında, Türkiye'nin tek vagon üretim fabrikası olan Türkiye Vagon Sanayi AŞ'nin (TÜVASAŞ) standında incelemelerde bulundu.

ALTIN PORTAKAL'DA BİR SENDİKACI

Basisen Ankara ve İç Anadolu Şube Başkanı Yaşar Seyman, 8-14 Ekim 2011 günlerinde 48.si yapılan Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali Seçiciler Kurulu'nda yer aldı. Avrupa ve Asya'nın en köklü festivallerinden olan, ülkemizin ise en eski ve uzun soluklu film festivali unvanını taşıyan Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali, Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin desteğiyle Antalya Kültür Sanat Vakfı tarafından düzenleniyor. Festivalin bu yılki ana teması "Ve Kadın Dünyaya Dokundu" olarak belirlendi. Seçiciler Kurulu ise Müjde Ar başkanlığında tamamen kadınlardan oluşturuldu. Alanlarında uzman kadınları bir araya getiren Seçiciler Kurulu'na, Yaşar Seyman da "Kadın Sendikacı" olarak davet edildi. Seyman, ödül gecesinde, Zenne filmindeki rolüyle en iyi yardımcı erkek oyuncu ödülünü Erkan Avcı'ya ödülünü verdi.

ACI KAYIPLARIMIZ

Sadık Özben

Tezkoop-İş Sendikası eski genel başkanı Sadık Özben hayatını kaybetti. TÜBİTAK'ta çalışırken 1987 yılından 1997 yılına kadar Tezkoop-İş Sendikası Ankara 2 Nolu Şube Başkanlığı, 1997'den 2007 yılına kadar da Sendikanın Genel Başkanlığı yapan Sadık Özben için 7 Ekim 2011 günü Tezkoop-İş Sendikası Genel Merkezi önünde bir tören düzenlendi. Törende konuşan Tezkoop-İş Sendikası Genel Başkanı Osman Gürsu "O, Sendikamızın ve ülkemizin gerek siyasi gerekse ekonomik olarak en sıkıntılı günlerinde göreve geldi. Sadık Başkanımız sendikal mücadeleye önemli katkılarda bulundu. Bütün bir ömrünü emek ve demokrasi mücadelesine adamıştı" dedi. Sadık Özben 7 Ekim 2011 günü Karşıyaka mezarlığında toprağa verildi.

Tahir Gerek

1964'den 1974'e kadar Tezkoop-İş Sendikası Genel Başkanlığı yapan Tahir Gerek 2 Kasım 2011 günü vefat etti. 1924 doğumlu olan Tahir Gerek, Sümerbank'ta çalışmaya başladı. Sümerbank'ta çalışırken sendika kurma çalışmalarına başladı. 1964 yılında Tez-Koop-İş Sendikası Genel Başkanı oldu. 1974 yılına kadar Genel Başkanlık görevini sürdürdü. 1974 yılında Çalışma Bakanlığı tarafından Hollanda'ya sendika uzmanı olarak gönderildi. 6 yıl bu görevde çalıştıktan sonra ülkeye dönüp emekli oldu. 1984 yılında Sendikacılar Derneği'ni kurdu. Gerek, evli ve 3 çocuk babasıydı. Gerek'in cenazesi, 3 Kasım 2011 günü Karşıyaka Mezarlığında toprağa verildi.

Savaş Benli

10 Mart 1940 yılında Çankırı'nın Kurşunlu İlçesinde doğan Benli, Sağlık Bakanlığı Bakırköy Akıl ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Döner Sermaye Müdürlüğünde memur olarak çalışmıştır. Benli, 1962 yılında İstanbul'da kurulan Türkiye Sağlık İşçileri ve Personeli Sendikasının kuruluşunda bulunmuş, 1963 yılında Sendikanın Genel Sekreterliğine seçilmiştir. Daha sonra Türkiye Sağlık İşçileri Sendikası adını alan Sendikanın Genel Başkan Vekilliği görevini 27 Şubat 2000 tarihine kadar sürdürmüştür. 1976-1980 yılları arasında Sosyal Sigortalar Kurumu Yönetim Kurulu üyeliği görevinde bulunan Benli, 44 yılı aşkın bir süre kesintisiz Genel Merkez yöneticiliği yapmıştır. Benli, evli, üç çocuk babası ve dört torun sahibiydi.

Mustafa Gümüşdamla

Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) Adana Şube Başkanı Mustafa Gümüşdamla hayatını kaybetti. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesi'nde geçtiğimiz günlerde mide ameliyatı olan Gümüşdamla 24 Kasım 2011 günü kontrole giderken aniden rahatsızlandı. Adana Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Gümüşdamla yapılan bütün müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Çukurova Gazeteciler Cemiyeti Genel Sekreteri de olan Gümüşdamla için 25 Kasım 2011 günü Çukurova Gazeteciler Cemiyeti'nde yapılan törenin ardından toprağa verildi. Gümüşdamla, evli ve 2 çocuk babasıydı.

TÜRK-İŞ topluluğu olarak aramızdan ayrılanlara Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dileriz.

Çalışma Yaşamında Temmuz-Aralık 2011

Namık TAN
namiktan@turkis.org.tr

7 Temmuz 2011

- Bakanlar Kurulu kararı ile 1 Temmuz'dan geçerli kamu personelinin maaşlarının hesabına esas tutulan katsayılar belirlendi. Buna göre, 1.7.2011-31.12.2011 döneminde uygulanacak kıdem tazminatı tavanı 2.731,85 TL'ye yükseldi.

15 Temmuz 2011

- Basın toplantısı düzenleyen TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, çalışanları ilgilendiren toplu iş sözleşmeleri, kıdem tazminatı ve iş kolu istatistikleri gibi konularda değerlendirmelerde bulundu. 61'inci Hükümetin Programında yer alan kıdem tazminatı ile ilgili getirilmek istenen düzenlemenin kabul edilemeyeceğini ve bu konuda geri adım atmalarının söz konusu olmadığını belirten Kumlu, ne zaman kıdem tazminatı dense TÜRK-İŞ yönetimi ayağa kalkmış, bunun vazgeçilmez, tartışmasız bir işçi hakkı olduğunu savunmuştur. 61'inci hükümet programına yerleştirilen ifadeler yeni bir fon taslağının işareti olduğunu söyleyen Kumlu, "TÜRK-İŞ kıdem tazminatı hakkının gaspını içeren ve bunu geriye götürecek hiçbir düzenlemeye müsaade etmeyecektir" ifadelerini kullandı.

16 Temmuz 2011

- Sendikaların toplu sözleşme yapma yetkisinde esas alınan istatistiklerin yayımlanması yıl sonuna ertelendi.

19 Temmuz 2011

- TÜRK-İŞ ile Hükümet arasında yürütülen 101 işyerinde 230 bin işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi görüşmeleri anlaşmayla sonuçlandı. Kamu işçilerinin 2011 altı aylık dönemler ücret zammı yüzde 4, yüzde 4 olarak belirlendi. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, anlaşma sonrası şu değerlendirmelerde bulundu: "Aylık çıplak brüt ücreti 1425 liranın altında olan işçilerin, aylık çıplak brüt ücretlerine 100-150 TL arasında kademeli iyileştirme yapıldı. Sosyal yardım ödemesi toplu sözleşmenin birinci yılı için aylık brüt 145 TL olarak belirlendi. Toplu iş sözleşmelerinde yer alan diğer maktu ödemelerde ise ücret zamları oranında artışlar yapıldı."

10 Ağustos 2011

- Memur konfederasyonları ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında yapılan toplantılarda, Kamu Görevlileri Sendikaları Yasası üzerindeki görüşmelerde anlaşmaya varılamadı. Anlaşmazlığın temelinde, "toplu sözleşmenin" nasıl uygulanacağı konusundaki farklı öneriler yatmaktadır. Bakanlık tek bir toplu sözleşme yapılmasını isterken konfederasyonlar 3 düzeyde toplu sözleşme istedi. Bu konuda açıklama yapan KESK Genel Sekreteri İsmail Hakkı Tombul, işkolları, tüzel kişiliği olan belediyeler ve üniversiteler gibi kurumlarda 3 düzeyde toplu sözleşme talebinde bulunduklarını söyledi. Her işkolunun kendine özgü koşulları olduğunu dile getiren Tombul, ayrıca baraj ya da yetkili sendika yerine her sendikanın kendi üyeleri için toplu sözleşme yapabilmesi gerektiğini de söyledi.

- İŞKUR ve İstanbul Gelişim Üniversitesi işbirliği ile Küçükçekmece ve Avcılar bölgesinde "İş Garantili Eğitim Projesi" başlatıldı. İstanbul Gelişim Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi ve Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) işbirliği ile 2010 yılında 500 kişiye farklı mesleki konularda ortalama 400'er saatlik eğitimler gerçekleştirildi.

11 Eylül 2011

- Çalışma Bakanlığı'nın ev sahipliğinde, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Uluslararası Sosyal Güvenlik Kuruluşları Birliği (İSSA) işbirliğiyle Haliç Kongre Merkezi'nde düzenlenen '19. Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi' yapıldı. Toplantıda konuşan, Başbakan Tayyip Erdoğan ekonomi yönetimlerinin en önemli görevlerinin başında işverenlerle işçilerin çıkarları arasında uyum sağlamak olduğunu belirterek, ülke ekonomilerinde istihdam artırıcı politikalar üretirken, diğer yandan istihdam şartlarını iyileştirmek gerektiğini kaydetti. Erdoğan, "Dünyada 1.2 milyarı kadın olmak üzere 3 milyar civarında bir işgücü bulunuyor. Sadece bu rakam dahi, çalışma hayatında yapılacak her iyileştirmenin dünya üzerindeki herkesi yakından ilgilendirdiğini ortaya koyuyor. Dünyada her gün yaklaşık 1 milyon iş kazasının yaşanması, dünya ekonomisine, toplam gayrisafi hasılanın yüzde 4'ü kadar maliyet oluşturuyor. Bunun ötesinde, iş kazası ve meslek hastalıkları sonucu her yıl 2.3 milyon insan, maalesef hayatını kaybediyor, çok daha fazla insan ise sakat kalıyor" dedi. Toplantıda konuşan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Mustafa Kumlu, iş sağlığı ve güvenliğinin önemine dikkat çekerek, "devletin düzenleyici ve

denetim rolü bulunduğunu, işverenlerin ise yükümlülüklerini tam olarak yerine getirmesi gerektiğini" söyledi. İş sağlığı ve güvenliği yönünden Türkiye'nin iyi bir yerde olmadığını belirten Kumlu, işçilerin güvenliği konusunda eğitici ve yönlendirici önlemlerin alınmasını istedi.

15 Eylül 2011

- İşyeri hekimi olarak çalışacak doktorları ve işyeri güvenliğini sağlayacak mühendisleri seçmek için Çalışma Bakanlığı'nca 25.12.2010 tarihinde yapılan sınav Danıştay tarafından geçersiz sayıldı. Bu konuda bir açıklama yapan İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmet ve Eğitim Kurumlan Derneği (İSGHEDER) Yönetim Kurulu Başkanı Yrd. Doç. Dr. Turhan Şalva, iş sağlığı ve güvenliği hizmeti sunmak için eğitim alan ve sınava giren doktor ve mühendislerin mağdur edildiğini belirterek, sektörde büyük bir eleman açığı yaşandığını söyledi. Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi olarak hizmet veren kurumların ve sektörün toplam doktor ve mühendis ihtiyacının yaklaşık 20 bin olduğunu, şu anda bu işi yapabilecek 6-7 bin sertifikalı uzman bulunduğunu söyleyen Şalva, bu sorun çözülmezse eğitim alarak sınava giren ve kazananların tekrar eğitim alıp sınava girmeleri gerekeceğini, bunun da büyük bir zaman ve emek kaybı olduğunu söyledi. Bu durumun özellikle tersaneler ve madenler gibi yüksek güvenlik seviyesi gerektiren işyerlerinde kazalara adeta davetiye çıkardığını belirten Şalva, Çalışma Bakanlığı'nın bu sorunla ilgili olarak acilen bir açıklama yapması gerektiğini söyledi.

16 Eylül 2011

- Şeker-İş Sendikası, Özelleştirme İdaresi'nin (ÖİB) Türkiye Şeker Fabrikaları'na ait portföy C kapsamındaki Kastamonu, Kırşehir, Turhal, Yozgat, Çorum ve Çarşamba fabrikaları ile portföy B kapsamında bulunan Malatya, Erzincan, Elazığ ve Elbistan fabrikalarının bir bütün halinde varlık satışı ile pazarlıkla ihaleye çıkartılması kararına karşı bir kez daha Danıştay'da dava açtı. Şeker-İş Sendikasından yapılan açıklamaya göre, sendikamız adına davacı vekili sıfatıyla avukat Gökhan Candoğan tarafından Danıştay 13. Daire Başkanlığına verilen dava dilekçede, Danıştay kararı ile iptal edilen 2009 ihaleleri ile birebir aynı olması sebebiyle yargı kararlarının etkisiz bırakıldığı gerekçesiyle ihale oluru ve ihale şartları belgesinin iptali ve yürütmenin durdurulması talep edildi. Danıştay 13. Dairesi'ne verilen dilekçede; pek çok şeker fabrikasının kapanmasını öngören idarenin yaklaşımının hukuka, kamu yararı ve vicdana aykırı olduğu, 6111 sayılı Torba Yasa ile pancar üreticisi aleyhine düzenlemeler yapıldığı, ileri sürülen gerekçelerin maddi gerçeklerle örtüşmediği ve Türk şeker fabrikalarının değerine yönelik hesaplamaların geçerliliğini yitirdiği de ifade edildi.

19 Eylül 2011

- Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, işsizlik oranının azaltılması için Türkiye'deki çalışma saatlerinin düşürülmesi gerektiğini bildirdi. Türkiye'de 45 saat olan çalışma süresinin Avrupa ve OECD ile mukayese edildiğinde yüksek olduğunu belirten Yılmaz, bunun temel nedeninin de işgücü piyasalarındaki katılık olduğunu söyledi. İşletmelerin yeni eleman almak yerine, mevcut elemanı daha uzun süre çalıştırma eğilimi gösterdiğini kaydeden Yılmaz, "Çalışma süresini dünya ortalamalarına çektiğinizde, işsizlikte azalma olacağını düşünüyoruz. Çalışma süresinin reformlarla, işgücü piyasalarına dönük çabalarla aşağı inmesini arzuluyoruz" dedi.

22 Eylül 2011

- Üçlü Danışma Kurulu, Sendikalar Yasası ile ilgili düzenlemeleri ele almak üzere toplandı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, sendikaya üye olma yaşının 16'dan 15 'e indirilmesi ve üyelikten ayrılmada noter şartının kaldırılmasının da bulunduğu 33 maddede değişikliğe gidildiğini belirtti. Yasa metninin sadeleştirildiğini, iş kollarının 28'den 18'e indirildiğini, sendikaya üyelikte ve üyelikten ayrılmada noter şartının kaldırıldığını belirten Çelik, sendikaların denetiminde şeffaflık sağlanarak yeminli mali müşavirlerin yetkili kılındığını, ceza hükümlerinin hafifletilerek hapis cezalarının adli para cezalarına dönüştürüldüğünü ifade ederek, geçici süreli işsizlikte sendika üyeliğinin devamının sağlandığını söyledi. Çelik, sendikalara radyo ve TV kurma imkanının tanındığına da işaret etti.

27 Eylül 2011

- 1998 yılında sınavı kazanan ve mülakata çağırılan işçiler İETT'de işbaşı yaptıktan 6 ay sonra haberleri olmadan Ulaşım A.Ş'ye geçirildi. İşçiler, 2001 yılında Ulaşım A.Ş'den gelen mektupla KİPTAŞ'a geçirildiklerini görünce yıllarca taşeronda çalıştırıldıklarını gerekçe göstererek, İETT'ye dava açtılar. Bilirkişi ve İstanbul 9. İş Mahkemesi, işçilerin İETT personeli olduğuna karar verdi. İşçilerin avukatlığını üstlenen Ali Tizik "İETT'nin işçileri taşerona devretmesinin hukuka aykırı olduğu mahkemece ortaya konuldu. İşçilerin bu zamana kadar olan kayıpları ve özlük hakları İETT tarafından karşılanmak zorunda" diye konuştu.

28 Eylül 2011

- Bakanlar Kurulunca yayınlanan Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile hekimlerin kamu ya da özel arasında tercih yapmaları istendi. Bu duruma tepki gösteren hekimler devlet hastanelerinden istifa etmeye başladı. Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası'nın (SES) ülke genelinde başlattığı araştırmanın ilk sonuçlarına göre sadece 4 ilde 49 hekim kamudan istifa etti. Ankara Tabip Odası Başkanı Bayazıt İlhan da il sağlık müdürlüklerinin baskıları olduğunu, devlet hastanelerinde çalışırken muayenehanesi bulunan hekimlerin telefonlarla ya da yazılarla uyarıldıklarını söyledi. İlhan, "Meslektaşlarımızın birçoğu istifa ya da emekliye ayrılmak zorunda kaldılar. Uygulama üniversitelerdeki eğitim ve hastalara verilen hizmeti de olumsuz etkiliyor. Öğretim üyeleri dışarıda çalışıyor ise hastanede sağlık hizmeti sunmaktan alıkondular. Hasta bakamıyor ya da ameliyatlara giremiyorlar. Hastalar hekimlere ulaşamıyor" dedi.

5 Ekim 2011

- Sağlık çalışanları, yurtdışından doktor ve hemşire getirmeye hazırlanan Sağlık Bakanlığı'nı "beyaz önlüklerini" Bakanlık önüne bırakarak protesto etti. Türk Sağlık-Sen üyesi bir grup, ellerinde, "Yabancı doktor ve hemşireye hayır", "Kamu hastane birliğine hayır" yazılı dövizlerle, Sağlık Bakanlığı önünde toplanarak Bakanlık teşkilat yapısını değiştirecek KHK'de yer alacağı belirtilen düzenlemeleri protesto eden sloganlar attı.

13 Ekim 2011

- Üç yıllık hedefleri belirleyen Orta Vadeli Program açıklandı. Buna göre; büyüme yüzde 5, enflasyon hedefi 2012-2014 dönemi için yüzde 5, cari açık yüzde 7 belirlenirken, emekli maaşları kademeli eşitlenmesi, 1.5 milyon iş yaratılması hedeflendi.

14 Ekim 2011

- İşçi ve memur konfederasyonları, elektrik, doğalgaz ve vergilere yapılan zamlara tepki gösterdiler. Yapılan açıklamada şu görüşlere yer verildi: ÖTV zammı vergi adaletini bozmaktadır. Çalışanların ücretleri yerinde sayarken her şeyin sürekli zamlanması, büyük bir eşitsizlik getirmektedir. Dolaylı vergiler, özellikle düşük gelir gruplarının zarar görmesine, vergi adaletinin olumsuz etkilenmesine, vergi tabanının darlığının gözden uzak kalmasına neden olmaktadır. Hem düşük gelirli grupların refahı, hem vergi geliri dağılımındaki çarpıklığın giderilmesi için yeni ve kapsamlı bir vergi reformu artık çok elzemdir.

16 Ekim 2011

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, sosyal yardımlar için başlattığı çalışmayı yasa taslağı aşamasına getirdi. Bakanlık yoksulları sınıflandırıp maddi yardımları buna göre yapacak. Yardımların asgari ücreti geçmemesi öngörülürken, aileleri "tembelliğe" teşvik etmemek için önlemler de alınacak. Çalışmalar kapsamında şu an Bakanlıktan yardım alan 2.5 milyon aile tekrar gözden geçirilecek, yoksul aileler tarama yöntemiyle belirlenecek. Ayrıca yoksul olduğunu Bakanlığa bildirenler de başvuruda bulunabilecek. Yasa kapsamında yoksulluğun önemli nedenleri arasında gösterilen işsizlik için de adım atılacak.

26 Ekim 2011

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, kamu çalışanları ile yapılacak toplu sözleşmenin koşullarını belirleyen 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Yasa Taslağı'nı tamamlayarak Bakanlar Kurulu'na gönderdi. Bakanlar Kurulu'nda imzaya açılan taslağa göre 100 ve daha fazla kamu görevlisinin çalıştığı işyerlerinin amir ve yardımcılarıyla özel güvenlik personeli için kanunda öngörülen sendika üyeliği yasağı kaldırıldı. Taslağa göre sendikalar, artık üyeleri adına dava açabilecek. Toplu sözleşme görüşmeleri, eylül ayında yapılacak. Toplu sözleşme görüşmelerine kamu kesimi adına katılacak heyetin başkanı bakan olacak. Toplu sözleşmenin kapsamı mali ve sosyal haklarla sınırlandırılacak. Taslağa göre toplu sözleşmede uyuşmazlık çıkması halinde konuyu görüşecek olan Kamu Görevlileri Hakem Kurulu 11 kişiden oluşacak. Başkanlığını Sayıştay Başkanının yapacağı heyette, sendikaların belirleyecekleri 5 kişi bulunacak. Bu üyelerden birisini de sendikaların göstereceği adaylar arasından bakan seçecek.

22 Ekim 2011

- "Milli Eğitim Bakanlığı'nda (MEB) sözleşmeli olarak çalıştırılacak personelin hizmet şartlarını, vasıflarını, görevlerini, sorumluluklarını, ücretlerini ve diğer ödemeleriyle özlük işlemlerini düzenleyen "MEB Sözleşmeli Personel Hizmet Sözleşmesi" esasları Bakanlar Kurulu kararıyla Resmi Gazete'de yayımlandı.

3 Kasım 2011

- Aynı unvan ve aynı kadroda olanların ücretlerinde eşitlik sağlanmasını temel alan "Kamu Görevlilerinin Mali Haklarının Düzenlenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname Resmi Gazete'de yayımlandı.

18 Kasım 2011

- Üçlü Danışma Kurulu toplantılarında alınan karar gereği, sayıları 14 milyonu bulan işçi ve memurları kapsayacak düzenlemede, okul ve hastaneler gibi tüm kamu kuruluşları da "iş güvenliği" denetimine alınacak. Daha önce 50'den fazla çalışanı olan işletmelerde iş güvenliği uzmanı bulundurma şartı aranırken, bu sayı 10 çalışana düşürülecek.

19 Kasım 2011

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, 2000 yılı öncesi dönemde emekli olanların intibak zammı belirlenirken, aynı miktarda prim ödeyenlerin prim gün sayılarının da eşit olması halinde eşitlik sağlanacağını söyledi. Bu düzenlemenin bir zam değil eşitleme olduğunu vurgulayan Çelik, intibak düzenlemesinin maaşlara farklı yansıyacağını da belirterek ilk ödemenin 2013 yılında yapılacağını söyledi. Türkiye Emekliler Derneği tarafından yapılan açıklamada ise, intibakın gösterge sistemi esas alınarak yapılması gerektiği belirtildi. Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, 2000 yılı öncesi ve sonrası emekli olanların ayrım yapılmadan değerlendirilmesini istedi. Ergün, katsayı ve gösterge sistemi ile birlikte gelişme hızının da birlikte değerlendirilmesi gerektiğine, emeklilerin beklentilerinin karşılanmasını sağlayacak bir düzenlemenin yapılmasının önemine işaret etti. İntibak ile ilgili olarak yoğun bir talep olduğunu ve bütün emeklilerimizi kapsayan bir iyileştirmenin en kısa sürede yapılamasının önemine işaret eden Kazım Ergün, 2000 öncesi dönemdeki iyileştirmelerin aynı şekilde korunmasını ve intibakın da bu ölçüleri esas alan bir yaklaşımla sonuçlandırılmasını söyledi.

25 Kasım 2011

- Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu (TGDF) tarafından İzmir'de düzenlenen Gıda Kongresi'nde gıdanın geleceği tartışıldı, artan nüfusla birlikte sektörde yaşanacak tehditler için çözüm arandı. Özellikle iklim değişikliği, giderek azalan doğal kaynaklar, son 2 yıldır yüksek seyreden gıda ve enerji fiyatları, Avrupa Birliği ve ABD gibi gelişmiş ülkelerin yaşadığı finansal sıkıntılar masaya yatırıldı. TGDF Başkanı Şemsi Kopuz "200 milyar lirayı aşan cirosunun yanı sıra 7 milyar dolara yaklaşan ihracatla doğrudan ve dolaylı 1 milyon kişinin istihdam edildiği gıda sektörünün ekonominin çok önemli bir ayağını oluşturduğunu" belirtti.

29 Kasım 2011

- 6251 sayılı Kanun ile kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadele edilmesi amacıyla Avrupa Konseyi 121. Bakanlar Komitesi Toplantısında kabul edilen "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi" onaylandı.

1 Aralık 2011

- Asgari Ücret Tespit Komisyonu, 2012'nin Ocak ayından itibaren geçerli olacak asgari ücreti belirlemek üzere toplandı. Toplantıda, işçi kesiminin görüşlerini açıklayan TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri İsa Gök, insanca yaşamaya yetecek bir ücretin belirlenmesi gerektiğini söyledi. Gök, bilimsel ve objektif esasların dikkate alınarak bir karara varılması gerektiğine, bunun dışındaki seçeneklerin asgari ücreti anlamsız bırakacağına dikkat çekti. TÜRK-İŞ Genel Kurul sonrası görev değişikliği nedeniyle işçi kesimi adına değerlendirmelerde bulunan TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Ramazan Şafak, yapılan teknik çalışmaların önemine dikkat çekerek, özellikle TÜİK hesaplamalarının esas alınması gerektiğini belirtti.

7 Aralık 2011

- Şeker-İş Sendikası Genel Başkanı İsa Gök, Türk Şeker'e ait 25 fabrikanın satışı halinde bu fabrikalardan yaklaşık 18'inin kapatılacağını savunarak bu fabrikaların kapanması ile şeker sektörüyle bağlantılı işlerden gelir sağlayan 6 milyon insanın olumsuz etkileneceğini açıkladı. Gök, danışman şirket olarak Avrupalı ED&F MAN şirketi ile anlaşıldığına dikkat çekerek, "Bu firma dünyada 200 yıldır şeker ticareti yapıyor. Kendisine pazar yaratmak için Türkiye bu özelleştirme stratejisi yapılmıştır" dedi.

13 Aralık 2011

- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 'nın (ÖİB) kasım sonunda yapılan şeker fabrikaları ihalelerini, Danıştay'ın daha önce verdiği iptal kararlarındaki gerekçeleri gözetmeden, aynı şekilde yaptığı ortaya çıktı. Danıştay kararında fabrikaların kapanmaması için 5 yıllık üretim şartı konulması öngörülürken ÖİB'nin bu şartları yerine getirmemekle kalmayıp "Özelleştirmenin fabrikaların kapanması için yapıldığı" yönünde savunma verdiği anlaşıldı. Şeker-İş de ihaleleri yeniden yargıya taşıdı. Şeker-İş'in dilekçesinde, "Devlet, ekonomik olarak istenen düzeye ulaşmamış illerde çok kapsamlı yatırım teşvikleri ile üretim/istihdam amacını ortaya koyarken davalı idarenin, pancar şekeri üretimini bir ticari faaliyet olarak algılayıp, fabrika bazında üretim/istihdam şartı öngörmeksizin özelleştirmeye gitmesi, teşvik kapsamındaki illerde yer alan şeker fabrikalarının kapanacağını ifade etmesi, büyük bir çelişkinin ve ne yaptığını

bilmemenin göstergesidir. Davalı ÖİB'nin, fabrikaların kapanması için özelleştirme yapıldığını ileri sürebiliyor olması dahi, kamu yararı anlayışına çarpık bir bakış açısının göstergesidir. Ülke ve toplum için milyarlarca dolar katma değer üreten bu fabrika/tesislerin kapanması ne gibi /nasıl bir yarar/ fayda sağlayacaktır?" soruları cevapsız kalmaktadır.

15 Aralık 2011

- Zonguldak'ın Ereğli ilçesine bağlı Kandilli beldesinde Hema AŞ'ye ait maden ocağında çalışan madenciler maaşlarında iyileştirme yapılmadığı gerekçesiyle işyerinde eylem başlattı. Genel Maden İşçileri Sendikası (GMİS) Armutçuk Şube Başkanı İsa Mutlu ve sendika üyeleri de destek verdi. İşçiler adına açıklama yapan kazma ustası Nurettin Ayaz, 4 yıldır zam alamadıklarını belirterek "Madencilik dünyanın en zor işi. Arkadaşlarımız 4 yıldan beri belli bir periyotla zam almıyorlar. Beklentimiz arkadaşlarımızın haklı mücadelesinde gidebileceğimiz yere kadar gitmek. Bugün burada azınlıktayız ama yarın daha çok olacağız. İkramiyemiz, yemek paramız, bayram paramız, çocuk paramız yok, 700 ve 1000 lira arasında maaş alıyoruz" dedi.
- Türkiye İstatistik Kurumu'nun Hanehalkı İşgücü "2011 Eylül Dönemi Sonuçları'na göre, (Ağustos-Eylül-Ekim) Eylül döneminde, işsizlik oranının geçen yılın aynı dönemine göre 2.5 puan azalarak, yüzde 8.8'e gerilediği belirlendi.

21 Aralık 2011

- 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin (KHK) geri çekilmesi için hastaneler, vergi daireleri, okullar ve çeşitli kamu kuruluşlarında görev yapan memurlar, iş bırakma eylemi yaptılar.

22 Aralık 2011

- Kamu çalışanlarının 15 Ocak'ta alacağı zamlı maaş henüz netleşmedi. Toplu sözleşme yetişmeyeceği için memura ara formül uygulanacak. Buna göre, Bütçe Kanunu'nun Bakanlar Kurulu'na verdiği yetkiye dayanılarak memura geçici bir zam belirlenecek. Ardından Mart'ta yapılacak toplu sözleşme ile gerçek zam, pazarlık sonucu tespit edilecek. Belirlenecek bu oran, 1 Ocak'tan geçerli olacak. Bütçe Kanunu ile verilen geçici zammın üstüne, masada kararara varılan zam miktarı eklenecek. Aradaki fark, memura geriye dönük olarak ödenecek.
- Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı Fatih Acar, 1 Ocak 2012'den itibaren 9.1 milyon yeşil kartlının 'genel sağlık sigortalısı' olarak tescil edileceğini söyledi. Acar, hiçbir şekilde sistemde kayıtlı olmayan 1 milyon 700 bin kişinin de 1 Ocak 2012 tarihinden itibaren sisteme dahil edileceğini söyledi.

23 Aralık 2011

- TBMM Genel Kurulu'nda "fazla mesai" yapan milletvekilleri, emekli maaşlarını önce yaklaşık 6 bin, daha sonra 8 bin liraya yükseltti. En az 2 yıl bu görevlerde bulunanlara cumhurbaşkanına ödenen aylık ödeneğin yüzde 40'ı esas alınarak, aylığının yüzde 42'si oranında malullük, emeklilik veya yaşlılık aylığı ödenmesi hükme bağlandı. Gece yarısı ikinci bir önerge verilerek, "Yüzde 42 oranı 31.12.2020 tarihine kadar yüzde 60 olarak uygulanır" düzenlemesine gidildi. Yasanın yürürlüğe girmesiyle halen 12 bin lira maaş alan bir milletvekili eğer aynı zamanda emekliyse 20 bin lira maaş alacak. Türkiye'de milyonlarca çalışan 29 Aralık'ta açıklanacak asgari ücret, 10 milyon emekli maaşlarıyla ilgili intibak yasasının beklentisi içindeyken, emekli milletvekili maaşlarına öncelik verilmesi tepkiyle karşılandı. Yapılan artışlarla milletvekili emekli aylıkları ile SSK ve Bağ-Kur emeklilerinin ortalama aylıkları arasındaki makas daha da açıldı. En yaygın Bağ-Kur emekliliğinin olduğu 12. basamaktakiler 850 lira, ortalama SSK aylığı da 813 lira seviyesinde bulunuyor. Buna göre, daha önce 12. basamak Bağ-Kur emeklilerinin 6 katı düzeyinde olan milletvekili emekli aylıkları 9.5 katına; eskiden SSK emekli aylığının ortalama 6.2 katı düzeyindeyken, 9.9 katına yükselmiş oldu.
- İlaçta sigortalılardan alınan yüzde 20, emeklilerden alınan yüzde 10 katkı payı dışında üç kutu ilaca kadar 3 TL, sonraki her bir ilaç için 1 TL katkı payının getirilmesi tepki ile karşılandı. TÜRK-İŞ'in açıklamasında getirilen katkı paylarına tepki gösterilerek bu tür uygulamalar ile sağlık hakkının ticari bir yaklaşımla sunulmak istendiğine yer verildi. Türkiye Emekliler Derneği Genel Başkanı Kazım Ergün, emeklilerin geçinemediği bir dönemde bu tür katkı paylarının getirilmesinin hastaneye gitmeleri zorlaştıracağına dikkat çekerek, intibak beklediğimiz bir süreçte ilaç için katkı paylarının ölçüsüz olduğunu söyledi. Emeklilerin katkı paylarından muaf tutulmasını isteyen Ergün, sağlık ve emekli aylıklarında sosyal devlete yakışan bir politikanın izlenmesini istedi.

30 Aralık 2011

- 2011 yılı tüketici enflasyonu yüzde 10.48 olarak hesaplandı. Bu durumda, 2012 yılı birinci altı ayda emeklilerin alacakları zamda yüzde 6.8'dir. Memurların enflasyon farkı ise, yüzde 2.67 olarak belirlendi. Memurlar enflasyon farkını 15 Ocak 2012 tarihinde alacaklar. Kıdem tazminatı tavanı da yükselecek.

Dr. Naci ÖNSAL

HAYATIMIZDAKİ EKONOMİ

JULIE A. NELSON

Çeviren: Didem Kizen • Yapı Kredi Yayınları • İstanbul, Ağustos 2011

İnsanlık tarihinin büyük bölümünde ekonomi erzak temini ile ilgili bir meseleydi. Ekonomi, erzak ihtiyacının giderilmesi ve ikincil olarak da hakim sınıfı destekleyen vergilendirme anlamına geliyordu. Tüccar sınıfı yeterince gelişmemişti.

On sekizinci, yüzyılın ortalarında İngiltere'de başlayan sanayi devrimi her şeyi temelinden değiştirdi. Fabrika üretiminin örgütlenmesi ve fabrikada üretilen ürünler için pazarların gelişmesiyle birlikte erzak temin etme ilişkileri yeni bir boyut kazandı.

Adam Smith, bireylerin kendi çıkarlarını gözetmelerinin, otomatik biçimde çalışan pazar sistemi mekanizması sayesinde başkalarının yararına dönüştüğünü söyleyerek ünlendi. Smith'den beri kişisel çıkar, serbest pazar ekonomisinin çarklarını döndüren enerji kaynağı olarak görülmeye devam ediyor.

Yoksulluk, işsizlik, toplumsal huzursuzluk ve çevresel hasar serbest pazar ekonomisi yanlılarına göre sistemin işleyişinden değil, sistemin önüne konulan engellerden kaynaklanmaktadır.

1930'larda iktisat, sınırsız istekler ile sınırlı kaynaklar arasındaki tercih yapma bölümü olarak tanımlandı.

Klasik ve neoklasik iktisatçılar iyi işleyen bir serbest pazar ekonomisinin kişisel çıkarlarla ilerleyen bir makine olduğunu düşünüyorlardı. Ekonomik adım ve mekanik pazar kavramları öndeydi. İnsan ihtiyaçları, adalet ve sürdürülebilirlik gibi kavramlara ilgiyi değersiz kılmışlardı. İktisat, etikten tamamen ayrıydı.

Serbest pazar ekonomisi karşıtlarının reçetesi ise ekonomik makineyi geri püskürtmektir. Çözümleri üç başlık altında toplanabilir. Küçük olan güzeldir, kurtarıcı devlet ve ayrı alanlar. Serbest pazar ekonomisi karşıtları kapitalizmin önünde ilişkisel ve etik değerler ile bağdaşmazlık olduğu iddiasındadırlar.

İktisatçı Julie A. Nelson klasik ve neoklasik okulların ve karşıtların görüşlerini yukarıda özetlemeye çalıştığımız şekilde anlatıyor. İktisatın kadınlara kapalı bir alan olarak tutulduğunu düşünen feminist Nelson, güncel ekonomik sistemlerin haşin, sürdürülemez ve birçok bakımdan adaletsiz olduğunu düşünüyor. Klasik ve neoklasik okulların dayandığı "makine" metoforu yerine "kalp"in geçmesi gerektiğine inanıyor. "Atan kalp olarak ekonomi" kalp yaşayan bir organ olduğundan cansız bir pompa makinesi değil, kalp ayrıca aşkın ve cesaretin merkezi ve ruhun makamı.

Ruh ve beden biraraya gelmelidir. Para ve sevgi karşıt değildir. Kâr edilerek satılan her şey iyi bir şey değildir. Bütün örgütler etik konusuna dikkat etmeli ve bunu dışarıdaki topluluklar denetlemelidir. Çocukların, hastaların, yaşlıların bakımı için koşullar iyileştirilmeli, bakımın para için yapılmaması gerektiğini öne sürmektense paranın gerekli olduğu öne sürülmelidir. Sosyal ve çevresel sorumluluk konularında liderlik eden kurumlar kendi sanayi birliklerinde ve seslerini duyurabilecekleri her yerde bu konuları ele almaktadırlar.

SİVİL İTAATSİZLİK

Yapı Kredi Yayınları • Üç Aylık Düşünce Dergisi • Sayı: 67 / Yaz 2011

Sivil itaatsizlik 19. yüzyılda tartışılmaya başlayan bir kavram olarak günümüze kadar gelmiştir. Başlangıçta adil olmayan yasalara karşı bireysel bir karşı gelme, yasa ihlali anlamında kullanılan kavram, sosyal-siyasal değerlendirmelerin ve uygulamaların izlenmesi sonunda daha geniş bir kapsam kazanmıştır.

Henry David Thoreau'nun vicdani nedenlerle önce kölelik uygulamasına, daha sonra da Amerika Birleşik Devletleri'nin Meksika'yı işgaline karşı çıkmış olması ile başlayan sivil itaatsizlik eylemi, daha sonra Mahatma Gandhi'nin sömürgeciliğe direnişi örneğinde olduğu gibi kolektif bir nitelik kazanmıştır.

Önce kişi hak ve özgürlüklerinin, daha sonra da fırsat eşitliğinin önündeki engellere işaret eden sivil itaatsizlik eylemleri, şiddetten uzak

durmak ve yasanın ihlalinin sonuçlarına katlanmak kaydıyla (tutuklanıp hapsedilmek gibi) liberal bir toplumun moral bakımdan meşru bulabileceği itaatsizlikler olmuştur.

Türk sosyal-siyasal hayatı, 2011 yılının bahar aylarında Barış ve Demokrasi Partisi'nin (BDP) düzenlediği bir dizi eylem için sivil itaatsizlik kavramının kullanılmasıyla konuyu yeniden tartışır hale gelmiştir. Tartışmalar devam ederken daha çok sayıda insan kavram hakkında bilgi ve fikir sahibi olmuştur.

Eylemleri, BDP düzenlediği için birçok kişi sivil itaatsizliği bir terör uygulaması olarak algılamıştır. Böyle olunca, terör ile sivil itaatsizlik arasındaki ilişkiyi BDP uygulamasından hareketle analiz etmeye çalışanlar olmuş ve eylemlerin BDP'nin siyasi mücadele yöntemlerinden birisi olduğu görüşü ortaya atılmıştır.

Eylemler devam ederse tartışmalar yoğunlaşarak devam edecektir. Ancak bu kafa karışıklığı tartışmasız sivil itaatsizlik eylemlerinin de terör ile birlikte anılmasına neden olacaktır.

Kazanılması için zorlu mücadeleler verilen sivil hakları ortadan kaldırmak isteyen bir hukuk sistemine karşı çıkmayı ya da zorunlu askerliğe karşı vicdani ret hakkını terörden soyutlayarak anlatmak güçleşmiş olacaktır.

Halbuki sivil itaatsizlik eylemleri, dünyada hukuk düzeninin değişmesi yönünde demokratik işbirliğinin bir parçası haline gelerek olumlu etki yaratmıştır.

Günümüzde sivil itaatsizlik, modern demokratik hukuk düzenini kabul eden, akılcı bir gerekçeye dayanan, sivil ve siyasal güdülerle kamusal bir biçimde yapılan, fiziksel şiddetin yerine psikolojik baskı ve etkileme arzusunu koyan illegal bir karşı çıkma eylemidir.

Giderek uygulama alanı genişlemekte, en etkili biçimde sanal alanda uygulanmaktadır.

Sivil itaatsizliği farklı ifade eden görüşler bulunmaktadır. Söz gelimi sivil itaatsizliği müzakereci aktivizm olarak değerlendirenler, sivil itaatsizliği gördüğü haksızlığı duyurmak ve diyaloğu başlatmak isteği olarak tanımlamaktadırlar. Ancak müzakereyi zorlamak için ortaya konan sivil itaatsizliği müzakere ile bağdaştırmak da zorlananları da anlamak gerekir.

Kazanılmış hak olan kıdem tazminatı, yasalarda yapılacak değişiklik ile ellerinden alınmak istenen işçiler, bu haksızlığa karşı eylemler içine girseler, bunu sivil itaatsizlik olarak mı, genel grev olarak mı değerlendirmek gerekecektir? Bu tartışmaya girmese de sivil itaatsizlik ile ilgilenenlere Yapı Kredi Yayınlarının üç aylık düşünce dergisi Cogito'nun 67. sayısını öneririm.

ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ SÖZLÜĞÜ 1

Dr. Naci Önsal

TÜRK-İŞ Yayını • Ankara, Aralık 2011

Gündelik yaşantıda sıklıkla kullanılan kimi sözcüklerin anlamı fazla irdelenmeden, düşünülmeden ve çoğu zaman alışılageldiği biçimiyle kullanılmaktadır. Ekonomik ve sosyal alandaki değişim ve gelişimin doğrudan etkilediği çalışma yaşamı, içinde barındırdığı kendine özgü söyleyiş biçimiyle dikkati çekmekte ve zaman içinde sosyal tarafların paylaştığı özel bir alan olarak kabul edilmektedir.

Bu nedenle, "Endüstri İlişkileri Sözlüğü" çalışma yaşamında ihtiyaç duyulan bir talebin karşılanması doğrultusunda atılan önemli bir adımdır.

Bu çalışma, Konfederasyonumuza değerli çalışmalar kazandırmış Dr. Naci Önsal'ın uzun uğraşları sonucunda ortaya çıkmıştır. Bir ilk adımdır. Sözlük çalışması bundan sonraki yayınlarla devam edecektir. Çalışmanın sonunda endüstri ilişkileri alanında tüm mevzuatı kapsayan çok geniş bir sözlük elde edilmiş olacaktır.

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU

Genel Başkan	:	**Mustafa KUMLU**
Genel Sekreter	:	**Pevrul KAVLAK**
Genel Mali Sekreter	:	**Ergün ATALAY**
Genel Eğitim Sekreteri	:	**Ramazan AĞAR**
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri	:	**Nazmi IRGAT**

TÜRK-İŞ ve BAĞLI SENDİKALAR

TÜRK-İŞ
Genel Başkan: **MUSTAFA KUMLU**
Bay›nd›r Sokak No. 10 ANKARA Tel: (312) 433 31 25 (4 Hat)
Faks: (312) 433 68 09 - 433 85 80

1	**TARIM-İŞ** 01 Genel Başkan: **BEDRETTİN KAYKAÇ** Bankac› Sokak No. 10 Kocatepe / ANKARA Tel: (312) 419 04 56 (6 Hat) • Faks: (312) 419 38 47	18	**DOKGEMİ-İŞ** 14 Genel Başkan: **H. NECİP NALBANTOĞLU** Pirimehmetpaşa Mah. Kumbarahane Cad. No. 58 Kat: 2-3 Tel: (212) 369 73 90 (pbx) • Faks: 369 73 93 Beyoğlu / ‹ST
2	**ORMAN-İŞ** 01 Genel Başkan: **BAKİ YÜKSEL** Özveren Sokak No. 19 Maltepe / ANKARA Tel: (312) 229 10 56-59 • Faks: (312) 229 21 15	19	**TÜRKİYE YOL-İŞ** 15 Genel Başkan: **RAMAZAN AĞAR** Sümer 1 Sok. No. 18 Kız›lay / ANKARA Tel: (312) 232 46 87-95 • Faks: (312) 232 48 10
3	**TÜRKİYE MADEN-İŞ** 02 Genel Başkan: **NURETTİN AKÇUL** Strasburg Cad. 7/4-5 S›hhiye / ANKARA Tel: (312) 231 73 55-56-57 • Faks: (312) 229 89 31	20	**TES-İŞ** 16 Genel Başkan: **MUSTAFA KUMLU** Meriç Sok. No. 23 Beştepe / ANKARA Tel: (312) 212 65 10 (20 Hat) • Faks: (312) 212 65 52
4	**GENEL MADEN-İŞ** 02 Genel Başkan: **EYÜP ALABAŞ** Mithatpaşa Mah. Nizam Cad. Şemsi Denizer Sk. No. 18 Tel: (372) 251 44 77 • Faks: (372) 253 66 35 ZONGULDAK	21	**TEZKOOP-İŞ** 17 Genel Başkan: **OSMAN GÜRSU** Mebusevler Mah. İller Sokak No: 7 Tandoğan / ANKARA Tel: (312) 213 34 44 (pbx) • Faks: (312) 213 34 30
5	**PETROL-İŞ** 03 Genel Başkan: **MUSTAFA ÖZTAŞKIN** Altunizade Mah. Kuşbakı¸ Sok. No. 25 Üsküdar / ‹STANBUL Tel: (216) 474 98 70 (10 Hat) • Faks: (216) 474 98 67 - 474 92 38	22	**TÜRK KOOP-İŞ** 17 Genel Başkan: **EYÜP ALEMDAR** Özveren Sokak No. 6 Maltepe / ANKARA Tel: (312) 230 08 55 - 229 44 80 • Faks: (312) 229 58 36
6	**TEKGIDA-İŞ** 04 Genel Başkan: **MUSTAFA TÜRKEL** Konaklar Mah. Faruk Nafiz Çamlıbel Sok. No. 5 4. Levent / ‹STANBUL Tel: (212) 264 49 96 (4 Hat) • Faks: (212) 278 95 34	23	**TÜMTİS** 18 Genel Başkan: **KENAN ÖZTÜRK** ‹nkilap Cad. No. 35/1-2 Aksaray / ‹STANBUL Tel: (212) 530 07 43 • Faks: (212) 588 26 20
7	**ŞEKER-İŞ** 05 Genel Başkan: **İSA GÖK** Karanfil Sokak No. 59 Bakanl›klar / ANKARA Tel: (312) 418 42 73-74 • Faks: (312) 425 92 58	24	**DEMİRYOL-İŞ** 19 Genel Başkan: **ERGÜN ATALAY** Necatibey Cad. Sezenler Sok. 5 ANKARA Tel: (312) 231 80 30-31 • Faks: (312) 231 80 32
8	**TEKSİF** 06 Genel Başkan: **NAZMİ IRGAT** Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sok. No. 1 ANKARA Tel: (312) 431 21 70-71-72-73 • Faks: (312) 435 78 26	25	**TÜRKİYE DENİZCİLER** 20 Genel Başkan: **HASAN PEKDEMİR** R›ht›m Cad. Denizciler Sok. No. 7 Tophane / ‹STANBUL Tel: (212) 292 90 81 (7 Hat) • Faks: (212) 244 52 21
9	**DERİ-İŞ** 07 Genel Başkan: **MUSA SERVİ** Ali Nihat Tarlan Cad. Ertaş Sok. No. 4 (Ardil ‹ş Merkezi) Kat: 3 Tel: (216) 572 90 50-51-52 • Faks: (216) 572 90 53 Bostancı/‹ST.	26	**HAVA-İŞ** 21 Genel Başkan: **ATİLAY AYÇİN** ‹ncirli Cad. Volkan Apt. 68/1-2-3-4 Bak›rköy / ‹STANBUL Tel: (212) 660 20 95 (5 Hat) • Faks: (212) 571 90 51
10	**AĞAÇ-İŞ** 08 Genel Başkan: **MÜRSEL TAŞÇI** Necatibey Cad. No. 20/22-23 S›hhiye / ANKARA Tel: (312) 229 53 95 - 229 08 27 • Faks: (312) 231 52 19	27	**LİMAN-İŞ** 22 Genel Başkan: **ÖNDER AVCI** Necatibey Cad. Sezenler Sok. 4/5 S›hhiye / ANKARA Tel: (312) 231 74 18 • Faks: (312) 230 24 84
11	**SELÜLOZ-İŞ** 09 Genel Başkan: **ERGİN ALŞAN** Ankara Cad. ‹pek Apt. No. 87 ‹ZMİT Tel: (262) 321 18 99 • Faks: (262) 321 34 51	28	**TÜRKİYE HABER-İŞ** 23 Genel Başkan: **VELİ SOLAK** Kültür Mah. Yüksel Cad. No. 38 Yenişehir / ANKARA Tel: (312) 444 1992 • Faks: (312) 434 57 04
12	**BASIN-İŞ** 10 Genel Başkan: **YAKUP AKKAYA** Han›meli Sokak No. 26/6-7 S›hhiye / ANKARA Tel: (312) 230 29 08 - 229 85 65 • Faks: (312) 229 43 15	29	**SAĞLIK-İŞ** 24 Genel Başkan: **HASAN ÖZTÜRK** Hedef Sok. No. 5 An›ttepe / ANKARA Tel: (312) 231 80 45 • Faks: (312) 230 23 96
13	**BASİSEN** 11 Genel Başkan: **METİN TİRYAKİOĞLU** Altunizade Mah. Kuşbakı¸ Cad. No. 15 Üsküdar / ‹STANBUL Tel: (216) 651 48 60 (8 hat) • Faks: (216) 651 48 38	30	**TOLEYİS** 25 Genel Başkan: **CEMAİL BAKINDI** Aksaray Mah. Küçük Langa Cad. Bilir İş Merkezi No. 16/18 Kat. 3 Tel: (212) 530 73 82-585 52 07 • Faks: 530 72 99 Aksaray / ‹ST.
14	**BASS** 11 Genel Başkan: **TURGUT YILMAZ** Sümer 2 Sok. No. 29 Kat. 3 Kız›lay / ANKARA Tel: (312) 232 50 09-11 • Faks: (312) 231 67 30	31	**TÜRK HARB-İŞ** 26 Genel Başkan: **BAYRAM BOZAL** ‹nk›lap Sokak No. 20 Kız›lay / ANKARA Tel: (312) 417 50 97-98-99 • Faks: (312) 417 13 64
15	**TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ** 12 Genel Başkan: **ZEKERİYE NAZLIM** Esat Cad. No. 43 Küçükesat / ANKARA Tel: (312) 419 58 30-34 • Faks: (312) 425 13 35	32	**TGS** 27 Genel Başkan: **ERCAN İPEKÇİ** Bas›n Saray› Kat. 2 Cağaloğlu / ‹STANBUL Tel: (212) 514 06 94-96 • Faks: (212) 511 48 17
16	**KRİSTAL-İŞ** 12 Genel Başkan: **BİLAL ÇETİNTAŞ** Sahip Molla Cad. No. 32 Paşabahçe Beykoz / ‹STANBUL Tel: (216) 680 07 10 • Faks: (216) 680 12 02	33	**TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ** 28 Genel Başkan: **NİHAT YURDAKUL** Necatibey Cad. No. 59 Kız›lay / ANKARA Tel: (312) 231 83 43-45 • Faks: (312) 232 08 74
17	**TÜRK-METAL** 13 Genel Başkan: **PEVRUL KAVLAK** Beştepeler Mah. Yaşam Cd. 1. Sok. No. 7/A Söğütözü/ANKARA Tel: (312) 292 64 00 (30 hat) • Faks: (312) 284 40 18	34	**TÜRK-SEN** Genel Başkan: **ARSLAN BIÇAKLI** A. Şehit Mehmet R. Hüseyin Sok. No. 7 Lefkoşe / KKTC Tel: (0.392) 227 24 44 • Faks: (0.392) 228 78 31
		35	**HÜR-İŞ** Genel Başkan: **YAKUP Ö. LATİFOĞLU** Şehit Şener Enver Sok. No. 23 Yenişehir - Lefkoşe / KKTC Tel: (0.392) 228 24 56 • Faks: (0.392) 228 64 31

Bu dergi sendikalı işçiler tarafından basılmaktadır.

www.turkis.org.tr